

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simak_Clifford_D-Prestupni_stanice.pdb

PDB Name: Simak - Prestupni stanice
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.4.2008
Modification Date: 13.4.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PRESTUPNÍ STANICE

CLIFFORD D. SIMAK

1

Nad zmucenou zemí a nad roztrášenými ploty a broskvonemi, z nichž po delové palbě zbyly jenom trisky, se vznášel kour, připomínající úzké cáry mlhy. Na několika ctverečních kilometrech, kde ještě před malou chvílí muži rvali a vrhali se na sebe se zurivostí staré nenávisti, na místě, kde se spolu utkali v odvekém zápase a pak se vycerpání od sebe oddělili, zavládlo ticho.

Zdálo se, že se rachotivý, hromový zvuk prevaluje od obzoru k obzoru už celou vecnost. Proudů hlíny tryskaly do nebe jako gejzíry a vzduchem se neslo bolestné ržání koní a chraptivý rev mužů. Všude se rozléhalo hvízdání kovu, po němž vždycky následovalo zadunění a ohlušující výbuchy spalujícího ohně. Ocel se blýskala a prapory hrde vlály a trepetaly se ve víru bitvy.

Pak všechno ustalo a rozhostilo se ticho.

To ticho tu však bylo cizím zvukem, který zde v tento den nemel žádná práva. Brzy ho porušilo naríkání a bolest, volání o vodu a také modlitba za smrt. Výkriky a sténání budou pod horkým letním sluncem pokračovat ještě celé hodiny. Později schoulené obrysy ztichnou a znehybní. Zadne se šířit zápach a všem, kdo pujdou kolem, se udelá nevolno. Budou tu vykopány hroby, které však nebudou hluboké.

Pšenice, která tam rostla, už nikdy nebude sklizena a stromy už nerozkvetou, až znovu přijde jaro. Na dlouhém svahu, který se táhl až k vrcholku kopce, už nikdo další slova nevysloví a žádné ciny již nevykoná. Vše, co tu zbylo, jsou jen zkrvavené ranecky mrtvých tel jako výkriky o prázdnotě a zmaru. A zustala tu také hrdá jména, která ted znela ještě hrdeji. Byla to však už jen pouhá jména, která k nám později dolehnou ozvenou věku – Železná brigáda, 5.

- 1 -

newhampshirský, 1. minnesotský, 2. massachusettský a 16. maineský pluk. A pak tu byl ještě Enoch Wallace.

Stále ještě držel rozdrcenou mušketu v rukou, pokrytých puchýři. Na tváři měl rozmazaný prach a na botách nános bláta a krve.

Stále ještě žil.

2

Dr. Erwin Hardwicke si pohrával s tužkou mezi dlaněmi. Byl to nepříjemný zvyk. S mužem, který sedel za stolem naproti nemu, jednal se značnou dávkou odstupu.

„Nerozumím tomu,“ řekl Hardwicke, „proc jste přišel k nám.“

„No, protože jste Národní akademie a myslel jsem...“

„A vy jste zase Výzvedná služba.“

„Podívejte se, pokud vám to tak bude lépe vyhovovat, považujte moji návštěvu za neoficiální. Mužeme předstírat, že jsem občan, který si neví rady a přišel za vámi, aby zjistil, jestli mu můžete pomoci.“

„Ne, že bych nechtel, ale nevím, jak. Všechno je to tak nejasné a hypotetické.“

„Ale prece, sakra, nemůžete popřít, že mám dukaz – i když jen malý,“ řekl Claude Lewis.

„Tak dobre,“ řekl Hardwicke, „zacneme znovu od zacátku a rozebereme si to kousek po kousku. Ríkáte, že je tu muž...“

„Jmenuje se Enoch Wallace,“ řekl Lewis. „Pokud jde o vek, je mu 124 let. Narodil se 22. dubna 1840 na farme, která leží nekolik kilometru od mesta Millville ve Wisconsinu. Je jediným potomkem Jedediaha a Amandy Wallaceových. Byl jedním z prvních, kteří narukovali, když Abe Lincoln vyzval dobrovolníky. Byl u Železné brigády, z které po bitve u Gettysburgu roku 1863 nezustalo téměř nic. Wallaceovi se ale nějak podarilo, že ho preložili k jiné bojové jednotce, a probjoval se napříč Virginii pod velením generála Granta. A byl u toho, když všechno u Appomattoxu skončilo...“

„Vy jste si ho proveroval.“

„Vyhledal jsem si ho v záznamech. Videl jsem doklad o tom, že narukoval v Madisonu. A všechno ostatní, včetně listiny o propuštění tady ve Washingtonu.“

- 2 -

„Říkáte, že vypadá na tricet.“

„Spíš se zdá být ještě mladší.“

„Ale vy jste s ním nemluvil.“

Lewis zavrtel hlavou.

„Možná, že to není on. Kdybyste měl otisky prstu...“

„Za občanské války na otisky prstu nemysleli,“ odpověděl Lewis.

„Poslední veterán občanské války zemřel před několika lety,“ řekl Hardwicke. „Mám dojem, že byl bubeníkem Konfederace. Musí se jednat o nějaký omyl.“

Lewis zavrtel hlavou. „Také jsem si to myslel, když mě na to přidělili.“

„Jak k tomu vlastně došlo? Jak se k necemu takovému dostane Výzvedná služba?“

„Pripouštím, že je to neobvyklé,“ souhlasil Lewis. „Ale vyplývalo z toho tolik možných záveru...“

„Máte na mysli nesmrtelnost.“

„Ano, i to nás napadlo. Ale došlo k tomu jen náhodou. Byly tu ještě jiné věci, zvláštní okolnosti, které bylo potřeba proverit.“

„Ale Výzvedná služba...“

Lewis se usmál. „Myslíte, proč se tím nezabývají vedci? Logicky vzato, mělo by to tak být... Ale narazil na to jeden z našich mužů. Byl na dovolené u příbuzných ve Wisconsinu. Ne přímo na tom místě, asi tak tricet mil odtamtud.“

Zaslechl, že se něco povídá. Byla to jen taková neurčitá, téměř náhodná zmínka. A tak trochu prozkoumal terén. Moc nezjistil, ale stacilo to k tomu, aby došel k závěru, že by to celé stálo za prozkoumání.“

„Právě to je pro mě záhada,“ řekl Hardwicke. „Jak by mohl někdo žít na jednom místě 124 let, aniž by se stal slavným a svět se o nem nedozvedel? Umíte si představit, co by s necím podobným udelali novináři?“

„Jde na mě hruza, když na to pomyslím,“ prohlásil Lewis.

„Porád jste mi ještě nerekł, jak by to bylo možné.“

„Dost těžko se to vysvětluje,“ odpověděl mu Lewis. „Musel byste znát tenhle kraj a lidi, kteří tam žijí. Jihozápadní cíp

Wisconsinu ohranicují dveřeky – Mississippi na západě a Wisconsin na severu. Od řek se táhne rovina, rozsáhlá prairie. Jsou tam prosperující farmy a města. Ale kolem řeky je krajina zvlněná. Je divoká a pustá, s vysokými vrchy, srázy a hlubokými stržemi. V některých oblastech jsou místa, která jsou úplně izolovaná. Silnice jsou tam špatné a na malých, chudých farmách žijí lidé, kteří možná mají blíž k prukopnickým dobám před sto lety než k dvacátému století. Vlastní samozřejmě auta i rádia, a možná budou brzy mít i televizi. Jsou to konzervativní lidé, kteří drží při sobě. Všichni takoví samozřejmě nejsou a zřejmě jich ani nebude tak mnoho, ale jde hlavně o tyhle malé, odríznuté obce.

„Dříve v těchto odloučených místech bylo hodně farem, ale dnes se člověk na podobném hospodářství může jen těžko uživit. Špatné hospodářské podmínky lidi z těchto oblastí pomalu vyhánějí. Prodávají farmy za jakoukoliv cenu a stěhují se jinam, většinou do měst, kde mohou najít práci.“

Hardwicke přikývl. „A ti, kteří zůstali, jsou samozřejmě ti největší staromilci.“

„Ano. Většinu půdy dnes vlastní majitelé, kteří v kraji nežijí, a ani nepředstírají, že půdu obdělávají. Možná, že tam mají pár kusů dobytka, ale to bude tak všechno. Pro člověka, který něco takového potřebuje, je to výhodné kvůli odpisu z daní. A v době, kdy existovaly zemědělské banky, se hodně půdy prodalo jim.“

„Chcete mi říct, že se ti zálesáci, nebo jak byste je nazval, všichni účastní spiknutí?“

„Asi tu nepůjde o nic tak formálního, nebo složitějšího,“ odpověděl mu Lewis. „Je to prostě jejich způsob, jak se na věci dívají – něco, co tu zůstalo z té staré, tvrdší filozofie prukopníku. Starali se vždycky jen o sebe. Nechtěli, aby se jimi někdo zabýval, a sami se také nikomu do ničeho nepletli. Jestliže někdo chtěl žít až do tisíce let, tak je to možná udivilo, ale byla to jeho věc. A jestliže si prál žít sám a chtěl, aby mu ostatní dali pokoj, byla to taky jeho věc. Možná, že si mezi sebou o tom povídali, ale v žádném případě by o tom nemluvili s nikým jiným. Nelíbilo by se jim, kdyby se s nimi o tom začal bavit někdo, kdo k nim nepatří.“

Zřejmě se po case smířili s tím, že Wallace byl stále mladý, zatímco oni stárli. Už se tomu nedivili a pravděpodobně o tom ani mezi sebou příliš nemluvili. Další generace se s tím vyrovnaly, protože ti starší na tom neshledávali nic neobvyklého. A k tomu Wallacea stejně nikdo moc nevidel, protože se s nikým nestýkal.

V okolí se z té věci, pokud si na to vůbec kdy někdo vzpomněl, stalo něco na způsob legendy. Další příběh, přitažený za vlasy, který nestojí za to, aby se jím člověk zabýval. Možná, že ho považovali jen za žert, který si lidé v tom Zapadákové vymysleli. Neco jako příběh dalšího Rip van Winklea, na kterém nebylo zřejmě ani zbla pravdy. Kdyby se o něj někdo zajímal, jen by se zesměšnil.“

„Ale váš člověk se tím zabýval.“

„Ano. Ale neptejte se mě, proc.“

„Ale nakonec mu tenhle úkol nepřidělili...“

„Potřebovali ho někde jinde. A kromě toho ho tam lidé znali.“

„A vy?“

„Dalo to dva roky práce.“

„Ale teď už alespon víte, jak se věci mají.“

„Ne, všechno jsem se nedozvedel. Teď mám víc otázek než na začátku.“

„Toho muže jste videl.“

„Mnohokrát,“ odpověděl Lewis. „Ale nikdy jsem s ním nemluvil. Myslím, že mě ještě neobjevil. Každý den se jde na chvíli projít, než si vyzvedne ve schránce poštu. Víte, on se z toho místa prakticky nehne. Pošták mu nosí to málo, co potřebuje. Pytlík mouky, pul kila slaniny, tučt vajec, doutníky a někdy alkohol.“

„Ale to bude určite porušení poštovního rádu!“

„Samozřejmě. Ale poštáci to dělají už léta. Nikomu to neublíží, dokud kvůli tomu nezacne někdo jecet. A to nikdo neudělá. Poštáci jsou pravděpodobně jediní přátelé, které kdy Wallace měl.“

„Takže tenhle člověk se farmarení moc nevenuje.“

„Vubec ne. Má malou zahrádku na zeleninu, ale to je všechno. Celé místo už porádne zdivocelo.“

„Ale musí se necím živit. Odnekud musí dostávat peníze.“

„Ano,“ řekl Lewis. „Jednou za pět nebo deset let posílá do New Yorku hrst drahokamu.“

- 5 -

„Legálních?“

„Jestli chcete říci, že jsou kradené, tak myslím, že nejsou. Kdyby se tím někdo chtel zabývat, tak by se asi nějaké nezákonnosti našly. Ne na samém začátku, ještě kdysi dávno, kdy je začal posílat. Ale zákony se mění a předpokládám, že on i jeho nákupci jich dnes budou pokračovat peknou rádku.“

„A vám to nevadí?“

„Proveril jsem si tu firmu,“ řekl Lewis. „Byli dost nervózní. Predevším proto, že Wallacea neuvěřitelným způsobem okrádali. Rekl jsem jim, at od něj nakupují dál. A kdyby si to někdo přišel proverit, at ho pošlou přímo za mnou. Rekl jsem jim také, at o tom nikde nemluví a nic nemění.“

„Nechcete, aby ho někdo vyplašil,“ řekl Hardwicke.

„Presne tak. Chci, aby mu dál pošták delal poslíčka a aby od něj ta firma v New Yorku dál kupovala drahokamy. Ale než se me zeptáte, odkud ty kameny pocházejí, mužu vám rovnou říct, že to nevím.“

„Možná, že má dul.“

„To by tedy musel být opravdu zvláštní dul: jeden dul na diamanty, rubíny a smaragdy – na tohle všechno dohromady.“

„Predpokládám, že i pres to, jak lacino je od něj nakupují, má ten Wallace docela slušný příjem.“

Lewis prikývl. „Zdá se, že posílá zásilku jen tehdy, když mu dojdou peníze. Moc jich nepotrebuje. Žije docela prostě, soude podle jídla, které nakupuje. Ale má předplatné na spoustu deníku, týdeníku a vedeckých časopisu. A kupuje hodne knih.“

„Technických?“

„Některé z nich jsou samozrejme zamerané na techniku. Většinou se ale týkají novinek v oblasti vývoje – fyziky, chemie, biologie a všech podobných oboru.“

„Ale já nechápu...“

„Samozrejme, že nechápete. Ani já ne. Není to žádný vedec. Prinejmenším nemá žádné odborné vzdělání. V dobách, kdy chodil do školy, se moc nepestovalo. Nic, co by se dalo prirovnat k dnešnímu vedeckému vzdělání. A v každém prípade by všechno, co se tenkrát naucil, bylo dnes k nicemu. Chodil do jednotřídky, do

jedné z tech vesnických škol s jednou místností k vyučování. Pak strávil jednu zimu ve škole, které se říkalo akademie a která působila v Millville jen jeden nebo dva roky. Pro případ, že o tom nevíte, tenkrát v padesátých letech minulého století to bylo podstatně lepší vzdělání, než měli jeho ostatní vrstevníci. Zřejmě byl dost chytrý mladík.“

Hardwicke zavrtel hlavou. „Zní to neuvěřitelně. A tohle všechno jste si overil?“

„Jak to jen šlo. Musel jsem postupovat opatrně. Nechtěl jsem, aby někdo pochopil, o co se zajímám. Zapomněl jsem ještě na jednu věc – hodně píše. Kупuje si ty velké knihy, které se používají pro záznamy. Bere je najednou hned po deseti. A inkoustu kupuje rovnou pul litru.“

Hardwicke vstal od stolu a začal přecházet po místnosti.

„Lewisi, kdybyste mi neukázal vaše doklady a kdybych si je neoveril, považoval bych to všechno za velice nechutný žert.“

Vrátil se ke stolu a zase se posadil. Uchopil tužku a opět si s ní začal pohrávat.

„Zabýváte se tím případem už dva roky,“ řekl. „Napadá vás něco? Máte nějaké tušení, o co tu jde?“

„Nenapadá mě vůbec nic,“ odpověděl Lewis. „Jsem z toho úplně vedle. A proto jsem tady.“

„Povezte mi o něm něco víc. Jak to s ním bylo po válce?“

„Jeho matka zemřela, když byl prýc. Otec se sousedy ji pohrbili přímo na pozemku farmy. Tenkrát to tak dělalo hodně lidí. Mladý Wallace dostal dovolenku příliš pozdě, aby se dostal domů na pohřeb. V tech dobách se balzamování moc často neprovádělo a cestovalo se pomalu. Pak se Wallace zase vrátil do války. Pokud jsem mohl zjistit, byla to jeho jediná dovolená. Jeho otec pak žil a pracoval na farmě sám, a vedlo se mu dobře. Podle toho, co se mi podařilo zjistit, to byl dobrý hospodář, na svou dobu výjimečně dobrý. Předplácel si několik zemědělských časopisů a vyznával pokrokové myšlenky. Všiml si takových věcí, jako je střídavý osev, plodina – ochrana před erozí. Podle moderních měřítek to bylo jen malé hospodářství, ale uživilo jej a podařilo se mu i něco uložit.“

- 7 -

Pak se Enoch vrátil z války domu a asi tak rok nebo dva hospodarili společně. Jeho otec koupil žací stroj – zařízení, do kterého byli zapraženi kone, s ostrou lištou na sekání trávy a obilí. Byla to pokroková věc. Trumflo to kosu po všech stránkách.

Ale pak jednoho odpoledne odjel starý posekat trávu na louce a splášili se mu kone. Neco je muselo vydesit. Enochova otce to vyhodilo ze sedadla dopředu, před žací lištu. Nebyla to hezká smrt.“

Hardwicke se znechuceně ušklíbl. „Hruza,“ řekl.

„Enoch šel za ním. Sebral pozůstatky otcova těla a odnesl je domu. Pak vzal pušku a vydal se hledat kone. Našel je na konci pastviny. Oba zastrelil a nechal je tam. Presně tak, jak to říkám. Jejich kostry na pastvině ležely celé roky, na stejném místě, kde je zabil. Zůstaly připoutány k sekacce, až do té doby, dokud se oprate nerozpadly.

Když se Enoch vrátil domu, připravil otcovo tělo k pohřbu. Umyl ho, oblékl do svátečního černého obleku a položil na stůl. Pak šel do stodoly a vyrobil mu rakev. Když byl hotov, vykopal mu hrob vedle místa, kde byla pochována jeho matka. Skoncil až za tmy, při světle lucerny. Pak se vrátil zpátky do domu a bdel u mrtvého.

Ráno o tom pověděl nejbližšímu sousedovi. Ten to řekl ostatním a jeden z nich došel pro kneze. Pohřeb byl pozdě odpoledne. Enoch se pak vrátil domu a od té doby tam žije stále. Nikdy už ale nezacal obdelávat pudu, krome zahrady.“

„Říkal jste, že ti lidé s cizinci nemluví, ale zdá se, že jste se toho dozvedel hodně!“

„Trvalo dva roky, než se mi to podarilo. Žil jsem mezi nimi. Koupil jsem si ojeté auto a projížděl krajem, až jsem dorazil do Millville. Řekl jsem jim, že hledám ženšen.“

„Cože?“

„Ženšen. To je rostlina.“

„To vím. Ale už léta se o něj nikdo nezajímá.“

„Občas je po něm menší poptávka. Trochu se ho i vyváží. Ale hledal jsem i jiné léčivé rostliny a předstíral jsem, že o jejich využití hodně vím. Předstíral vlastně není to pravé slovo, protože jsem se toho o nich spoustu naučil.“

- 8 -

„Prostáček, pro kterého mají tihle lidé porozumení. Tak trochu zaostalý. Který nikomu nevadí a možná to ani nemá v hlavě úplně v pořádku,“ řekl Hardwicke.

Lewis prikývl.

„Vycházelo to mnohem líp, než jsem si představoval. Potuloval jsem se krajem a lidé si se mnou povídali. Dokonce jsem našel i nějaký ženšen. Stýkal jsem se obzvlášť s jednou rodinou, s Fisherovými. Žijí v nížině u reky nedaleko Wallaceovy farmy, která je nahore na kopci nad rekou. Fisherovi tam žijí skoro stejně tak dlouho jako rodina Wallaceových, ale jsou z úplně jiného testa. Loví mývaly, chytají sumce a pálí whisky. Ve mne našli spríženou duši. Jsem stejný budižknicemu a stejná nula jako oni. Pomáhal jsem jim whisky pálit i pít, a obcas i prodávat. Šel jsem s nimi na ryby a na lov. Sedával jsem s nimi a povídali jsme si. Ukázali mi pár míst, kde by mohl rust ženšen – oni mu říkají „šan“. Myslím, že takový sociolog by si u Fisherových přišel na své. Mají jednu dceru. Je hluchonemá, ale hezká, a umí odcarovat bradavice...“

„Tenhle typ znám,“ řekl Hardwicke. „Narodil jsem se a vyrostl v horách na jihu.“

„To oni mi vyprávěli o sprežení a sekacce. A tak jsem se jednoho dne vypravil na okraj Wallaceovy pastviny a trochu jsem tam kopal. Našel jsem konskou lebku a ještě další kosti.“

„Nedá se ale dokázat, že to byl jeden z Wallaceových koní...“

„Možná, že ne,“ odpověděl Lewis. „Ale našel jsem také kus sekacky. Sice z ní moc nezustalo, ale je toho dost, aby clovek poznal, co to bylo.“

„Vratme se k celé té historii,“ navrhl Hardwicke. „Po otcově smrti zůstal Enoch na farmě. Už nikdy z ní neodešel?“

Lewis prikývl. „Žije pořád ve stejném dome. Nic se tam nezmenilo. A zdá se, že dum nezestárl o nic víc než on sám.“

„Byl jste uvnitř?“

„Ne. Jen venku. Budu vám o tom vyprávět.“

- 9 -

Mel jen hodinu. Vedel, že na to má hodinu, protože během posledních deseti dnu Enocha sledoval s hodinkami v ruce. Od chvíle, kdy vyšel z domu, až do té doby, než se vrátil s poštou, mu to nikdy netrvalo méně než hodinu. Někdy trochu déle, když mel pošták zpoždění nebo když se dali do hovoru. Jenom hodina, řekl si Lewis, s delší dobou pocítat nemohl. Wallace už zmizel za úbočím kopce. Smeroval k vrcholku skal, který se tyčil nad říčními srázy. Dole tekla reka Wisconsin. Wallace na skály vždycky vystoupil. Postál nahore s puškou zavešenou na rameni a díval se do divokého údolí reky. Pak sešel zase dolu a pokračoval lesní pešinou až k místu, kde v léte kvetly hvozdíky. Odtud se vydal nazpet do kopce, k prameni, který vyveral z úbočí hned pod starým polem; leželo ladem už celé století nebo ještě déle. A teprve pak zamířil podél svahu až k místu, kde narazil na téměř zarostlou cestu, co vedla k poštovní schránce.

Behem deseti dnu, kdy ho Lewis pozoroval, zustala jeho trasa vždycky stejná. Lewis si řekl, že se pravdepodobne nezmenila po celá léta. Wallace nespechal. Krácel, jako kdyby mu patřil všechn cas na svete. A cestou se zastavoval, aby obnovil vztahy se starými přáteli – se stromem, s veverkou, s kvetinou. Byl to drsný muž a stále ještě v nem bylo hodne z vojáka – staré zpusoby a zvyky, které mu zustaly z krušných let, kdy se zúcastnil tažení pod mnoha vudci. Držel hlavu vzprímenou a ramena dozadu, a šel uvolneným krokem cloveka, který zažil obtížné pochody.

Lewis se vynoril z krivolaké hmoty stromu, které kdysi byly sadem. Ješte ted v nem pár stromu, zkroucených, sukovitých a zešedlých vekem, prinášelo ubohou úrodu trpkých jablek.

Zarazil se na kraji nízkého podrostu a chvíli tam zustal, aby se mohl podívat na dum, stojící na vršku nad ním. Na okamžik se zdálo, že dum obklopuje zvláštní svetlo, jako kdyby nejaké vzácné a mocnejší sluneční paprsky prekonaly obrovskou prázdnotu vesmíru, aby tento dum ozářily a udelaly jej tak výjimečným mezi všemi ostatními. V tomto svetle se dum zdál tak trochu nepozemský, jako kdyby byl skutecne vyvolen být necím velmi zvláštním. Ale pak to neobvyklé svetlo (pokud tam vubec kdy bylo) zmizelo, a na dum do

padaly zase jen paprsky obyčejného slunce, které svítilo nad poli a lesy.

Lewis zavrtel hlavou a řekl si, že to byla pošetilost, nebo že semožná jednalo o optický klam. Žádné zvláštní sluneční světlo neexistovalo, a ten dum byl prostě jenom dum, i když byl podivuhodne zachovalý.

Byl to druh domu, jaký je dnes k vidění už jen málokdy. Byl podlouhlý, vysoký a podél okapu a štítu měl staromódní ozdobné okraje. Výzarovala z něj určitá ponurost, která však nijak nesouvisela s věkem. Byl takový od prvního dne, kdy ho postavili – úzký, prostý a pevný, jako lidé, kterým sloužil za přístřeší. Nehlede na své proporce tu však sporádane stál a vyhlížel velmi úpravne. Nikde nebyla sloupaná barva, ani žádná jiná známka sešlosti.

Na jednom konci byla přistavena menší budova. Byla to jen obyčejná kulna. Vypadala jako stavba odjinud, která sem byla převezena z nějakého jiného místa a opřena o zadní stranu domu tak, že zakrývala postranní vchod. Možná, že to jsou dveře, které vedou do kuchyně, pomyslel si Lewis. Kulna byla viditelně používaná jako místo, kde se odkládaly kabáty, dřeváky a holínky. Stála tam lavice na konve od mléka, kbelíky a košík, možná na sbírání vajec. Na střeše vycínal asi tři stopy dlouhý komín od kamen.

Lewis se přiblížil k domu. Obešel kulnu a po strane spatřil pootevřené dveře. Vstoupil na práh, otevřel je dokorán a udivene se zadíval do místnosti.

Nebyla to totiž jen kulna. Zdálo se, že tady Wallace žije.

Kamna, z nichž vedl komín, stála v jednom rohu. Byla to prastará kamna, menší než staromódní kuchynský sporák. Na plotně odpocívala konvice na kávu a dvě pánve. Na háccích na desce za kamny viselo další kuchynské náradí. Zeď naproti kamnum zaplnovala menší postel se čtyřmi sloupky, zakrytá vyboulenou prošívanou pokrývkou. Byl na ní jeden ze složitých vzoru, vytvořených z kousku látek různých barev, který se v minulém století těšil u dam velké oblibe. V dalším koute stál stul a židle. Nad stolem byla na zdi upevnená malá police, v ní se na sebe vršilo pár kousku nádobí. Na stole stála petrolejová svítlna, která utrpela castým

používáním. Cylinder však měla čistý, jako by ho dnes ráno někdo umyl a vyleštil.

Do domu nevedly žádné dveře, a nikde nebylo ani známky, že by tam kdy nějaké byly. Prkna, pokrývající vnější stranu domu, byla neporušená a tvořila čtvrtou zeď kulny.

Bylo neuvěřitelné, řekl si Lewis, že tam nebyly žádné dveře a že Wallace žil tady, v této kulně, když měl dum, ve kterém mohl bydlet. Jako kdyby pro to měl nějaký důvod, aby v domě nebydlel, přesto však zůstal nablízku. Možná, že konal nějaké pokání a žil v této kulně podobně, jako žil nějaký středověký poustevník v lesní chýši nebo v jeskyni na poušti. Postavil se uprostřed a rozhlédl se dokola v naději, že objeví nějaký klíč k těmto neobvyklým okolnostem. Ale kromě holé, tvrdé skutečnosti života, kromě těch nejzákladnějších potřeb, které byly nutné k živobytí – kamen na vaření a vytápění, postele na spaní, stolu, na kterém se dalo jíst, a lampy, kterou si lze večer posvítit – kromě toho tu nebylo už nic. Dokonce ani něco takového, jako třeba kabát nebo klobouk navíc (i když, jak si uvedomil, Wallace nikdy klobouk nenosil).

Ani známky po časopisech nebo novinách, a přitom Wallace nikdy nepřicházel od poštovní schránky s prázdnými rukama. Mel předplaceny New York Times, Wall Street Journal, Christian Science Monitor a Washington Star, a také řadu vědeckých a technických časopisů. Nebylo tu po nich nikde ani stopy, a totéž platilo o četných knihách, které nakupoval. Ani stopy po vázaných sešitech na záznamy. Nebylo tu vůbec nic, na co by se dalo psát.

Možná, řekl si Lewis, že tahle kulna byla z nějakého záhadného důvodu jen místem, které bylo pečlivě naaranžované tak, aby si lidé mysleli, že tady Wallace žije. Možná, že v domě prece jen bydlí. Ale jestliže tomu tak je, k čemu tato nepřilíh úspěšná snaha přesvědčit ostatní, že tomu tak není? Lewis se obrátil ke dveřím a vyšel z kulny ven. Obešel dum, až se dostal k verandě, jež vedla k hlavním dveřím. U schodu se zastavil a rozhlédl. Všude byl klid. Slunce na obloze stoupalo. Zářilo být teplo a tento chráněný kout, klidný a tichý, čekal na žár, který přijde.

Podíval se na hodinky. Zbývalo mu čtyřicet minut. Vyšel nahoru po schodech a šel přes verandu až ke dveřím. Vztáhl ruku a uchopil

kliku ve tvaru koule, aby jí otocil. To se mu však nepodarilo. Koule zůstala přesně ve stejné pozici a jeho prsty po ní při otáčivém pohybu jen sklouzly. To ho zmátlo a pokusil se znovu. Presto se mu ani tentokrát nepodarilo kouli otocit. Jako kdyby byla pokrytá nějakou tvrdou a hladkou vrstvou, podobnou ledovému povlaku, po němž se prsty svezly, aniž se jim podařilo vyvinout nějaký tlak.

Sklonil se až ke kouli a snažil se objevit nějaký důkaz o tom, že na ní nějaký povlak je, ale klika vypadala naprosto v pořádku – možná, že až příliš. Byla totiž čistá, jako kdyby ji někdo před chvílí utřel a nablýskal. Nebyl na ní prach ani žádné skvrnky po dešti.

Zkusil do ní zarýt nehtem palce, ale nehet mu po povrchu jen sklouzl a nezanechal žádnou stopu. Prejel dlaní po vnějším povrchu dveří. Dřevo bylo hladké a lesklo se – jeho dlan se po něm svezla, jako by bylo naolejované. Žádné známky mastnoty na něm však nebyly. Nebylo tu nic, co by vysvětlovalo, proč je plocha dveří tak kluzká.

Lewis přešel od dveří ke zdi, obložené prkny. Byla stejně hladká a lesklá. Zkusil po ní prejet dlaní a rýt nehtem. Výsledek byl stejný. Dum pokrývala nějaká vrstva, která způsobila, že byl celý kluzký a tak hladký, že na jeho povrchu nemohl ulpět žádný prach a počasí na něm nezanechávalo stopy.

Přešel po verandě až k oknu. Jak tam stál a díval se, uvedomil si jednu věc, které si předtím nevšiml a která přispívala k tomu, že se dum zdál ještě víc ponurý, než ve skutečnosti byl. Všechna okna byla černá. Nevisely tam záclony, závěsy ani rolety. Byly to jen černé obdélníky, které vypadaly jako prázdné oční dulký, hledící z holé lebky domu.

Přistoupil k oknu blíž a přitiskl k němu tvář. Začlonil si po stranách očí před sluncem, ale presto do vnitřku místnosti neviděl. Místo toho hledel do černé tůně. Její čern však kupodivu nic neodrážela. Svůj odraz na skle neviděl – viděl jen černý obdélník, jako kdyby okno dopadající světlo pohltilo, vsálo je a zadrželo. Jakmile na ně dopadly paprsky světla, už se zpátky neodrazily. Sestoupil z verandy. Pomalu obcházel dum a přitom si ho prohlížel. Všechna okna byla slepá, temná jezera, pohlcovala zachycené světlo, a celý povrch domu byl hladký, kluzký a tvrdý.

Zabušil na zed pestí, a bylo to, jako kdyby bušil na skálu.
Prohlédl si kamennou podezdívku sklepa v místě, kde byla odkrytá –
byla také hladká a lesklá. Mezery mezi kameny vyplnovala malta.
Bylo sice videt, že kameny mají nerovný povrch, ale jeho ruka,
kterou se zdi sklepa dotýkal, nezaznamenala nic drsného.

Hrubý povrch kamene pokrývalo něco neviditelného, vrstva,
která zakrývala prohlubeniny a nerovný povrch. Nedalo se však
zjistit, o co jde, protože ta vrstva se zdála být zcela nehmotná.

Lewis prestal zkoumat zed, narovnal se a pohlédl na hodinky.
Zbývalo mu jen deset minut. Bude muset jít.

Sešel dolu s kopce smerem k zarostlému starému sadu. Na okraji
se zastavil a podíval se zpátky. Dum byl teď jiný. Jako by měl svoji
osobnost. Lewis měl najednou pocit, že na něj hledí s posměšnou
škodolibostí a utajeným, zlomyslným smíchem, připraveným každou
chvilí propuknout.

Sehnul se, vstoupil do sadu a prodíral se mezi stromy. Nebyla tu
žádná cesta a stromy byly zarostlé vysokou trávou a plevelem.
Shýbal se pod nízkými, previslými větvemi, až prošel kolem stromu,
který před mnoha lety vyvrátila nějaká bourka.

Jak se prodíral mezi větvemi, občas vztáhl ruku a utrl si jablko.
Byla scvrklá a kyselá. Pokaždé do nich kousl jen jednou a odhodil je,
protože se ani jedno nedalo jíst – jako kdyby si ta jablka ze
zanedbané pudy vytáhla její horkost.

Na vzdáleném konci sadu objevil plot, jenž chránil hroby. Plevel
ani tráva tady nedorostly do takové výšky jako v okolí. Na plotu byly
patrné známky opravy, která musela být provedena docela nedávno.
V nohách každého hrobu, naproti třem hrube opracovaným
náhrobkům z místního vápence, byly pivonkové kere, velké, všelijak
pokroucené masý rostlin, které se tu rozrustaly bez dohledu už celá
léta.

Stál před starým plotem a bylo mu jasné, že narazil na hřbitov
rodiny Wallaceových.

Mely tu však být jen dva náhrobní kameny. A co ten třetí?

Pokracoval podél plotu k vyvrácené brance a vešel na hřbitůvek.
Zastavil se u paty hrobu a četl si nápisy na kamenech. Byly
neobratné a hrube vytesané. Bylo zřejmé, že je provedly ruce, které

na podobnou práci nebyly zvyklé. Nebyly tu žádné zbožné vety ani verše, žádní andělé, beránci nebo jiné symbolické postavy, obvyklé v šedesátých letech minulého století. Byla tu jen jména a letopočty.

Na prvním náhrobku stálo – Amanda Wallaceová 1821–1863.

Na druhém – Jedediah Wallace 1816 – 1866.

A na třetím -----

4

„Dejte mi tu tužku, prosím vás,“ řekl Lewis. Hardwicke s ní přestal rolovat mezi dlaněmi a podal mu ji.

„Chcete i papír?“ zeptal se.

„Když budete tak laskav,“ řekl Lewis.

Sklonil se nad stolem a rychle začal kreslit.

„Tady to je,“ řekl a podával mu nákres.

Hardwicke svraštil obcí.

„Ale to nedává žádný smysl,“ prohlásil. „Až na to číslo dole.“

„Ležící osmicka. Ano, já vím. Je to symbol pro nekonečno.“

„Ale co všechno to ostatní?“

„Nevím,“ řekl Lewis. „To je ten nápis na náhrobku. Opsal jsem si ho...“

„A teď už ho umíte nazpamět.“

„To už bych měl. Studoval jsem ho dost dlouho.“

„V životě jsem nic podobného nevidel,“ řekl Hardwicke. „Ne, že bych byl odborník. O tomhle oboru nevím skoro nic.“

„Mužete být klidný. Tohle nemůže znát nikdo. Nepodobá se to ani v nejmenším žádnému jazyku nebo známému nápisu. Overil jsem si to u lidí, kteří se v tom vyznají. A nebyl jsem jen za jedním, mluvil jsem s celou radou odborníků. Rekl jsem jim, že jsem nápis našel na skalnatém útesu. Jsem si jistý, že si většina z nich myslí, že jsem cvok. Že patřím k tem, kteří se snaží dokázat, že Rímané, Fénicané, Irové nebo nějaký jiný národ měli v Americe osady už před Kolumbem.“

Hardwicke položil papír na stul.

„Teď chápu, co jste tím myslel, když jste řekl, že teď je to ještě nejjasnější než na začátku. Nejde tu jen o záhadu mladého muže, kterému je víc než sto let, ale také o tu hladkou, kluzkou vrstvu na

- 15 -

dome a ten tretí náhrobek s nerozluštitelným nápisem. Ríkáte, že jste s Wallacem nikdy nemluvil?“

„S ním nemluví nikdo. S výjimkou poštáka. Wallace jde každý den na procházku a bere si s sebou pušku.“

„A lidé se s ním bojí promluvit?“

„Myslíte kvůli pušce?“

„No ano, tak nějak jsem to myslel. Napadlo mě, proč ji asi nosí s sebou.“

Lewis potřásl hlavou. „To nevím. Zkoušel jsem si to nějak vysvětlit, najít nějaký důvod, proč ji s sebou mívá. Pokud jsem mohl zjistit, tak z ní ještě nikdy nevystrelil. Ale nemyslím si, že by puška byla důvod, proč s ním nikdo nemluví. On je vlastně anachronismus, člověk z jiného století. Nikdo se ho nebojí, tím jsem si jistý. Je tam už příliš dlouho na to, aby se ho někdo bál. Lidé ho mají ve svém povedení – patří ke krajině, jako strom nebo kámen. Ale nikdo se s ním necítí dobře. Myslím, že když se s ním setkají tváří v tvář, většina z nich má nepříjemný pocit. Protože on je jiný, je něco víc a zároveň také mnohem méně než oni. Jako kdyby byl člověkem, který se svého lidství vzdal. Myslím, že hodne jeho sousedu se za něj tajně trochu stydí, protože se nějak, možná nějakým nepoctivým způsobem, vyhnul stárnutí, jednomu z trestu, ale možná také právě celého lidstva. Možná, že tahle tajná hanba do jisté míry přispívá k tomu, že o něm nejsou ochotní mluvit.“

„Venoval jste jeho sledování hodnecasu?“

„Jednu dobu ano. Ale teď mám tým lidí, kteří se střídají ve službě. Sledujeme ho z celé rady míst a ta stále obměňujeme, den za dnem. Nemine hodina, aby jeho dům nebyl pod dohledem.“

„Jste tím tedy porádne posedlí.“

„Máme pro to důvod,“ řekl Lewis. „Je tu ještě něco.“ Sklonil se a zvedl aktovku, která stála na zemi vedle jeho židle. Cvakl uzáverem, vytáhl pár fotografií a podával je Hardwickovi.

„Co si myslíte o tomhle?“ zeptal se.

Hardwicke snímky převzal. Najednou ztuhl a krev mu zmizela z tváře. Když fotografie opatrně odkládal na stůl, ruce se mu chvěly. Podíval se jen na tu vrchní, žádnou další si už neprohlédl.

Lewis viděl, že se mu v tváři zračí otázka.

- 16 -

„V hrobe,“ odpověděl, „v tom, který je pod náhrobkem s tím podivným nápisem.“

5

Stroj na vzkazy pronikave zapískal. Enoch Wallace odložil knihu, do níž právě psal, a vstal od stolu. Prešel místností k hvízdajícímu zařízení. Stiskl knoflík, pohnul páčkou a pískání ustalo.

Stroj se rozbzučel a na desce se začal vynorovat vzkaz – nejprve jen ve slabých obrysech, pak začal tmavnout, až byl docela zřetelný. Stálo tam:

C. 406301 STANICI 18327. CESTUJÍCÍ DORAZÍ V 16097,38.
PUVODEM Z THUBANU VI. BEZ ZAVAZADEL. NÁDRŽ C. 3.
ROZTOK 27. ODJEZD DO STANICE 12892 V 16439,16.
POTVRDTE PŘÍJEM.
Enoch pohlédl na velký galaktický chronometr, visící na stěně. Mel ještě téměř tři hodiny čas.

Dotkl se knoflíku a ze strany přístroje se začal vysouvat tenký kovový list, na němž byl zapsán vzkaz. Dole se mezitím jeho kopie uložila mezi záznamy. Stroj vydal kvokavý zvuk a deska na vzkazy byla znovu čistá a připravená pro nový příjem.

Enoch ji vytáhl a navlékl dírkami na kovové knoflíky poradace. Jeho prsty pak na klávesnici vytukaly: C. 406301NA PŘÍJMU.
POTVRZUJI OBRATEM. Vzkaz se objevil na desce a Enoch jej tam nechal. Z Thubanu VI? Premýšlel, jestli už tu někdo z nich byl. Jakmile bude mít všechny povinnosti za sebou, podívá se do kartotéky, aby si to overil.

Byl to případ pro nádrž s roztokem, a tihle cestující byli obvykle ze všech nejméně zajímaví. Clovek se s nimi dával těžko do řeči, protože jejich pojetí jazyka bylo často příliš obtížné a stejně tak tomu bylo s jejich myšlenkovým procesem. Byl většinou příliš odlišný na to, aby jim poskytoval nějaký společný prostor pro dorozumívání.

Pak si však vzpomněl, že tomu tak vždycky nebylo. Před několika lety se tu objevil jeden cestující z nádrže, který byl odněkud z Hydry (nebo snad z Hyad?). Enoch s ním proseděl celou noc a

- 17 -

málem ho neodeslal včas. Strávili spolu celé hodiny a jejich dorozumívání (nedalo se říci, že by to byla slova) o sebe neobratně naráželo, jak se snažili do toho krátkého času, který pro sebe měli, vmést co nejvíc kamarádství a možná i pocitu bratrství.

On – nebo ona, nebo snad ono – k tomu se nikdy nedostali – se už nevrátil. A takhle to bývalo vždycky, pomyslel si Enoch. Vracelo se jich jen málo. Naprostá většina z nich tudy jen projížděla.

Ale měl ho – nebo ji nebo to (na tom už nezáleželo) zaznamenaného černé na bílém. Mel je takhle vedené všechny, co mu sem spadli z nebe, každého z nich. Vzpomněl si, že mu to pak zabralo téměř celý následující den, kdy sedel shrbený nad stolem a zapisoval všechny příběhy, které mu návštěvník vyprávěl, a snažil se vylicit všechny obrazy té daleké, krásné a trýznivé lákavé země (trýznivé proto, že toho bylo tolik, čemu nerozumel), a vyjádřit ten pocit vřelosti a přátelství, které proudilo mezi ním a tou zkroucenou, ošklivou bytostí z jiného světa. A kdyby chtěl, mohl by si kdykoli deník vzít z té rady ostatních a prožít tu noc znovu. Ale nikdy to neudělal. Bylo to zvláštní, pomyslel si, jak na to nikdy nebyl čas (nebo mu to alespon tak připadalo), – aby si prošel a precetl třeba jen část toho, co za ta léta zaznamenal.

Otocil se od stroje na vzkazy a dotlačil nádrž číslo 3 pod materializátor. Umístil ho do přesné polohy a upevnil na místě. Potom vytáhl samonavíjecí hadici a nastavil prepínac na číslo 27. Nádrž se naplnila a hadice zajela zpátky do zdi.

Vrátil se ke stroji, vymazal nápis z desky a odeslal zprávu, že pro cestovatele z Thubanu je vše připraveno. Prevzal potvrzení o příjmu a potom vrátil páčku do neutrální polohy, ve které byl stroj připraven pro další vzkazy.

Odešel ke kartotéce, která stála vedle stolu, a vytáhl zásuvku, napechovanou kartotéčnými listky. Hledal pod heslem Thuban VI a našel ho u data 22. srpna 1931. Prešel ke zdi, již po celé ploše vyplňovaly knihy a rady časopisu, vyhledal mezi deníky svazek, který potřeboval, a odnesl si jej zpátky ke stolu.

Když nalistoval 22. srpen 1931, zjistil, že to byl jeden z jeho méně náročných dnu. Objevil se jen jeden cestující, ten z Thubanu

VI. Prestože záznam, psaný jeho drobným, kostrbatým písmem,
- 18 -

zaplnoval téměř celou stránku, návštěvníkovi nevenoval víc než jeden odstavec.

Dnes sem dorazila koule z Thubanu VI. Nevím, jak jinak bych to měl popsat. Je to prostě kus hmoty, u níž dochází k nějakému druhu rytmické změny tvaru. V pravidelných intervalech je nejprve kulatá, pak se začíná zplošťovat, až nakonec leží na dne nádrže a podobá se palacince. Potom se stahuje a smršťuje, až je z ní znovu koule. Tato změna je dosti pomalá a pokaždé rytmická, ale jen v tom smyslu, že se vše odehrává ve stejném sledu. Zdá se, že s časem nijak nesouvisí. Zkusil jsem to merit, ale nepřišel jsem na žádný pravidelný časový interval. Nejkratší doba, potřebná k dokončení celého cyklu, byla sedm minut, nejdelší osmáct. Možná, že po delší době by člověk na nějaký časový rytmus přišel, ale na to nebyl čas. Sémantický prekladatel u koule nefungoval, ale vydávala ostré zvuky, jako kdyby cvakala drápy o sebe. Žádné viditelné drápy však neměla. Když jsem si ty zvuky našel v pazilogické (Pazilogie – mezinárodní, zde zřejmě mezigalaktická, umělá rec, odborná, přístupná všem vzdělancům) příručce, dozvedel jsem se, že se mi ta koule snažila říci, že se jí vede dobře a že nepotřebuje žádnou péči. Prosila mě, abych ji nechal být. A to jsem také udelal.

Na konci odstavce byla na malém prostoru, který zbýval, vmáknutá poznámka: Viz 16. října 1931.

Listoval stránkami, až našel 16. říjen. Zjistil, že to byl jeden z dnu, kdy přijal na inspekci stanice Ulysses.

Samozřejmě, že se nejmenoval Ulysses. Ve skutečnosti neměl vůbec žádné jméno. Jeho národ jména nepotřeboval: pro totožnost měl jinou terminologii, která vyjadřovala mnohem víc než pouhá jména. Tato terminologie, dokonce i celé její pojetí, však byla taková, že ji lidské bytosti nemohly chápat, natož pak užívat.

„Budu ti říkat Ulysses,“ Enoch si vzpomněl, že mu tohle řekl, když se setkali poprvé. „Potřebuji ti nějak říkat.“

„To zní příjemně,“ rekla tenkrát ta neznámá bytost (která dnes už dávno nebyla neznámá). „Mohu se zeptat, proč zrovna jméno Ulysses?“

- 19 -

„Protože je to jméno velkého muže mého národa.“

„Jsem rád, že jsi je vybral,“ rekla ta nove pokrtená bytost.
„Mému sluchu zní důstojně a vznešene, a – mezi námi – jsem rád, že ho mohu nosit. Já ti budu říkat Enoch, protože my dva budeme spolupracovat po mnoho vašich let.“

A bylo to už hodně dlouho, připomněl si Enoch nad deníkem, otevřeným na straně s říjnovým záznamem, starým přes třicet let. Byla to neobyčejná léta, která ho obohatila způsobem, jaký by si nikdy nedokázal představit, dokud jej nepoznal.

A bude to pokračovat, uvažoval, ještě mnohem déle než dosud, mnoho dalších století, možná tisíc let. A na konci tisíciletí – co všechno už bude tou dobou znát?

I když, pomyslel si, vedení na tom nebylo to nejdůležitější. Zároveň si však uvedomil, že se z toho nemusí uskutečnit nic, protože teď byl klid narušen. Byli tu pozorovatelé, přinejmenším jeden – a brzy, až už ho sleduje kdokoliv, se začne kruh stahovat.

Co uделá a jak této hrozbecelit, to pozná teprve ve chvíli, až ten okamžik přijde. Bylo to něco, k čemu snad muselo dojít. Byl na to celé ty roky připraven. Vlastně bylo divné, že se to nestalo dříve.

Rekl Ulyssovi o tom nebezpečí hned prvního dne, kdy se setkali. Sedel tenkrát na schodech, vedoucích na verandu. Vybavil si ten den v paměti tak jasne, jako by to bylo teprve včera.

6

Sedel právě venku na schodech. Bylo pozdní odpoledne. Sledoval velká bílá mracna, která se shromažďovala na druhé straně reky za iowskými vrchy. Bylo horko a dusno. Vzduch se ani nepohnul. Na dvoře před stodolou hrabalo bez ustání pár slepic. Zdálo se, že spíš jen opakují navykklé pohyby, než že doufají nalézt nějakou potravu. Křídla vrabcáku, kteří proleteli mezi štítem stodoly a živým plotem ze svlace, lemujícím pole za cestou, vydala drsný, šustivý zvuk, jako by jejich perí horkem vyschlo.

Pomyslel si, že on si tady sedí a dívá se na mraky, a přitom je všude kolem tolik práce – kukuricné pole potřebuje zorat, seno musí být svezeno a pšenici je třeba pokosit a vymlátit. Protože až už se delo cokoliv, clovek mel stále život, který musel žít, dny, kterými

- 20 -

musel projít, jak nejlépe dovedl. Byla to lekce, připomněl si, kterou se měl v posledních několika letech naučit se vším všudy. Jenže válka byla něco jiného než to, co se dělo tady. Ve válce člověk věděl, co se může přihodit, a když se to stalo, byl na to připraven. Tohle však nebyla válka – byl to mír, do něhož se vrátil. A člověk měl právo očekávat, že v době míru nebude vystaven násilí a hrůze.

Ale teď byl sám jako nikdy předtím. Teď, pokud k tomu mělo dojít, mohl začít znovu – a možná, že to dokonce bude muset udelat. Ale at už to bude tady, na jeho vlastní půdě, nebo na nějakém jiném místě, bude to začátek poznamenaný trpkostí a plný úzkosti.

Seděl na schodech, ruce složené na kolenou, a sledoval, jak se na západě hromadí bouřkové mraky. Možná, že z toho bude déšť. Zeme by ho potřebovala. Anebo z toho nebude nic, protože nad svahy údolí byly kolísavé vzdušné proudy a nikdy se nedalo říci, kam mracna poplují.

Toho poutníka spatřil až ve chvíli, kdy se objevil u branky. Měl vytáhlou, hubenou postavu. Šaty zaprášené a vypadal na to, že má za sebou dlouhou cestu. Blížil se k němu a Enoch ho nehnute pozoroval z místa, kde seděl.

„Dobrý den,“ řekl nakonec Enoch. „Dnes je na cestu horko. Posadte se na chvíli.“

„To udelám rád,“ řekl cizinec. „Ale mohl bych nejdřív dostat trochu vody?“

Enoch vstal. „Pojďte se mnou,“ řekl. „Dám vám cerstvou.“

Šel přes dvůr k pumpě. Vzal hrnek ze skoby, na které visel, a podal ho muži. Uchopil držadlo pumpy, stlačil je a pak vytáhl vzhůru.

„Nechte ji trochu odtéct,“ poradil mu. „Chvilku to trvá, než je opravdu studená.“

Voda stríkala z roury a stékala po dřevěném poklopu studny.

„Myslíte, že bude pršet?“ zeptal se cizinec.

„Težko říct,“ odpověděl Enoch. „Pockáme a uvidíme.“ Na tom pocestném bylo něco, co mu vadilo. Nebylo to nic určitého, ale bylo na něm něco zvláštního, co ho nejasně znepokojovalo. Když pumpoval vodu, ostře jej pozoroval, a rozhodl se, že jsou to pravděpodobně cizinecovi uši, které byly nahore příliš zašpicaté.

Ale pak si řekl, že se mu to muselo jen zdát, protože když se na ne znovu podíval, vypadaly docela normálně. „Myslím, že teď už bude voda studená,“ prohlásil Enoch. Poutník podržel hrnek, dokud se nenaplnil. Nabídl ho Enochovi, ale ten zavrtel hlavou.

„Nejdřív vy. Potřebujete to víc než já.“

Cizinec pil tak lacině, že se přitom polil.

„Ještě jeden?“ zeptal se Enoch.

„Ne, dekuji,“ řekl cizinec. „Ale jestli chcete, naberu teď pro vás.“

Enoch pumpoval, a když byl hrnek plný, cizinec mu ho podal. Voda byla studená a Enoch si poprvé uvědomil, jakou má žízeň. Vypil ji skoro do dna.

Povesil hrnek zpátky na skobu a řekl tomu člověku:

„A teď si půjdeme sednout.“

Cizinec se usmál. „To mi přijde vhod,“ řekl. Enoch vytáhl z kapsy červený šátek a otrepl si tvář. „Než začne pršet, bývá dusno,“ řekl.

A jak si tak utíral tvář, najednou si uvědomil, co mu na tom pocestném vadilo. Měl sice pomáčkane a špinavé šaty a zaprášené boty, což dokazovalo, že už je na cestě dlouho, bylo však zarážející, že ani teď, v tom velkém parnu před deštěm, se vůbec nepotil. Působil stejně svěže a uvolněně, jako kdyby ležel a odpocíval zjara pod stromem.

Enoch si dal šátek do kapsy a šli zpátky ke schodům. Tam se posadili vedle sebe.

„Máte asi za sebou pekný kus cesty,“ opatrně vyzvídal Enoch.

„Ano, porádný,“ odpověděl cizinec. „Jsem teď hodně daleko od domova.“

„A máte před sebou ještě dlouhou cestu?“

„Ne,“ řekl cizinec, „myslím, že jsem se dostal tam, kam jsem měl namířeno.“

„Tím myslíte...?“ zeptal se neurčite Enoch a nechal otázku viset ve vzduchu.

„Myslím tím přímo tohle místo,“ odpověděl cizinec, „právě tady, kde sedím. Hledal jsem jednoho člověka a jsem přesvědčen, že jste to

- 22 -

vy. Neznal jsem sice vaše jméno a nevedel jsem, kde vás mám hledat, ale byl jsem si jistý, že se mi to jednoho dne podaří.“

„Ale proc me?“ zeptal se Enoch udivene. „Proc byste hledal me?“

„Hledal jsem cloveka s mnoha výjimecnými vlastnostmi a zájmy. Cloveka, který se casto obrací ke hvezdám a v duchu se ptá, co vlastne jsou.“

„Ano,“ řekl Enoch, „to obcas dělávám. Castokrát, když jsme táborili venku a vecer jsem ležel zabalený do deky, díval jsem se na nebe a premýšlel, z ceho vlastne hvezdy jsou, jak se tam nahoru dostaly, a hlavne – proc tam jsou. Slyšel jsem některé lidi říkat, že každá z nich je vlastne další slunce, stejné jako to, které svítí na Zemi, ale o tom nic nevím. Nikdo asi o nich moc neví.“

„Jsou takoví, kteří toho o nich vedí dost,“ prohlásil cizinec.

„Například vy,“ řekl Enoch trochu posměšne, protože cizinec na to opravdu nevypadal.

„Ano, já,“ odpovedel cizinec klidne. „I když toho zdaleka nevím tolik, jako rada jiných.“

„Nekdy jsem uvažoval o tom, že jsou-li hvezdy vlastne dalšími slunci, pak by mohly být ve vesmíru i další planety a také další lidé,“ řekl Enoch.

Vzpomnel si, jak sedával u nocního táborového ohne a klábosil s ostatními, aby jim ubíhal cas. Jednou, když se zmínil o svém nápadu, že na dalších planetách, kroužících kolem dalších sluncí, jsou možná také lidé, chlapi se mu vysmáli. Pak si z nej celé dny delali legraci, a tak se o tom už nikdy nezmínil. Ne, že by na tom záleželo, protože on té své domnence sám doopravdy neveril. Nebylo to opravdu nic víc než myšlenka, která ho napadla u táborového ohne. Náhodne mu prišla na mysl.

A ted ji znovu vyslovil – a k tomu pred úplným cizincem.

Sám se tomu podivil.

„A vy tomu veríte?“ zeptal se cizinec. Enoch odpovedel: „Byl to jen takový nápad k nicemu.“

„Nebyl k nicemu,“ prohlásil cizinec. „Jiné planety a jiní lidé existují. Jsem jedním z nich.“

- 23 -

„Ale vy...“ vykrikl Enoch, ale pak zmlkl. Na cizincove obliceji se totiž objevila prasklina. Povrch jeho tváře se začal bortit a sesouvat, a pod ním Enoch spatřil další tvář, která však nepatřila cloveku.

A jak z ní ta lidská maska odpadávala, sjel z nebe s praskotem velký blesk. Dunivý rachot hromu zatřásl zemí a Enoch z dálky uslyšel déšť, který se sem hnál přes kopce.

7

Takhle to tenkrát téměř před sto lety začalo, připomněl si Enoch. Snení u ohně se stalo skutečností a Země teď byla zanesena na galaktických mapách jako přestupní stanice pro nejruznější národy, cestující z jedné hvězdy na druhou. Kdysi byli cizinci, ale dnes už žádní cizinci nejsou. Nic takového už neexistuje. At už sem ti návštěvníci přijížděli v jakémkoliv podobě a s jakýmkoliv cílem, teď to všechno byli lidé.

Nalistoval si záznam z 16. října 1931 a přelétl jej očima. Téměř na konci tam stála veta:

Ulysses říká, že Thubani z planety VI jsou možná ti nejlepší matematici v celé galaxii. Zdá se, že vyvinuli výpočetní systém, který je dokonalejší než všechny ostatní a je obzvláště cenný při práci se statistickými údaji.

Zavrel knihu a zůstal sedet. Premítal, jestli statistikové z Mizaru X znali díla Thubanu. Možná, že ano, uvažoval, protože některé matematické postupy, které používali, byly dost neobvyklé.

Odsunul knihu záznamu stranou a hledal v zásuvce stolu, až vytáhl svoji mapu. Rozprostrel ji na stole před sebou a zadumal se nad ní. Kdyby si jen mohl být jistý, pomyslel si. Kdyby tak znal lépe mizarskou statistiku! S tou mapou se namáhal posledních deset let nebo ještě déle. Overoval a znovu porovnával všechny údaje a faktory s mizarským systémem, a znovu a znovu si proveroval, zda ty, které používá, jsou správné.

- 24 -

Sevrel ruku v pest a uderil do stolu. Kdyby si jen mohl být jistý!
Kdyby si tak o tom mohl s někým promluvit! Právě tomu se však až
dosud vyhýbal, protože by tak vyšlo najevo, jak je lidstvo bezbranné.

Stále ještě byl člověkem. Je to zvláštní, pomyslel si, že zůstal
člověkem, že za celé století, kdy byl ve spojení s těmi bytostmi z
jiných planet, zůstal ještě pozemšťanem.

Jeho pouta se Zemí byla totiž v mnoha směrech porušena. Jediný
člověk, s kterým teď vůbec mluvil, byl starý Winslowe Grant.
Sousedé se mu vyhýbali a nikdo jiný tu nebyl, ledaže by člověk vzal
v úvahu pozorovatele, ale ty viděl jen zřídka – buď je jen zahlédl,
nebo našel jejich stopy na místech, kde se skrývali.

Hodiny, kdy se cítil sám, s ním trávili jen starý Winslowe Grant
a Mary, a občas ještě další lidé ze stínu, kteří sem za ním přicházeli,
aby se necítil osamělý.

To bylo všechno, co na Zemi měl – starého Winslowa, lidi ze
stínu – a svou pudu, která ležela kolem domu. Dum samotný už
neměl, protože ten teď patřil mimozemšťanům. Zavrel oči a
připomněl si, jak dum vypadal za starých časů. Právě v té části, kde
teď seděl, byla kuchyně s černým, železným, obřadně velkým
sporákem, který pootevřenými dvířky cenil radu ohnivých zubů.

U zdi stál stůl, u něhož všichni tři jídávali. Pamatoval si, že na
něm stávala lahvička s octem, sklenice, ve které byly lžíce, otočný
táček s horčicí, křenovou a paprikovou omáčkou, a podložka uprostřed
červeného kostkovaného ubrusu, který stůl pokrýval.

Vzpomněl si na jeden zimní večer, kdy mu nebylo víc než tři
nebo čtyři roky. Jeho matka chystala u kamení večeri. Seděl na
podlaze uprostřed kuchyně a hrál si s kostkami. Zvenčí slyšel
tlumené hvízdání větru, který se proháněl okapy. Otec byl podojit
krávy v chlévě a právě vstoupil. S ním přišel dovnitř závan větru a
vířící vločky sněhu. Pak otec dveře zavřel a vítr a sníh zanechal
venku před domem, jako by je odsoudil přebývat v temnotě, která
tam vládla, v noci, plné zurčících živlů. Otec postavil dížku s mlékem,
již nesl, do kuchyňského dřezu, a Enoch uviděl, že má na vousech i
obocí sníh a na knírech a kolem úst jinovatku.

Ten obrázek si uchoval v nehybné podobě. Všichni tři na něm
byli jako historické figuríny, vystavené v muzeu za sklem – otec s

jiním na knírech a velikánskými, vysokými plstěnými botami, matka s krajkovým cepečkem na hlavě a tváří zružovelou prací u kamen a on sám, jak si na podlaze hraje s kostkami.

A ještě jednu věc si pamatoval, možná ještě jasněji než všechno ostatní. Na stole stála velká lampa a na zdi za ní visel kalendář. Světlo lampy na něj dopadalo jako reflektor. Na obrázku byl Santa Claus. Jel lesní cestou na saních a podél cesty stáli všichni malí obyvatelé lesa a dívali se, jak projíždí kolem. Nad stromy visel velký měsíc a na zemi ležela vysoká vrstva sněhu. Sedel tu párek králíků a oduševněle na Santa Clause zíral. Vedle nich stál srnec a opodál mýval s pruhovaným ocasem, stoceným kolem nohou. Na větví, která se klenula přes cestu, seděly vedle sebe veverka s malou sýkorkou. Santa Claus jim kynul na pozdrav rukou, v níž držel bic. Měl červené tváře, vesele se usmíval a jeleni, zapražení do jeho saní, byli plní sil, bujnosti a hrdosti.

Po celá léta ujížděl tento Santa Claus z poloviny devatenáctého století zasneženými cestami času, s bicem, zdviženým na pozdrav všem obyvatelům lesa. A na jeho cestách ho provázelo i zlaté světlo lampy, která stále ozarovala zed i kostkovaný ubrus.

Takže některé věci pretrvávají, pomyslel si Enoch, jako tato jeho vzpomínka z dětství na útulnost a teplo kuchyně za zimní večerní vánice.

Zustávala jen jeho osobnost, paměť a cit, protože nic jiného už nezbylo. Teď už tu nebyla kuchyně, ani obývací pokoj se staromódní pohovkou a houpací židlí, nebyl tu žádný parádní pokoj se zatuchlou elegancí brokátu a hedvábí, ani pokoj pro hosty v přízemí a jejich ložnice v prvním patře.

To všechno bylo pryč. Strop i všechny přepážky byly odstraněny a teď zabírala jediná velká místnost. V jedné polovině byla galaktická přestupní stanice, v druhé obývací plocha pro jejího správce. V jednom rohu stála postel a kamna, fungující na základe principu, který byl na Zemi neznámý, a ještě lednice, také vyrobená někde jinde. Plochy zdí zakrývaly skřínky a police, plné časopisu a knih.

Na staré casy tu zbyla jen jediná památka. Enoch nedovolil, aby tím mimozemšťanu, který tu stavel stanici, zboursal velký, masivní

starý krb z cihel a místního kamene – krb, který byl vestaven do jedné ze zdí obývacího pokoje. Stále ještě tam stál jako jediná připomínka starých dob, jediná pozemská vec – s velkou rímsou ze skvrnitého dubu, kterou jeho otec vytesal z mohutné klády širocinou a rucně ohobloval... Na krbové rímse, na polici i na stole ležely předměty a výrobky, které nepocházely ze Země. Některé z nich ani nemely pozemská jména. Pozvolna se tu nahromadily za celá ta léta, kdy je dostával jako projevy přátelství od cestujících, kteří tudy projížděli.

Některé byly funkční, jiné jen poutaly svým vzhledem. Pak tu byly ještě další předměty, které pro člověka nebyly k užitku, nebo v pozemském prostředí nemohly fungovat. Také dostal dary, o jejichž účelu nemel ani tušení. Přijímal je s pocity rozpaků a neobratnými slovy díky od přátelivých návštěvníků, kteří mu je přinesli.

Na druhé straně místnosti stála složitá hmota přístroje, dosahující až do otevřeného prostoru prvního patra. To byly přístroje, které přenášely pasažéry prostorem, prostírajícím se od hvězdy k hvězdě.

Je to vlastně hostinec, napadlo Enocha, přestupní stanice, galaktická křižovatka.

Svinul mapu a dal ji zpátky do zásuvky. Knihu záznamu uložil tam, kam patřila, mezi ostatní záznamové knihy na polici.

Pohlédl na galaktické hodiny na zdi. Byl čas, aby šel.

Prisunul židli ke stolu, z operadla snal krátký kabát a oblékl si ho. Sejmul pušku z držáku, kterými byla připevněna ke zdi. Potom se k této zdi otocil tváří a pronesl jediné slovo, které bylo potřeba vyslovit. Zed tiše zajela stranou a Enoch vykročil ven do malé kulny, skrovne zařízené prebytečným nábytkem. Zed se za ním zasunula a nikdo by nepoznal, že má i jinou úlohu než obyčejná pevná zed.

Vyšel z kulny ven. Byl krásný den pozdního léta. Už za pár týdnů, pomyslel si, se objeví první známky podzimu a nezvykle chladný vzduch. Právě kvetly první zlatobýly. Teprve včera si povšiml, že na starém záhone podél plotu už rozkvetly první z jeho raných aster.

Obešel roh domu a namířil k rece. Krácel přes dlouhý, opuštěný lán pole, zarostlého lískovými kerami a místy i shluky stromů.

Tak tohle je Zeme, uvažoval, planeta, která byla stvorena pro cloveka. Ale nejen pro nej... Je to také planeta pro lišku a sovu, pro hada, lucní kobytku a rybu, pro vsechen ostatní kypící život, naplnující vzduch, zemi i vodu. A také není jenom pro ty, kdo se na ní narodili, ale i pro jiné bytosti, které svými domovy nazývají jiné Zeme – jiné planety, vzdálené dlouhé svetelné roky, presto však v podstate stejné jako tato. Pro Ulysesea, Zárivce a všechny ostatní, kteří, kdyby to bylo nutné nebo kdyby si to práli, by na této planetě byli schopni žít, aniž by pocitovali nepohodlí nebo potrebovali nějaké pomocné prostredky.

Naše obzory jsou tak daleko, uvažoval Enoch, a my z nich vidíme tak málo. Dokonce i teď, když na mysu Canaveral usilují rakety se šlehajícími plameny o zlomení dávných pout, i teď o nich sníme jen málo.

Touha, aby sdělil lidstvu to, co se dozvedel, v nem stále narustala. Vlastne nemel nic urcitého, i když by nekteřé veci mohli lidé dobre využít. Šlo o obecné poznání, o tu základní skutečnost, že v celém vesmíru existuje inteligence, že clovek není sám, a kdyby vedel, kterým smerem se dát, už nikdy by se nemusel cítit osamelý.

Krácel dolu pres pole, prošel úzkým pruhem lesa a vyšel z nej ven v místě, kde na vrcholku svahu nad rekou vybíhala velká skála. Stál tam nahore stejne jako tam stával tisíce jiných rán a díval se na reku, která v zalesnené nížine tvorila velkolepý oblouk stříbrné modři.

Stará, pradávna vodo, oslovil ji v duchu, tolik jsi toho už videla – vysoké steny obrích ledovcu, které přišly a zustaly, aby zase pomalu odcházely, plazíce se kousek po kousku zpátky k pólu, reko, která jsi odvádela vodu právě z techto ledovcu, když tály a způsobily potopu, která toto údolí zaplavila přívalem, jaký dnes už nevidíme. Ty, která jsi videla mastodonta a tygra šavlozubého a také bobra, velkého jako medved, jak se toulá po starých kopcích a do noci zní jeho krik a troubení. Videlas také tiché tlupy, běžící lesem, šplhající po útesech nebo pádlující po tvém povrchu. Byli to lidé, kteří znali les a vodu, lidé se slabým telem, ale s velkými cíli a s vytrvalostí větší než všichni tvorové, kteří dosud existovali. A pak jsi teprve pred nedávnem poznala další plemeno lidí, kteří si nesli ve svých lebkách

sny, v rukou krutost a v srdcích strašlivou jistotu ještě většího cíle. A předtím, protože tato krajina je starší, než se často soudí, to byly jiné druhy života, cetná strídání podnebí a všechny promeny, které se na Zemi odehrávaly. Co si o tom vlastně myslíš? – ptal se reky. Protože ty máš pamet, odstup a čas a měla bys už znát odpovědi, alespon některé.

I clovek by mohl znát alesponcást techto odpovědí, kdyby žil nekolik milionu let. A jestli tu ještě bude, také je za nekolik milionu let od tohoto letního rána bude znát.

A já bych v tom mohl pomoci, uvažoval Enoch. Neumel bych sice dát odpovědi, ale mohl bych cloveku pomoci, když se za nimi bude hnát. Mohl bych mu dát víru, nadeji a také cíl, jaký dosud nemel.

Vedel však, že se toho neodváží.

V dálce nad rekou opisoval líné kruhy jestráb. Vzduch byl tak pruzracný, až mel Enoch dojem, že kdyby jen trochu napjal zrak, uvidel by na dravcových rozepjatých křídlech každé pericko.

To místo má v sobe neco témer pohádkového, pomyslel si. Výhled do dálky, jasný vzduch a pocit odstupu, který se témer rovnal prožitku velikosti lidského ducha. Jako kdyby to bylo zvláštní místo, jedno z tech, které si každý clovek pro sebe hledá – a jestliže ho nekdy v živote najde, považuje se za šťastlivce, protože jiní ho hledali, ale nikdy nenašli. A co bylo ze všeho nejhorší, byli dokonce i takoví, kteří po nem nikdy netoužili.

Stál na skále a díval se pres reku. Sledoval líného jestrába, oblouk vody, zelené koberce korun stromu. Mysl se mu zatoulala vzhuru, do vzdálených míst, až z toho dostal závrat a privolal ji zase zpátky.

Pomalu se otocil, sešel se skály dolu a vydal se mezi stromy cestickou, kterou si tu za ta léta vyšlapal. Uvažoval o tom, že sejde z kopce dolu a trochu si zajde, aby se podíval na místo, kde rostly ružové hvozdíky. Chtel zjistit, jak se jim bude darit, a připomenout si jejich krasu, která mu bude v cervnu znovu patřit. Rozhodl se však, že by to nemelo smysl, protože byly dobre schovány na odloučeném místě a nic jim tam nemohlo ublížit. Pred sto lety kvetly v jednu dobu na každém kopecku a on jich privlekl domu celé náruce. Jeho

matka je vložila do velkého hnědého džbánu a na den či dva naplnila
dum jejich těžká vůně. Teď už jich bylo málo. Dobytek, pasoucí se na
kopcích, je zadupal do země a lidé je vysbírali.

Rekl si, že tam znovu zajde někdy jindy, některý den, než přijde
první mráz, a přesvědčí se, že tam příští jaro znovu rozkvetou.

Na chvíli se zastavil a pozoroval veverku, dovádějící na dubu.
Sedl si na bobek, aby sledoval šneka, který lezl přes cestu, postál u
obrovského stromu a prohlédl si zblízka mech, pokrývající jeho
kmen.

Šel dál po cestě, která vedla z lesa ven a pokračovala podél pole,
až došel k prameni, který tu vytékal ze svahu.

Vedle pramene seděla žena. Poznal v ní Lucy Fisherovou,
hluchonemou dceru Hanka Fishera, který žil v nížině u reky.

Zastavil se a pozoroval ji. Uvedomil si její osamelost i přirozený
působ a čistou krásu, jakou mají lidé nedotčení civilizací.

Sedela u studánky se zdviženou rukou a v dlouhých, citlivých
prstech držela něco zářivě barevného. Hlavu držela zpráma a z její
tváře vyzářovala zbystřená pozornost. Její tělo, štíhlé a rovné,
pusobilo také tichým, bdělým, téměř vylekaným dojmem.

Enoch šel pomalu vpřed a zastavil se necelé tři stopy od ní.
Videl, že ta barevná věc na špičkách jejích prstu je motýl, jeden z
tech velkých zlatohnedých motýlů, kteří se objevují na konci léta.
Jedno křídlo měl vzprámené a rovné, ale druhé bylo ohnuté a
zmáčkané a chybel mu pel, který dodával jeho barvám na zářivosti.

Videl, že dívka motýla vlastně nedrží. Stál na špicce jednoho
jejího prstu a zdravé křídlo se mu každou chvíli zatřepotalo, aby
udržel rovnováhu.

Enoch zjistil, že se mýlil, když se domníval, že to druhé křídlo
měl poraněné, protože teď uviděl, že bylo vlastně jen ohnuté a
pokřivené. Pomalu se narovnávalo a znovu je pokrýval pel (pokud
vůbec kdy zmizel) – a roztáhlo se společně s druhým křídlem.

Obešel dívku, aby ho viděla. Když ho spatřila, nedala najevo
žádné překvapení. Vedel, že je to pro ni docela přirozené – že musí
být zvyklá na to, když někdo přijde zezadu a ocitne se najednou
vedle ní.

Oci jí zářily. Pomyslel si, že její tvář vypadá jako tvář světice, jako tvář někoho, kdo prožil duchovní extázi. A znovu se musel v duchu ptát, jako pokaždé, když ji videl, jaké to asi je, když žije ve světě úplného mlčení a když není schopna dorozumět se s ostatními. Zřejmě nebyla tak docela neschopná se dorozumívat, ale ten volný proud mluvy, který byl přirozeným právem každého lidského tvora, jí byl odepřen.

Vedel, že se ji nekolikrát pokusili dát do státní školy pro hluché, ale každý z tech pokusu selhal. Jednou utekla a toulala se celé dny, než ji nakonec našli a vrátili domů. Jindy začala být neposlušná a při vyučování odmítala spolupracovat.

Když se tak na ni díval, jak tu sedí s motýlem, uvedomil si, že ví, proč to tak dopadlo. Měla svůj svět, vlastní svět, na který byla zvyklá a v němž se vyznala. V tomto světě nebyla nijak postižená, ale zcela jistě by se jí stala, kdyby byla i jen částečně vmanévrována do normálního světa lidí.

K čemu by jí byla prstová abeceda nebo ctení ze rtu, když by jí vzali ten její zvláštní vnitřní klid a vyrovnanost?

Byla tvorem, který patřil k lesům a kopcům, k jarním květinám a podzimnímu tahu ptáku.

To všechno duverné znala, tím vším žila, a jistým zvláštním způsobem tvořila i součást tohoto světa. Prebývala v tom starém a člověkem opuštěném přírodním příbytku a zaujímal v něm místo, které lidé už dávno opustili, pokud na něm vůbec kdy byli.

Sedela tam a zlatohnedý motýl jí nehybně spocíval na špičce prstu. Vyzářovala z ní bdělost a očekávání, a na tváři se jí objevil výraz, který možná znamenal uspokojení. Je v ní život, pomyslel si Enoch. Více života, než v kterémkoliv jiném tvoru, jehož znal.

Motýl roztáhl křídla a odpoutal se od ní. Bezstarostně, beze známky strachu poletoval nad polem, zarostlým divokou trávou a zlatobýlem.

Otocila se za ním, aby jej sledovala pohledem, dokud nezmizel poblíž vrcholku kopce, kde končilo staré pole. Pak se obrátila k Enochovi. Usmála se a udelala rukama pohyb, připomínající trepotání zlatohnedých křídel. Ten pohyb však vyjadřoval ještě něco

dalšího – pocít štěstí a projev zdraví, jako kdyby jím chtěla vyjádřit, že je na světě všechno v pořádku.

Kdybych ji jen mohl naučit pazilogii mých galaktických lidí, napadlo Enocha, pak bychom spolu mohli mluvit téměř tak snadno, jako pomocí slov lidského jazyka. Kdyby na to byl čas, pomyslel si, možná by to nebylo příliš obtížné, protože galaktický znakový jazyk se vyvinul přirozeným a logickým procesem, a jakmile člověk pochopil jeho základní princip, vnímal jej téměř instinktivně.

V dávných dobách byly na Zemi také znakové jazyky. Nejvyvinutějším byl ten, jímž se dorozumívali domorodci Severní Ameriky. Každý americký Indián se mohl dorozumět s mnoha ostatními kmeny bez ohledu na jazyk, kterým mluvil.

Presto však byl znakový jazyk Indiána přinejlepším jen berlou, která člověku umožňovala, aby kulhal, když nemohl běžet. Naproti tomu galaxie se přizpůsobila mnoha různým prostředkům a metodám vyjadrování. Její jazyk se rozvíjel po tisíce let a k jeho vývoji přispívalo mnoho nejrozumnějších národů. Po staletí byl vylepšován, zjednodušován a třiben, a dnes to byl vynikající nástroj k dorozumívání.

Takový nástroj byl potřebný, protože galaxie vlastně představovala babylon. Dokonce ani pazilogie, galaktická veda, jakkoli dosáhla vysokého stupně dokonalosti, nedokázala překonat všechny překážky a v některých případech nebyla schopná zaručit základní dorozumívací minimum. Nejenže tu existovaly miliony jazyků, ale byly tu i jazyky další, které nefungovaly na zvukovém principu. Žily tu totiž národy, jež nebyly schopné zvuky vydávat. A samotný zvuk pak byl neúčinný, když národ komunikoval pomocí ultrazvuku, který druzí neslyšeli. Samozřejmě byla také telepatie, ale na každý telepatický národ tu existovalo sto jiných, které přenos myšlenek neovládaly. Mnoho národů se dorozumívalo jen znakovými jazyky. Další používaly jen písmo nebo obrázky, a některé měly v tele zabudované chemické tabulky na psaní. A pak tu byl ještě národ z tajemných hvězd ve vzdálenější části galaxie, který nevidel, neslyšel ani nemluvil, a používal možná ten nejsložitější z galaktických jazyků – systém signálu, putujících po trase jejich nervového systému.

- 32 -

Enoch své místo zastával už téměř celé století. Prestože mel k dispozici univerzální znakový jazyk a sémantického prekladatele (což bylo složité, ale nedostatečné mechanické zařízení), mel někdy velké potíže, aby pochopil, co mu mnozí z nich sdelovali.

Lucy Fisherová zdvihla pohárek, který stál na zemi vedle ní. Byl vyrobený z pruhu svinuté brezové kury. Dívka jej ponorila do pramene a nabídla Enochovi. Přistoupil blíž, aby ho od ní vzal, a klekl si, aby se napil. Nebyl dokonale vodotesný – voda mu stékala po paži a zmácela mu manžetu košile i kabátu.

Dopil a pohárek jí vrátil. Uchopila jej jednou rukou, druhou k nemu vztáhla a špičkami prstu mu přejela po celé pohybné, který možná považovala za něco jako požehnání. Nepromluvil na ni. Už dávno na ni přestal mluvit, protože mel pocit, že pohyby jeho úst, vytvářejících zvuky, jež nemohla slyšet, by jí mohly být nepříjemné.

Místo toho vztáhl ruku, položil jí svou širokou dlan na tvář a na okamžik ji tam podržel v gestu, které vyjadřovalo jeho cit. Potom se postavil a zadíval se na ni. Jejich oči se na chvíli setkaly, ale pak uhnuly.

Prekročil potucek, vytékající od pramene, a dal se cestou, která vedla od kraje lesa přes pole až na hřeben kopce. Když byl v polovině svahu, obrátil se a videl, že se za ním Lucy dívá. Zvedl ruku na pozdrav a její ruka pozdrav opetovala. Pripomněl si, že je to už asi dvanáct nebo ještě více let, co ji uvidel poprvé: divoké desetileté stvorení, pobíhající po lesích jako malá pohádková bytost. Tenkrát se sprátelili až po dlouhé době, prestože ji často zahlédl, jak se potulovala po stráních a údolích, jako kdyby celý ten prostor byl jejím hřištěm – a tím také přirozeně byl.

Po léta sledoval, jak roste. Často ji při každodenních procházkách potkával a mezi nimi – osamelou dívkou a vyvržencem

– vzniklo porozumění, které však bylo založeno na necem, co tyto okolnosti presahovalo: na skutečnosti, že každý z nich mel svůj vlastní svět, který patřil jen jemu. Byly to světy, díky nimž chápali to, co si ostatní uvědomovali jen zřídka. Ne že by jeden z nich tomu druhému o svém soukromém světě někdy povedel nebo se o něm snažil něco sdelit.

- 33 -

Avšak to, že tyto svety v jejich povedomí existovaly, vytvořilo pevný základ pro vybudování vzájemného přátelství.

Vzpomněl si na den, kdy ji našel na místě, kde rostly ružové hvozdíky. Jen tam klečela a dívala se na ně a ani po jednom z nich nevztáhla ruku. Zastavil se u ní a potešilo ho, že se nesnažila je utrhnout. A Lucy si uvědomila, že v pohledu na květiny oba nacházejí radost a krásu, a ta pro ně znamenala víc než pocit vlastnictví.

Došel až na vrchol hřebene a zabodil na zarostlou cestu, která vedla k jeho poštovní schránce.

Rekl si, že se přece jen nemýlil, ať už byl při druhém pohledu jeho dojem jakýkoliv. Křídlo motýla bylo natřené, pomáčkane a barevně nevýrazné, protože mu chyběl pel. Ten motýl byl poraněný, ale křídlo se mu zacelilo a on pak odletel.

8

Winslowe Grant tu byl včas.

Když došel Enoch k poštovní schránce, uviděl, jak se po hřebeni zvedá prach v místech, kudy se po cestě hnala poštáková rachotina. Máme suchý rok, pomyslel si, jak tam stál vedle poštovní schránky. Bylo málo deště a úroda tím utrpěla. I když, po pravdě receno, se teď na kopcích sklízelo jen málo úrody. Kdysi tu byly malé, útulné farmy, téměř jedna vedle druhé, s červenými stodolami a bíle natřenými domy. Teď byla většina farem opuštěná a domy a stodoly už nebyly ani bílé, ani červené. Zbylo jen našedlé, větrem a deštěm poníčené dřevo. Všechna barva byla oprýskaná, hřebeny střech propadlé a lidé odtud odešli.

Nebude trvat dlouho a Winslowe se objeví. Enoch se posadil, aby na něj počkal. Pošták se možná zastaví u Fisherovy schránky hned za ohybem cesty, i když Fisherovi obvykle moc pošty nedostávali, většinou jen reklamní letáky a další nesmysly, které se ve velkém rozesílaly do venkovských poštovních schránek. Ne, že by to Fisherovým vadilo, protože někdy uběhlo i několik dní, než si svoji poštu vyzvedli. Kdyby nebylo Lucy, asi by si pro ni nedošli nikdy, protože to většinou byla jen ona, koho napadlo se pro ni vydat.

- 34 -

Fisherovi byli skutečně pekne líná sebranka, řekl si Enoch. Dum i všechny budovy jejich hospodářství vypadaly, že se co nevidet zhroutí. Obdělávali ubohý kousek obilného pole, které při záplavách většinou zatopila reka. Na dolní louce sekali trochu trávy. Meli dva kone, kost a kuže, pul tuctu vychrtlých krav a hejno slepic. Vlastnili auto, už hodně starou trosku, a destilací přístroj, ukrytý někde v nížině u reky. Lovili, rybarili, kladli pastí, a jeden jako druhý to byli všichni porádní budižknicemové. Ale když o tom tak clovek uvažoval, nebyli to špatní sousedé. Starali se o své věci a nikdy nikoho neobtěžovali, kromě toho, že celý klan obcházel v pravidelných intervalech krajem a rozdával sousedum pamflety a traktáty nějaké záhadné fundamentalistické sekty, k níž se matka Fisherová dala před mnoha lety na jejich velkém shromáždění v Millville.

Winslowe se u schránky Fisherových nezastavil a vyrtil se ze zatáčky v oblaku prachu. Zabrzdil svůj dýchací stroj a vypnul motor.

„Nechám ji trochu vystydnout,“ prohlásil.

Kapota auta začala popraskávat, jak postupně vychlázala.

„Dneska tu jsi brzy,“ řekl Enoch.

„Hodně lidí dneska nemelo žádnou poštu,“ odpověděl Winslowe. „Jen jsem kolem jejich schránek profrčel.“

Zalovil ve vaku, který ležel na sedadle vedle něho, a vytáhl balík, svázaný provázkem. Byly to Enochovy noviny a dva časopisy.

„Dostáváš toho hodně,“ řekl Winslowe, „ale dopisy skoro nikdy.“

„Už není nikdo, kdo by mi chtel psát,“ odpověděl mu Enoch.

„Ale tentokrát tu dopis máš,“ vítězoslavně prohlásil Winslowe.

Enoch nebyl schopen skrýt své překvapení. Podíval se a zahlédl konec obálky; vykukoval mezi časopisy. „Osobní dopis,“ řekl Winslowe a téměř přitom mlaskl. „Žádný z tech reklamních. Nic úředního.“

Enoch si dal balík do podpaží, hned vedle pušky.

„Asi to nebude nic zvláštního,“ prohlásil.

„Možná, že ne,“ řekl Winslowe se lstivým pohledem v oku.

Vytáhl z kapsy dýmku a váček s tabákem a pomalu dýmku naplnil. Válec motoru nepřestával praskat. Na bezmračném nebi pražilo slunce. Porost u cesty byl zaprášený a stoupal z něj štiplavý pach.

„Ten sberatel ženšenu se zase vrátil,“ řekl Winslowe konverzačním tónem, v němž nedokázal potlačit nádech spiklenectví.
„Ale teď na pár dní odjel.“

„Možná, že jel prodat ten svůj šan.“

„To mi povídej, že hledá šan,“ řekl pošták. „Jde po necem jiném.“

„A to už porádne dlouho,“ prisadil si Enoch.

„Tak za prvé,“ prohlásil Winslowe, „o ženšen není skoro vůbec zájem. A i kdyby byl, žádný šan tu není. Před lety o něj lidé stáli. Prý ho používali Čínané jako lék. Ale teď už s Čínou neobchodujeme. Pamatuju se, že když jsem byl kluk, chodívali jsme ho hledat. Ani tenkrát se nedal snadno najít. Ale většinou ho člověk alespon trochu našel.“ Oprel se o sedadlo a klidně pokuroval z dýmky. „Dej se tu podivné věci,“ řekl.

„Nikdy jsem toho člověka nevidel,“ konstatoval Enoch.

„Chodí po lese,“ řekl Winslowe, „a vykopává nejruznější rostliny. Já si myslím, že je něco jako carodej. Hledá tu materiál, aby si mohl vyrobit amulet. Spoustu času tráví tím, že klábosí s Fisherovými a popíjí pálenku. Dneska o tom člověk moc neslyší, ale já na kouzla pořád ještě verím. Veda nedokáže vysvětlit spoustu věcí. Když si člověk například vezme to Fisherovic devce, tu nemou. Ta umí odcarovat bradavice.“

„Už jsem o tom slyšel,“ řekl Enoch. A umí ještě mnohem víc, pomyslel si. Dokáže dát do pořádku motýla.

Winslowe se naklonil dopředu.

„Málem bych zapomněl,“ řekl. „Mám tu pro tebe ještě něco.“

Zvedl z podlahy vozu balíček, zabalený do hnědého papíru a podal ho Enochovi.

„To není pošta,“ řekl. „Tohle jsem udělal pro tebe.“

„Tak dekuju,“ řekl Enoch plaše a vzal si od něj balíček.

„No tak, otevři to,“ vybídl ho Winslowe.

Enoch váhal.

- 36 -

„Ale tak sakra, nestyd se,“ řekl Winslowe.

Enoch roztrhl papír a objevil drevenou vyrezávanou sošku. Znázorňovala jeho samotného. Dřevo mělo světlou, medovou barvu. Soška byla asi dvanáct palců vysoká a zárila na slunci jako zlatý krystal. Postava krácela s puškou přes rameno, zřejmě proti větru, protože byla mírně předkloněná a na krátkém kabátě a kalhotách byly záhyby, rozevláté větrem.

Enoch překvapením zatajil dech. Jen tam stál a díval se na sošku.

„Winsi,“ řekl, „to je ta nejkrásnější práce, jakou jsem kdy v životě viděl.“

„Udělal jsem to z toho kousku dřeva, co jsi mi dal vloni v zime,“ řekl pošťák. „Byl to nejlepší kus dřeva, na jaký jsem kdy narazil. Je tvrdé a téměř jako by nemělo žádná léta. Není u něj nebezpečí, že se rozštípne nebo že se z něj začnou uvolňovat vlákna. Člověk do něj udělá zárez přesně tam, kde chce – a dřevo zůstane tak, jak bylo uriznuté. A po vyrezávání je jako naleštěné. Stací ho jen chvíli mnout rukou.“

„Ani nevíš,“ řekl mu Enoch, „co to pro mě znamená.“

„Za ta léta,“ řekl pošťák, „jsi mi dal spoustu dřeva. Nejruznější druhy, jaké ještě nikdo neviděl. A všechno nádherné a té nejlepší kvality. Už bylo na case, abych pro tebe něco vyrezal.“

„Vždyť toho pro mě děláš hodně,“ namítl Enoch. „Vozíš mi věci z města.“

„Enochu,“ přerušil ho Winslowe, „já te mám rád. Nevím, kdo nebo čím jsi a nehodlám se te na to ptát, ale přesto te mám rád.“

„Prál bych si, abych ti mohl říct, kdo jsem,“ odpověděl mu vážně Enoch.

„No,“ prohlásil Winslowe, když usedl zpátky za volant, „na tom, čím člověk je, ani tak moc nezáleží. Jde jen o to, abychom spolu vycházeli. Kdyby si jen některé národy vzaly příklad z takového místa, jako je naše, kdyby se poučily, jak spolu vycházet, svět by byl

o hodně lepší.“

Enoch vážně přikývl. „Moc dobře to nevypadá.“

„To tedy ne,“ řekl pošťák a nastartoval auto.

Enoch stál a sledoval, jak auto sjíždí z kopce dolů a zvedá se za ním oblak prachu.

Pak se ještě jednou zadíval na svoji sošku.

Vypadalo to, jako kdyby ta drevená postava krácela po hřebeni kopce. Vítr se do ní opíral plnou silou a ona se predkláněla, aby celila zurící vichřici.

Proc zrovna takhle? Premýšlel, jak ho asi pošták vidí, když ho zpodobnil, jak krácí proti vetru.

9

Položil pušku na zaprášenou trávu a pečlivě sošku zabalil do papíru. Rozhodl se, že ji postaví buď na římsu krbu, anebo možná ještě lépe na nízký stolek, který stál vedle jeho oblíbené židle v koutě u psacího stolu. S tichým zahanbením si přiznal, že chce mít sošku nablízku, na místě, kde by na ni viděl nebo kde by ji mohl vzít do ruky, kdykoliv by se mu zachtelo. Prekvapila ho také hluboká, hřejivá a uspokojující radost z poštákovu daru.

Nebylo to tím, že by dostával dárky málokdy. Mimoszemšťané mu stále nejaké přiváželi. Neuplynul ani týden, aby od nich něco nedostal. Těmi dary byl zaplněn celý dum. Dole v hlubokém a prostorném sklepe byla celá jedna stěna s policemi, na nichž ležely věci, které dostal. Možná, že je to tím, řekl si, že tohle je dar ze Zeme, od někoho, kdo patřil k jeho rodu?

Vzal zabalenou sošku do podpaží, zvedl pušku a svou poštu a zamířil zpátky domů po cestě zarostlé kerí, po cestě, kterou kdysi jezdily na farmu žebřináky.

Mezi starými, vyježděnými stopami kol rostla hustá tráva. Železné obruče starých vozů se zarýly tak hluboko, že tu stále ještě nebylo nic než holá zeme, na níž se dosud neuchytila žádná rostlina. Po obou stranách však rostly shluky keru, které se sem připlížily od okraje lesa a dorostly do výšky člověka nebo ještě výš, takže se Enoch mezi nimi pohyboval jako v zelené chodbě.

Ale na některých místech kere z nevysvětlitelných důvodů prorůstly. Možná to bylo změnou ve složení půdy nebo to byl jen pouhý rozmar přírody. Vznikly tu tak pruhledy, kterými člověk viděl z hřebene kopce do údolí reky.

Na jednom z těchto vyhlídkových bodů zahlédl Enoch záblesk ve skupině stromů. Bylo to nedaleko potoka, kde našel Lucy.

- 38 -

Zamracil se, když ten záblesk uvidel, a zůstal nehybně stát na cestě. Čekal, jestli ho neuvidí znovu, ale už se to neopakovalo.

Vedel, že to byl jeden z pozorovatelů, který sledoval stanici dalekohledem. Záblesk, který zachytil, byl odraz slunečních paprsků na čočkách dalekohledu.

Kdo to asi je, řekl si. A proč tady hlídají? Trvalo to už nějaký čas, ale kupodivu se kromě pozorování nic jiného nedělo. Nikdo do něčeho nezasahoval. Nikdo se ani nepokusil se k němu přiblížit, a přitom by to bylo jednoduché a docela přirozené. Ať už to byl kdokoliv, kdyby s ním chtěl mluvit, mohl si to zařídit. Mohl se s ním náhodně setkat při jedné z jeho dopoledních procházek.

Bylo zřejmé, že s ním ještě mluvit nechtěli. Co tedy chtěli dělat? Možná, že ho jen sledovali. V tomto směru – a v duchu se tomu pobaveně ušklíbl – se s jeho způsobem života mohli seznámit hned po prvních deseti dnech pozorování.

Možná očekávali, že se něco přihodí, že dojde k něčemu, co by jim poskytlo klíč k záhadě, čím se vlastně zabývá. Tady je však očekávalo zklamání. Mohou ho pozorovat třeba tisíc let, a stále nebudou mít jedinou stopu.

Obrátil se od vyhlídky a pokračoval v cestě. To, že jej sledovali, mu dělalo starosti. Byla to pro něj záhada.

Napadlo ho, že se s ním nepokusí promluvit proto, že jim možná lidé o něm něco navykládali – věci, které by mu nikdo z nich, dokonce ani Winslowe, nikdy nerekla. Co jen si o něm asi jeho sousedé navymýšleli, jaké pohádky, vyprávěné se zatajeným dechem večer u krbu?

Možná je jen dobře, že ty jejich příběhy nezná, pomyslel si Enoch, i když je téměř jisté, že existují. A možná je to jen dobře, že se s ním pozorovatelé nepokusí promluvit. Protože dokud se s nimi nesešel, byl ještě poměrně v bezpečí. Dokud mu nikdo nekladl žádné otázky, nemusel dávat žádné odpovědi.

Jste opravdu ten Enoch Wallace, který v roce 1861 odpochoval, aby bojoval za starého Abe Lincolna?, zeptali by se. A na to byla jen jedna odpověď. Ano, musel by jim říci, to jsem já.

A mezi všemi otázkami, které by mu mohli položit, by tahle byla jediná, na kterou by mohl odpovědět pravdivě. Všechny ostatní by nutně musel přejít mlčením, nebo se odpovědi vyhnout.

Zeptali by se, jak je to možné, že nezestárl, jak mohl zůstat mladý, když všem léta přibývala. A on by jim nemohl říci, že uvnitř stanice nestárne. K tomu docházelo, jen když z ní vyšel ven. Každý den při svých vycházkách zestárl o hodinu a při práci na zahradě přibližně o stejnou dobu, a když sedel na schodech a pozoroval nádherný západ slunce, byl potom o patnáct minut starší. Jakmile však vstoupil dovnitř, proces stárnutí se okamžitě zastavil.

O tom jim však vyprávět nemohl. A nemohl jim povedet ještě spoustu dalších věcí. Uvedomoval si, že muže přijít chvíle, kdy ho ti muži osloví – a on se bude muset jejich otázkám vyhnout, bude se muset uzavřít uvnitř stanice a úplně se odríznout od světa.

Při takovém způsobu života by fyzicky nestrádal, protože mohl uvnitř žít docela pohodlně. Mimozeštíhané mu dodávali všechno, co potřeboval, aby zůstal živ a zdrav. Občas sice lidskou stravu kupoval

– vždycky požádal Winslowa, aby mu nakoupil potraviny a přivezl je z města, ale bylo to jen proto, že měl chuť na jídlo ze své vlastní planety, obzvláště na jednoduchá jídla, která jídal v dětství a za vojenského tažení.

Rekl si, že i tato jídla by mu možná mohli bez problému dodat z Galaktické centrály duplikacním procesem. Kus slaniny nebo pár vajec by mohly být odeslány na jinou stanici a zůstat tam jako strukturní impulsy. Kdyby je pak potřeboval, poslali by mu je na objednávku.

Jednu věc mu ale mimozeštíhané poskytnout nemohli – spojení s lidmi, které udržoval prostřednictvím Winslowa a pošty. Jakmile by se uzavřel uvnitř stanice, byl by úplně odríznutý od světa, protože jeho jediné spojení s ním představovaly noviny a časopisy. Vysílacku uvnitř stanice používat nemohl, protože přístroje uvnitř stanice by vysílání rušily.

Potom by nevěděl, co se ve světě děje a nemohl by už sledovat, jak tam věci pokračují. Tím by velmi utrpěla jeho mapa. Byla by téměř k ničemu, protože by si nemohl být jist, zda používá faktory správně.

- 40 -

Krome toho všeho by mu však především chybel ten malý kus sveta tam venku, který tak dobře znal – ten malý kout, který obcházel během svých procházek. Pomyslel si, že možná víc než cokoli jiného to byly právě tyhle procházky, které v něm uchovaly jeho lidské vlastnosti a způsobily, že se cítil jako občan Zeme.

Premýšlel o tom, jaký význam měla skutečnost, že intelektuálně, rozumově i citově zastal obyvatelem Zeme a příslušníkem lidského rodu. Napadlo ho, že možná neexistuje žádný důvod, aby jím zůstával i nadále. S kosmopolitním pohledem na vesmír, kterým se galaxie vyznačovala, byl dokonale obeznámen. Možná to byl z jeho strany projev omezenosti a provinciálnosti, že se tak upnul na svoji domovskou planetu a že se s ní stále tak horlivě ztotožňuje. Možná, že tímto provincialismem o něco přichází.

Vedel však, že se nedokáže k Zemi obrátit zády. Na to měl tohle místo příliš rád. A pravděpodobně ho miloval víc než ostatní lidé, kteří nezahlédli jako on daleké a netušené svety. Clovek, řekl si Enoch, musí k necemu patřit, musí být necemu věrný, musí si zachovat nějakou totožnost. Pro každou bytost byla galaxie příliš velká, aby ji mohla celit sama.

Z trávy vylétl skrivan a stoupal vysoko na nebe. Když ho Enoch spatřil, očekával, že uslyší, jak se mu z hrdélka vyderou melodické, pruzracné trylky a snesou se k němu z té modré klenby. Ale skrivan nezazpíval, jako to dělával na jare.

Enoch krácel po cestě dál a spatřil teď před sebou nevlídnou, přísně vyhlížející stanici, tyčící se na kopci.

Je to zvláštní, uvedomil si, že o ní uvažuje jako o stanici a ne jako o svém domově. Dum však byl už delší dobu spíš jen stanicí než jeho domovem jako kdysi.

Všiml si, že budova stanice má v sobě jistou odpudivou pevnost, jako kdyby se usadila na vrcholu kopce a byla rozhodnutá zůstat tam navždycky.

Samozřejmě, že pokud by to někdo chtěl, zůstala by tam tak dlouho, jak by si prál, protože jí nemohlo ublížit naprosto nic.

A i kdyby byl jednoho dne donucen zůstat uvnitř, stanice by tam stála dál, navzdory tomu, že by ji lidé pozorovali a špehovali. Ani malý kousek by si z ní nemohli odštípnout, nemohli by do ní udelat

díru ani ji rozbít. Nemohli by delat vubec nic. Ale v tom prípade by všechna jeho pozorování, dohady, úvahy a analýzy nedaly lidstvu vubec nic. Lidé by vedeli jen to, že na vrcholku kopce stojí velice neobvyklá budova. S výjimkou termonukleární exploze by stanice přežila cokoliv – a možná, že ani ta by ji neznicila.

Enoch vešel na dvůr a otočil se, aby se podíval dozadu mezi stromy, odkud vyšel záblesk světla. Nic však nenasvedcovalo tomu, že by tam někdo byl.

10

Stroj na vzkazy uvnitř stanice žalostně pískal.

Enoch pověsil pušku, odložil poštu a sošku na stůl a přešel místností k pískajícímu stroji. Stiskl knoflík, stlačil páčku a pískání utichlo.

Na desce pro vzkazy si přečetl:

C. 406302 HLÁSÍ STANICI 18327. PRIJEDU BRZY
NAVEČER VAŠEHO CASU. POSTAV NA KÁVU. ULYSSES.

Enoch se usmál. Ulysses a to jeho kafe! Byl jediným mimozemšťanem, kterému chutnala pozemská jídla a nápoje. Ostatní je sice ochutnali, ale ne víc než jednou nebo dvakrát.

S Ulysem to vubec bylo zvláštní. Měli se rádi hned od začátku, od toho odpoledne, kdy byla bourka. Sedeli spolu tenkrát venku na schodech, když se z mimozemšťanova obličeje náhle sloupala maska lidské tváře.

Jeho vlastní tvář působila hrozivě. Byla ošklivá a odpuzivá. Enoch si pomyslel, že vypadá jako tvář krutého klauna. Bylo to zvláštní, že ho napadlo právě takové přirovnání, protože klauni přece nikdy nebývají krutí. Ale tenhle cizinec, s tváří pokrytou barevnými skvrnami, s tvrdou linií celistí a s ústy, která připomínala reznou ránu, takové rysy měl.

Potom však spatřil jeho oči a predešlý dojem byl úplně pryč. Byly velké a zářily z nich vlídnost a porozumění. Šly mu vstříc, podobně jako když někdo k člověku vztáhne ruce v přátelském gestu.

- 42 -

Děšť se prohnal se sykotem krajinou, zabubnoval na streše stodoly, a najednou byl tady. Šikmé proudy vody hnevive bušily do prachu na dvore a překvapené, zmáčené slepice zdešene utíkaly, aby se ukryly pod strechou.

Enoch vyskocil a vzal cizince za paži, aby ho zatáhl pod strechu verandy.

Hledeli na sebe a Ulysses náhle zdvihl ruku a stáhl si prasklou, roztrženou masku z obliceje. Objevila se kulatá, úplně holá hlava a pomalovaná tvář. Byla to tvář divokého, nelítostně plenícího Indiána, pomalovaného válecnými barvami; až na to, že tu a tam byly náznaky připomínající spíše klauna, jako kdyby mělo celé to pomalování zduraznit rozporuplnou, tragikomickou podobu války. Ale jak se na něj Enoch díval, všiml si, že to nejsou barvy. Bylo to přirozené zbarvení pokožky tohoto tvora, který sem zavítal z místa odněkud mezi hvězdami.

At už měl Enoch jakékoli pochybnosti a otázky, nepochyboval

o tom, že tato podivná bytost nepocházela ze Země. Protože to nebyl člověk. Měl sice lidskou podobu, ruce a nohy, hlavu i tvář. Ale vyzařovalo z něj něco, co představovalo samu podstatu všeho nelidského, téměř pravý opak lidskosti.

Enoch si pomyslel, že dříve by tento tvor byl považován za dábla, ale ty doby, kdy člověk veril na dábly, duchy nebo jakoukoliv jinou bytost z toho strašného rodu, který kdysi podle lidských představ Zemi obýval, ty doby byly prece jen pryč.

Rekl, že přišel z hvězd. A byla to možná pravda. I když to nedávalo smysl. Neco takového by si člověk nepředstavil ani v nejbujnější fantazii. Nebylo tu nic, co by mu bylo srozumitelné, nic, co by dokázal pochopit. Chybela jakákoliv měřítko. V mysli mu zustalo jen prázdné místo, které by se snad jednou mohlo zaplnit, ale teď to byl jen jeden nekonečný tunel velkého úžasu.

„Nespechej,“ řekl cizinec. „Vím, že to není snadné. A nevím, jak bych ti pomohl. Vlastně ani nemohu nijak dokázat, že jsem přišel z hvězd.“

„Ale mluvíš tak dobře.“

„Myslíš tím, že mluvím vaším jazykem? Nebylo to tak těžké se ho naučit. Kdybys jen tušil, jaké jazyky v galaxii existují, zjistil bys,

že váš jazyk je snadný. Je jednoduchý a celou spoustou pojmu se vůbec nemusí zabývat.“

Enoch připustil, že by to mohla být pravda.

„Jestli chceš,“ řekl cizinec, „mohu nekam na den či dva odejít. Dám ti čas, aby sis to rozmyslil. Pak bych se vrátil a tobě by to už bylo jasné.“

Enoch se ztuhle usmál. Sám cítil, jak je ten úsmev na jeho tváři neprirozený.

„To bych měl čas vyvolat v celém kraji poplach,“ řekl. „A pak by te mohli obklíčit a chytit.“

Cizinec zavrtel hlavou. „Jsem si jistý, že bys to neudělal. Jsem připravený to riskovat. Jestli chceš, abych...“

„Ne,“ prohlásil Enoch s klidem, který ho samotného překvapil. „Ne, když se člověk má s něčím vyrovnat, pak to jednoduše musí udelat. To jsem se naučil ve válce.“

„Ty to dokážeš,“ řekl cizinec. „Jsem si tím jistý. Nemýlil jsem se v tobě a jsem na to pyšný.“

„Nemýlil?“

„Snad si nemyslíš, že jsem sem přišel bez přípravy? Znáš te, Enoch. Možná téměř tak dobře, jako se znáš sám. A pravdepodobně ještě lépe.“

„Ty víš, jak se jmenuji?“

„Samozřejmě.“

„Tak dobře,“ řekl Enoch. „A jak se vlastně jmenuješ ty?“

„Je mi to velmi trapné,“ řekl cizinec, „ale vlastně nemám žádné jméno. Mám jen identifikační kód, který používá můj národ, ale není to nic, co by se dalo vyjádřit slovem.“

Najednou si Enoch z niceho nic vzpomněl na nahrbenou postavu, sedící na horní pricce plotu, s vetví v jedné ruce a zavíracím nožem v druhé. Ten muž tam pokojně ořezával dřevo, zatímco mu nad hlavou svištěly delové koule, jen pár stovek metrů odtud se vztekaly a práskaly muškety a nad vojenskou linií vlnive stoupal kour ze strelného prachu.

- 44 -

„V tom prípade musíš mať meno, abych te nejak mohl osloviť,“
prohlásil Enoch. „Budeš sa menovať Ulysses*1. Potrebujú ti nejak
rikať.“

„To znie príjemne,“ rekol ten podivný tvor. „Mohu sa zeptať, prečo
je to práve tohle meno?“

„Je to meno veľkého muža môjho národa,“ sdělil mu Enoch.

Bylo to samozrejme pošetilé. Pretože ti dva si nebyli vôbec
podobní – prihrblý generál unionistu sediaci na plote a orezávajúci
drevo, a tenhle cizinec, ktorý tu s ním teraz stál na verande.

„Teší ňe, že jsi zvolil práve tohle meno,“ pronesl tenhle
Ulysses. „Prípadá mi, že znie dôstojne a vznešene. Jsem rád, že se tak
mohu menovať. Budu ti ríkať Enoch, jako blízkému příteli, protože
my dva budeme dlouho spolupracovat – celou radu vašich let.“

Ta slova jím otrásla. Možná, že bylo jen dobře, řekl si Enoch, že
byl tak ohromený a že mu chvíli trvalo, než si to všechno uvedomil.

„Snad bych ti mohl nabídnout něco k jídlu,“ navrhl Enoch a
snažil se přitom ubránit myšlence, která na něj doléhala až příliš
rychle.

„Mohl bych uvařit kávu...“

„Káva,“ rekol zálibně Ulysses a zamlaskal rty. „A ty tu kávu
máš?“

„Uvarím velkou konvici. Vhodím tam syrové vejce, aby se zrnka
usadila.“

„Už se na ni těším,“ prohlásil Ulysses. „Ze všech nápojů, které
jsem na různých planetách pil, je káva nejlepší.“

Šli do kuchyně. Enoch prohrábl uhlí v kamnech a přiložil další
drevo. Donesl konvici na kávu k dřezu, naberackou do ní nalil z
vedra vodu a dal ji varit. Pak šel do komory pro vejčka a dolu do
sklepa pro šunku.

Ulysses sedel nehybne na židli a pozoroval ho při práci.

„Jíš šunku s vejci?“ zeptal se Enoch.

1 Grant Ulysses Simpson, 1822 – 1889, generál a prezident USA.
Republikán, měl zásluhu na vítězství Severu.

„Jím všechno,“ odpověděl Ulysses. „Můj národ je velice prizpusobivý. Proto me na tuhle planetu poslali jako – jak bys to nazval? – rekneme pozorovatele.“

„Zveda,“ navrhl Enoch.

„To je ono, zveda.“

Dalo se s ním dobře mluvit, pomyslel si Enoch, téměř stejně, jako s kterýmkoliv člověkem. I když jako člověk moc nevypadal, spíš jako hrubá karikatura člověka.

„Tady v tom dome už žiješ hodně dlouho,“ nadhodil Ulysses.
„Máš ho rád.“

„Je to můj domov od toho dne, kdy jsem se narodil,“ řekl Enoch.
„Byl jsem sice čtyři roky pryč, ale vždycky to byl můj domov.“

„Budu sám rád,“ sveril se mu Ulysses, „až se zase dostanu domu. Jsem už hodně dlouho na cestách. Při podobném úkolu to vždycky trvá příliš dlouho.“

Enoch odložil nuž, kterým krájel šunku, a ztežka dosedl na židli. Prohlížel si Ulysesea, jenž sedel u stolu naproti nemu.

„Ty?“ zeptal se. „Ty se vracíš domů?“

„Samozřejmě,“ odpověděl Ulysses. „Můj úkol je už skoro u konce. I já mám domov. Myslel sis, že žádný nemám?“

„Nevím,“ řekl Enoch nejiste. „Neuvažoval jsem o tom.“

A skutečně tomu tak bylo. Nenapadlo ho spojit si takovou bytost s necím jako je domov. To jen lidé měli místo, které tak nazývali.

„Jednou,“ řekl Ulysses, „ti o něm budu vyprávět. Jednou mě možná i navštívíš.“

„Tam nahore mezi hvězdami,“ pronesl zamyšlene Enoch.

„Ted se ti to možná zdá divné,“ připustil Ulysses. „Bude chvíli trvat, než si na tu představu zvykneš. Doufám, že nás budeš mít rád. Nejsme ve skutečnosti špatní. Nikdo z nás, i když se naše národy od sebe hodně liší.“

Hvezdy jsou tam daleko, v osamelém vesmíru, pomyslel si Enoch. Jak daleko jsou, to nedokázal odhadnout, ani jak vypadají. Je to jiný svět – ne, tak to nebylo – je to spousta jiných světů. Byli tam lidé a bylo jich možná hodně. Na každé z nich žil pravdepodobně úplně jiný druh bytostí. A jeden z těchto tvorů právě teď sedel v jeho kuchyni a čekal, až se uvarí voda na kávu a usmaží šunka s vejci.

- 46 -

„Ale proč te poslali právě sem?“ zeptal se Ulysesea.

„Protože hodně cestujeme. Potřebujeme tu přestupní stanici. Chceme ji udelat z tvého domu a chtěli bychom, abys byl jejím správcem.“

„Z mého domu?“

„Nemůžeme tady stanici postavit, protože by se pak lidé ptali, kdo ji vlastně staví a za jakým účelem. Jsme nuceni použít stavbu, která už stojí, a upravit ji pro naše potřeby. Ale jen její vnitřek. Zvenci zůstane dům úplně stejný, nebo tak alespoň bude vypadat. Nikdo se nesmí na nic ptát. Nikdo nesmí mít žádné...“

„A vy cestujete...“

„Z hvězdy na hvězdu,“ odpověděl Ulysses. „Rychleji, než na to stacíš pomyslet. Rychleji, než trvá okamžik. Máme stroje, alespoň ty bys tomu asi tak říkal, ale nejedná se o stroje v té podobě, jak je znáš.“

„Musíš mi prominout, ale zdá se mi to nemožné,“ řekl Enoch rozpacite.

„Vzpomínáš si, jak to bylo, když do Millville vedla železnice?“

„Ano, na to se pamatuji. Byl jsem tenkrát ještě malý.“

„Predstav si to tedy takhle: tohle je prostě jedna z železničních drah a Země je jen jedno z měst. Tvůj dům bude stanicí na téhle nové, jiné dráze. Jediný rozdíl je v tom, že o ní nebude na Zemi vedet nikdo jiný než ty.“

Podle tohoto vysvětlení se to zdálo být velmi prosté, ale Enoch cítil, že k jednoduchosti bude mít takové cestování mezi planetami hodně daleko.

„Takže vesmírem projíždějí vagóny?“ zeptal se.

„To ne,“ odpověděl Ulysses. „Jde tu o něco docela jiného. Nevím, jak bych ti to vysvětlil.“

„Možná by sis měl vybrat někoho jiného. Někoho, kdo by to pochopil,“ řekl Enoch.

„Na téhle planetě není nikdo, kdo by to dokázal alespoň částečně pochopit,“ prohlásil Ulysses. „Ty nám budeš stačit stejně jako kdokoliv jiný. A z mnoha důvodů lépe než kdokoliv jiný...“

„Ale...“

„Co jsi chtěl říci, Enoch?“

- 47 -

„Nic,“ odpověděl Enoch.

Vzpomněl si totiž, jak sedel na schodech a uvažoval o tom, jak je sám a že by měl začít znova. Bylo mu jasné, že se tomu nemůže vyhnout, že si musí vybudovat nový život.

A najednou tady ten nový začátek byl, a připadal mu podivuhodnější a zároveň desivější než cokoli jiného. Neco takového by ho nenapadlo ani v okamžiku šílenství.

11

Enoch založil vzkaz a potvrdil jeho přijetí:

C. 406302 NA PRÍJMU. NA KÁVU JSEM POSTAVIL.
ENOCH.

Smazal text a šel k nádrži c.3, kterou připravil už před svým odchodem. Zkontroloval teplotu a výšku hladiny roztoku, a ještě jednou se ujistil, že je nádrž pod materializátorem správně umístěná.

Pak přešel k druhému materializátoru, který stál v rohu místnosti. Používal se pro úřední účely a nouzové případy. Enoch ho pečlivě zkontroloval. Jako obvykle bylo všechno v pořádku. Byl sice vždycky v pořádku, ale před každou z Ulysových návštěv se o tom Enoch nikdy neopominul přesvědčit. Kdyby se něco stalo, nemohl by s tím dělat nic, kromě toho, že by poslal Galaktické centrále naléhavý vzkaz. V tom případě by se někdo dostavil prostřednictvím prvního, obyčejného materializátoru, a provedl opravu.

Úřední a nouzový materializátor totiž sloužil přesně tem účelům, které vyjadřoval jeho název. Byl určen pro oficiální návštěvy zaměstnanců Galaktické centrály, nebo se používal v naléhavých případech. Byl ovládán zcela mimo místní stanici. Jako inspektor této a několika dalších stanic mohl Ulyses úřední materializátor používat, kdykoliv se mu zachtelo, aniž by to předem oznámil. Enoch si s pocitem hrdosti připomněl, že za celá ta léta, kdy se Ulyses na stanici objevoval, mu nikdy neopominul poslat vzkaz, že je na cestě. Enoch si uvedomoval, že to byl projev zdvorilosti, kterého se nemusely dockat všechny stanice velké galaktické dopravní sítě – i když možná některým z nich se ho také dostalo.

- 48 -

Pomyslel si, že by měl Ulysssovi možná dnes večer povědět o tom, že je stanice pozorována. Asi mu o tom měl říci už dřív, ale nechtelo se mu připustit, že by lidé mohli pro galaktickou stavbu představovat problém.

Ta jeho posedlost předvádět obyvatele Zeme jako dobré a rozumné byla beznadějná. V mnoha směrech totiž nebyli ani dobří, ani rozumní – možná proto, že ještě úplně nedospěli. Byli chytrí a pohotoví a někdy soucitní a dokonce plní pochopení, ale v mnoha dalších ohledech povážlivě selhávali.

Ríkal si: kdyby jen k tomu měli příležitost, kdyby dostali šanci, kdyby se mohli dozvědět, co se ve vesmíru děje, pak by se vzpamatovali! Dosáhli by stejné úrovně, a pak za nějaký čas by byli přijati do velkého společenství obyvatelů hvězd.

A kdyby do něj patřili, pak by prokázali svou hodnotu a snažili by se ze všech sil, protože to byl stále ještě mladý lid, plný energie – chvílemi možná až přílišné.

Enoch zavrtel hlavou a přešel místností zpátky ke stolu. Pritáhl si blíž balík pošty, který před ním ležel, a uvolnil provázek, kterým ho Winslowe svázal.

Byly tu deníky, jeden zpravodajský týdeník, dva časopisy – Příroda a Věda, a ten dopis.

Odsunul noviny a časopisy stranou a vzal do ruky dopis. Byl v letecké obálce a měl londýnské razítko. Ve zpáteční adrese bylo uvedeno jméno, které mu nic neríkalo. Enoch se podívil, proč by mu měl z Londýna psát nějaký neznámý člověk. Pak si však uvědomil, že ať by mu psal kdokoliv, ať už z Londýna nebo odjinud, byl by pro něj neznámým člověkem. Neznal nikoho v Londýně – ani nikde jinde na světě.

Rozřízl obálku, rozevřel dopis před sebou na stole a pritáhl si blíž stolní lampu, aby na něj dopadalo světlo.

Vážený pane [cetl], předpokládám, že vám mé jméno nebude povědomé. Jsem jedním z redaktorů Přírody, britského časopisu, který si už řadu let předplácíte. Nepoužívám úřední papír s hlavičkou časopisu, protože tento dopis je osobní, neúřední, a možná dokonce neodpovídá nejlepšímu vkusu.

- 49 -

Snad vás bude zajímat, že jste naším nejstarším abonentem. V našem adresáři jste zapsán už přes osmdesát let.

Prestože si uvědomuji, že nemám právo se necím podobným zabývat, rád bych vedel, zda jste to vy sám, kdo si naši publikaci po celou tu dobu předplácí, nebo zda to byl váš otec nebo někdo jiný z vašich příbuzných, kdo si časopis původně objednal, a vy jste v předplácení pokračoval pod jeho jménem.

Muj zájem o věc je nepochybně projevem neospravedlnitelné a neomluvitelné zvedavosti a pokud se, vážený pane, rozhodnete na můj dotaz neodpovídat, máte na to plné právo. Pokud byste však nemel námitky a odpověděl mi, velice bych to ocenil.

Na svou obranu mohu uvést jen to, že pro náš časopis pracuji již velmi dlouho a pocituji jistou hrdost při pomýšlení, že nekomu stál za to, aby jej odebíral po dobu delší než osmdesát let. Pochybuji o tom, že by se našlo mnoho publikací, které by se mohly pochlubit tak dlouhým zájmem z řad svých čtenářů.

S veškerou úctou.

A dole podpis.

Enoch odsunul dopis stranou.

A jsme zase u toho, řekl si. Další pozorovatel. I když je ohleduplný, nevťiravý a zdvorilý a není pravdepodobné, že by mohl způsobit nějaké potíže.

Je to však další člověk, který si ho povšiml, který pocítil záchvěv zvedavosti, pokud šlo o předplatitele, objednávacího stejný časopis po dobu osmdesáti let.

A jak pujdou léta, techto lidí bude přibývat. Starosti mu nebudou delat jen ti, kdo se utáborí poblíž stanice, ale i další zvedavci, kteří by ho také mohli sledovat. Ustupoval by do pozadí, jak jen by to šlo, ale nemohl by se stále schovávat. Dříve nebo později ho tu svět najde, obklopí jeho dveře a bude celý žhavý, aby zjistil, proč se tu ukrývá.

Uvedomil si, že nemá smysl doufat, že má ještě hodnecasů. Kruh kolem něj se stahoval.

Proč jen mě nenechají být, pomyslel si. Kdyby jim jen mohl vysvětlit, jak se věci mají, možná by ho nechali být. Vysvětlit to však

- 50 -

nešlo, a i kdyby to udelat mohl, presto by se sem nekteří z nich nahrnuli.

Na protejší strane místnosti zapípal materializátor a Enoch se prudce obrátil.

Thuban byl tady. V nádrži se objevila temná koule hmoty. Nad ní se v roztoku líne pohupovala nějaká kostka.

To bude asi zavazadlo, pomyslel si Enoch. Ale v hlášení stálo, že přijíždí bez nich.

Jak k nemu spechal napříč místností, uslyšel cvakavé zvuky. Thuban na něj mluvil.

„Je to dárek,“ sdelovalo mu cvakání.

Enoch se zadíval na kostku, která se vznášela na povrchu tekutiny.

„Vezmi si ho,“ zacvakal Thuban. „Privezl jsem jej pro tebe.“

Enoch neobratne vycvakal odpověď pomocí prstu, kterými bubnoval na sklenenou stenu nádrže: „Dekuji ti, milostivý.“

Pritom premítal, jestli tuhle kulovitou hmotu oslovuje správně. Pokud šlo o etiketu, člověk by se v tomto bode mohl strašně zmýlit, pomyslel si... Nekteré z techto bytostí se mely oslovovat v kvetnatém slohu (ale i v techto případech existovaly různé formy kvetnatosti). S jinými zase mohl mluvit nejjednodušším a nejúsecnejším způsobem.

Sáhl do nádrže a vytáhl kostku ven. Byl to kus těžkého dřeva, černého jako eben. Melo léta tak hustá, že se podobalo kameni. V duchu se musel usmát, když si připomněl, jak se z něj díky tomu, co vyslechl od Winslowa, stal odborník na dřevo pro umelecké práce.

Dal dřevo na podlahu a otočil se zase zpátky k nádrži.

„Mohl bys nám říci,“ cvakal Thuban, „co s ním děláš? Pro nás je naprosto k nicemu.“

Enoch váhal a zoufale lovil v paměti. Jaký kód se používá pro slovo 'vyřezávat'?

„Tak k čemu?“ zeptal se Thuban.

„Musíš mi prominout, milostivý. Nepoužívám tenhle jazyk často a tak ho dobře neovládám.“

„Vynech, prosím, toho milostivého. Jsem obyčejná bytost.“

- 51 -

„Dát mu tvar,“ vytukal Enoch. „Jiný tvar. Jsi vizuální bytost? V tom případě ti to ukážu.“

„Nejsem vizuální,“ řekl Thuban. „Umím spoustu jiných věcí, ale vizuální nejsem.“

Když se objevil, měl tvar koule, ale teď se začínal zplošťovat.

„Ty jsi dvounohá bytost,“ vycvakal Thuban.

„Ano, to jsem.“

„A ta tvoje planeta – je pevná?“

Pevná? Enoch přemýšlel. Aha, pevná, na rozdíl od kapalné.

„Z jedné čtvrtiny je pevná,“ vytukal. „Zbytek je kapalina.“

„Ta moje je téměř celá kapalná. Pevná je jen trochu. Je to velmi příjemný svět.“

„Chtel bych se te na něco zeptat,“ vytukal Enoch.

„Ptej se,“ řekl ten tvor.

„Ty jsi matematik. Myslím tím vás všechny.“

„Ano,“ odpověděl Thuban. „Je to skvelá zábava. Zamestnává to mozek.“

„Chceš tím říct, že matematiku nepoužíváte?“

„Ale, ano, trochu. Jenže dnes už ji nikdo nepotřebuje. Je to hodně dávno, co jsme se bez ní neobešli. Teď je jen pro zábavu.“

„Slyšel jsem o vašem systému číselných znaků.“

„Velmi odlišné,“ vycvakal Thuban. „Mnohem lepší koncepce.“

„Mužeš mi o tom něco říct?“

„Znáš znakový systém, který používají na planetě Polaris VII?“

„Neznám,“ vytukal Enoch.

„Nemá tedy smysl mluvit o tom našem. Napřed musíš znát Polaris.“

Takže to bychom měli, pomyslel si Enoch. Melo ho to napadnout. V galaxii bylo dosaženo tak velkého poznání. A on z něj vedel zoufale málo. A i to málo, co znal, chápal zcela nedostatečně.

Na Zemi byli lidé, kteří by tomu rozuměli. Lidé, kteří by dali snad všechno za to, aby získali jeho vědomosti, a kteří by je pak dovedli prakticky využít.

Tam mezi hvězdami dospěli k rozsáhlému poznání. Jednu jeho část tvořily rozšířené vědomosti, které už člověk měl, druhá část se týkala věcí, o nichž člověk dosud neměl ani tušení a které byly

využity takovým způsobem a pro takové účely, jaké si zatím nedokázal představit.

Ještě sto let, pomyslel si Enoch. Kolik se toho za dalších sto let dozví? A za tisíc?

„Ted budu odpocívat,“ řekl Thuban. „Hezky jsme si popovídali.“

12

Enoch se odvrátil od nádrže a zdvihl z podlahy darovaný kus dřeva. Na zemi po něm zůstala malá, lesknoucí se loužicka tekutiny.

Odnesl dřevo na druhý konec místnosti k oknu a prohlížel si je. Bylo těžké, černé, s hustým žilkováním. Na jednom konci zůstal kousek kury. Bylo uríznuté pilkou – někdo ho urízl právě v takové velikosti, aby se vešlo do nádrže, v níž teď odpocíval Thuban.

Enoch si vzpomněl na clánek, který si včera nebo den předtím přečetl v novinách. Jeden vedec v něm tvrdil, že v kapalném světě se nikdy nemohla vyvinout žádná vyšší inteligence.

Ten vedec se mýlil, protože právě takhle vznikl národ Thubanu, a existovaly ještě další kapalně světy, které patřily ke galaktickému společenství. Clovek se bude muset odnaučit hodně věcí – a hodně se jich naopak bude nucen naučit, pokud by si měl někdy uvědomit přítomnost galaktické kultury.

Například omezenost rychlostí světla.

Kdyby se totiž nic nepohybovalo rychleji než rychlostí světla, pak by galaktický dopravní systém nebyl možný.

Enoch si však uvedomil, že by neměl kritizovat člověka za to, že rychlost světla považuje za základní omezení. Clovek – případně kdokoli jiný – nemohl založit své předpoklady na nicem jiném, než na pozorování. A protože lidská věda dosud nenalezla nic, co by se pohybovalo rychleji než světlo, pak musí být její předpoklad správný. Je však správný pouze jako předpoklad, nic víc.

Soustavy impulsu, které přenášely bytosti od hvězdy k hvězdě, působily téměř okamžitě, bez ohledu na vzdálenost. Stál tam a přemýšlel o tom. Musel připustit, že pro člověka je stále těžké tomu uverit.

- 53 -

Ještě před několika okamžiky ta bytost spocívala v jiné nádrži na jiné zastávce, a materializátor sestavil kombinaci jejích impulsu, nejen těch, které představovaly její tělo, ale i těch, které jí dávaly životní sílu, její vlastní život. Pak se impulsy přenesly přes obrovskou propast vesmíru a téměř ihned se objevily na přijímacím zařízení této stanice. Tady vznikl z celé soustavy duplikát těla, vedomí, paměti a života bytosti, která nyní ležela mrtvá ve vzdálenosti mnoha světelných let. V nádrži se tak téměř okamžitě objevila bytost nová. Byla zcela nová, ale přesně stejná, jako ta stará, takže její totožnost pokračovala, spolu s jejím vedomím (myšlení bylo totiž přerušeno jen na zlomek vteřiny).

Soustavy impulsu měly svá omezení, ale rychlosti se to netýkalo, protože impulsy mohly přesáhnout celou galaxii s jen docela nepatrným zdržením. Za jistých podmínek se však tyto struktury hroutily, a proto muselo existovat stanic hodně – celé tisíce. Oblaka prachu nebo plynu, případně oblasti s vysokou ionizací patrně impulsy narušovaly. A tak v těch částech galaxie, kde se podobné podmínky vyskytovaly, byly vzdálenosti mezi stanicemi výrazně zkráceny, aby soustava impulsu zůstala neporušená. V některých případech musely vzhledem k vysokým koncentracím zkreslujícího plynu a prachu impulsy putovat oklikou.

Enoch uvažoval, kolik mrtvých těl této bytosti, která právě odpocívala v nádrži, asi zůstalo na jiných stanicích v průběhu jejího putování. I toto tělo bude za pár hodin ležet v nádrži mrtvé, poté, co bude vzorec impulsu pro tuto bytost opět odeslán a přenesen jinam.

Je to celý dlouhý zástup mrtvých, který se vine mezi hvězdami. Každý z cestujících bude zničen v lázni kyseliny a spláchnut do nádrží, uložených hluboko dole ve sklepe, ale jeho vlastní bytost bude vždy pokračovat dál, dokud se nedostane na místo určení, aby tam vykonala to, co bylo posláním její cesty.

A ta jejich posláni, uvažoval Enoch, všechna ta posláni cetných cestovatelů, kteří projížděli stanicemi, ležícími daleko od sebe v širém prostoru vesmíru! V některých případech mu návštěvníci povedeli, jaký účel jejich cesta má, ale od většiny se nedozvěděl nic. Ani na to neměl právo, protože byl jen správcem stanice.

- 54 -

Možná i hostitelem, napadlo ho, i když ne pokaždé, protože mnozí hostitele vůbec nepotřebovali. V každém případě byl člověkem, který dohlížel na to, aby stanice fungovala, připravoval příjem cestujících a ty pak zase posílal dál, když pro to nastal čas. A také vykonával drobné úkoly a prokazoval cestujícím různé laskavosti a služby, které případně potřebovali.

Zadíval se na nový kus dřeva a pomyslel si, jakou z něj Winslowe bude mít radost. Dřevo podobné barvy s tak hustým jemným žilkováním se mu dostalo do rukou jen málokdy.

Co by si asi tak Winslowe pomyslel, kdyby vedel, že sošky, které vyrezává, jsou z různých druhů dřeva, které vyrostlo na neznámých planetách, vzdálených mnoho světelných let. Enoch vedel, že se Winslowe musí často v duchu ptát, odkud to dřevo je a jak se k němu jeho přítel dostal. Ale nezeptal se nikdy. Samozřejmě si uvědomoval, že na muže, který každý den přicházel k poštovní schránce, aby se s ním setkal, je něco velmi podivného. Ale ani o tom se nikdy nezminil. A to je přátelství, řekl si Enoch.

Tenhle kousek dřeva, který právě držel v rukou, byl dalším důkazem přátelství – přátelství z hvězd ke každému obyčejnému správci vzdálené stanice někde tam, kde lišky dávají dobrou noc, na jedné ze spirálních větví, daleko od středu galaxie.

Zřejmě se to za ta léta všude ve vesmíru rozkřiklo, že tenhle správce sbírá exotické druhy dřeva – a tak je návštěvníci přivázeli. Nebyli to však jen příslušníci národu, které považoval za své přátele. Přivázeli ho i úplní cizinci, jako například ta koule, která právě odpocívala v nádrži.

Položil dřevo na stůl a šel k lednici. Vyndal z ní plátek postaršího sýra, který mu Winslowe před několika dny koupil, a malý balíček ovoce. Ten mu včera přivezl cestovatel z planety Sirrah

X.

„Prošlo to analýzou,“ řekl Enochovi, „mužeš to jíst bez obav. Tvému metabolismu neublíží. Možná, že jsi to už jedl? Nejedl? To je mi líto – je to moc dobré. Bude-li ti chutnat, přinesu příště další.“

Z kredence vedle lednice si vzal malý, plochý bochník chleba. Patřil k přidelu, který mu pravidelně posílala Galaktická centrála. Byl vyroben z obilí, které se od všech na Zemi známých obilovin lišilo a

melo výrazne orechovou príchuť. Chléb obsahoval také malé množství nějakého neznámého korení.

Položil jídlo na stul, který považoval za kuchynský, přestože tu žádná kuchyně nebyla.

Pak postavil na kamna kávovar a vrátil se k psacímu stolu.

Rozevřený dopis tam stále ještě ležel. Enoch ho složil a dal do zásuvky. Stáhl z novin obaly z hnědého papíru a složil je na hromádku. Z ní si pak vybral New York Times a usadil se na své oblíbené židli ke čtení.

NOVÁ KONFERENCE O MÍRU DOHODNUTA, hlásal titulek úvodního článku.

Už celý měsíc nebo ještě déle vrcholila krize, nejnovější z dlouhé série krizí, které už léta držely svět ve stavu napětí. A nejhorší ze všeho bylo to, řekl si Enoch, že většina z těchto krizí byla vytvořená umele. Jedna či druhá strana se přitom snažila získat výhody nad tou druhou v neustávajícím, vytrvalém šachovém souboji mocenské politiky, který trval již od konce druhé světové války.

Články, které Times o konferenci přinášely, vyznívaly velmi zoufale, téměř fatalisticky, jako kdyby jejich autori a možná i diplomaté a všichni ostatní, kteří se toho účastnili, vedeli, že konference nicoho nedosáhne – pokud ve skutečnosti nebude sloužit k tomu, aby krizi ještě prohloubila.

Pozorovatelé v hlavním městě [psal jeden z členů washingtonské redakce listu Times] nejsou přesvědčeni, že tato konference poslouží, jak tomu bylo v minulosti, k oddálení rozhodující zkoušky síly, ani k tomu, aby posílila vyhlídky na urovnání. Mnozí činitelé jen steží zakrývají obavy, že konference naopak přispěje k tomu, že se plameny konfliktu ještě více rozdmýchají, aniž by to jakkoliv kompenzovala otevřením cest, kterými by mohlo být dosaženo kompromisu. Od konference se všeobecně očekává, že poskytne čas a prostor ke strážlivému posouzení faktů i argumentů. Jen málo lidí však vidí ve svolání této konference jakékoliv náznaky, že by k tomu mohlo v tomto případě dojít.

- 56 -

Kávovar teď pracoval naplno. Enoch odložil noviny a došel ke sporáku, aby ho odstavil. Vzal si z kredence hrnek a donesl si jej ke stolu.

Ale než se pustil do jídla, šel k psacímu stolu, vytáhl zásuvku, vynal z ní svoji mapu a rozložil ji na stole. Znovu ho napadlo, že by rád vedel, jak dalece asi odpovídá skutečnosti, i když se mu zdálo, že v některých částech dává dohromady nějaký smysl.

Když na ní pracoval, opíral se přitom o mizarskou teorii statistiky. Vzhledem k jejímu tématu však byl nucen některé faktory pozmenit a některé hodnoty nahradit jinými. Už nejméne po sté uvažoval o tom, jestli někde neudelal chybu. Neporušily jeho posuny a nahrazování hodnot platnost celého systému? A pokud ano, jak by mohl opravit chyby, aby měl zas všechno správně?

Podle jeho názoru tu hrály úlohu tyto faktory: přírůstek obyvatelstva, porodnost a celkový počet obyvatel na Zemi, úmrtnost, hodnoty jednotlivých měn, nárůst životních nákladů, návštěvnost kostelu a modliteben, v nichž se konaly bohoslužby, pokrok v lékařské vědě, vývoj techniky, výrobní ukazatele, trh pracovních sil, vývoj světového obchodu – a ještě řada dalších, včetně těch, které by se na první pohled nemusely zdát příliš důležité, jako například aukční ceny uměleckých předmětů, oblíbená místa pro dovolené, cestování, rychlost dopravy, výskyt případů šílenství.

Byl si vědom toho, že statistická metoda, kterou vypracovali matematici na Mizaru, by měla fungovat všude a pro všechny situace, pokud byla použita správně. Byl však nucen ji přizpůsobit, když chtel převést situaci existující na jiné planete na podmínky, které panovaly na Zemi. Byla v tom případě tato metoda stále ještě platná?

Při pohledu na mapu se zachvel. Pokud se nedopustil žádné chyby a dělal všechno správně, a pokud změny, které provedl, nenarušily celý postup, pak Zeme směřovala přímo k další velké katastrofě, k apokalypse nukleárního zničení.

Uvolnil okraje mapy a ta se svinula zpátky do role.

Sáhl po jednom kousku ovoce, který mu přivezla bytost ze Sirrah, a zakousl se do něj. Prevaloval ho na jazyku a vychutnával

jeho jemnou chut. Došel k závěru, že ovoce bylo skutečně tak dobré, jak mu to zaručil ten zvláštní tvor, připomínající ptáka.

Vzpomněl si, jak kdysi v jednu dobu choval nádeji, že mapa, opírající se o mizarskou teorii, by mohla alespon ukázat cestu, jak zachovat mír, když už se z ní nedalo zjistit, jak ukončit všechny války jednou provždy. Ale mapa mu cestu k míru nenaznačila ani v nejmenším. Neúprosne a vytrvale vedla přímo k válce.

Kolik dalších válek mohou lidé na Zemi ještě vydržet? ptal se v duchu sám sebe.

To nikdo přirozene neví, ale mohla by to také být jen jedna. Účinek zbraní, které by byly při tomto střetu použity, dosud nebyl vyhodnocen, a nikdo nemohl učinit ani přibližný odhad, co všechno by způsobily.

Válka byla sama o sobě dost zlá, když spolu bojovali muži tváří v tvář se zbranemi v ruce, ale v jakékoliv současné válce by se z nebe rýlily obrovské ničivé náklady, které by pohltily celá města. Nezasáhly by jen vojenské cíle, ale veškeré obyvatelstvo.

Sáhl znovu po mapě, ale pak si to rozmyslel. Nebylo potřeba, aby si ji dál prohlížel. Znal to všechno už nazpamět. Nedávala mu žádnou nádeji. Mohl by ji studovat a zkoumat až do skonání světa, a stejně by se na tom nic nezmenilo. Bylo to beznadějné. Svět zahalený do rudého oparu slepé zúrivosti a bezmocnosti se opět rýl do války.

Enoch se znovu zakousl do ovoce. Tentokrát se mu ovoce zdálo ještě lepší než napoprvé. „Přiďte ti přinesu další,“ rekla ta bytost. Ale možná to bude trvat dlouho, než zase přijde, a možná, že se už nikdy neobjeví. Tech, kteří tudy projeli jen jednou, bylo hodně. Ale někteří se tu zastavili skoro každý týden. To byli starí, pravidelní návštěvníci, kteří se stali jeho blízkými přáteli.

Vzpomněl si na skupinku Zářivců, kteří si to před lety zřídili tak, aby na stanici zustali obzvlášť dlouho – jenom proto, aby mohli sedět právě u tohoto stolu a celé hodiny si povídat. Přijížděli s košíky naloženými jídlem a pitím, jako kdyby si vyjeli na výlet.

Ale nakonec se přestali objevovat a ani jednoho z nich už neviděl celá léta. Mrzelo ho to, protože patřili k nejlepším společníkům.

Nalil si další hrnek kávy. Sedel dál a premítal o starých dobrých casech, kdy Zářivci přijížděli.

Najednou zaslechl slabé zašustění. Rychle vzhlédl a spatřil, že se usadila na pohovce. Měla na sobe jednoduchou, strízlivou krinolínu šedesátých let minulého století.

„Mary,“ pronesl překvapene její jméno a vstal.

Usmívala se na něj svým zvláštním způsobem. Pomyslel si, jak je krásná – žádná jiná žena nebyla tak krásná, jako ona.

„Mary,“ řekl, „jsem tak rád, že jsi přišla.“

A teď, opřený o krbovou rímso, oblečený v modří konfederací uniformy, s šavlí u pasu a velkým černým knírem, tu stál další z jeho přátel.

„Zdravím te, Enoch,“ řekl David Ransome. „Doufám, že jsme nepřišli nevhod?“

„Vubec ne,“ odpověděl Enoch. „Jak by mohli dva přátelé přijít nevhod?“

Stál u stolu a minulost se k němu vrátila, dobrá a uklidňující, vonící ružemi. Minulost, která neznepokojovala a nenaháněla strach. Minulost, která s ním byla stále. Nekde v dálce zazněl zvuk píšťal a bubnu a cinkání postroju, jak se hoši vydali do války s plukovníkem v čele. Vypadal nádherne, jak tam sedel na černém hřebci ve slavnostní uniformě a za ním se v ostrém červeném vetru trepetaly vlajky pluku.

Enoch přešel k pohovce a lehce se Mary uklonil.

„Jestli dáma dovolí,“ řekl.

„Posad se, prosím,“ rekla. „Ale jestli máš právě teď něco na práci...“

„Ale kdepak,“ odpověděl. „Nemám. Doufal jsem, že přijdeš.“

Posadil se na pohovku vedle ní, ale ne příliš blízko. Její ruce ležely upjate na klíně. Byl by rád vztáhl ruce a vzal je do svých, ale vedel, že to nemůže udelat.

Ve skutečnosti tam totiž nebyla.

„Už je to skoro týden,“ rekla Mary, „co jsem te neviděla. Jak pokračuje tvoje práce, Enoch?“

Zavrtel hlavou. „Porád mám stejné problémy. Jsou tu stále ti pozorovatelé. A mapa říká, že bude válka.“

David opustil rímso a přešel k nim. Posadil se na židli a upravil si šavlí.

„Podle toho, jak se teď bojuje, by válka probíhala dost žalostně. Nebylo by to, jako když jsme bojovali my, Enoch.“

„To tedy ne,“ odpověděl Enoch. „A i když by sama o sobě byla strašlivá, stalo by se ještě něco horšího. Jestliže bude na Zemi ještě jedna válka, nebudou se lidé smět připojit k vesmírnému společenství, pokud ne navždycky, tak přinejmenším po několik století.“

„Možná, že to nebude nic tak zlého,“ prohlásil David. „Třeba ještě nejsme připraveni, abychom se k ostatním ve vesmíru připojili.“

„To je možné,“ připustil Enoch. „Já sám o tom mám velké pochybnosti. Ale jednoho dne bychom toho schopni být mohli. A ten den se posune do daleké budoucnosti, jestliže povedeme další válku. Musíme vzbudit dojem, že jsme civilizovaní, abychom se mohli k ostatním národům přidat.“

„Třeba se o ní nikdy nedozví,“ rekla Mary. „Myslím o té válce. Přijíždějí jen sem, na tuhle stanici.“

Enoch zavrtel hlavou. „Dozvedeli by se o tom. Myslím, že nás pozorují. A v každém případě by se o tom docetli v novinách.“

„V tech, které dostáváš?“

„Schovávám je tu pro Ulyseu. Táhle tu hromadu v rohu. Pokaždé, když přijede, si je s sebou odváží zpátky do Galaktické centrály. O Zemi se velmi zajímá od té doby, co tu strávil několik let. A mám takové tušení, že když si noviny přečte, putují do nejvzdálenějších koutů galaxie.“

„Umíš si představit,“ zeptal se David, „co by rekli v propagacních oddeleních tech novin, kdyby vedeli, kam až se jejich výtisky dostávají?“

Při tom pomyšlení se Enoch usmál.

„V Georgii mají noviny,“ řekl David, „kterých se prodává tolik, že podle jejich reklamy pokrývají všechny jižanské státy jako rosa. Budou si muset vymyslet něco jiného, co by se hodilo na galaxii.“

„Rukavice,“ navrhla Mary. „Pokrývají galaxii jako rukavice. Co tomu říkáte?“

„Vynikající,“ řekl David.

„Chudák Enoch,“ rekla Mary zkroušene. „My si tady žertujeme a on má přitom problémy.“

- 60 -

„Já je samozřejmě vyřešit nemohu,“ odpověděl jí Enoch. „Jen mi dělají starosti. Ale stačí, když zůstanu uvnitř, a problémy zmizí. Jakmile za sebou zavru dveře, všechny problémy tohoto světa zůstanou bezpečně za nimi.“

„Ale to přece udelat nemůžeš.“

„Ne, to nemůžu.“

„Asi budeš mít pravdu,“ řekl David. „Ty ostatní národy nás možná pozorují. Treba mají v úmyslu lidstvo jednoho dne vyzvat, aby se k nim přidalo. Proc by tu jinak chteli mít svoji stanici?“

„Porád rozšiřují dopravní síť,“ odpověděl mu Enoch. „Potřebují stanici v našem solárním systému, aby ji mohli vést až do téhle spirální vetve.“

„Ano, to je pravda,“ souhlasil David, „ale nemusela to být právě Zeme. Mohli si stanici postavit na Marsu a mít tam za správce Martana. Posloužila by jim stejně dobře.“

„O tom často přemýšlím,“ rekla Mary. „Chteli mít stanici na Zemi a Pozemšťana jako jejího správce. Museli pro to mít nějaký důvod.“

„Doufal jsem, že mají,“ odpověděl Enoch, „ale obávám se, že přišli příliš brzy. Lidstvo ještě není dospělé. Teprve dospíváme.“

„Je to škoda,“ povzddechla si Mary. „Mohli bychom se toho tolik naučit. Znájí toho o tolik víc, než my. Například jejich pojetí náboženství.“

„Nevím,“ řekl pochybovacně Enoch, „jestli tu jde skutečně o náboženství. Pripadá mi, že má jen málo těch rysů, které si my s náboženstvím spojujeme. A nespocívá na víře. Nepotřebuje to, protože je založeno na poznání. Tihle lidé prostě vedí...“

„Máš teď na mysli duchovní sílu.“

„Ano,“ odpověděl Enoch, „stejně jako všechny ostatní síly, které utvářejí vesmír. Duchovní síla existuje, stejně jako existuje čas a prostor, gravitace a všechny ostatní činitele nehmotného vesmíru. Ta síla v něm působí a oni s ní dokážou navázat spojení...“

„A ty si myslíš,“ zeptal se David, „že lidstvo tohle necítí? Lidé to sice nevedí, ale tu sílu vnímají. A snaží se k ní dosáhnout. Protože toho dost neznají, snaží se o to pomocí víry. A ta víra už trvá dlouho

– a jde možná až daleko do prehistorie. Tenkrát byla víra jen

- 61 -

primitivní, ale byl to druh víry, už tehdejší lidé se snažili k náboženství dospět.“

„Asi budeš mít pravdu,“ souhlasil Enoch. „Ale nemel jsem na mysli přímo duchovní sílu. Je tu všechno ostatní – hmotné věci, různé metody a filozofie, které by lidstvo mohlo využít. At vezmeme kterékoliv vědecké odvetví, najdeme v něm něco, co se nám hodí, něco nového, co jsme dosud neznali.“

V duchu se však vrátil k té zvláštnosti – k duchovní síle a k tomu ještě podivuhodnějšímu stroji, který byl před dávnými lety sestaven. S jeho pomocí dokázali obyvatelé galaxie s touto silou navázat spojení. Ten stroj měl jméno, ale v žádném pozemském jazyce neexistovalo slovo, které by mu svým významem odpovídalo. Snad nejvíc se k němu blížil název „Talisman“, ale bylo to jen hrubé přirovnání, i když právě tohle slovo Ulysses použil, když mu o stroji vyprávěl.

Tam venku v galaxii existovalo tolik věcí a tolik pojmu, které se nedaly žádným pozemským jazykem přiměřeně pojmenovat. Jejich Talisman znamenal mnohem víc, než obyčejný pozemský talisman a stroj, který takto nazvali, byl necím víc než pouhým strojem. Kromě určitých mechanických prvků obsahoval i duchovní rozměr. Možná se jednalo o nějaký druh psychické energie, která byla na Zemi neznámá. Ale to nebylo všechno. Precetl si nějaké knihy o duchovní síle a Talismanu a při té četbě si uvedomil, jak málo tomu všemu rozumí a že i lidstvo tomu bude schopno porozumět jen částečně.

Talisman mohou používat jen bytosti, které uvažují a cítí určitým způsobem. Asi by se dalo říci, že jsou to bytosti, které mají určitý druh duše. On sám si je pro sebe označil vlastním překladem jejich názvu. V duchu jim říkal „citlivci“. Ale ani v tomto případě si nemohl být jistý, že toto slovo správně vystihuje smysl původního názvu. Talisman byl sveren do opatrování nejschopnějšímu, nejvýkonnějšímu nebo nejoddanějšímu z těchto jedinců, který jej pak postupně převážel z hvězdy na hvězdu. Šlo o nekonečný proces. Na každé planetě pak jejich obyvatelé přicházeli, osobně a jednotlivě, do styku s duchovní silou prostřednictvím Talismanu a jeho strážce.

Enocha přímo zamrazilo při pomýšlení, jakou radost by pocítil, kdyby se mohl spojit s duchovní silou, zaplavující galaxii a

- 62 -

bezpochyby i celý vesmír. Získal by tak jistotu, že ve velkém rádu existence zaujímá život své zvláštní místo a jedinec, jakkoliv malý, slabý a bezvýznamný, i v obrovském prostoru vesmíru a času stále ještě něco znamená.

„Co je to s tebou, Enochu?“ zeptala se Mary.

„Nic,“ řekl. „Jen jsem přemýšlel. Promin. Už toho nechám. Už te poslouchám.“

„Mluvil jsi o tom,“ připomněl mu David, „co bychom v galaxii mohli získat. Například ta zvláštní matematika. Jednou jsi nám o ní vyprávěl a ...“

„Máš na mysli matematiku z planety Arcturus,“ odpověděl mu Enoch. „Nevím toho o mnoho víc, než když jsem vám tenkrát o tom vyprávěl. Je příliš složitá. Je založená na symbolice chování.“

Vlastně se dalo pochybovat o tom, jestli se této disciplíně vůbec má říkat matematika, i když to asi v podstatě matematika byla. Obor, který by vedci na Zemi mohli využít. S jeho pomocí by mohli společenské vědy uplatnit podobně jako použili matematiku k tomu, aby postavili nejruznější přístroje.

„A co biologie toho národa z Andromedy?“ vzpomněla si Mary. „Toho, který kolonizoval všechny ty divoké planety.“

„Vím, který myslíš. Zeme by ale musela rozumově a citově dospět, než bychom se mohli odvážit podobnou biologii uplatnit tak, jako to udelali Andromedané. Ale zřejmě by se využít dala.“

Zachvěl se, když pomyslel na to, jak téhle biologie Andromedané využili. Uvedomoval si, že je to jen důkazem o tom, jak je stále ještě bytostí Zeme, pozemšťanem, kterému nejsou žádné predsudky a otrepané pravdy lidského myšlení cizí. Protože to, co Andromedané udelali, bylo naprosto rozumné. Když nedokážete kolonizovat planetu v té podobě a s těmi dispozicemi, které máte, jednoduše změňte svůj vzhled. Udeláte ze sebe bytost, která je na té planetě schopná života, a v této nové podobě ji obsadíte. Když budete nuceni stát se červem, pak se jím stanete – případně hmyzem, měkkýšem nebo čímkoliv, co bude nutné. Nezměníte však jen své tělo, ale i své chování, aby bylo takové, jaké je pro přežití na této planetě nezbytné.

- 63 -

„A pak tu jsou léky,“ pokračovala Mary. „A všechny ty lékařské poznatky, které by se daly pro Zemi využít. Dostal jsi přece ten malý balíček od Galaktické centrály!“

„Ano,“ odpověděl Enoch. „Byly v něm léky, které dokázaly vyléčit skoro všechny nemoci na Zemi. To mě trápí ze všeho nejvíc, když vím, že leží táhle na polici, že jsou přímo tady, na této planetě, kde je tolik lidí potřebuje.“

„Mohl bys poslat vzorky lékařským společnostem nebo nějakému výrobcí léku,“ navrhl David.

Enoch zavrtel hlavou. „To mě samozřejmě napadlo. Ale musím brát ohled na galaxii. Mám k ní jisté povinnosti. Udelali rozsáhlá opatření, aby se o stanici nevedelo. A je tu Ulysses a ostatní moji mimozemští přátelé. Nemůžu jim prekazit plány. Nemůžu je zradit. Když se to tak vezme, Galaktická centrála a práce, kterou dělá, to všechno je mnohem důležitější než jediná Země.“

„Věrost na obe strany,“ pronesl David hlasem, v němž zaznel lehký výsmech.

„Presne tak. Pred mnoha lety jsem jednu dobu uvažoval o tom, že bych psal články, které bych posílal některým vědeckým časopisům. Přirozeně to neměly být lékařské časopisy, protože o lékařství vůbec nic nevím. Ty léky tu jsou, leží tady na polici a je u nich návod, jak je užívat. Ale je to vždycky jen určitý počet pilulek nebo menší množství prášku, masti a podobně. Ale naučil jsem se něco o jiných věcech. Není toho mnoho, ale byly by to alespoň určité rady nebo podněty, které by ukazovaly cestu novým směrem. Bylo by jich dost na to, aby se těch myšlenek někdo chopil a rozvíjel je dál, někdo, kdo by vedel, jak s nimi naložit.“

„Podívej se,“ řekl David, „to by nedopadlo dobře. Nemáš technickou nebo odbornou přípravu ani žádné důkladnější vzdělání. Nepůsobíš na žádné škole ani univerzitě. Pokud se nemůžeš nicím takovým prokázat, vědecké časopisy ti nic neuvěřejí.“

„Já jsem si to samozřejmě uvedomil. A proto jsem také ty články nikdy nenapsal. Vedel jsem, že by to bylo k ničemu. Za to v těch časopisech nemohou. Musí příspěvky vybírat odpovědně. Nemohou otisknout všechno, co dostanou. A v případě, že by je ty články

zajímaly natolik, aby je uveřejnili, by si museli zjistit, kdo jsem. A to by je privedlo rovnou na stanici.“

„Ale i kdyby se ti to podarilo,“ namítl David, „stejně by to nebylo v pořádku. Ještě před chvílí jsi řekl, že musíš být loajální ke Galaktické centrále.“

„Kdyby mi to v tomhle případě prošlo,“ odpověděl Enoch, „bylo by to možná v pořádku. Kdyby člověk jen přišel s nějakými nápady a nechal vedce na Zemi, aby je dál rozvíjeli, Galaktické centrále by se nic nestalo. Tím hlavním problémem by samozřejmě bylo neprozradit zdroj, odkud mé myšlenky pocházejí.“

„I tak by toho bylo jen málo, co bys jim skutečně mohl povedet,“ prohlásil David. „Chci tím říci, že toho nebudou znát tolik, aby s tím mohli pracovat dál. Galaktické znalosti jsou do velké míry necím naprosto novým.“

„Já vím,“ odpověděl Enoch. „Například mentální řízení na Mankalinenu III. Kdyby bylo na Zemi známé, nepochybuji o tom, že by lidé objevili klíč k tomu, jak léčit neurotické a duševně narušené jedince. Mohli bychom vyprázdnit všechny ústavy a zborit je nebo je využít pro jiné účely. Už by je nikdo nepotreboval. Ale o tom by nám mohli něco sdělit jen obyvatelé Mankalinenu III, nikdo jiný. Já jen vím to, že v téhle oblasti vynikají, ale nemám nejmenší potuchy, o co při mentálním řízení vlastně jde. To bychom se museli dozvědět od jejich vedců.“

„Ted ale mluvíš o vědách, pro které na Zemi ještě nikdo nemá jméno,“ rekla Mary, „které ještě žádný člověk neobjevil.“

„Jako například o nás,“ řekl David.

„Davide!“ vykřikla Mary.

„Nemá smysl předstírat, že jsme lidé,“ řekl David hnevem.

„To jste,“ odpověděl Enoch hlasem, v němž zaznívalo napětí. „Jste jediní lidé, které mám. Co je to s tebou, Davide?“

„Myslím,“ prohlásil David, „že je na case, abychom si rekli, kdo ve skutečnosti jsme. Že jsme jen iluze. Že nás někdo tvoří a privolává. A že existujeme jen za jediným účelem – abychom sem přišli a povídali si s tebou, abychom nahradili skutečné lidi, které nemůžeš mít.“

„Mary,“ vykřikl Enoch, „ty si tohle prece nemyslíš! Nemužes si to myslet!“

Vztáhl k ní ruce, ale pak je nechal klesnout. S hruzoú si uvedomil, co chtel udelat. Bylo to poprvé, co se jí pokusil dotknout. Po všech tech letech to bylo poprvé, co zapomnel.

„Promin, Mary. To jsem nemel.“

Oci se jí zaleskly slzami.

„Chtela bych, aby to bylo možné,“ rekla rozechvele. „Tolik bych si to prála!“

„Davide,“ řekl Enoch, aniž se otocil.

„David je pryč,“ odpovedela mu Mary.

„A už se nevrátí,“ konstatoval smutné Enoch.

Mary zavrtela hlavou.

„Co se deje, Mary? Co se vlastne stalo? Co jsem udelal?“

„Nic,“ rekla Mary, „až na to, že jsi nás stvoril tak, že se lidem podobáme až příliš. Chtel jsi, abychom byli jako lidé, a tak se stalo, že ted máme všechny lidské vlastnosti. Už nejsme loutky, jsme skuteční lidé. Myslím, že proto se David tolik zlobí – ne kvuli tomu, že je clovekem, ale proto, že prestože jím je, zustává stále jen pouhým stínem. Tenkrát, když jsme byli jen loutky, to nevadilo, protože jsme jeste nemeli žádné lidské city.“

„Prosím te, Mary, odpust mi to,“ řekl.

Naklonila se k nemu, s tváří prozárenou velkou nehou. „Nemám, co bych ti odpouštela,“ rekla. „Asi bychom ti spíš meli podekovat. Vytvoril jsi nás, protože jsi nás miloval a potreboval. Je to nádherné, když clovek ví, že je milován a že ho nekdo potrebuje.“

„Ale já vás už prece nevytvárím,“ naléhal Enoch. „Kdysi dávno jsem to musel udelat, ale ted už to není nutné. Ted za mnou pricházíte ze své vlastní vule.“

Jak je to už dlouho? ptal se sám sebe. Musí to být nejméne padesát let. Mary byla první, a David pak prišel po ní. Mezi všemi ostatními mu byli nejbližší a nejdrazší.

Predtím, než se o to vubec pokusil, strávil celá léta studiem té bezejmenné vedy, která pocházela od divotvurcu z Alphardu XXII.

Bývaly doby, kdy by se neco podobného považovalo za carodejnictví, ale v tomto prípade o nic takového nešlo. Jednalo se o

metodické využití jistých přirozených vlastností vesmíru, o nichž lidstvo dosud nemelo tušení a které možná ani nikdy neobjeví. Vedecké myšlení se totiž stále ještě neorientovalo směrem, který by je přivedl k příslušnému výzkumu, jenž by takovému objevu předcházel.

„David měl pocit,“ rekla Mary, „že si nemůžeme na tyhle poklidné, usedlé návštěvy hrát donekonečna. Musela přijít chvíle, kdy se vyrovnáme s tím, kdo vlastně jsme.“

„A co ti ostatní?“

„Je mi líto, Enoch, ale ostatní si to myslí také.“

„Ale co ty? Co si myslíš ty?“

„Já nevím,“ odpověděla. „Se mnou je to něco jiného. Mám te moc ráda.“

„A já...“

„Ne, tak jsem to nemyslela. Copak to nechápeš? Zamilovala jsem se do tebe.“

Ta slova ho zasáhla. Svet kolem nej se náhle rozburácel a Enoch měl pocit, že stojí na místě a čas a všechno okolo nej se s revem žene velkou rychlostí vpřed.

„Kdyby to jen mohlo zustat tak, jak to bylo na začátku,“ rekla. „Tenkrát jsme byli rádi, že existujeme. Naše city byly jen povrchní a připadalo nám, že jsme moc šťastní. Byli jsme jako malé, šťastné, spokojené děti. Ale pak jsme všichni dospěli – a já asi nejvíce ze všech.“

Usmála se na nej se slzami v očích.

„Neber si to tak, Enoch. Můžeme...“

„Moje drahá, zamiloval jsem se do tebe hned ten první den, co jsem te spatřil. A možná dokonce ještě dříve.“

Vztáhl k ní ruku, ale pak si vzpomněl a stáhl ji zpět.

„To jsem neveděla,“ rekla. „Neměla jsem ti to říkat. Mohl bys s tím žít dál, kdyby ses nedozvedel, že te mám ráda.“

Nemě přikývl.

Sklonila hlavu.

„Pane Bože, tohle si nezasloužíme. Nic jsme neudělali, čím bychom si to zasloužili.“

- 67 -

Zvedla hlavu a podívala se na něj. „Kdybych se te jen mohla dotknout.“

„Mužeme pokračovat,“ řekl, „stejně jako dřív. Mužeš za mnou přijít, kdykoliv budeš chtít. Mužeme...“

Zavrtela hlavou. „Nebylo by to k nicemu. To by nikdo z nás nesnesl.“

Vedel, že má pravdu. Všechno skončilo. Mary i ti ostatní ho navštěvovali celých padesát let. Ale teď už neprijdou. Pohádková zeme se zhroutila, kouzlo pominulo. Zůstane sám – ještě osamelejší než předtím, než ji poznal.

Už sem neprijde a on se už nikdy neodhodlá k tomu, aby ji znovu privolal, i kdyby to bylo možné. Jeho skrytý svět a jeho láska v podobě stínu, jediná, kterou kdy měl, zmizí navždycky.

„Sbohem, má drahá,“ řekl.

Ale příliš pozdě. Mary tam už nebyla.

Zdalo se mu, že z dálky slyší narikavé hvízdání, jako by právě přišel vzkaz.

13

Rekla, že se musí vyrovnat s tím, kým vlastně jsou.

Ano, kým tedy vlastně jsou? Nešlo o to, za koho je považoval on sám, ale o to, kým skutečně byli. Co si o tom mysleli oni sami? Možná, že to vedeli mnohem lépe než on.

Kam vlastně Mary odešla? Když z této místnosti zmizela, do jaké zeme nikoho se to dostala? Existovala ještě vůbec? A pokud ano, jaký druh existence to byl? Byla snad někde uložena – tak jako se ukládá panenka do krabice a zasune zpátky do skříně spolu s ostatními hračkami?

Snažil se představit si to prázdno. Znamenalo nicotu, ale jestliže byla nějaká bytost do této pustoty vehnána, byla pak vlastně existencí v rámci neexistence. Nebylo kolem ní nic – prostor, čas, světlo, ani vzduch, žádná barva – nic, co lze spatřit nebo vnímat. Jenom nekonečné nic, které nevyhnutelně musí začínat na nějakém místě, ležícím mimo vesmír.

Mary! volal ji v duchu. Mary, co jsem to s tebou udelal?

Odpověď byla jasná a neúprosná.

- 68 -

Pletl se do věcí, kterým nerozuměl. A protože byl přesvědčen, že jim rozumí, jeho provinění bylo o to větší. Ve skutečnosti se toho však naučil steží tolik, aby celý ten proces uvedl do pohybu. Nepochopil toho však dost, aby si předem uvedomil, jaké to všechno může mít následky. Když něco stворíme, jsme za to odpovědní. Ale on nebyl vybaven k tomu, aby na sebe vzal něco víc než mravní odpovědnost za to, co udelal – a mravní odpovědnost, která nebyla spojena se schopností něco zmírnit nebo odcinit, tu byla naprosto k nicemu.

Nenávideli ho za to, co udelal. A on jim to nevyčítal, protože je vyvedl z nicoty ven a ukázal jim zaslíbenou zemi lidstva, a pak je zase poslal zpátky. Dal jim všechny vlastnosti lidských bytostí s jedinou výjimkou. Ta však byla tím nejdůležitějším: byla to schopnost existovat ve světě lidí.

Všichni ho nenávideli, až na Mary. Pro ni to bylo ale ještě horší, než kdyby ho nenáviděla, protože v důsledku vlastností, které jí dal, byla odsouzená k tomu, aby milovala netvora, jenž ji stvoril.

Chci, abys mě nenáviděla, Mary, prosil ji. Bud jako ti druzí!

Považoval je za preludy, lidi ze stínu, ale to byl jen název, který si pro ně vymyslel, jen nálepka, která byla po ruce, aby je mohl nějak označit, když o nich přemýšlel.

To označení však bylo chybné, protože jako stíny nebo duchové vůbec nepusobili. Jevili se jako hmatatelní, skuteční lidé, jako kdokoli jiný. Jen když se jich chtel dotknout, ukázalo se, že nejsou skuteční – protože když se o to pokusil, zjistil, že se nemá čeho dotýkat.

Nejprve se domníval, že jsou jen výplodem jeho fantazie, ale teď už si tím nebyl jistý. Zpočátku se objevovali, jen když je přivolal pomocí znalostí a postupu, které získal studiem díla divotvurce z Alphardu XXII. Ale v posledních letech je už přivolávat nemusel. Předcházeli ho a objevovali se dříve, než se k tomu dostal. Vnímali, že je potřebuje, ještě dříve, než si to stacil uvědomit on sám. Byli tu a čekali na něj, aby s ním strávili hodinu či dvě, případně celý večer.

Samozřejmě byli v jistém smyslu výtvozem jeho mysli, protože je utvářel – aniž si v té době dobře uvědomoval, proč je takovými udelal. V posledních letech si toho však vědom byl, a těžko se s tím

vyrovnával. Byl by mnohem spokojenější, kdyby to nevedel. To poznání si dlouho nechtel připustit a uchovával ho zasuté hodne vzadu ve svém povedomí. Ale ted, když všechno skončilo a už na tom nezáleželo, si to konečne mohl priznat.

David Ransome, to byl on sám, jak o sobe snil, jakým si prál být

– a jakým samozrejme nikdy nebyl. Byl elegantním dustojníkem Konfederace, s hodností, která nebyla tak vysoká, aby se choval upjate a nudne, ale presto ho radila o hodne výš než obycejného vojína. Byl štíhlý, okouzlující a rozhodne odvážný a statečný. Ženy ho milovaly a muži obdivovali. Byl rozeným vudcem a zároveň dobrým společníkem, který se cítil doma na bitevním poli i v salóne. A Mary? Je to zvláštní, napadlo ho, že jí nikdy nerekla jinak než Mary. Příjmení nemela. Nazval ji proste Mary.

Byla prinejmenším kombinací dvou žen, pokud jich nebylo víc. Byla Sally Brownovou, která bydlela hned vedle nich v sousedství. Jak je to vlastne dlouho, ptal se sám sebe, co si na Sally Brownovou vzpomnel. Bylo to zvláštní, že na ni vubec nemyslel, protože ted ho vzpomínka na tuto dívku až polekala. Kdysi byli do sebe zamilovaní, nebo si to alespon mysleli, protože v pozdějších letech, kdy na ni stále ještě vzpomínal, si navzdory zamlžení casu nebyl docela jistý, jestli to byla láska nebo jen romantická predstava vojáka, který odpochodoval do války. Byl to plachý, neobratný, rozpacitý cit, vztah farmárovy dcery k synovi farmáře, který byl jejich sousedem... Rozhodli se, že se vezmou, až se vrátí z války domu. Ale nekolik dnu po bitve u Gettysburgu dostal dopis, už pres tri týdny starý. Oznamoval mu, že Sally Brownová zemrela na záškrt. Vzpomnel si, že ho to zarmoutilo a že pro ni truchlil, ale nemohl si vzpomenout, jak silne. Pravdepodobne dost, protože dlouhý a hluboký zármutek byl v té dobe v móde.

Mary byla tedy zcela jistecástecne Sally Brownovou, ale nejen jí. Byla také onou vysokou a dustojnou dcerou Jihu – ženou, kterou zahlédl jen na pár okamžiku, když za horkého letního dne pochodoval zaprášenou silnicí ve Virginii. Nedaleko místa, kudy procházeli, bylo panské sídlo, jeden z tech velkých plantážnických domu s prucelím, které tvorilo kryté slouporadí. Stála u jednoho z velkých bílých sloupu a sledovala, jak nepřítel prochází kolem. Mela

- 70 -

cerné vlasy a plet belejší než sloup, o nějž se opírala. Stála tam, vzprímená a hrdá, a pusobila tak vzdorne a vznešene, že si ji zapamatoval. Prestože její jméno nikdy nepoznal, snil o ní po všechny ty dny války, kdy vnímal jen prach, pot a krev. Když o ní přemýšlel, v duchu se ptal, jestli to neznamená, že je neverný své Sally. Vecer, když sedával u ohně a povídání utichlo, i později, když ležel zabalený do deky a díval se na hvězdy, si představoval, jak se, až válka skončí, vrátí do Virginie a najde ten dum. Ta žena tam možná už nebude, ale on projde celý Jih a objeví ji. Nikdy to však neudělal. Ve skutečnosti nemel vůbec v úmyslu ji hledat. Byl to jen sen, který sprádal u táborového ohně.

Mary tedy byla obema těmito ženami. Byla Sally Brownovou i neznámou virginskou kráskou, opírající se o sloup a pozorující nepřátelskou armádu. Byla jejich odrazem – a možná se do ní promítlo ještě mnoho jiných žen, aniž si toho byl sám vědom. Slucovala v sobě všechno, co u žen kdy obdivoval. Představovala ideál, dokonalost. Byla ženou podle jeho představ. Ale stejně jako Sally Brownová, která odpocívala v hrobe, i jako ta kráska z Virginie, ztracená v mlze času, stejně jako všechny ty ostatní ženy, které možná necím přispěly k tomu, koho z ní vytvořil, i Mary ho teď opustila. Jeho cit k ní byl opravdový. Vždyť slucovala všechny jeho lásky. Ztelesnovala všechny ženy, které kdy miloval (pokud kdy nějaké skutečně miloval), i ty, o nichž si to jen myslel.

Nikdy ho ale nenapadlo, že i ona by mohla milovat jeho. A dokud se o tom nedozvedel, mohl ve svém srdci přechovávat lásku s vědomím, že je sice beznadějná a neuskutečnitelná, ale stále ještě ta nejlepší, jakou mohl mít.

Uvažoval, kde teď Mary asi je. Snažil se představit si tu zemi nicoty nebo nějakou zvláštní podobu neexistence, kde, aniž si cokoliv uvědomovala, čekala na okamžik, kdy za ním zase znovu přijde.

Položil hlavu do dlaní a zastal sedet, přemožený pocitem viny a zoufalství.

Už se nikdy nevrátí. Modlil se, aby se nevrátila. Bylo by to lepší pro ne oba, kdyby už nepřišla.

- 71 -

Kdyby jen vedel, kde právě Mary je. Kdyby si jen mohl být jistý, že je ve stavu podobném smrti, že ji netrápí žádné myšlenky. Kdyby byla schopná něco vnímat, bylo by to pro něj nesnesitelné.

Zaslechl zahvízdání, které mu oznamovalo, že na něj čeká vzkaz. Zdvihl hlavu, ale nevstal.

Jeho ruka mimodek sáhla na stůl, který stál u pohovky. Leželo na něm několik barevných vecíček a hraček, kterými ho obdarovali cestovatelé.

Uchopil kostku, vyrobenou z hmoty, připomínající nějaký zvláštní druh skla nebo prusvitného kamene – nebyl si nikdy jist, zda šlo o první či druhý materiál, pokud to vůbec byl některý z nich. Držel kostku oběma rukama a díval se na miniaturní obrázek uvnitř – na pohádkový svět, trojrozměrný a provedený do nejmenších podrobností. Bylo to hezké, bizarní, neskutečné místo, které připomínalo lesní paseku. Na ní rostly jakési muchomurky. Vzduchem se snášely husté, pravidelné vločky sněhu, které trpytily ve fialovém světle velkého modrého slunce. Na pasece cosi tancilo. Vypadalo to spíš jako rostliny než zvířata – rostliny, pohybující se s poetickým puvabem, který v člověku roznítil ohen fantazie. Pak ale to pohádkové místo zmizelo a objevilo se jiné. Byl to divoký, bezútesný výjev – krajina s hrozivými previslými útesy, zvedajícími se na pozadí rudého, hnevivého nebe. Nad nimi poletovaly velké předměty jako třepetající se hadry na nádobí. Další, které působily velice odpudivým dojmem, se shromažďovaly na nepravidelných pahýlech pokroucených stromů, vyrůstajících přímo ze skály. Zdola, z hloubky, kterou člověk mohl jen tušit, znel dunivý zvuk valící se reky.

Položil kostku zpátky na stůl a přemýšlel o tom, co v jejím nitru viděl. Bylo to, jako kdyby listoval v knize. Na každé straně byl obrázek nějakého místa, ale nic na něm nikdy nenaznačovalo, kde by vlastně mohlo být. Když tu kostku dostal, nejprve celé hodiny okouzlen sledoval, jak se na ní obrázky proměňují. Žádný z nich se ani v nejmenším nepodobal jinému, a zdálo se, že neberou konce. Člověk měl pocit, že se vlastně nedívá na obrázky, ale že pozoruje skutečné výjevy a že by se v kterékoliv chvíli mohl ocitnout přímo uprostřed místa, na něž se díval.

Ale po case ho to omrzelo, protože nemelo žádný smysl zírat na spousty míst, o nichž nic nevedel. K takovému názoru mohl samozřejmě dospět on, ale v případě obyvatele Enifu V, který mu kostku venoval, tomu jiste bylo jinak. Možná, že měla velký význam a mohla být dokonce i velice cenná.

A podobne to bylo s tolika jinými věcmi, které dostal. Bylo mu jasné, že dokonce i ty, které ho bavily, možná nepoužíval správně, nebo s nimi přinejmenším zacházel jinak, než měl.

Nekolik jich – a těch bylo jen málo – mělo hodnotu, kterou chápal a oceňoval, i když mu v mnoha případech stejně nebyly moc užitečné. Byly tu malické hodiny, které udávaly čas ve všech sektorech galaxie. Takle informace mohla být za jistých okolností zajímavá a někdy dokonce nezbytná, pro něj však neměla téměř žádný význam. Byl tu mixér parfému (to byl nepřiléhavější název, na který přišel), který člověku umožňoval vytvořit jakoukoliv vůni, kterou si přál. Stacilo namíchat patricnou směs, zapnout přístroj a místnost se naplnila požadovanou vůní, která setrvávala až do chvíle, kdy přístroj zase vypnul. Docela dobře se tím zabavil. Vzpomněl si na ten nevlídný zimní den, kdy se mu po dlouhém experimentování podařilo získat vůni jablonových květů a prožil tak jarní den, zatímco venku zúrila vánice.

Vztáhl ruku a sáhl po dalším předmětu. Byla to krásná věc, která mu byla vždycky záhadou. Nikdy nezjistil, jak se používá – pokud necemu sloužila. Možná, že to byl jen umelecký předmět, hezká věcicka, na niž se člověk měl jen dívat. Ale bylo na ní něco, co v něm vzbuzovalo pocit, že by nějaký zvláštní účel mohla mít.

Byla to pyramida složená z kuliček – od nejmenších až po největší, které tvořily její základnu. Byla to elegantní věcicka, asi čtrnáct palců vysoká. Každá kulička byla jinak zabarvená, ale jejich barvy nebyly jen na povrchu. Byly syté a živé a člověk instinktivně tušil, že celá kulička má od svého středu až po svůj povrch barvu, která přísluší jen jí.

Nic nenasvědčovalo, že by kulicky byly připevněny a držely pohromadě pomocí lepidla nebo něčeho podobného. Působily dojmem, jako by je někdo jednoduše na sebe navršil a ony tak už zůstaly.

- 73 -

Držel pyramidu v rukou a snažil se vzpomenout si, kdo mu ji dal, ale nepodarilo se mu to.

Pískání stroje na vzkazy neustávalo. Mel práci. Nemohl tu takhle sedet a prosnit celé odpoledne. Položil pyramidu kulíček zpátky na stul, vstal a přešel na druhý konec místnosti.

Ve vzkazu stálo:

C. 406302 HLÁŠÍ STANICI 18327. OBYVATEL VEGY XXI
PRIJEDE V 16532,82. DOBA ODJEZDU NEURCENA. BEZ
ZAVAZADEL. UBYTOVÁNÍ V NÁDRŽI, MÍSTNÍ PODMÍNKY.
POTVRDTE PŘÍJEM.

Enoch cítil, jak ho při pohledu na tento vzkaz zaplavuje pocit štěstí. Bude to příjemné, že ho znovu navštíví jeden ze Zárivcu. Už to bude měsíc nebo ještě déle, co ho naposledy někdo z nich navštívil.

Vzpomněl si na den, kdy se s nimi setkal poprvé. Přišlo jich tenkrát hned pet najednou. Muselo to být někdy v roce 1914 nebo 1915. Pamatoval si, že to bylo v době 1. světové války. Tenkrát se jí říkalo Velká válka.

Zárivec přijede zhruba ve stejnou dobu jako Ulysses a všichni tři mohou společne strávit příjemný večer. Nestávalo se často, že by ho navštívili hned dva dobří přátelé najednou. Na chvíli se užasle pozastavil nad tím, že uvažoval o Zárivci jako o příteli, protože s návštěvníkem, který mel přijít, se s největší pravděpodobností nikdy nesetkal. Ale na tom příliš nezáleželo, protože každý Zárivec se nakonec stal jeho přítelem.

Umístil nádrž do správné polohy pod jednotku materializátoru a dvakrát si overil, že všechno je tak, jak má být. Pak se vrátil ke stroji na vzkazy a odeslal potvrzení příjmu.

Po celou tu dobu však pátral v pameti. Bylo to v roce 1914 nebo

o neco pozdeji?

Ze skříně, v níž mel uložený katalog, vytáhl zásuvku a našel si Vegu XXI. První datum na seznamu byl 12. červenec 1915. Na polici si vyhledal knihu záznamu, vytáhl ji a donesl k psacímu stolu. Rychle listoval, až došel k místu, které ho zajímalo.

- 74 -

12. červenec 1915. Dnes odpoledne (v 15.20) přijelo pet bytostí z Vegy XXI. Byli to první Vegané, kteří tudy projížděli. Jsou dvounozí a mají lidskou podobu, ale člověk má dojem, že nejsou z masa, že pro tenhle druh bytostí by maso bylo příliš živocišné. Přirozene jsou však z masa stejně jako kdokoli jiný. Vychází z nich jemná záře, která je jen slabě viditelná, ale obklopuje každého z nich, ať se vyskytnou kdekoli.

Zřejmě všichni dohromady tvořili pohlavní jednotku, i když si nejsem docela jistý, že jsem to pochopil správně, protože u nich je vůbec všechno dost spleť. Byli veselí, spokojení a chovali se přátelsky. Vypadali, že se neustále necím lehce baví. Nešlo o nic konkrétního. Zdálo se, že jim připadá zábavný celý vesmír, jako by se bavili nějakým velice soukromým vtipem, který nikdo jiný neznal. Byli na dovolené a právě cestovali na festival (i když tohle slovo možná není úplně přesné), který se konal na jedné planetě. Tam se už shromažďovaly další formy života na celotýdenní oslavy. Jak byli pozváni a za jakým účelem, to se mi nepodařilo zjistit. Musel to být pro ne projev velké pocty, ale nezdálo se mi, že by si to oni sami mysleli – jako by svou účast spíše považovali za svoje právo. Byli velmi šťastní a bezstarostní, a také velice vyrovnaní a plní sebevědomí. Ale když o tom tak uvažuji, asi jsou taková vždycky. Uvedomil jsem si, že jim trochu závidím, že nejsem schopný být stejně bezstarostný a veselý jako oni. Snažil jsem se představit si, jak jim musí život i celý vesmír připadat svěží a zajímavý, ale zároveň jsem se na ne i trochu hneval za to, že mohli být tak bezmyšlenkovitě šťastní.

Podle jejich pokynu jsem jim připevnil závesná lužka, aby si mohli odpocínout, ale vůbec je nepoužili. Přinesli s sebou košíky plné jídla a pití, posadili se ke stolu a začali si povídat a hodovat. Řekli mi, abych si k nim přisedl, a vybrali pro mě dvě jídla a láhev. Ujistili mě, že je mohu bez obav sníst a vypít, že jsou pro mě naprosto bezpečné. Ostatní pokrmy byly pro můj metabolismus trochu pochybné. Jídlo bylo velice chutné – nikdy jsem nic podobného nejedl. Jedno z nich připomínalo nějaký vybraný druh zrajícího sýra té nejjemnější chuti, druhé bylo lahodné a sladké.

Nápoj chutnal jako nejvybranější konak. Mel žlutou barvu a byl lehký jako voda. Chteli se něco dozvedet o mě a o mé planetě. Byli zdvořilí a zdálo se, že mají opravdový zájem. Rychle chápali, co jsem jim povedl. Sdělili mi, že míří na planetu, jejíž jméno jsem nikdy předtím neslyšel. Hovorili i mezi sebou, ale takovým způsobem, že jsem neměl pocit, že by mě opomíjeli. Z jejich rozhovoru jsem vyrozuměl, že na festivalu bude předvedena jistá složitější umelecká forma. Nešlo jen o hudbu nebo malířství – tuto formu tvořil zvuk, barvy a pocity a další charakteristické rysy, pro něž, jak se zdálo, v jazyce Země chyběla slova a měl jsem tedy jen slabé tušení, o čem to vlastně hovorili. Získal jsem dojem, že šlo o jakousi trojrozměrnou symfonii (i když tohle asi nebude úplně správný výraz), symfonii, kterou nesložila jediná bytost, ale celá skupina. Zářivci se o této umelecké formě vyjadřovali s nadšením. Pokud jsem dobře pochopil, symfonie netrvala jen pár hodin, ale pokračovala několik dní. Mel to být spíš zážitek než pouhý poslech nebo sledování. Návštěvníci nebyli jen posluchači a diváky – pokud chteli, mohli se sami představení přímo zúčastnit, což vlastně museli udelat, aby si z něj odnesli co nejvíce. Nechápal jsem, jak to dělali, ale měl jsem pocit, že bych se na to neměl ptát. Zářivci hovorili o známých, s kterými se tam setkají, a vzpomínali na to, kdy se s nimi videli naposledy. Hodně toho o nich prozradili, ale přitom si pocínali laskavě. Vzbuzovali dojem, že spolu s ostatními stále putují od planety k planetě, vždy za nějakým příjemným cílem. Zda šlo ještě o něco jiného než o to, aby se přitom dobře bavili, mi nebylo jasné, ale domnívám se, že tu šlo možná o něco víc.

Vyprávěli i o jiných festivalech. Ne všechny se týkaly jen jedné umelecké formy. Zabývaly se také jinými, více specializovanými stránkami umění, ale nepochopil jsem dost dobře, co měli na mysli. Zdálo se, že festivaly jim dávají pocit nesmírného, silně prožívaného štěstí, a získal jsem dojem, že kromě vlastního umění k tomuto pocitu přispívalo ještě něco dalšího, velmi významného. Této části konverzace jsem se nezúčastnil, protože, upřímně řečeno, jsem k tomu neměl příležitost. Byl bych se jich rád na některé věci zeptal, ale nešlo to. Možná, že by jim moje otázky připadaly hloupé, ale to by mi ani tak moc nevadilo. I tak se jim však podařilo vnuknout mi

pocit, že se jejich rozhovoru účastním. Ne, že by se o to navenek nějak snažili, ale presto mi dali najevo, že jsem tu s nimi jako jeden z nich a nejsem pro ne jen správcem stanice, s kterým tu stráví nějaký čas. Chvillemi spolu krátce rozmlouvali v jazyce své planety. Byl to jeden z nejkrásnějších jazyků, jaký jsem kdy slyšel. Většinou však hovorili obecným jazykem, který používá celá rada národu, něco na způsob pidgin English – jazyka, který vznikl z důvodu snadného dorozumívání. Asi to dělali z ohleduplnosti, a musím říci, že to nebyl jen malý projev zdvorilosti. Myslím, že to byli ti nejcivilizovanější lidé, s jakými jsem se kdy setkal.

Už jsem se zmínil o tom, že je obklopovalo světlo. Chtel jsem tím říci, že z nich vyzařoval vnitřní jas. Zdálo se, že jsou zvyklí na to, že je kolem nich trpytivá, zlatá záře, která přinášela radost všemu, čeho se dotkli. Působilo to téměř dojmem, že se pohybují v nějakém zvláštním světe, který kromě nich dosud nikdo jiný neobjevil. Sedel jsem s nimi u stolu a připadalo mi, že do toho závoje zlaté mlhy také patřím, a telem mi proudily zvláštní, klidné, hluboké pocity štěstí. Dupal jsem o tom, jak se jim asi podařilo dosáhnout takového rozpoložení a jestli by se to mohlo za nějaký čas podarit i mému světu.

Jejich radostná nálada měla základ ve velké životní síle, v překypujícím, nespoutaném duchu, jehož jádro tvořila láska k životu, která jako by naplnovala každou jejich bunku a každý okamžik jejich života.

Meli jen dvě hodiny a ty uběhly tak rychle, až jsem je nakonec musel upozornit, že je čas, aby se vydali na cestu. Než odešli, položili na stůl dva balíčky a rekli, že jsou pro mě. Podekovali mi za stůl (vyjadrovali se opravdu zvláštním způsobem), rozloučili se, vstoupili do nádrže (obzvláště velké), a já jsem je odeslal. Ale i pak, prestože už byli pryč, jsem měl stále dojem, že v místnosti pretrvává ta zlatá mlha, a trvalo několik hodin, než zmizela. Prál bych si, abych s nimi také mohl odjet a navštívit ten festival.

Jeden z balíčku, které tu nechali, obsahuje dvanáct lahvíček toho alkoholu, který připomínal konak. Každá je umeleckým dílem – ani jedna není stejná. Myslím, že jsou vyrobeny z diamantu, ale nevím, jedná-li se o umělý diamant nebo jestli jsou vybroušeny z nějakých

velkých drahokamu. V každém případě bude jejich hodnota nevyčíslitelná. Každá byla ozdobena neuvěřitelným množstvím broušených symbolických motivu, které upoutávaly svou zvláštní krásou. V druhém balíčku byla vec, kterou bych – pro nedostatek jiných označení – mohl nazvat hrací skřínkou. Ta skřínka je ze staré, nažloutlé slonoviny, hladké jako hedvábí, a pokrývá ji množství vyřezávaných symbolu. Jiste budou mít nějaký význam, ale já jej neznám. Na víku skřínky je kruh a kolem něj je stupnice. Když jsem kroužkem pootočil na první stupeň, ozvala se hudba a kolem mě najednou začala pestrá hra světél nejružnějších barev. Jako by se celá místnost naplnila barevnými tóny, kterými prolínala vzdálená připomínka zlatého oparu. Z té skřínky také stoupaly vune a nesly se celým prostorem. Vyzařovala také pocity nebo emoce – na názvu tady nezáleží – které člověka zaplavily a bučí ho rozesmutněly nebo rozveselily, podle toho, jaká právě zněla hudba a jaká kombinace barev a vune ji doprovázela. Ta skřínka vytvářela svět, v němž člověk prožíval celou skladbu (pokud se jednalo o skladbu) a procítil ji naplno, celou osobností, celým svým citem, vírou i rozumem – vším, co v něm bylo a čeho byl schopen dosáhnout. Jsem si zcela jist, že to byl záznam té umelecké formy, o níž mi Zárivci vyprávěli. Nebyla to však jen jediná skladba. Celkem je jich tam 206, protože tolik cárek stupnice obsahuje a každá představuje jinou skladbu. Postupně si je všechny přehraji a udelám si o nich poznámky. Možná, že je pojmenuji podle jejich charakteristických vlastností. Treba to pro mě bude nejen zábava, ale trochu se přitom i poučím.

15

Dvanáct diamantových lahviček, už dávno prázdných, stálo vyrovnáno v řadě na křbové rímse. Hrací hudební skřínka, jedna z nejvzácnějších věcí, které vlastnil, byla uložena ve vitríně, kde se jí nemohlo nic stát. Enoch si posmutněle uvedomil, že za celá ta léta si ještě neprehrál všechny skladby, i když skřínku pravidelně používal. Z tech prvních skladeb, které si pouštěl na začátku, jich tolik vyžadovalo, aby si je poslechl znovu, že se ještě nedostal o mnoho dál než za první polovinu cárek na stupnici.

- 78 -

Zárivci se vrátili. Všech pet se jich objevovalo znovu a znovu. Zdálo se, že na této stanici, a možná dokonce i na muži, který ji spravoval, nacházeli něco, co jim bylo příjemné.

Pomáhali mu naučit se veganský jazyk a přivezli mu svitky veganské literatury a hodně dalších věcí. Nebylo pochyb, že mezi mimozemšťany byli – s výjimkou Ulyseea – nejlepšími přáteli, jaké kdy měl. Ale pak se jednoho dne už neobjevili a Enocha to překvapilo. Vypítával se na ne, když na jeho stanici přišli jiní Zárivci, ale nikdy se nedozvedel, co se s nimi stalo.

O Zárivcích a o jejich umění, tradicích, zvycích a dějinách toho teď vedel mnohem víc než onoho prvního dne v roce 1915, kdy o nich psal. Ale stále ještě měl daleko k tomu, aby pochopil mnohé pojmy, které pro ne byly běžné.

Od té doby jich u něj bylo hodně. Na jednoho si pamatoval obzvlášť dobře. Byl to starý a moudrý muž, filosof, a zemřel u něj na podlaze vedle pohovky.

Sedeli tenkrát na pohovce a hovorili. Enoch si dokonce stále ještě pamatoval, o čem mluvili. Starý Zářivec mu vyprávěl o zvráceném mravním zákonu, nesmyslném a směšném, který si vytvořil jeden zvláštní národ nespolečensky žijících tvorů. Setkal se s nimi při návštěvě jedné planety, která ležela mimo hlavní trasu na druhém okraji galaxie. Starý filosof už něco vypil. Byl ve skvělé formě a s velkým zaujetím mu líčil jednu příhodu za druhou.

Najednou však zmlkl uprostřed vety a tiše se zhroutil k zemi. Enoch, celý polekaný, natáhl ruce, aby ho zachytil. Než se ho však stacil dotknout, starý mimozemšťan tiše sklouzl na podlahu.

Ze starcova tela vyprchávala zlatá záře a tiše zhasínala. Telo, které tam zustalo ležet, bylo jen kost a kuže, celé ztuhlé a odpudivé. Pusobilo cizí, ubože a zároveň nahánělo strach. Enochovi se zdálo strašnější než všechno, co až dosud v mimozemské podobě spatřil.

Když byl tento tvor naživu, byl podivuhodný, ale teď, když tu ležel mrtvý, to byla jen hromádka ošklivých kostí, pokrytých šupinatou, tenkou kůží, která je držela pohromadě. Bylo to jen díky té zlaté záři, uvedomil si Enoch a těžce pritom polkl, že se mu ten Zářivec zdál být tak krásný, tak živý, bystrý a plný důstojnosti. Život

Zářivcu – to byla ta zlatá záře. Když zmizela, staly se z nich jen strašné přízraky, z nichž se cloveku delalo nevolno.

Bylo to snad tím, přemýšlel Enoch, že ta zlatá mlha představovala jejich životní sílu, že ji nosili jako plášť, jako něco, co si mohli obléci, zatímco všichni ostatní tvorové ji měli uvnitř?

Vysoko ve štítech domu žalostně zanaríkal vítr. Enoch zahlédl okny cáry potřhaných mraku. Hnaly se v nepravidelném ústupu a co chvíli zakrývaly měsíc, který vystoupil už do poloviny své dráhy na východním nebi.

Na stanici bylo zima. Enochovi připadala opuštěná. Cítil, že její opuštěnost je větší než pouhá osamocenost tady na Zemi, že se táhne dál a dál, daleko do vesmíru.

Odvrátil se od ležícího tela a těžkopádne přešel místností ke stroji na vzkazy. Objednal si přímé spojení s Galaktickou centrálou, a pak, s rukama stále ještě na přístroji, zůstal stát a vyčkával.

MÁTE SPOJENÍ, rekla Galaktická centrála. Stručně a tak objektivně, jak toho jen byl schopen, jim Enoch oznámil, co se stalo.

Na druhém konci nedošlo ani k chvilkovému zaváhání. Žádné otázky, jenom jednoduché pokyny, jak se má s touto situací vypořádat (jako kdyby se něco podobného stávalo dnes a denne). Obyvatel planety Vega musí zůstat na planetě, na níž zemřel, a s jeho telem musí být naloženo podle místních zvyků, dodržovaných na této planetě. Tak znel zákon Veganu, a byla to pro ne také otázka cti. Tam, kde Vegan padl, musí také zůstat, a to místo se navždy stává součástí planety Vega XXI. Taková místa, rekla Galaktická centrála, existují po celé galaxii.

TADY JE ZVYKEM [vytukával na stroji Enoch] MRTVÉ POHRBÍVAT.

UDELEJ TO TEDY.

PRITOM JSOU PRECTENY VERŠE Z NAŠÍ SVATÉ KNIHY.

PRECTI JE TEDY. DOKÁŽEŠ TO VŠECHNO SÁM?

ANO. ALE OBVYKLE TO DELÁ TEN, KDO SE NÁBOŽENSTVÍM ZABÝVÁ PROFESIONÁLNE. V TÉTO SITUACI BY TO VŠAK ASI NEBYLO MOUDRÉ.

- 80 -

SOUHLASÍME [rekla Galaktická centrála] MUŽEŠ JE
PRECÍST TY SÁM?

ANO.

TAK TO BUDE NEJLEPŠÍ.

PRIJEDOU NA OBRAD PRÍBUZNÍ NEBO PRÁTELÉ?

NE.

OZNÁMÍTE JIM TO?

ÚŘEDNE JIM TO SAMOZREJME BUDE SDELENO. ALE
UŽ TO VEDÍ.

ZEMREL TEPRVE PRED CHVILKOU.

ONI TO PRESTO VEDÍ.

A CO ÚMRTNÍ LIST?

NENÍ POTREBA. VEDÍ, NA CO ZEMREL.

A CO JEHO ZAVAZADLO? ZUSTAL TU KUFR.

PONECH SI HO. JE TVUJ. JE TO DAR ZA OBRAD, KTERÝ
VYKONÁŠ NA POCEST MRTVÉHO. TAK ZNÍ I ZÁKON.

ALE UVNITR MUŽE BÝT NECO DULEŽITÉHO.

TEN KUFR SI VEZMI. JE TVUJ. ODMÍTNUTÍ BY BYLO
URÁŽKOU PAMÁTKY MRTVÉHO.

JEŠTE NECO? [zeptal se Enoch] JE TO VŠECHNO?

ANO. JEDNEJ TAK, JAKO KDYBY VEGAN BYL JEDNÍM Z
VÁS.

Enoch smazal záznam a vrátil se na druhou stranu místnosti.
Chvíli nad Zárivcem stál a sbíral odvahu, aby zvedl jeho telo a
položil je na pohovku. Štítil se ho. Pusobilo tak odporive a desive.
Bylo zneuctením té záricí bytosti, která tam s ním ještě nedávno
sedela a hovorila.

Od té doby, co Zárivce poznal, je mel rád. Obdivoval je a tešil se
na každou jejich návštěvu, at přijel kdokoliv. Ale ted tu stál jako
strachem se chvející zbabelec, který není schopen dotknout se
mrtvého.

Nebyl to jen strach. Za ta léta, co byl správcem stanice, videl
mnoho hruzných a desivých tvorů z jiných planet. Naucil se však své
pocity potlačit a nevšímat si vnějšího vzhledu svých návštěvníků.

- 81 -

Naucil se dívat se na všechno živé jako na bratry a jednat se všemi tvory jako s lidmi.

V tomto případě šlo však ještě o něco dalšího než o strach, který pocitoval. Připomněl si však, že toto byl jeho přítel. A mrtvý přítel od něj vyžadoval úctu, lásku a péči.

Primel se k tomu, aby vykonal svůj úkol. Sehnul se a s odvráceným zrakem tělo zvedl. Téměř nic nevážilo, jako kdyby smrti ztratilo jeden rozměr. Najednou se zdálo být menší a méně významné. Treba to bylo také tím, pomyslel si, že i zlatá záře měla svoji vlastní váhu.

Položil tělo na pohovku a narovnal je, jak nejlépe dovedl. Pak vyšel ven, rozsvítil v kulne svítílnu a vydal se ke stodole.

Nebyl tam už celou řadu let, ale nic se tam v podstatě nezměnilo. Stodola, krytá pevnou strechou, byla chráněná před vlhkem a zůstala suchá. Z trámy visely pavuciny a všude bylo plno prachu. Ze škvír v dřevěné podlaze seníku visely pocuchané chumáčky starého sena. Byla tu cítit, suchá, nasládlá vůně a prach. Pach zvířat a hnoje už dávno vyvanul. Enoch pověsil svítílnu na hák vedle ohlávek a vystoupil po žebříku nahoru na seník. Netroufal si vzít svítílnu sem nahoru, do kupy vyschlého sena, které se rozpadalo v prach, a tápal rukama ve tmě, až našel hluboko pod okapem hromadu dubových prken.

Vzpomněl si, že tady pod svažující se strechou si jako chlapec hrával, že je v jeskyni. Strávil tu hodně šťastných deštivých dnů, kdy si nemohl hrát venku. Byl Robinsonem Crusoe v jeskyni na opuštěném ostrově. Jindy zase bezejmenným psancem, ukrývajícím se před pronásledovateli, nebo mužem, který si sem zalezl, aby unikl před Indiány, kteří se vydali na válečnou stezku. Mel tenkrát pušku, kterou si vyrýzl pilkou ze dřeva. Později ji opračoval hoblíkem a nožem a obrousil její povrch kouskem skla, aby byla dokonale hladká. Po všechna chlapecká léta ji s láskou opatroval až do dne, kdy měl dvanácté narozeniny. Otec se tenkrát vrátil z města a přivezl mu skutečnou pušku, která měla být jen jeho.

Zkoumal ve tmě naskládaná prkna a po hmatu našel ta, která potřeboval. Odnesl si je k žebříku a opatrně je spustil na podlahu stodoly.

- 82 -

Sestoupil dolu a pak vyšel po několika schudcích na sýpku, kde měl uložené náradí. Otevrel víko velké truhly a zjistil, že je v ní plno dávno opuštěných myších hnízd. Vyhodil ven chomáče slámy a sena, z nichž si kdysi ti hlodavci vybudovali domovy, a objevil své nástroje. Jejich lesk zmizel a povrch zešedl pod jemným nánosem prachu, jak tu dlouho ležely nepoužity. Nebyly však rezavé a ostří neotupela.

Enoch si vybral nástroje, které potřeboval, sestoupil znovu do spodní části stodoly a pustil se do práce.

Uvedomil si, že právě před sto lety se tu zabýval stejnou činností

– pracoval při světle svítilny a vyráběl rakev.

Dubová prkna byla suchá a tvrdá, ale jeho nástroje byly stále v dobrém stavu a práce mu šla od ruky. Piloval, hobloval a zatloukal hřebíky kladivem. Piliny vonely a ve stodole bylo útulno a ticho. Vrstva sena nahore na seníku tlumila zvuk vetru, který venku naríkal. Dokončil rakev. Byla těžší, než si představoval, a tak si našel starý trakar, opřený o zed stání, které se kdysi používalo pro kone. Rakev na něj naložil s námahou ji pak vezl dolu k malému hřbituvku v jablonovém sadu a často se přitom zastavoval.

Vedle otcova hrobu začal kopat další. Prinesl si s sebou lopatu a krumpác. Nekopal tak hluboko, jak by si prál – do hloubky šesti stop, jak kázal obyčej. Vedel, že by se mu pak nikdy nepodarilo dostat rakev dovnitř. Kopal tedy jen do hloubky o něco větší než čtyři stopy. Lopotil se ve světle svítilny, kterou postavil na vykopanou zem. Vrhala kolem sebe jen slabé světlo. Z lesa přilétl sýček, posadil se na strom v sadu a mezi houkáním si pro sebe něco brumlal. Měsíc sestoupil o něco níž k západnímu horizontu, cáry mraku prorídly a v trhlinách na nebi zazářily hvězdy.

Konečně byl hotov. Hrob byl vykopaný a rakev uložená uvnitř. Svítilna už jen blikala. Petrolej už téměř došel a na strane, na kterou byla nakloněná, byl cylindr celý zaceraný. Potom se Enoch vrátil na stanici a vyhledal prosteradlo, aby do něj zabalil mrtvého. Dal si do kapsy bibli, zdvihl Zářivcovo telo a za prvního slabého světla, které předcházelo rozbresku, vykročil do jablonového sadu. Uložil Vegana do rakve, přibil víko hřebíky a vylezl z hrobu ven.

- 83 -

Postavil se na jeho okraj, vytáhl z kapsy bibli a našel místo, které potřeboval. Cetl nahlas a ani si v tom slabém svetle nemusel příliš namáhat oči, aby mohl sledovat text, protože to byla kapitola, kterou si cetl už mnohokrát:

V domě mého otce je mnoho příbytku: kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to...

Při čtení ho napadlo, jak vhodně je to vyjádřeno. Prece musí existovat hodně příbytku, aby v nich mohly bydlet všechny duše této galaxie – i duše všech ostatních galaxií, které se táhly vesmírem možná do nekonečna. Kdyby v něm však vládlo porozumění, možná, že by stacil jen jeden.

Docetl a odríkal pohřební obřad z paměti tak, jak nejlépe dovedl, i když si všemi slovy nebyl úplně jistý. Rekl si však, že jde o to, aby zůstal zachovaný smysl. Pak hrob zasypal.

Hvezdy i měsíc zmizely a vítr utichl. Bylo klidné, tiché ráno. Nebe na východě perletově zružovalo.

Enoch postál u hrobu s lopatou v ruce.

„Sbohem, příteli,“ řekl.

Pak se obrátil a v záplavě prvního ranního světla zamířil zpátky ke stanici.

16

Enoch vstal od stolu s knihou denních záznamů v ruce. Odněsł ji zpátky na polici a zasunul tam, kam patřila. Pak se otocil a váhal.

Měl práci. Bylo tu několik věcí, které by měl udelat. Měl by si přečíst noviny. Měl by pokračovat v psaní deníku. A měl by se podívat na dva články v posledních číslech Časopisu pro geofyzikální výzkum.

Ale neměl chut pustit se do žádného z těchto úkolů. Bylo toho tolik, o čem potřeboval přemýšlet, nad čím potřeboval truchlit. Bylo tu tolik věcí, které mu dělaly starosti.

Tam venku byli stále ještě pozorovatelé. Ztratil své lidi ze stínu. A svět směřoval k válce.

- 84 -

Možná, že by se nemel starat o to, co se ve svete delo. Mohl se ho vzdát a zříci se lidstva, kdykoliv by se mu zachtelo. Jestliže prestane vycházet ven, jestliže už nikdy neotevře dveře, nemusí mu už záležet na tom, co se tam venku stane. Protože on má svůj vlastní svet, větší než všechno, o cem by kdy mohl kdokoliv z tech lidí tam venku snít. On Zemi nepotrebuje.

Ale hned jak tuto myšlenku v duchu vyslovil, vedel, že to není pravda. Bylo to zvláštní a možná podivné, ale on byl na Zemi stále ještě závislý.

Došel ke dverím, pronesl heslo a dveře se otevřely. Prošel do kulny a zase se za ním tiše zasunuly.

Obešel dum a posadil se na schodech, vedoucích na verandu.

Tady to všechno zacalo, uvažoval. Tady tenkrát sedel toho letního dne, kdy k nemu dosáhly hvězdy napříč obrovskými propastmi vesmíru.

Slunce se už sklánělo k obzoru. Blížil se večer. Denní žár už opadl a z nížiny, která vedla k údolí reky, sem zalétl slabý závan chladnějšího vetru. Nad polem na okraji lesa kroužily krákající vrány.

Vedel, že by nebylo snadné zavřít dveře a nechat je zavrené. Bylo by zlé už nikdy nepocítit paprsky slunce nebo poryvy vetru, už nikdy nezažít vuni ročních období, jak se postupne na Zemi proměnovala. Na tohle nebyl clovek připraven. Ješte se nestal tak úplně tvorem prostředí, které si sám vytvoril, aby se mohl zcela odloucit od fyzických vlastností své rodné planety. K tomu, aby zustal clovekem, potreboval slunce, pudu a vítr.

Mel by to udelat casteji, napadlo Enocha. Vyjít ven, posadit se a nedelat nic, jen se dívat kolem sebe, na stromy a reku na západe a modré Iowské pahorky na druhé strane Mississippi, sledovat vrány, kroužící na obloze, a holuby, jak si vykracují po hřebeni strechy stodoly.

Stojí to za to, aby to delal každý den, protože co je pouhá hodina stárnutí? Nepotreboval casem šetřit, alespon ted ne. Možná, že jednou bude hodiny žárlive strežit. Až ten den prijde, muže pak strádat hodiny a minuty a dokonce i vteriny jako ten největší lakomec.

- 85 -

Zaslechl zvuk nohou, blížících se k nemu od vzdálené strany domu. Ten clovek klopýtal a byl vycerpán, jako kdyby bežel zdaleka.

Vyskocil a vyšel na dvur, aby se podíval, kdo by to mohl být. Klopýtala k nemu dívka, celá zchvácená, s roztaženými pažemi. Když se k nemu přiblížila, Enoch vztáhl ruku, zachytil ji a pevne pridržel, aby neupadla. „Lucy!“ vykřikl. „Lucy, dítě, co se stalo?“ Když se dotkl jejího ramene, ucítil na ruce neco horkého a lepkavého. Zjistil, že je to krev. A nejen na ramenou. I šaty, které měla Lucy na sobe, byly na zádech nasáklé ztmavlou krví.

Trochu ji zaklonil, aby jí videl do tváře. Byla mokrá od pláce a zracil se v ní strach a také prosba.

Odtáhla se od nej a otocila se k nemu zády. Vztáhla ruce, odhalila si ramena a nechala šaty sklouznout do poloviny zad. Na kuži měla dlouhé, nacervenalé pruhy po ranách bicem, z nichž stále ještě tekla krev.

Znovu si natáhla šaty a obrátila se, aby mu videla do tváře. Udelala prosebné gesto a ukázala dozadu smerem k poli, které vedlo dolu k lesu.

Neco se tam pohybovalo.

Nekdo vycházel z lesa a byl už téměř na okraji starého, opuštěného pole.

Musela to zhlédnout také, protože se k nemu ještě více přiblížila. Celá se chvela a hledala u neho ochranu.

Sklonil se, vzal ji do náruče a bežel s ní k domu. Rychle prošel kulnou a pronesl heslo. Dvere se otevřely a Enoch vstoupil dovnitr. Slyšel, jak se za ním zase zasunují.

S Lucy v náručí zustal uvnitr stát. Uvedomil si, že udelal velkou chybu. Kdyby měl cas si to rozvážit, nikdy by k necemu podobnému nedošlo.

Jednal bezprostredne, na základe okamžitého popudu, aniž by premýšlel. Ta dívka ho požádala o ochranu – a tady ji mohla mít. Nic na svete ji tu nemohlo dostihnout. Ale byla to lidská bytost, a žádný clovek, krome nej, se nikdy nemel pres práh stanice dostat.

Už se však stalo a nedalo se na tom nic zmenit. Nemohl delat nic, protože dívka už byla uvnitr.

- 86 -

Nesl ji místností, posadil ji na pohovku a pak poodstoupil. Sedela tam a vzhlížela k nemu se slabým úsmevem na rtech, jako by si nebyla jistá, zda je vhodné se v takové situaci usmívat. Zvedla ruku a pokusila se setřít slzy z tváří.

Prelétla pohledem celou místnost a ústa se jí údivem pootevřela.

Sehnul se, poplácal pohovku rukou a pohrozil dívce prstem. Doufal, že Lucy pochopí, že chce, aby tam zustala a nehýbala se odtud. Vztáhl paži, jedním pohybem jí ukázal kolem dokola na zbývající část místnosti a co nejprísneji zavrtel hlavou.

Okouzlene ho pozorovala, pak se usmála a prikývla, jako kdyby mu rozuměla.

Natáhl ruce a podržel její ruku ve svých. Popleskal ji co nejvlídněji, aby ji uklidnil a aby pochopila, že všechno bude v pořádku – jen aby zustala tam, kde je.

Ted už se objevil na její tváři úsmev a už si ocividne nedelala starosti s nejakým duvodem, pro který by se nemela usmívat.

Volnou rukou udelal gesto smerem k nízkému stolku, pokrytému mimozemskými hrackami, a prikývl.

Lucy jednu z nich zvedla a obdivne ji obracela v ruce.

Vstal a zamířil ke stene, aby si vzal pušku.

Pak vyšel ven, aby celil jejím pronásledovatelum.

17

Pres pole pricházeli k domu dva muži. Enoch videl, že jedním z nich je Hank Fisher, otec Lucy. Setkal se s ním jen velmi krátce pred nekolika lety na jedné procházce. I když nebylo žádného vysvetlení zapotřebí, Hank mu tenkrát celý polekaný vysvetloval, že hledá krávu, která se mu zabehla. Enoch však z jeho neupřímného chování usoudil, že sem nezabloudil jen proto, aby hledal svoji krávu, a že jeho přítomnost má nejaký pochybný cíl, i když nemel predstavu, ceho se mohl týkat.

Druhý muž byl mladší. Bylo mu sotva šestnáct, sedmnáct let. Bude to pravdepodobne jeden z bratru Lucy, uvedomil si Enoch.

Stál u verandy a cekal.

Videl, že Hank drží v ruce svinutý bic. Pri pohledu na nej pochopil, co zpusobilo rány na Lucyiných ramenou. Pocítil záchvev

- 87 -

hnevu, ale snažil se ho potlačit. Když zachová rozvahu, vyřídí to s Hankem lépe.

Muži se zastavili na tři kroky od něj.

„Dobré odpoledne,“ řekl Enoch.

„Nevidels tu naši holku?“ zeptal se Hank.

„A kdyby – tak co má být?“ zeptal se Enoch.

„Stáhnú z ní kuži!“ zarval Hank a mávl bicem.

„V tom případě ti nemám co říct,“ odpověděl mu Enoch.

„Tys ji schoval,“ obvinil ho Hank.

„Mužeš se tu porozhlédnout,“ řekl Enoch.

Hank udelal rychlý krok vpřed, ale pak si to rozmyslel.

„Dostala, co si zasloužila,“ zarval. „A ešte sem s ní neskončil! Na mne nebude nikdo provádět žádný cáry, i kdyby byl moje vlastní krev!“

Enoch nerekla nic. Hank zůstal nerozhodne stát.

„Plete se do věcí, do kterých jí nic není. Neměla k tomu žádnéj důvod. Nic jí do toho nebylo.“

Mladík řekl: „Zkoušel jsem cvicit Butchera. To je štene loveckýho psa na lov mývalu.“

„Presne tak,“ řekl Hank. „Nedělal nic špatnýho. Hoši tuhle v noci chytli mláde mývala. Dalo jim to spoustu práce. Tady Roger ho vycíhal. Privázal ho pak ke stromu. Butchera měl na vodítku a nechal ho, aby se rval s mývalem. Nic by se jim nestalo. Odtah by Butchera dřív, než by se poranili, a nechal by je voba chvíli vodpocinout. Pak by na něj zas Butchera pustil.“

„Je to ten nejlepší způsob,“ prohlásil Roy, „jak psa vycvicit na mývaly.“

„Presne tak,“ potvrdil Hank. „Proto toho mývala chytili.“

„Potřebovali sme ho k vycvícení toho štenete,“ vysvětloval Roy.

„To všechno je v pořádku,“ řekl Enoch, „a jsem rád, že to slyším. Ale co to má společného s Lucy?“

„Pletla se do toho,“ řekl Hank. „Chtěla ten výcvik zarazit. Snažila se Butchera tady Royovi vzít.“

„Na to, že neumí kváknout, se trochu moc vytahuje,“ ušklíbl se Roy.

„Ty drž hubu,“ obrátil se k němu stroze otec.

Roy si pro sebe neco zamumlal a ustoupil o krok dozadu.

Hank se znovu obrátil k Enochovi. „Roy ji srazil na zem,“ řekl.
„To nemel delat. Mel dávat větší pozor.“

„To sem nechtel,“ řekl Roy. „Jen sem ji rukou bránil, aby se nedostala k Butcherovi.“

„Presne tak,“ řekl Hank. „Šel na to kapku tvrde. Ale k tomu, co udelala, nemela vubec žádnéj duvod. Zamotala Butcherovi nohy tak, že s tím mývalem nemoh bojovat. Ani prstem se ho nedotkla, ale zamotala ho tak, že se nemoh ani hnout. To Roye našťvalo.“

A naléhavým hlasem se Enocha zeptal: „No, nenašťvalo by te to?“

„Myslím, že ne,“ odpovedel mu Enoch. „Ale já nechovám psy na mývaly.“

Hank užasle pohlédl na cloveka, který projevil takový nedostatek pochopení, ale pokračoval ve vyprávění: „Roy se pak vopravdu rozzuril. To štene vychoval a moc mu na nem záleželo. Nikomu by nedovolil, ani vlastní sestře né, aby mu psa takhle zamotal. Vrh se na ni a vona ho zamotala stejne jako Butchera. V životě jsem nic podobnýho nevidel. Roy jenom ztuh, pak upad na zem a nohy si pritáh k brichu a ležel tam na zemi stocenej do klubka. A takhle tam byli voba dva, von i Butcher. Toho mývala nezamotala. Toho nechala bejt. Provedla to jen svý vlastní rodine.“

„Nebolelo to,“ řekl Roy, „vubec to nebolelo.“

„Sedel sem tam,“ řekl Hank, „a plet tenhle bic na bejky. Byl na konci roztrepenej, a tak sem ho vopravoval. Všecko sem videl, ale nehnul sem prstem, dokud sem Roye neuvidel, jak tam leží na zemi celej zamotanej. A tak sem si rek, že toho už bylo dost. Nejsem omezenej, nějaký to zaríkávání bradavic a podobný hlouposti mi nevadí. Tohle umí spousta lidí. Ale tohleto zamotávání lidí a psu...“

„A tak jste na ni vzal bic,“ řekl Enoch.

„Udelal sem svou povinnost,“ prohlásil Hank slavnostne.

„V mý rodine nebudu mít žádnou carodejnicí. Dvakrát sem ji vzal bicem, a vona hned zacala vyvádet, jak to má ve zvyku, a chtěla me zastavit. Ale byla to moje povinnost, a tak sem ji bil dál. Rek sem si, že dyž jí dám dost, tak to z ní vymlátím. Ale vona to kouzlo pak provedla i se mnou, stejne jako s Royem a Butcherem, jenže to bylo

neco jinýho. Voslepila me – voslepila vlastního otce! Byl sem úplně slepej! Jen sem se potácel na dvore a drásal si voci. A pak už sem zase videl, ale vona už byla pryč. Videl sem, jak beží lesem a nahoru do kopce. A tak sme se s Royem pustili za ní.“

„A vy si myslíte, že ji mám tady?“

„Já vim, že tu je,“ řekl Hank.

„Tak dobře,“ řekl Enoch. „Podívejte se tu po ní.“

„To se teda podíváme,“ řekl Hank sverepe. „Royi, ty di do stodoly. Mohla by tam bejt skovaná.“

Roy zamířil do stodoly. Hank vešel do kulny, ale hned vzápětí z ní zase vyšel ven a zamířil k rozpadajícímu se kurníku.

Enoch stál a vyckával s puškou v ruce.

Vedel, že ho čekají potíže. Vetší, než dosud kdy zažil. S člověkem, jako je Hank Fisher, se nedalo rozumne mluvit. V téhle chvíli neexistoval žádný postoj, který by pochopil. Vedel, že jediné, co teď může delat, je počkat, dokud se Hank neuklidní. Pak by tu byla možná naděje, že ho přivede k rozumu.

Oba muži se vrátili.

„Tady nikde není,“ prohlásil Hank. „Je uvnitř v dome.“

Enoch zavrtel hlavou. „Tam se nikdo nedostane.“

„Royi,“ řekl Hank, „di tady nahoru po tech schodech a vodevři ty dveře.“

Roy se bázlíve podíval na Enocha.

„Tak jen do toho,“ řekl Enoch.

Roy se pomalu pohnul kupředu a vyšel nahoru po schodech. Prešel přes verandu, položil ruku na držadlo v podobě koule a snažil se jím otocit. Zkusil to znovu, a pak se obrátil. „Táto,“ řekl. „Nejde to. Neumím to vtevrít.“

„Sakra,“ řekl Hank znechucene, „ty neumíš vůbec nic.“

Hank dvema skoky zdolal schody a rozhnevane prošel verandou. Vztáhl ruku, sevrel držadlo a vši silou se jím snažil otocit. Zkoušel to znovu a znovu. Pak se vztekle obrátil k Enochovi.

„Co se to tady deje? Co to má znamenat?“ zarval.

„Ríkal jsem ti, že se dovnitř nedostanete.“

„A to bych se na to podíval!“ zaburácel Hank.

- 90 -

Hodil bic Royovi, sešel dolu z verandy a zamířil k hromadě dřeva vedle kulny. Zacloumal těžkou, oboustrannou sekyrou a vytáhl ji ze špalku.

„Dej na tu sekyru pozor,“ varoval ho Enoch. „Mám ji už hodně dlouho a moc si jí považuju.“

Hank neodpověděl. Vystoupil na verandu a vyzývave se postavil před dveře.

„Ustup,“ řekl Royovi. „At se muži rozpráhnout.“

Roy ucouvl.

„Pokej,“ řekl Enoch. „To chceš ty dveře prorazit?“

„Tos na to kápnul.“

Enoch vážně přikývl.

„Tak co?“ zeptal se Hank.

„Pro mě za mě to klidně můžeš zkusit.“

Hank se rozkročil a sevřel rukojet sekery. Nad jeho ramenem se dvakrát zablýskla ocel, jak sekyru zvedl a uderil.

Ocelové ostrí narazilo na dveře. Jejich povrch je vychýlil z dráhy, cepel se odrazila, změnila směr a letěla zpátky s ostrím natoceným dolu. Síla nárazu Hankem pootočila a sekyra minula jeho nohu jen o palec.

Vyhlížel velmi komicky, jak tam stál s nataženými rukama, v nichž stále svíral topurko sekery, a vyvaloval na Enocha oči. „Zkus to ještě jednou,“ vyzval ho Enoch.

Hankem zacloumal hněv. Tvář mu zrudla vztekem.

„A taky že jo!“ zarval.

Znovu se rozkročil a tentokrát se sekyrou nerozmáchl proti dveřím, ale zamířil na okno hned vedle nich.

Cepel uderila. Vzduchem zazněl vysoký tón a kousky zářící oceli se rozlétly do prostoru.

Hank se rychle shýbl, aby se jím vyhnul, a upustil přitom sekyru. Dopadla na podlahu verandy a znovu se odrazila. Na jedné z cepelí zely zubovité vyštípnuté kusy kovu. Okno zustalo nedotčené – nebylo na něm ani škrábnutí.

Hank zustal chvíli stát a vyjevene zíral na rozbitou sekyru, jako kdyby nemohl verit vlastním očím.

Bez jediného slova natáhl ruku a Roy mu do ní vložil velký bic.

Oba muži sešli dolu po schodech. Zastavili se pod nimi a zadívali se na Enocha. Ruka, v níž Hank svíral bic, se chvěla.

„Být sebou, tak bych to, Hanku, nedělal,“ varoval ho Enoch.
„Jsem hodně rychlý.“ Poplácal pažbu své pušky. „Ustrelím ti ruku, než staciš tím bicem mávnout.“

Hank ztěžka dýchal. „V tobe je ďábel, Wallace,“ řekl. „A v tý holce taky. Vy dva držíte spolu. Potulujete se po lese a tajně se scházíte.“

Enoch vyckával a pozoroval je.

„Pane Bože,“ zvolal Hank. „Moje vlastní cera je carodejnice!“

„Myslím,“ řekl Enoch, „že byste měli jít domů. Jestli Lucy najdu, přivedu vám ji.“

Ani jeden z nich se nepohnul.

„Vo mě ešte uslyšíš,“ zajecel Hank. „Skovávás nekde moji ceru a já te za to dostanu!“

„Jak je libo,“ řekl Enoch, „ale ne teď.“

Udělal velitelské gesto hlavní pušky.

„A teď sebou hnete,“ řekl. „A už se nevracejte. Ani jeden z vás.“

Chvilí váhali. Merili si ho a snažili se odhadnout, co by mohl udělat. Pak se pomalu obrátili. Kráceli vedle sebe a pustili se po svahu dolu.

18

Mel je zastrelit oba dva, napadlo ho. Nezasloužili si žít.

Pohlédl na svoji pušku a viděl, že ji svírá rukama tak pevně, že na ohlazeném hnedém dreve vypadaly jeho prsty bílé a ztuhlé.

Zprudka nabral dech, aby potlačil hněv, který v něm vřel a hrozil, že propukne. Veděl, že kdyby zustali jen o něco déle, kdyby je nevyhnal, dal by svému rychle narůstajícímu hněvu volný průchod.

Takhle to bylo všechno mnohem, mnohem lepší. Trochu otupele se ptal sám sebe, jak se mu podařilo se ovládnout. Byl rád, že to dokázal. I tak bylo všechno už dost zlé.

Reknou, že zešílel, že je vyhnal s puškou v ruce. Možná, že budou dokonce tvrdit, že Lucy unesl a drží ji u sebe proti její vůli.

- 92 -

Nezastaví se před nicím. Budou se snažit způsobit mu co nejvíc potíží.

Nedělal si žádné iluze o tom, co všechno mohou udelat, protože tenhle druh lidí znal. Veděl, jak jsou ve své malosti mstiví, že jsou jako malý, zurivý hmyz – jenže lidského rodu.

Stál u verandy a sledoval, jak jdou dolu z kopce. V duchu uvažoval, jak je možné, že tak pozoruhodná dívka jako je Lucy pochází z tak pokleslého rodu. Možná, že byla nemá proto, aby se před takovým druhem lidí uchránila. Její vada jí zabránila v tom, aby se stala jednou z nich. Možná, že kdyby s nimi hovorila nebo jim naslouchala, byla by casem stejně líná a zlovolná jako oni.

Byla to velká chyba, že se do něčeho podobného zapletl. V postavení, v jakém se nalézal, se to nemelo stát. Mohl příliš mnoho ztratit.

Ale co jiného mohl dělat? Mohl snad Lucy odmítnout ochranu, když jí šaty prosakovala krev z ran, které měla na zádech? Mohl si snad nevšímat úpenlivé, bezmocné prosby v její tváři?

Možná, že to měl vyřešit jinak. Možná, že existovaly jiné, lepší způsoby, jak se s tím vypořádat. Ale na to, aby přišel na něco chytřejšího, nebyl čas. Měl čas jenom na to, aby ji odnesl do bezpečí, a pak jim vyšel naproti.

Ted, když o tom uvažoval, ho napadlo, že by možná bylo nejlepší, kdyby byl vůbec nevyšel ven. Kdyby zůstal uvnitř, k nicemu by nedošlo.

Jednal z náhlého popudu, když vyšel, aby se s nimi setkal tváří v tvář. Jeho pocínání bylo možná přirozené, ale nebylo rozumné. Ted už se to stalo a nemohl na tom nic změnit. Kdyby tu možnost měl, udelal by všechno jinak, ale žádnou druhou příležitost člověk nedostává. Sklícene se obrátil a vešel dovnitř. Lucy seděla stále ještě na pohovce a v ruce držela předmět, z něhož šlehaly záblesky světla. Pozorovala je jako u vytržení a na tváři se jí opět objevil ten zářivý a živý výraz, jaký spatřil toho rána, kdy držela na ruce motýla.

Položil pušku na stůl a zůstal tiše stát, ale musela jeho pohyb upozorovat, protože k němu rychle vzhledla. Pak se však očima vrátila zpátky k blýskavému předmětu, který držela v rukou.

Videl, že je to pyramida z kulíček. Všechny se teď pomalu otáčely, střídave ve směru a proti směru hodinových ručiček. Každá se trpytila a z každé vyzařovala jiná barva, jako kdyby někde hluboko uvnitř měly svůj vlastní zdroj mekkého, teplého světla.

Enochovi se až zastavil dech při pohledu na něco tak krásného a podivuhodného. Tak dlouho usilovně přemýšlel, co ten předmět vlastně je a k čemu asi slouží. Prohlížel si ho a zkoumal snad stokrát, ale nemohl najít vůbec nic, co by mu k této záhadě poskytlo klíč. Došel k závěru, že je určený jen k tomu, aby se na něj člověk díval, ale pocít, že ta věc přece jen nějaký účel má a že možná nějakým způsobem funguje, u něj přetrvával.

A právě teď fungovala. Stokrát se snažil objevit, jak by se to dalo spustit... A Lucy ten předmět uchopila poprvé a přišla na to hned.

Všiml si, s jakým nadšením si jej prohlížela. Bylo by možné, že by vedela, k čemu je?

Prešel místností a dotkl se její paže. Zdvihla hlavu, aby se na něj podívala. Oči jí zářily vzrušením a štěstím.

Udělal tázavé gesto směrem k pyramidě, aby zjistil, jestli ví, k čemu ta věc je. Bud mu neporozuměla, nebo odpověď znala, ale zároveň si uvědomovala, že by mu účel téhle pyramidy nemohla vysvětlit. Znovu udelala rukou to své veselé, trepotavé gesto a ukázala na stůl, pokrytý nejružnějšími vecičkami a předměty. Zdálo se, že je jí do smíchu, alespoň při pohledu na její tvář měl ten dojem.

Je to jen dítě, řekl si Enoch, dítě s krabicí plnou nových a úžasných hraček. Znamenaly pro ni ty předměty jenom tohle? Prožívala štěstí a vzrušení jen proto, že najednou objevila, jak jsou všechny ty věci na stole krásné a zcela nové?

Unavene se otocil a šel zpátky ke stolu. Vzal z něj pušku a pověsil ji na zed.

Neměla by tady na stanici být. Žádný člověk kromě něj by se dovnitř stanice neměl dostat. Tím, že ji sem přivedl, porušil nevyslovenou dohodu s mimozemšťany, kteří z něj udelali strážce stanice. Ale ze všech lidí, které sem mohl přivést, byla Lucy jediná, kdo mohl tvořit případnou výjimku z dohodnutého omezení. Nemohla nikdy nikomu sdělit to, co tu viděla.

- 94 -

Vedel, že tu Lucy nemůže zustat. Musí ji odvést domu. Kdyby to neudělal, usporádali by velké pátrání po ztracené, krásné, hluchonemé dívce.

A příběh o takové dívce by sem přivedl novináře během jednoho či dvou dní. Objevil by se ve všech novinách, v televizi a v rádiu a lesy by se hemžily stovkami pátraců.

Hank Fisher by vyprávěl, jak se snažil vniknout do domu a nepodařilo se mu to. Přišli by další, kteří by se o to pokoušeli, a draze by za to zaplatil.

Enoch se až zpotil, když na to pomyslel.

Celá ta léta, kdy se lidem vyhýbal a choval se nenápadně, by byla pak k nicemu. Podivný dum na osamelém kopci by se pro celý svět stal záhadou a pro všechny pomatence světa by představoval výzvu a cíl.

Šel k lékárnice, aby tam našel hojivou mast v balíčku s léky, jež mu poslala Galaktická centrála.

Našel ji a otevřel malý kelímek. Byl víc než z poloviny plný. Používal mast už radu let, ale vždy jen v malém množství. A ta troška opravdu pokaždé stacila.

Prešel místností k Lucy a zastavil se poblíž pohovky. Ukázal jí, co má v ruce a pohyby se jí snažil sdělit, k čemu obsah kelímku je. Stáhla si šaty z ramen a on se sklonil, aby se podíval na rány.

Krvácení už prestalo, ale kuže byla červená a zanícená.

Jemně jí vetřel mast do rudých pruhu, které způsobily rány bicem.

Pomyslel si, že sice vyléčila motýla, ale sama si pomoci nedokázala.

Na stole před ní vysílala pyramida s kulickami stále své záblesky a do celé místnosti vrhala mihotavé, chvějící se barevné stíny.

Fungovala, ale k čemu vlastně byla?

Fungovala, ale i když k tomu konečně došlo, nedělo se vůbec nic.

Ulysses přišel, když se soumrak pozvolna proměňoval v noc. Enoch s Lucy právě dojedli. Sedeli u stolu, když Enoch najednou zaslechl jeho kroky.

Mimozenštan stál ve stínu a Enocha napadlo, že se podobá krutému klaunovi víc než kdy jindy.

Jeho pružné tělo se plavne pohybovalo. Pokožka připomínala žlutohnedou jelenici a barevné skvrny na povrchu jako by slabě světélkovaly. Ostré, tvrdé úhly obličeje, holá, hladká lebka a ploché, špicaté, těsně přiléhající uši mu dodávaly nelítostného vzhledu, který vzbuzoval strach.

Kdyby člověk neznal jeho mírnou povahu, řekl si Enoch, poděsil by se tak, že ...

„Už jsme na tebe čekali,“ řekl Enoch. „Káva je hotová.“

Ulysses udelal krok vpřed, pak se zastavil. „Někdo tu s tebou je. Bude to zřejmě člověk.“

„Žádné nebezpečí tu nehrozí,“ odpověděl mu Enoch.

„Je jiného pohlaví. To bude asi žena. Našel sis družku?“

„Ne,“ řekl Enoch, „není to moje družka.“

„Celá ta léta ses choval velmi rozumně,“ řekl mu Ulysses. „Mít družku při tvém povolání není právě ten nejlepší nápad.“

„Nemusíš si dělat starosti. Má takovou nemoc. Není schopná hovořit. Neslyší a nemluví.“

„To je nějaká nemoc?“

„Ano, od narození. Nikdy neslyšela a nikdy nemohla mluvit. O tom, co je tady, nemůže nikomu nic povědět.“

„A co dorozumívání pomocí znakové řeči?“

„Tu neumí. Odmítla se jí naučit.“

„Jsi její přítel.“

„Už několik let,“ řekl Enoch. „Přišla ke mně hledat ochranu. Otec ji zbil bicí.“

„A ten otec ví, že je tady?“

„Myslí si to, ale jisté to neví.“

Ulysses pomalu vystoupil ze tmy a na světle zůstal stát.

Lucy ho pozorovala, ale nezdálo se, že by měla strach. Ani se nepohnula a hledela na něj klidně a bez obav.

„Prijala me dobre,“ řekl Ulysses. „Nikam neprchá ani nekricí.“

„Nemohla by kricet, ani kdyby chtěla,“ řekl Enoch.

„Každému cloveku se musím zdát pri prvním pohledu odporný,“ řekl Ulysses.

„Nevidí jen vnejšek. Vidí i to, jaký jsi uvnitr.“

„Podesilo by ji, kdybych se pred ní uklonil, jako to delají lidé?“

„Myslím,“ řekl Enoch, „že by ji to velmi potešilo.“

Ulysses se uklonil od pasu formálním a prehnaným způsobem, s jednou rukou na svém koženém břiše.

Lucy se usmála a zatleskala.

„Vidíš,“ zvolal Ulysses celý potešený, „myslím, že me možná bude mít ráda.“

„Tak proc si už nesedneš,“ navrhl Enoch, „dáme si všichni kávu.“

„Zapomnel jsem na ni. Pohled na tuhle další lidskou bytost me privedl na úplně jiné myšlenky.“

Posadil se na místo, kde na nej už cekal tretí hrnek. Enoch se chystal přinést kávu, ale Lucy už mezitím vstala.

„Rozumí nám?“ zeptal se Ulysses.

Enoch zavrtel hlavou. „Sedl sis pred hrnek, který byl prázdný.“

Nalila mu kávu a pak se posadila na pohovku.

„Nechce tu s námi sedet?“ zeptal se Ulysses.

„Zajímá ji stul se všemi temi hrackami. Jednu z nich uvedla do chodu.“

„Máš v úmyslu si ji tady nechat?“

„Nemohu si ji tu nechat,“ řekl Enoch. „Budou ji hledat. Musím ji odvést domu.“

„To se mi nezamlouvá,“ řekl Ulysses.

„Mne také ne. Reknu to rovnou – nemel jsem ji sem brát. Ale v té chvíli se zdálo, že nemužu udelat nic jiného. Nemel jsem cas na to, abych si to rozzvážil.“

„Neudelal jsi nic špatného,“ řekl tiše Ulysses.

„Nemuže nám ublížit,“ řekl Enoch. „Když nemluví...“

„O to nejde,“ odpovedel mu Ulysses. „Ale znamená další komplikaci a já nemám komplikace rád. Dnes vecer jsem prišel, abych ti, Enochu, povedel, že máme problém.“

„Problém? Ale žádný problém tu není.“

Ulysses zdvihl svůj hrnek a dlouze z něj upil.

„To je to dobré,“ řekl. „Mohu si s sebou vzít zrnka a uvarit si to doma, ale tam chutná jinak.“

„Co je to za problém?“

„Vzpomínáš si na toho Vegana, který tu před několika vašimi lety zemřel?“

Enoch přikývl. „Ano, ten Zářivec.“

„Ten tvor měl svoje vlastní jméno.“

Enoch se zasmál. „Tobe se naše jména nelíbí.“

„My prezdívky nepoužíváme,“ řekl Ulysses.

„To, že jsem jim dal jméno, znamená, že je mám rád.“

„Ty jsi toho Vegana pohrbil.“

„Ano, na našem rodinném hřbitově,“ řekl Enoch. „Pohrbil jsem ho, jako kdyby byl členem rodiny. A precetl jsem nad ním verše z bible.“

„To je všechno hezké,“ řekl Ulysses. „Tak to má být. Udelals to moc dobře. Ale to tělo zmizelo.“

„Zmizelo? Jak by mohlo zmizet?“ zvolal Enoch.

„Někdo ho vykopal z hrobu.“

„Ale to přece nemůžeš vědět?“ namítl Enoch. „Jak bys o tom mohl ty vědět?“

„Já ne, ale Vegané ano. Vegané o tom vědí.“

„Ale jsou přece od nás vzdáleni celé světelné roky...“

Ale najednou si tím nebyl docela jist. Tenkrát v noci, když moudrý Zářivec zemřel a Enoch o tom poslal zprávu Galaktické centrále, řekl mu, že Vegané o tom vedeli od té chvíle, kdy klesl mrtev k zemi. A úmrtní list nepotřebovali, protože vedeli, nac zemřel.

Samozřejmě se mu to zdálo být nemožné, ale v této galaxii bylo příliš mnoho nemožného a nakonec se vždy ukázalo, že pro člověka, který vedel, kdy stojí na pevné půdě, to možné je.

Bylo by možné, uvažoval, že by byl každý Vegan myšlenkově propojen se všemi ostatními Vegany? Nebo že by existovala nějaká ústřední kancelář (aby pojmenoval nějak lidsky to, co bylo steží

pochopitelně), která by byla oficiálně propojená s každým žijícím Veganem a vedela by, kde je, jak se mu daří a co právě dělá?

Enoch připustil, že něco na tento způsob by existovat mohlo. Nepresahovalo by to všechny ty udivující schopnosti, které člověk nalézal na každém kroku po celé galaxii. Ale udržovat podobný kontakt s Veganem, který je mrtvý, to už bylo něco jiného.

„Telo zmizelo,“ řekl Ulysses. „Je to tak. Vím, že je to pravda. A oni si myslí, že ty jsi za to odpovědný.“

„Vegané?“

„Ano, Vegané. A galaxie také.“

„Delal jsem, co jsem mohl,“ řekl Enoch rozcilene, „Udelal jsem, oc mě požádali. Splnil jsem to, co vyžadovaly zákony Veganu. Prokázal jsem mrtvému pocty, jak je zvykem na mé planetě. Není správné, že by moje odpovědnost měla trvat navždycky. Ne, že bych veril, že to telo opravdu zmizelo. Nikdo, kdo o nem vedel, by ho prece nevzal.“

„Podle lidské logiky,“ odpověděl mu Ulysses, „máš samozřejmě pravdu. Ale podle veganské logiky ne. A v tomto případě by Galaktická centrála stála spíš na straně Veganu.“

„Vegané,“ řekl Enoch popuzene, „jsou náhodou moji přátelé. Nesetkal jsem se ani s jedním, kterého bych nemel rád nebo s kterým bych nedokázal vyjít. Dokážu se s nimi dohodnout.“

„Kdyby tu šlo jen o Vegany,“ řekl Ulysses, „jsem si jistý, že by se ti to podarilo. Nedelal bych si žádné starosti. Ale situace je mnohem složitější. Navenek se může zdát, že jde o docela jednoduchou věc, ale je tu hodně dalších okolností. Vegané například už delší dobu vědí, že to telo někdo vynal z hrobu a samozřejmě je to rozrušilo. Z jistých důvodů však o tom zachovali mlčení.“

„Ale to nemuseli. Mohli za mnou přijít. Nevím sice, co by se s tím dalo dělat...“

„Kvůli tobě o tom nemlceli. Bylo to kvůli něčemu jinému.“

Ulysses dopil kávu a znovu si nalil. Doplnil i Enochův hrnek a postavil konvici s kávou stranou.

Enoch vycákal.

„Možná, že ty o tom nevíš,“ řekl Ulysses, „ale v době, kdy se tahle stanice zakládala, měla proti tomu velké námitky celá rada

národu galaxie. Uvádělo se mnoho důvodu, jak už to v podobných případech bývá, ale tím základním důvodem, když se na to člověk podívá blíže, bylo prostě neustálé soupeření o národní nebo oblastní výhody. Je to situace ne nepodobná neustálému hašterení a manévrování ve snaze získat ekonomické výhody pro tu či onu skupinu, pro ten či onen národ, které existuje tady na Zemi. Samozřejmě, že v galaxii jsou ekonomické ohledy těmi základními důvody jen zřídka. Existuje v ní spousta dalších faktorů, než jsou jen ty ekonomické.“

Enoch přikývl. „Neco mi naznačili, ale už před delší dobou. Nevenoval jsem tomu moc velkou pozornost.“

„V podstatě tu jde o směr,“ řekl Ulysses. „Když se začala Galaktická centrála rozšiřovat do této spirální větve, znamenalo to, že nebude mít ani čas ani snahu rozvíjet se jiným směrem. Existuje jedna velká skupina národu, které už řadu století sní o tom, že by se rozšířily na některé blízké kulovité hvězdokupy. Má to samozřejmě jistotu, i když ne zcela jasnou logiku. S technickými prostředky, které máme k dispozici, je takový delší skok vesmírem docela dobře možný. A je tu ještě další věc – zdá se, že se na hvězdokupách vyskytuje neobyčejně malé množství prachu a plynu, takže jakmile bychom se na ně dostali, mohli bychom se tam rozšiřovat mnohem rychleji než v mnoha jiných částech galaxie. Ale to je jen pouhý dohad, protože nevíme, co tam najdeme. Může se stát, že poté, co vyvineme velké úsilí a venujeme tomu tolik času, najdeme jen velice málo nebo vůbec nic – možná s výjimkou nějaké další pudy. Ale té máme v galaxii spousty. Presto některé typy jedinců hvězdokupy stále silně přitahují.“

Enoch přikývl. „To je mi jasné. Já bych byl zrovna ten první, kdo by se vydal z Galaxie ven. Mohl by to být první křížek na cestě, která by nás zavedla k dalším galaxiím.“

Ulysses na něj pohlédl. „Tak ty také,“ řekl. „To mě mělo napadnout.“

Enoch samolibe prohlásil:

„Ano, já už jsem takový.“

„V každém případě tu tedy byla skupina, kterou bys asi nazval klika, která měla zájem o kulovité hvězdokupy. Když jsme se vydali

sem, na Zemi, tahle klika proti tomu zurive bojovala. Je ti jisté jasné, že jsme s pronikáním do techto koncín teprve začali. Dodnes nemáme ani deset stanic, a budeme jich potřebovat celou stovku. Potrvá to několik století, než bude celá síť dokončená.“

„Takže ta klika stále ještě bojuje,“ řekl Enoch. „Ještě je čas, aby se celý program pro tuto větev spirály zastavil.“

„Presně tak. A to mi dělá starost. Protože tahle klika je rozhodnutá použít případu se zmizelým telem k emocionálnímu argumentu proti tomu, aby se síť dál rozšiřovala. A přidávají se i jiné skupiny, které hájí jisté zvláštní zájmy. Domnívají se totiž, že mají větší nádeji dosáhnout toho, co chtějí, když tento program zničí.“

„Zničí?“

„Ano, zničí. Jakmile případ s mrtvým telem vejde ve známost, začnou křičet, že tak barbarská planeta, jako je Zeme, není vhodným místem pro stanici. Budou trvat na tom, abychom tuto stanici opustili.“

„Ale to přece nemůžou udelat!“

„Mohou,“ řekl Ulysses. „Reknou, že je ponižující a nebezpečné udržovat stanici, která je tak barbarská, že se na ní vykrádají dokonce i hroby – stanici na planetě, kde uctívání mrtvých nemohou odpocívat v pokoji. Je to druh emocionálního argumentu, který bude v určitých částech galaxie přijat a získá si širokou podporu. Vegané udelali, co mohli. Snažili se celou věc ututlat, aby program zachránili. Ještě nikdy nic podobného neudělali. Je to hrdý lid, který urážku na cti – vnímá možná silněji než mnoho jiných národů. Přesto byli ochotni smířit se se zneuctením ve prospěch většího dobra.“

A také by to udelali, kdyby se jim celou věc podařilo udržet v tajnosti. Všechno se ale nějak prozradilo – bezpochyby tu šlo o kvalitní špionáž. A vzhledem k tomu, že se o jejich zneuctení dozvedeli ostatní, nemohou připustit, aby ztratili svou tvář. Vegan, který sem přijde dnes večer, je oficiálním představitelem, který byl poveren pronesením oficiálního protestu.“

„A ten bude adresovaný mně?“

„Tobe, a tvým prostřednictvím i Zemi.“

„Ale Zeme se to netýká. Zeme o tom ani neví.“

- 101 -

„Samozřejmě, že ne. Pro Galaktickou centrálu představuješ Zemi ty.“

Enoch zavrtel hlavou. Byl to ponekud šílený způsob uvažování. Rekl si však, že by jím nemel být překvapený. Podobný druh úvahy mel očekávat. Jsem příliš úzkoprsý, pomyslel si o sobe, příliš předpojatý. Naucili ho uvažovat lidským způsobem, a po všech tech letech myslel stále stejně – do té míry, že mu jakýkoliv jiný způsob myšlení musel automaticky připadat nesprávný.

To, co tu o opuštění stanice vyslechl, se mu zdálo také nesprávné. Nedávalo to žádný smysl. Kdyby opustili stanici, neznamenovalo by to prece, že by se tím znicil celý program. S největší pravděpodobností by to však znicilo veškeré nadeje, které spojoval s budoucností lidstva.

„Ale i když budete muset Zemi opustit,“ rekl, „mohli byste jít treba na Mars. Mohli byste si postavit stanici tam. Jestliže je nutné, abyste meli stanici v tomto solárním systému, jsou tu ještě další planety.“

„Ty mi nerozumíš,“ rekl Ulysses. „Tahle stanice, to je jen jedno místo, kam se jejich útok soustředil. Pro ne představuje jen základnu, na které se uchytí. Bude to pouhý začátek. Jejich cílem je znicit tento program a použít čas a úsilí, které se venuje sem, pro nějaký jiný cíl. Jestliže se jim podarí nás donutit, abychom opustili jednu stanici, pak ztratíme na duveryhodnosti. Všechny naše motivace a závěry pak budou znovu proverovány.“

„Ale i kdyby mel být program ukoncen,“ namítl Enoch, „není tu prece žádná jistota, že tím nekteřá z tech skupin neco získá. Došlo by jen k tomu, že by se otázka, kde by mely být čas a energie využity, probírala ve volné diskuzi. Říkáš, že se tu spojuje příliš mnoho klik se speciálními zájmy, aby pokračovaly v boji proti nám. Předpokládejme, že opravdu zvítězí. Pak se ale budou muset obrátit a zacít bojovat mezi sebou.“

„Samozřejmě, je to tak,“ pripustil Ulysses, „ale pak má každá z nich šanci získat co chce, nebo si to alespon budou myslet. V současné době nemají šanci vubec žádnou. Aby ji dostali, musí se celý program odvolat. Ve vzdálenější části galaxie je skupina, která se chce vydat do méně obývaných míst jedné oblasti, ležící zcela na

jejím okraji. Stále verí dávné legendě, podle níž jejich národ vznikl v důsledku přesídlení obyvatel jiné galaxie. Ti přistáli na jejím okraji a pomalu, po mnoho galaktických let, pak pronikali do vnitrozemí. Tato skupina je přesvědčená, že když se jim podaří dostat se na okraj galaxie, vzniknou z této legendy dějiny, které přispějí k jejich větší slávě. Jiná skupina chce proniknout do malé spirální větve. Podle jednoho nejasného záznamu jejich předkové před dávnými věky objevili nějaká téměř nerozlučitelná poselství, o nichž verili, že pocházejí právě z těchto míst. Ten příběh se s postupujícími lety stále obohacoval a dnes je tato skupina přesvědčena, že v malé větvi spirály žije národ intelektuálních obrů. A přirozeně také stále existuje tlak, aby se pokračovalo v pátrání směrem do nitra galaxie. Musíš si uvědomit, že jsme teprve začali. Galaxie je stále z větší části neprozkoumaná a ty tisíce národů, které tvoří Galaktickou centrálu, jsou teprve průkopníci. Tak dochází k tomu, že na Galaktickou centrálu neustále působí nějaké tlaky.“

„Mluvíš, jako kdybys už ani nedoufal, že se stanici podaří tady na Zemi udržet,“ řekl Enoch.

„V to už téměř nedoufám,“ odpověděl mu Ulysses. „Ale pokud jde o tebe, budeš si moci vybrat. Mužeš zůstat tady a žít tu obyčejným pozemským životem, nebo te mohou přeladit na jinou stanici. Galaktická centrála doufá, že se rozhodneš pracovat pro nás.“

„To zní jako konečné rozhodnutí.“

„Obávám se, že je to tak,“ řekl Ulysses. „Mrzí mě, že ti přináším špatné zprávy.“

Enoch ohromeně sedel a mlčel. Špatné zprávy! Bylo to přece něco mnohem horšího – byl to úplný konec.

Cítil, že se tu nehroučí jen jeho vlastní svět, ale všechny naděje, které pro tuto planetu choval. Když tu už stanice nebude, Zeme zůstane znovu v pozadí zájmu galaxie. Už nebude moci doufat, že by se dockala pomoci nebo že by si dokázala uvědomit, co jí v galaxii očekává. Lidstvo zůstane osamoceno. Bude pokračovat dál svou starou cestou a klopýtat nejisté k slepé a šílené budoucnosti.

Zárivec byl postarší. Zlatavá mlha, která jej obklopovala, už ztratila svůj mladistvý trpyt. Zářila tiše tmavým, sytým tónem. Už to nebyl ten oslepující jas, který doprovázel mladší bytosti. Návštěvník se pohyboval s vážnou důstojností. Na hlavě měl chocholku, kterou však netvorily vlasy ani perí. Pripomínala vejírek a její belostná barva mu dodávala vzezření světce. Mel vlídnou, citlivou tvář. U cloveka by takové vlastnosti byly vyjádřeny laskavými vráskami.

„Je mi líto,“ sdělil Enochovi, „že naše setkání vypadá právě takhle. Jsem ale stejně rád, že se s tebou setkávám, ať už je to za jakýchkoliv okolností. Už jsem o tobe slyšel. Nestává se často, že by správcem stanice byla bytost z jiné planety. Proto mě zajímalo, kdo jsi, mladá bytosti. Říkal jsem si, jakého asi budeš druhu...“

„Nemusíš se ho vůbec obávat,“ řekl Ulysses trochu ostře.
„Rucím za něj. Jsme přátelé už radu let.“

„Ano, na to jsem zapomněl,“ odpověděl mu Zárivec. „Ty jsi ho objevil.“

Rozhlédl se po místnosti. „Je tu ještě jeden,“ řekl. „To jsem nevedel, že tu jsou dva. Vedel jsem jen o jednom.“

„Je to Enochova přítelkyně,“ řekl Ulysses.

„Takže tu došlo ke kontaktu. Myslím tím kontaktu s planetou.“

„Ne, k žádnému kontaktu nedošlo.“

„Možná se tedy jedná o nějaký neuvážený čin?“

„To možná ano,“ řekl Ulysses, „ale bylo to v důsledku velké provokace, a nepochybuji o tom, že i my dva bychom se s ní těžko vyrovnávali.“

Lucy mezitím vstala a teď k nim pomalu přicházela. Pohybovala se pomalu a tiše, jako by se vznášela.

Zárivec na ni promluvil. „Velice mě těší. Jsem velmi rád, že se s tebou setkávám.“

„Ona neumí mluvit,“ sdělil mu Ulysses. „A také neslyší. Nemuže se domluvit.“

„Je tu ještě kompenzace,“ řekl Zárivec.

„Myslíš, že to půjde?“ zeptal se Ulysses.

„Jsem si tím jistý.“

Vykročil pomalu směrem k Lucy, která klidně vyčkávala.

„Ono – ale ty jsi vlastně použil ženský rod – ona se nebojí.“

Ulysses se zasmál. „Dokonce ani mě ne,“ prohlásil.

Zářivec k ní natáhl ruku. Chvilí klidně stála, a pak se jedna její ruka zdvihla a uchopila Zářivcovy prsty, které silně připomínaly chapadla.

Na chvíli měl Enoch dojem, jako kdyby se plášť zlaté mlhy roztáhl, aby do své záře zahálil i tuto dívku Zeme. Enoch zamrkal a iluze, pokud se jednalo o iluzi, byla pryč. Zlatý plášť zůstal jen Zářivci.

Jak je to jen možné, podivil se Enoch v duchu, že nemá vůbec strach, že se nebojí ani Ulyssa ani Zářivce? Viděla snad opravdu to, co se skrývalo za vnějším vzhledem, jak to o ní sám prohlásil? Byla schopná vnímat základní lidské vlastnosti (ach, Bože, ani teď nedokáže myslet jinak než podle lidských měřítek!), které tyto tvorové měli? A pokud ano, bylo to snad proto, že sama nebyla zcela lidskou bytostí? Jisté, byla člověkem, svým vzezřením i původem, ale lidská kultura ji neutvářela ani si ji nepřizpůsobila. Možná, že byla tím, čím by člověk mohl být, kdyby ho tak úzce neomezovala pravidla chování a pohled na svět, který za ta léta ztuhl v zákon, zákon uznávaného lidského způsobu uvažování.

Lucy pustila Zářivcovu ruku a vrátila se na pohovku.

Zářivec řekl: „Enochu Wallace!“

„Ano?“

„Patří k tvému druhu?“

„Ano, samozřejmě.“

„Vůbec se ti nepodobá. Jako kdyby tu byly dva různé druhy!“

„Nejsou to dva druhy. Jenom jeden.“

„Je takových, jako je ona, hodně?“

„To nevím,“ řekl Enoch.

„Káva,“ pronesl Ulysses k Zářivci. „Dal by sis kávu?“

„Kávu?“

„Je to velmi lahodný nápoj. Veliký vynález, na který na Zemi přišli.“

„Ten neznám,“ řekl Zářivec. „Myslím, že si ho nedám.“ Zamyšlene se obrátil k Enochovi. „Víš, proč tu jsem?“

„Myslím, že vím.“

- 105 -

„Je to politováníhodná záležitost,“ řekl Zářivec. „Ale musím. .“

„Pokud bys tomu dal přednost,“ řekl Enoch, „můžeme ten protest považovat za pronesený. To je můj návrh.“

„Proc ne?“ řekl Ulysses. „Zdá se mi, že není nutné, abychom si tu teď všichni tři odbývali tak trochu nepříjemný výstup.“

Zářivec váhal.

„Když myslíš, že je to nutné,“ řekl Enoch.

„Ne,“ řekl Zářivec. „Budu spokojen, když velkoryse přijmeš nevyslovený protest.“

„Přijímám,“ odpověděl mu Enoch, „ale pod jedinou podmínkou. Že se budu moci přesvědčit, že obvinění není neopodstatněné. Musím jít ven a podívat se.“

„Neveríš mi?“

„O to tady nejde. Je to vec, kterou je možné overit. Nemohu obvinění přijmout ani za sebe ani za svou planetu, dokud jsem se nepresvědčil.“

„Enochu,“ řekl Ulysses, „tento Vegan se zachoval velkoryse. Nejen teď, ale ještě dřív, než se tohle stalo. Jeho národ se proti této obžalobe velmi bránil. A hodně tím utrpel, když se snažil chránit Zemi i tebe.“

„Takže teď cítí, že by ode mne bylo velice nepekne, kdybych nepřijal jejich protest a obvinění v té podobě, v jaké je přednesli.“

„Je mi líto, Enochu, ale právě tak jsem to myslel,“ odpověděl mu Ulysses.

Enoch zavrtel hlavou. „Snažil jsem se chápat a přizpůsobit se etice a myšlení všech bytostí, které touto stanicí projížděly. Své vlastní instinkty i výchovu jsem přitom ponechával stranou. Snažil jsem se chápat názory druhých a ocenit jiné způsoby uvažování. Hodně jich mi bylo proti mysli. Jsem rád, že jsem to dělal, protože jsem tak dostal příležitost překonat omezenost Zeme. Myslím, že jsem tím vším něco získal. Ale nic z toho se netýkalo Zeme – šlo jen

o mě. Tahle vec se ale Zeme týká, a já se jí musím zabývat z hlediska pozemšťana. V tomto případě nejsem jen správcem galaktické stanice.“

Žádný z nich nereklel jediné slovo. Enoch stál a vyckával, ale stále bylo ticho.

Nakonec se otocil a zamířil ke dveřím.

„Já se vrátím,“ řekl jim.

Pronesl heslo a dveře se začaly odsunovat.

„Byl bych rád, kdybych mohl jít s tebou,“ řekl tiše Zářivec.

„Dobře,“ řekl Enoch. „Jen pojd.“

Venku byla tma. Enoch zapálil lampu. Zářivec ho pozorně sledoval.

„To je fosilní palivo,“ řekl mu Enoch. „Horí na konci knotu, který je jím napuštěný.“

Zářivec se ho zdešene zeptal: „Ale jiste už budete mít něco lepšího?“

„Ano, to máme,“ odpověděl mu Enoch. „Já jsem prostě staromódní.“

Vyšel ven jako první. Svítlna vrhala malý kužel světla. Zářivec ho následoval.

„Je to divoká planeta,“ řekl Zářivec.

„Tady ano, ale v některých oblastech je zkrocená.“

„Moje planeta je pod kontrolou. Každý metr je tam naplánovaný.“

„Já vím. Mluvil jsem s mnoha Vegany. Popsali mi vaši planetu.“

Mířili ke stodole.

„Nechceš se vrátit?“ zeptal se Enoch.

„Ne,“ odpověděl Zářivec. „Moc se mi to líbí. Táhleto jsou divoké rostliny?“

„My jim říkáme stromy,“ poučil ho Enoch.

„A vítr si fouká, jak se mu zachce?“

„Ano, přesně tak,“ odpověděl Enoch. „Pocasi ještě ovládat neumíme.“

Lopatu našli hned, opřenou o dveře stodoly. Enoch ji vzal a zamířil k sadu.

„Je ti samozřejmě jasné,“ řekl Zářivec, „že tam to telo nebude.“

„Na to jsem připravený.“

„Proc tam tedy jdeme?“ zeptal se ho Zářivec.

„Protože se o tom musím přesvědčit.“

„Tam na stanici jsi řekl, že jsi se snažil nás všechny chápat. Možná by se teď pro změnu měl jeden z nás pokusit porozumět tobě.“

Enoch šel sadem po pešine jako první. Došli k hrubému plotu, který ohrazoval hřbitůvek. Branka, visící nakřivo, byla otevřená. Enoch prošel dovnitř a Zářivec ho následoval.

„Tady jsi jej pohrbil?“

„Tohle je náš rodinný hřbitov. Leží tu můj otec i moje matka. Dal jsem ho k nim.“

Podal Veganovi svítilnu a s lopatou v ruce došel k hrobu. Zaryl do země.

„Podržel bys mi tu svítilnu trochu blíže, prosím te?“

Zářivec se k němu o dva kroky přiblížil.

Enoch si klekl a odhrabal listí, které napadalo na zem. Pod ním byla mekká, cerstvá puda, kterou někdo nedávno obrátil. Na jednom místě byla propadlina a na jejím dně malá díra. Jak odhrabával zem, slyšel, jak její hrudky propadávají dolů a narážejí na něco, co už nebyla puda.

Zářivec znovu pohnul svítilnou a Enoch dobře neviděl. Ale už to ani nepotreboval. Vedel, že kopat dál nemá smysl. Bylo mu jasné, co by našel. Měl ten hrob hlídat. Neměl tam dávat náhrobní kámen, aby přilákal pozornost – ale Galaktická centrála rekla: „Jako kdyby patřil k rodině.“ A tak to také udelal.

Vklece se narovnal. Cítil, jak mu vlhká puda prosakuje látkou kalhot.

„To mi nikdo nerekla,“ řekl Zářivec tichým hlasem.

„Co?“

„O náhrobku a o tom, co je na něm napsáno. Nevedel jsem, že umíš náš jazyk.“

„Naucil jsem se ho už dávno. Měl jsem svitky, které jsem si chtěl precizovat. Asi to nebude správně.“

„Dvě slova jsou napsaná špatně,“ řekl mu Zářivec, „a je tu jeden trochu neobratný výraz. Ale na takových věcech nezáleží. Na čem záleží, a to nemálo, je, že když jsi to psal, považoval ses za jednoho z nás.“

Enoch vstal a sáhl po svítilně.

- 108 -

„Jdeme zpátky,“ řekl ostře a téměř netrpělivě. „Vím, kdo tohle udelal. Musím si ho najít.“

21

Zvedal se vítr. Vysoko nahore kvílely vrcholky stromu. V tlumeném světle svítily se před nimi vynorily bílé kmeny bríz. Enoch vedel, že tenhle brezový háj roste na okraji malého srázu, který se svažoval do hloubky asi dvaceti stop. Clovek se tu musel dát napravo, aby jej obešel, a pak pokračovat dolu po svahu.

Enoch se trochu pootočil, aby se podíval za sebe. Lucy krácela hned za ním. Usmála se na něj a gestem mu sdělila, že je všechno v pořádku. Udelal pohyb, kterým ji naznačil, že musí zabocit doprava a že by se ho měla držet. Pak si ale uvedomil, že to pravděpodobně vůbec nebylo nutné, protože Lucy ten svah zná stejně dobře jako on, ne-li ještě lépe. Dal se napravo a šel podél okraje skalnatého srázu. V místě, kde se terén svažoval, sešplhal dolu na strán pod skálou. Zleva slyšel bublání potoka, který se řítí dolu skalnatou roklí z pramene, vyvěrajícího pod jeho polem.

Strán teď byla o něco srážnější, takže Enoch volil klikatou cestu napříč svahem.

Napadlo ho, jak je to zvláštní, že poznává některá místa i ve tmě. Krivolaký bílý dub, jehož zkroucené větve visely nad svahem v divokém úhlu, skupinku mohutných červených dubů, které vyrostly na vrcholku skal na takovém místě, že se žádný drevorubec ani nepokusil je porazit, malou, travinami porostlou mokrinu, která se vešla na nevelkou plochu, vyhloubenou ve svahu.

Dole v dálce zahlédl svítící okno a vydal se tím směrem. Ohlédl se a viděl, že Lucy mu jde v patách.

Došli k primitivně vyrobenému plotu z planek a prolezli dovnitř. Tady byl svah už mnohem mírnější.

Nekde dole zaštekala ve tmě pes a potom ještě jeden. Pak se přidali další a do strány se jich přirýtila celá smečka. Přibehli a přehnali se kolem Enocha se svítilnou, aby se vrhli na Lucy, ne jako hlídaci, ale jako uvítací výbor. Vyskakovali na zadních jeden přes druhého, všichni v jedné spleti. Natáhla ruce a hladila je po hlavě.

- 109 -

Najednou, jako kdyby dostali nějaké znamení, celí rozdovádění vesele odběhli, aby se k nim zase obloukem vrátili.

Nedaleko plotu z planek byla zeleninová zahrádka. Enoch šel napřed a obezrele našlapoval po cestice, která vedla mezi záhony. Pak si ocitli na dvore a před nimi se objevil dum. Byla to zchátralá, šikmo naklonená budova. Její obrysy pohlcovala tma, ale okna kuchyne zářila mekkým, teplým světlem lampy.

Enoch přešel dvůr ke kuchynským dverím a zaklepal. Ozval se zvuk nohou, blížících se k nim po kuchynské podlaze.

Dvere se otevřely a proti světlu se objevila silueta matky Fisherové, rozložitě, vysoké a kostnaté ženy, v oblečení, které spíš než šaty připomínalo pytel.

Hledela na Enocha napul podešene, napul útočne. Pak za ním zahlédla dívku.

„Lucy!“ vykřikla.

Dívka k ní prispechala a matka ji pevně objala.

Enoch postavil svítilnu na zem, sevrel pušku v podpaží a přešel práh.

Rodina právě večerela. Sedeli kolem velkého kulatého stolu. Na něm stála uprostřed ozdobná petrolejová lampa. Hank vstal, ale jeho tři synové a ten cizinec stále ještě sedeli.

„Taks ji prived zpátky,“ řekl Hank.

„Našel jsem ji,“ odpovedel mu Enoch.

„Prestali sme hľadať teprve pred chvíľou,“ řekl mu Hank. „Chystali sme sa zase vyraziť.“

„Pamätuješ sa, čo jsi mi dnes odpoledne řekl?“ zeptal se ho Enoch.

„Rek sem toho spoustu.“

„Rekl jsi mi, že mám v sobedábla. Dotkni se té dívky ještě jednou a ukážu ti, kolik ho ve mne je.“

„Na me si neprijdeš,“ řekl Hank vztekle.

Ale ochablý, mdlý výraz v tváři a napětí v celém tele prozrazovaly, že má strach.

„Myslím to vážne,“ řekl Enoch. „Zkus to a uvidíš.“

Oba muži chvíli stáli a merili se pohledem. Pak se Hank posadil.

„Dáš si něco s náma?“ zeptal se ho.

- 110 -

Enoch zavrtel hlavou.

Pak se podíval na cizince. „Vy jste ten clovek, který hledá ženšen?“ zeptal se ho.

Muž prikývl. „Ano, to jsem já.“

„Chci s vámi mluvit, ale venku.“

Claude Lewis se postavil.

„Nikam nemusíte chodit,“ řekl Hank. „Nemuže vás k tomu donutit. Muže s váma mluvit tady.“

„Mne to nevadí,“ řekl Lewis. „Vlastne si s ním chci také sám promluvit. Vy jste Enoch Wallace, že?“

„Ano, to je von,“ řekl Hank. „Mel umřít stárim už pred padesáti lety. A podívejte se na něj. Má v sobe dábla. To vám povídám, ten uzavrel smlouvu s dáblem.“

„Hanku,“ řekl Lewis, „budte zticha.“

Lewis obešel stul a vyšel ven ze dverí. „Dobrou noc,“ řekl Enoch všem ostatním.

„Pane Wallace,“ rekla matka Fisherová, „dekuju vám, že ste mi prived moji holku zpátky. Hank už ji neuhodí, to vám slibuju. Dohlídnú na to.“

Enoch vyšel ven a zavrel dvere. Zdvihl svítilnu. Lewis cekal na dvore. Enoch k nemu zamířil.

„Pojdme kousek dál,“ řekl.

Zastavili se na kraji zahrady a otocili se k sobe tváří v tvár.

„Sledujete me,“ řekl Enoch.

Lewis prikývl.

„Je to úředne? Nebo jen špehujete?“

„Obávám se, že je to úředne. Jmenuji se Claude Lewis. Není žádný duvod, proc bych vám to nemel říkat. Jsem z CIA.“

„Nejsem ani zrádce ani špión,“ řekl Enoch.

„Nikdo si to o vás nemyslí. Jen vás pozorujeme.“

„Víte o tom hrbítovu?“

Lewis prikývl.

„Neco jste z nej vzali.“

„Ano,“ řekl Lewis. „Z toho s tím podivným náhrobním kamenem.“

„A kde je?“

„Myslíte to telo. Je ve Washingtonu.“

„Nemeli jste ho brát,“ řekl Enoch pochmurne. „Zpusobili jste tím hodně zlého. Musíte ho vrátit, co nejrychleji.“

„Nebude to dlouho trvat,“ řekl Lewis. „Musí ho sem poslat letadlem. Snad tu bude během čtyřadvaceti hodin.“

„Rychleji to nedokážete?“

„Možná, že to pujde o trochu rychleji.“

„Udelejte, co můžete. Je důležité, abyste to telo vrátili.“

„Udelám to, Wallaci. Nevedel jsem...“

„A, Lewisi.“

„Ano.“

„Nesnažte se na mě vyzrát. Nic si k tomu nepřidávejte. Udelejte jen to, co vám říkám. Snažím se být rozumný, protože to je jediná cesta. Ale jak na mě něco začnete zkoušet, tak...“

Chnapl Lewise za košili na hrudníku a pevně s látkou zakroutil.

„Rozumel jste mi, Lewisi?“

Lewis zůstal klidný. Ani se nepokusil uhnout.

„Ano,“ řekl. „Rozumím.“

„Proc jste to sakra vůbec udelal?“

„Je to moje práce.“

„Ano, to sledování. Ale ne vykrádání hrobu.“

Pustil jeho košili.

„Povezte mi,“ řekl Lewis, „co to bylo v tom hrobe?“

„Do toho vám vůbec nic není,“ řekl mu Enoch drsně. „To telo se tam vrátí. Jste si jistý, že to dokážete? Nebudou nějaké překážky?“

Lewis zavrtel hlavou. „Vubec ne. Zavolám tam, jakmile se dostanu k telefonu. Reknu jim, že je to naprosto nutné.“

„To tedy je,“ řekl Enoch. „Bude to ta nejdůležitější věc, kterou jste kdy v životě vykonal. Nezapomente na to ani na vterinu. Bude to mít vliv na každého člověka na Zemi – na vás i na mě, na každého. A jestli to nedokážete, vyřídím si to s vámi.“

„S tou puškou?“

„Možná,“ odpověděl Enoch. „Nedelejte hlouposti. Nemyslete si, že bych zaváhal a nezastrelil vás. V téhle situaci bych zabil kohokoliv, bez výjimky.“

„Wallace, nemůžete mi o tom něco říct?“

„Vubec nic,“ řekl Enoch.

Zdvihl svítilnu.

„Jdete domu?“

Enoch přikývl.

„Zdá se, že vám nevadí, že vás sledujeme.“

„Ne,“ odpověděl mu Enoch. „Sledování mi nevadí, ale vadí mi to, že se do toho pletete. Přivezte telo zpátky a pak si mě dál sledujte, jestli chcete. Ale nechte mě na pokoji. Dejte od toho ruce pryč. Do něčeho nezasahujte.“

„Ale proboha, clovece, tady se něco děje. Neco mi přece říct můžete.“

Enoch váhal.

„Alespon naznačit,“ řekl Lewis, „o co tady vlastně jde. Ne žádné podrobnosti, jenom...“

„Přivezte to telo zpátky,“ řekl mu Enoch zvolna, „a pak si o tom možná promluvíme.“

„Bude tady,“ řekl Lewis.

„Jestli ne,“ řekl Enoch, „tak už jste předem mrtvý muž.“

Otocil se, prošel zahradou a vydal se vzhůru po svahu.

Lewis stál ještě dlouho na dvore a sledoval, jak svítilna houpavým pohybem mizí z dohledu.

22

Když se Enoch vrátil, Ulysses byl na stanici sám. Thubana už odeslal a Zárivce poslal zpátky na Vagu.

Na sporáku pobublával kávovar s cerstvou kávou. Ulysses ležel natažený na pohovce a lenošil.

Enoch pověsil pušku a sfoukl svítilnu. Svlékl si kazajku a hodil ji na stůl. Posadil se na židli naproti pohovce.

„Zítra touhle dobou bude telo zpátky,“ řekl.

„Pevně doufám, že to bude k něčemu dobré,“ řekl Ulysses. „Ale spíš bych o tom pochyboval.“

„Možná jsem se neměl obtěžovat,“ řekl Enoch zatrpkle.

„Bude to projev dobré vůle,“ řekl Ulysses. „Možná, že to při konečném rozhodování zapůsobí příznivě.“

- 113 -

„Ten Záriverc mi mohl říct, kde to telo je,“ řekl Enoch. „Když vedel, že ho nekdo vzal z hrobu, musel také vedet, kde se nachází.“

„Tuším, že to tak bude,“ řekl Ulysses, „ale on ti to nemohl sdělit. Mohl jen vznést protest. Ostatní už záviselo na tobe. Nemohl se vzdát své důstojnosti tím, že by ti navrhl, co s tím máš dělat. Oficiálně musí zustat tou stranou, která utrpěla újmu.“

„Někdy mám pocit,“ řekl Enoch, „že bych se z celé té věci mohl zbláznit. Přestože dostávám zprávy přímo z Galaktické centrály, vždycky se vynorí nějaké překvapení, vždycky tu cihá nějaká past, do které clovek může padnout.“

„Možná, že jednoho dne to už tak nebude,“ řekl Ulysses. „Když se dívám do budoucnosti, vidím, že za pár tisíc let se celá galaxie propojí a vznikne jedna velká kultura, jedna obrovská oblast, ve které bude vládnout porozumení. Místní i národnostní rozdíly budou stále samozřejmě existovat, a tak by to mělo být, ale důležitější než všechno ostatní bude snášlivost, tolerance. Ta přispěje ke vzniku toho, co bych asi byl v pokušení nazvat bratrstvím.“

„Mluvíš skoro jako bys byl clovek,“ řekl Enoch. „V podobné věci doufalo i hodně našich myslitelů.“

„To je možné,“ řekl Ulysses. „Ty víš, že jsem Zemí hodně nacíchl. Nemužes zustat na planete tak dlouho, jako já na té tvé, a něco si z ní neosvojit. A mimochodem, udelal jsi dobrý dojem na toho Vegana.“

„To jsem si ani nevšiml,“ odpověděl mu Enoch. „Byl vlídný a zdvořilý, to ano, ale nic víc.“

„Ten nápis na náhrobku na nej moc zapusobil.“

„Nedával jsem ho tam proto, abych na někoho zapusobil. Napsal jsem to, protože jsem to tak cítil. A také proto, že mám Záriverce rád. Snažil jsem se jen, aby to všechno bylo, jak se patří.“

„Kdyby na ne nenaléhaly ty různé kliky z galaxie,“ řekl Ulysses, „verím, že by Vegané byli ochotni na celý případ zapomenout. A to by byl větší ústupek, než si vůbec dokážeš uvědomit. Možná, že se k nám dokonce i přidají, až půjde do tuhého.“

„Chceš tím říct, že by mohli stanici, zachránit?“

- 114 -

Ulysses zavrtel hlavou. „Pochybují, že by to někdo dokázal. Ale měli bychom to všichni u Galaktické centrály snazší, kdyby se postavili na naši stranu.“

Kávovar se už ozýval a Enoch se zvedl, aby pro něj došel. Ulysses odsunul pár předmětů na nízkém stolku stranou, aby udelal místo pro dva hrnky kávy. Enoch je nalil a postavil konvici na zem.

Ulysses vzal svůj hrnek, na chvíli ho podržel v ruce a pak ho postavil zpátky na stůl.

„Jsme na tom špatně,“ prohlásil. „Už to není jako dříve. Galaktické centrály to dělají starosti. Všechno to hašterení a handrkování mezi národy, to neustálé sebekprosazování a nátlakové akce.“

Podíval se na Enocha. „Jste si myslel, že je všechno v tom nejlepším pořádku.“

„Ne,“ řekl Enoch, „to ne. Vedel jsem, že proti sobě stojí různé názory a také že existují nějaké potíže. Bohužel jsem se ale domníval, že se všechno odehrává na nějaké vyšší úrovni, jako mezi gentlemany, že se všichni k sobě chovají slušně.“

„Tak to kdysi bylo. Různé názory existovaly vždycky, ale byly založeny na zásadách a etice, ne na zvláštních zájmech. Jste víš o tom, že existuje vesmírná duchovní síla.“

Enoch přikývl. „Neco jsem si o tom přetl. Moc jsem z toho sice nepochopil, ale jsem ochotný tomu verit. Víím, že existuje způsob, jak se na tu sílu napojit.“

„Pomocí Talismanu,“ řekl Ulysses.

„Ano, Talismanu. Je to něco jako stroj.“

„Rekneme, že je to tak,“ souhlasil Ulysses, „i když slovo „stroj“ je tady trochu nepatřičné, protože Talisman není jen mechanismus. Existuje jen tenhle jediný. Vytvoril ho mystik, který žil – podle vašeho času – před deseti tisíci lety. Prál bych si, abych ti mohl říci, co Talisman vlastně je nebo jak byl sestaven, ale obávám se, že není nikdo, kdo by ti o tom něco povedl. Byly tu i pokusy udelat druhý Talisman, ale zatím se to nikomu nepodařilo. Ten mystik, který ho vyrobil, nenechal žádné nákresy ani plány – žádné údaje, ani jedinou poznámku. Není tu prostě vůbec nikdo, kdo by o tom něco vedl.“

„Ale snad nic nebrání tomu, aby někdo sestavil ještě jeden Talisman,“ řekl Enoch. „Mám teď na mysli třeba posvátná tabu. Kdyby vznikl ještě jeden, nebylo by to považováno za svatokrádež?“

„Vubec ne,“ odpověděl mu Ulysses. „Pravda je ta, že bychom ještě jeden velice potřebovali. Právě teď nemáme žádný. Talisman totiž zmizel.“

Enoch se zprudka narovnal.

„Zmizel?“ zeptal se překvapene.

„Ztratil se,“ odpověděl Ulysses. „Nebo ho ukradli. Nikdo neví.“

„Ale já o tom nic ...“

Ulysses se smutně usmál. „Nic jsi o tom neslyšel, já vím. Nemluví se o tom. Neodvažujeme se o tom mluvit, protože se to nesmí rozkriknout. Alespon na nějaký čas.“

„Ale jak to chcete utajit?“

„To není tak těžké. Víš přece, jak to fungovalo. Strážce vozil Talisman z planety na planetu a konala se velká shromáždění, kde se Talisman vystavil a jeho prostřednictvím bylo navázáno spojení s duchovní silou. Tahle shromáždění nebyla nikdy plánovaná předem – strážce jen putoval z místa na místo. Mezi jeho návštěvami na nějaké konkrétní planete mohla uplynout třeba stovka vašich let. Nikde není očekáván v přesnou dobu – prostě se ví, že k návštěvě jednou dojde, že se jednoho dne strážce s Talismanem objeví.“

„Takhle to můžete ututlat na spoustu let.“

„Ano,“ odpověděl Ulysses. „Úplně bez problému.“

„Ale vudci o tom samozřejmě vědí. Ti, kteří pracují ve správních orgánech.“

Ulysses zavrtel hlavou. „Rekli jsme o tom jen několika z nich. Tem, kterým můžeme důvěrovat. Galaktická centrála o tom samozřejmě ví, ale my umíme držet jazyk za zuby.“

„Ale proč tedy...“

„Proč ti to tedy říkám? Víím, že bych nemel. Vlastně ani nevím, proč. Ba ne, tak to nebude. Jaký je to pocit, příteli, když tu sedíš a děláš mi laskavého zpovědníka?“

„Ty máš starosti...“ řekl Enoch. „Nikdy by me nenapadlo, že bys nějaké mohl mít.“

- 116 -

„Je to zvláštní,“ řekl Ulysses. „Talisman je ztracený už několik let. A neví o tom nikdo – s výjimkou Galaktické centrály a skupiny, kterou bys asi nazval hierarchií. Je to organizace mystiku, kteří pecují o duchovní rád. Ale přestože o tom nikdo neví, v galaxii se to už projevuje. Jako kdyby se začínala hroutit. A za nějaký čas by se mohla rozpadnout. Zdá se, že Talisman představuje nějakou sílu, která, aniž to kdo tuší, drží všechny národy galaxie pohromadě. Jako kdyby stále pusobil, i když ho nikdo nevidí.“

„Ale i když je ztracený, někde být musí,“ namítl Enoch. „Musí pusobit stále. Prece ho nikdo neznal.“

„Zapomínáš,“ připomněl mu Ulysses, „že bez strážce, který mu přísluší, bez svého „citlivce“, je nefunkční. Protože tady nejde pouze

o vlastní stroj. Ten funguje jako prostředník mezi „citlivcem“ a duchovní silou. Je jeho prodlouženou rukou. Znásobuje jeho schopnosti a tvoří určité propojení. Umožňuje „citlivci“, aby plnil svoji úlohu.“

„Máš pocit, že ztráta Talismanu má něco společného s místní situací?“

„Myslíš s touhle stanicí? S ní přímo ne, ale je to typický případ. To, co se děje tady, je příznak. Znamená to malicherné hádky a trapné hašterení, které už v mnoha částech galaxie začalo. Za starých casu by to probíhalo tak, jak jsi to řekl, gentlemany, podle zásad a morálky.“

Chvíli sedeli mlčky a naslouchali tichému zvuku vetru, který se proháněl pod taškami na střeše.

„Netrap se tím,“ řekl Ulysses. „Není to tvoje starost. Nemel jsem ti to říkat. Bylo to nerozumné.“

„Chceš tím říci, že bych o tom nemel nikde mluvit. Mužeš si být jistý, že to neudělám.“

„Já vím, že ne,“ řekl Ulysses. „To me ani nenapadlo.“

„A ty si opravdu myslíš, že se vztahy v galaxii zhoršují?“

„Kdysi byly všechny národy spojené. Přirozene mezi nimi byly

rozdíly, ale ty bylo možné překlenout. Někdy to bylo dost předstírané a ne příliš uspokojivé, ale obe strany se snažily tyto mosty zachovávat a celkem se jim to darilo, protože to samy chtěly. Byl tu společný cíl, a tím bylo vybudovat velké společenství všech

myslících bytostí. Uvedomovali jsme si, že společně vlastníme úžasný fond vědomostí a praktických znalostí, a že když budeme spolupracovat, když dáme všechny ty vědomosti a schopnosti dohromady, mohli bychom dosáhnout něčeho mnohem většího a významnějšího, než ceho by jakýkoliv národ dosáhl sám. Samozřejmě jsme měli nesnáze, a také, jak už jsem řekl, tu byly rozdílné názory. Ale šli jsme kupředu. Menší nepřátelské projevy a malicherné neshody jsme ponechali stranou a pracovali jsme na tech, které byly závažnější. Domnívali jsme se, že když vyřešíme větší problémy, ty podružnější se zmenší natolik, že úplně zmizí. Ale teď to začíná být jiné. Teď převládá sklon vytáhnout všechny malichernosti na světlo a ještě je co nejvíc nafouknout, a mezitím ponechat všechny hlavní a důležité otázky osudu.“

„Zdá se, že je to stejné, jako tady na Zemi,“ řekl Enoch.

„Ano, v mnoha směrech,“ odpověděl Ulysses. „V podstatě ano, i když jsou okolnosti velice odlišné.“

„Cetl jsi noviny, které jsem ti schovával?“

Ulysses přikývl.

„Nevypadá to moc ružově.“

„Vypadá to na válku,“ řekl Enoch na rovinu.

Ulysses se neklidně zavrtel.

„U vás války nejsou,“ řekl Enoch.

„Myslíš tím u nás v galaxii? Ne, teď to je zařízené tak, že války nemáme.“

„Jste příliš civilizovaní?“

„Nebud tak sarkastický,“ řekl mu Ulysses. „Jednou nebo dvakrát jsme byli už docela blízko válce, ale v posledních letech byl klid. Teď je v našem společenství spousta národu, které v době, kdy se utvářely, zažily válek celou řadu.“

„Takže máme ještě naději. Je to něco, z čeho člověk vyroste.“

„Možná, že za nějaký čas ano.“

„Ale jisté to není?“

„Ne, to bych nerekl.“

„Pracuji na jedné mapě,“ řekl Enoch. „Je to vlastně graf, založený na mizarském statistickém systému. A tahle mapa říká, že bude válka.“

- 118 -

„Na tohle zjištění ji ani nepotřebuješ,“ řekl Ulysses.

„Ale mne šlo ještě o něco jiného. Nechtel jsem jen vedet, jestli bude válka. Doufal jsem, že mi ta mapa ukáže, jak udržet mír. Nejak to prece musí jít. Treba je na to nějaký návod. Kdybych jen na něj dokázal přijít, nebo kdybych vedel, kde ho mám hledat nebo koho se zeptat nebo...“

„Existuje způsob, jak zabránit válce,“ řekl Ulysses.

„Chceš tím říct, že ty víš...“

„Je to drastické opatření. Muže se použít jen v případě nejvyšší nouze, jako poslední možnost, když všechno ostatní selhalo.“

„A ty myslíš, že jsme se do toho stádia ještě nedostali?“

„Možná, že ano. Válka, ke které by teď na Zemi došlo, by znamenala konec tisíciletého vývoje. Mohla by zničit veškerou kulturu, všechno, až na nějaké chabé zbytky civilizace. A je také možné, že by zničila většinu života na téhle planetě.“

„A tu tvoji metodu už někde použili?“

„Už několikrát.“

„A úspěšne?“

„Ale ano. Kdyby nebyla úspěšná, ani bychom o ní neuvažovali.“

„Mohla by být použita i na Zemi?“

„Mohl bys o to požádat.“

„Já?“

„Jako zástupce Země. Mohl bys vystoupit před Galaktickou centrálou a vyzvat nás, abychom ji použili. Jako příslušník lidského plemene bys mohl podat svedectví a případ by mohl být projednán. Pokud by tvoje žádost byla uznána za oprávněnou, Centrála by mohla určit skupinu, která by vec prozkoumala, a pak by na základě výsledné zprávy rozhodla.“

„Mluvil jsi o mne. Mohl by to být kdokoliv ze Země?“

„Kdokoliv, komu by se podařilo získat slyšení. Takový člověk musí o Galaktické centrále něco vedet, a ty jsi jediný na Zemi, kdo tuhle podmínku splňuje. Kromě toho patříš k jejím zaměstnancům. Pracuješ tu jako správce už dlouho a jsme s tebou spokojeni. Vyslechli bychom te.“

„Ale jen jediný člověk! Jeden člověk prece nemůže mluvit za celé lidstvo!“

- 119 -

„Jsi jediný, kdo splňuje požadavky.“

„Kdybys se alespon mohl poradit s nějakým jiným člověkem!“

„To nemůžeš. A i kdybys mohl, kdo by ti uveril?“

„To je pravda,“ povzdychl si Enoch.

Bylo to tak. Existence galaktického společenství i skutečnost, že mezi hvězdami se táhne dopravní síť, mu už nepripadala zvláštní. Někdy v něm sice ještě vzbuzovala údiv, ale pocit, že se jedná o něco neobvyklého, už téměř vyprchal. Pripomněl si však, že mu trvalo léta, celá léta – i když hmatatelné důkazy viděl přímo na vlastní oči – než se dokázal přimět k tomu, aby tyto nové skutečnosti přijal. Kdyby však o tom řekl kterémukoliv jinému pozemšťanovi, myslel by si o něm, že se zbláznil.

„A co je to za metodu?“ zeptal se téměř ustrašene a předem se obrnil, aby se připravil na otres, až už se bude jednat o cokoliv.

„Je to nevedomost,“ řekl Ulysses.

Enoch vydechl. „Nevedomost? Já ti nerozumím. Když se to tak vezme, tak jsme i teď dost nevedomí.“

„Myslíš tím intelektuální hloupost. Té je až dost, nejen na Zemi, ale po celé galaxii. Ale já mluvím o něčem jiném. O neschopnosti chápat vědu a techniku umožňující vést takový druh války, k jakému by došlo na Zemi. Lidé by neuměli ovládat přístroje, s nimiž by měla být tato válka vedena. Vrátili by se zpátky do duševního stádia, v němž by nebyli schopni porozumět strojům ani technickým a vědeckým vedomostem, kterých dosáhli. Ti, kteří by o těchto věcech něco věděli, by všechno zapomněli. A ti, kteří žádné znalosti neměli, by nebyli schopni se něco naučit. Byl by to návrat k prostým věcem, jako je kolo nebo páka. Tak by k tomuto druhu války nemohlo dojít.“

Enoch seděl zpráma, celý strnulý, neschopný promluvit. Hrdlo mu sevřel mrazivý strach a mozkem se mu honily tisíce nesouvislých myšlenek.

„Říkal jsem ti, že je to drastický způsob,“ řekl Ulysses. „Musí takový být. Zabránit válce – to přijde draho. Cena je vysoká.“

„To bych nemohl udělat!“ zvolal Enoch. „To by neudělal nikdo!“

„Možná, že by to nešlo. Ale pochop jednu věc: jestliže dojde k válce...“

- 120 -

„Já vím. Když bude válka, mohlo by to být ještě horší. Ale válce by ta tvoje metoda nezabránila. Tohle jsem nemel na mysli. Lidé by spolu stejně mohli bojovat a zabíjet se.“

„S kyji a možná s luky a šípy,“ řekl Ulysses. „A také s puškami, dokud by jim vydržely a dokud by měli náboje. Pak už nebudou vědet, jak si strelný prach vyrobit nebo jak získat kov, z kterého by si udelali kulky. Nebudou vlastne ani vědet, jak se dělají. Treba spolu bojovat budou, ale k žádné velké katastrofe nedojde. Nukleární hlavice neznici mesta, protože nikdo nebude vědet, jak raketu odpálit nebo jak nasadit hlavici – a možná ani nebude tušit, co taková raketa nebo hlavice je. Veškeré spoje, které dnes existují, by prestaly fungovat. Zbyl by jen ten nejprimitivnější zpusob dopravy. S výjimkou místních, omezených stretnutí by válka v celosvetovém merítku byla nemožná.“

„Bylo by to hrozné,“ řekl Enoch.

„Válka je také taková,“ odpovedel mu Ulysses. „Volba je na tobe.“

„Ale na jak dlouho by to bylo,“ zeptal se Enoch. „Jak dlouho by to trvalo? Vrátili bychom se k nevedomosti navždycky?“

„Na nekolik generací,“ odpovedel Ulysses. „Tou dobou by účinek – jak bychom to nazvali... léčby? – zacal slábnout. Lidé by se z tohoto stavu pomalu vzpamatovávali a zacali by se znovu intelektuálne rozvíjet. Vlastne by dostali druhou šanci.“

„Ale za pár dalších generací,“ řekl Enoch, „by se mohli dostat do presne stejné situace, v jaké jsme dnes.“

„Možná. Ale nemyslím si, že by k tomu došlo. To, že by šel kulturní vývoj úplne stejným smerem jako dřív, je velice nepravdepodobné. Byla by tu nadeje, že by vznikla lepší civilizace a že by lidé byli mnohem mírumilovnější.“

„Na jednoho cloveka je toho moc...“

„Je to urcitá nadeje,“ řekl Ulysses, „a ty bys o ní mohl uvažovat. Tuhle metodu nabízíme jen národum, u nichž se nám zdá, že stojí za záchranu.“

Musíš mi dát cas,“ řekl Enoch. Vedel však, že žádný cas nezbývá.

Takže clovek má nejaké zamestnání, ale najednou není schopen svou práci zastat. Ani lidé kolem něj nedokážou ve své práci pokračovat, protože už nemají potřebné znalosti a vzdělání, aby mohli vykonávat úkoly, které až dosud plnili. Samozřejmě se o to budou po nějakou dobu snažit, ale dlouho zřejmě ne. A protože jejich práci nebude nikdo schopen zvládnout, chod jejich firmy, podniku nebo továrny, at už se jedná o cokoliv, se zastaví. Ukončení jejich činnosti však nebude úřední nebo právní záležitostí. Všechno v nich prostě zustane stát. Důvod však nebude jen ten, že v sobě nikdo nenajde dostatek inteligence, aby zajistil další práci podniku. Dojde také k tomu, že veškerá doprava a spoje, které ji až dosud umožňovaly, přestanou také fungovat.

Nikdo nebude řídit lokomotivy, letadla nebo lode, protože si už nikdo nebude pamatovat, jak se to dělá. Lidé, kteří měli až donedávna veškeré kvalifikace, které byly k řízení potřebné, své dovednosti ztratí. Možná, že se o to ještě někteří z nich pokusí, a následky budou tragické. Možná, že zbude ještě pár lidí, kteří si nejasně vybaví, jak se řídí auto, kamion nebo autobus, protože se řídily snadno a některým lidem bylo jejich řízení téměř vrozené. Jakmile by se však vozidla rozbila, nebyl by tu nikdo, kdo by se vyznal v jejich mechanismu, aby je mohl opravit, a tak by už dál nejezdila.

Behem několika hodin by lidstvo uvázlo v podmínkách, v nichž by se vzdálenost znovu stala důležitým činitelem. Svět by se zvětšil, oceány by byly opět těžko překonatelné a míle by znovu byla hodně dlouhá. Za pár dní by vznikla panika a zmátek. Lidé by prchali a zoufali by si v situaci, kterou by nebyl nikdo schopen pochopit.

Jak dlouho by to trvalo, uvažoval Enoch, než by ve městech došly potraviny, uložené ve skladech, a než by začala hladovět? Co by se stalo, kdyby přestala elektrina proudit vedením? Jak dlouho by si v takové situaci zachovala svou hodnotu vyražená mince nebo ten pošetilý, potříštěný kousek papíru?

Zboží by se přestalo rozvážet a nastal by konec obchodu i průmyslu. Z vlády by se stal jen pouhý stín, protože by neměla ani prostředky, ani dostatek inteligence, aby dál působila. Spojení by

prestaly fungovat, zhroutil by se zákon i pořádek. Svet by upadl do nových, barbarských pomeru a zacal by se tomu pomalu prizpusobovat. Proces prizpusobování by trval radu let a behem nej by se všude širily smrt a mor, nevýslovná bída a zoufalství. Za nějaký cas by tohle období skončilo a svet by zacal žít novým životem. Než by však k tomu došlo, mnoho lidí by zemřelo a hodne dalších ztratilo všechno, co pro ne mělo význam a přišlo by tak o smysl svého života.

Ale i kdyby to bylo tak zlé, bylo by to stejne strašné jako válka?

Hodne lidí by sice zemřelo zimou, hladem a nemocemi, (protože s lékařstvím by to dopadlo stejne jako se vším ostatním), ale nezahynuly by celé miliony v ohnivém dechu nukleární reakce. Z nebe by nepršel jedovatý prach a vody by zustaly tak čisté, jako byly dřív a puda stejne úrodná. Když by prošlo počátečním obdobím zmen, mělo by lidstvo novou šanci žít a znovu si vybudovat společnost. Kdyby si jen clovek mohl být jistý, řekl si Enoch, že k válce dojde, že je nevyhnutelná, pak by rozhodování asi nebylo tak obtížné. Ale stále ještě tu byla možnost, že svet bude schopen se válce vyhnout, že se nějakým způsobem podaří zachovat mír, jakkoliv krehký a slabý. A v tom případě by odpadla potreba toho zoufalého galaktického prostredku proti válce. Než by clovek prikročil k rozhodnutí jej použít, musel by si být jistý. Ale jak si jen Enoch mohl být jistý? Jeho mapa, uložená v zásuvce stolu, mu sdělovala, že k válce dojde. Mnoho diplomatu a pozorovatelu mělo obavy, že nastávající mírová konference nebude sloužit k nicemu jinému než k zahájení války. Jistý si tím však být nemohl.

Ale i kdyby jistotu měl, řekl si Enoch, jak by mohl jeden clovek, jeden jediný clovek, převzít úlohu Boha pro celé lidstvo? Jakým právem by jeden clovek učinil rozhodnutí, které by mělo dopad na všechny ostatní, na miliardy ostatních lidí? A jestliže by to udelal, mohl by pak někdy v budoucnosti svoji volbu obhájit?

Jak může určit, jaké hruzy by mohla přinést válka, a jak by se s nimi dala porovnat situace, k níž by došlo, kdyby lidé ztratili své vedomosti? Pripadalo mu, že je to nemožné. Katastrofu, k níž by v každém z obou případu došlo, nebylo možné nijak odhadnout.

- 123 -

Možná, že by se po nějaké době první či druhá volba dala odůvodnit. S uplývajícím časem by mohl člověk dospět k přesvědčení, které by mu umožnilo se rozhodnout. To rozhodnutí třeba nebude zcela správné, ale přesto bude v souladu s jeho svědomím.

Enoch vstal a přešel k oknu. V nočním tichu odrážela zvuk jeho kroku ozvena. Podíval se na hodinky. Bylo po půlnoci.

V galaxii žijí národy, pomyslel si, které dovedou udelat rychlé a správné rozhodnutí, ať se jedná téměř o jakýkoliv problém. Dokážou se vyhnout zmateným úvahám, protože se řídí logickými pravidly, která jsou stanovena mnohem přesněji než ta, jež by bylo schopno formulovat lidstvo. To by přirozeně bylo dobré, v tom smyslu, že by tato pravidla umožnila rozhodnutí. Ale nebyly by přitom potlačeny a možná zcela přehlédnuty právě ty aspekty, které pro lidstvo třeba znamenají víc než to samotné rozhodnutí?

Enoch stál u okna. Díval se ven na pole, ozářená měsícem, jež se táhla až k tmavému pruhu lesa. Vítr už odehnal mraky. Byla klidná noc. Tohle místo bude vždycky klidné, pomyslel si Enoch. Tady se toho nikdy nebude moc odehrávat. A v případě atomové války bude daleko od jakéhokoliv možného cíle. S výjimkou vzdálené možnosti, že tu v prehistorických dobách došlo k nějakému dávnému a nezaznamenanému menšímu stretnutí, tady žádná bitva nikdy nezurila a k žádné ani nedorazila. Přesto však, kdyby svět najednou v osudové hodině besu uvolnil sílu svých strašných zbraní, pak by ani toto místo neuniklo stejnému osudu v podobě otrávené pudy a vody. Nebe by se naplnilo atomovým prachem. Ten by se zvolna snášel dolů a bylo by úplně jedno, kde by člověk v té chvíli byl. Válka by ho dostihla dříve nebo později – když ne v podobě záblesku zrudné energie, tak ve formě smrtícího sněhu, snášejícího se z nebe.

Od okna přešel zpátky ke stolu a shromáždil noviny, které přišly v ranní poště. Srovnal je na hromádku a přitom si všiml, že si Ulysses s sebou zapomněl vzít balík novin, které pro něj schovával. Musel být dost rozcilený, protože jinak by na ně nezapomněl. Ať nám oběma pomáhá Bůh, pomyslel si Enoch, protože máme oba starosti.

Za celý den se toho hodne stalo. Uvedomil si, že dnes precetl jen dva nebo tri články, které se zabývaly svolanou konferencí. Den zabralo příliš mnoho jiných věcí, až příliš mnoho nepříjemných věcí, nevesticích nic dobrého. Napadlo ho, že celých sto let bylo všechno v pořádku. Byly tu hezké chvíle a přišla i horší období, ale většinou se jeho život odvíjel klidně, bez znepokojujících událostí. Až dnes jako by najednou uderil hrom a všechny jeho poklidné roky byly najednou ty tam.

Kdysi tu byla nadeje, že by Zeme mohla být přijata za člena galaktické rodiny a on by mohl vystupovat jako posel, který by pro ni toto přijetí vyjednal. Tahle nadeje se teď zhroutila – nejen proto, že by mohlo dojít k uzavření stanice, ale především z toho důvodu, že lidstvo je tak barbarské. Samozřejmě, v rámci galaktické politiky by tu Zeme sehrála úlohu obetního beránka. Jakmile by si takovou pověst získala, jen tak snadno by se jí nezbavila. V každém případě, i kdyby se jí to podařilo, by pak Zeme byla známa jako planeta, na níž Galaktická centrála použila velice drastické a ponižující opatření v naději, že se jí podaří zachránit.

Enoch si uvedomoval, že by z toho ještě mohl něco zachránit. Mohl by zůstat pozemšťanem a předat lidem na Zemi informace, které shromažďoval a zapisoval po celá léta do nejmenších podrobností, spolu s vylicením svých vlastních zážitků a dojmů a mnoha dalšími bezvýznamnostmi. To všechno obsahovaly jeho deníky, které tu stály srovnané v dlouhých radách na policích. Předal by jim tohle, a také mimozemskou literaturu, kterou získal, precetl a nashromáždil. A k tomu ještě přístroje a předměty, vyrobené na jiných planetách. Z toho všeho by mohli lidé na Zemi něco získat, co by jim pomohlo nalézt cestu, která by je nakonec dovedla ke hvězdám, k dalšímu poznání a většímu porozumění. Ale čekání na ten den bude dlouhé – a teď ještě delší než dřív, kvůli tomu, k čemu dnes došlo. Informace, které tak pracně shromáždil v průběhu téměř celého století, byly však tak nedostatečné v porovnání s mnohem dokonalejšími vědomostmi, které by mohl získat za další století (nebo za tisíc let), že mu připadaly příliš ubohé, aby je mohl někomu předat.

- 125 -

Kdyby jen bylo víc času, pomyslel si. Ale taková situace samozřejmě nikdy nenastane. Ta pravá chvíle ještě nepřišla, a také nikdy nepříjde. Bez ohledu na to, kolik století by se tomu venoval, by vždycky bylo poznatku mnohem víc, než by stacil shromáždit – a to málo, co by získal, by vždycky bylo jen pouhým zlomkem.

Dosedl ztežka na židli u stolu. Poprvé se zamyslel nad tím, jak by to vlastně měl provést, kdyby chtel Galaktickou centrálu opustit, a zda by opravdu vyměnil galaxii za jedinou planetu, na níž stále ještě měl svůj domov.

Snažil se přimět svůj vycerpaný mozek k tomu, aby našel odpověď, ale nedarilo se mu to.

Jsem na to sám, pomyslel si.

A jediný člověk nedokáže celit Zemi i Galaxii zároveň.

24

Probudily ho sluneční paprsky, proudící dovnitř oknem. Zůstal ve stejné pozici, chvíli se nehýbal a jen vstřebával jejich teplo. Sluneční světlo v něm vzbuzovalo dobrý, pevný pocit jistoty a na chvíli se mu podařilo nemyslet na své starosti a otázky. Cítil však, že zůstávají nablízku, a tak znovu zavřel oči. Možná, že kdyby ještě chvíli spal, zmizely by a někde se ztratily. Až by se později probudil, byly by ty tam.

Neco však nebylo v pořádku. Kromě úzkosti a otázek tu bylo ještě něco dalšího.

Bolela ho ramena a za krkem. Telo mu připadalo podivně ztuhlé a polštář příliš tvrdý. Otevřel znovu oči, opřel se rukama, aby se mohl posadit zpráma, a pak zjistil, že neleží v posteli. Sedel na židli a jeho hlava nespocívala na žádném polštáři, ale na psacím stole. Otevřel a znovu zavřel ústa, aby zjistil, jakou v nich má chuť a shledal, že je přesně tak nepříjemná, jak se obával.

Pomaloučku vstal, aby se narovnal a protáhl. Snažil se zbavit pocitu ztuhlosti a křeče, která mu svírala svalstvo. Jak tam tak stál, jeho úzkost, starost a ta strašná potřeba najít odpovědi se k němu zvolna vracely z míst, kde se dočasně ukrývaly. Na chvíli je odehnal, ale nadlouho se mu to nepodařilo – jen se trochu stáhly, přikrcily a vyckávaly do chvíle, kdy se mohly znovu přiblížit.

- 126 -

Sel ke sporáku a hledal konvici na kávu, ale pak si vzpomněl, že ji večer postavil na podlahu vedle malého stolku. Zamířil k němu. Na stole stále ještě stály dva hrnky a jejich dno pokrývala tmavohnedá kávová sedlina. V hromadě přístroje a předmětů, které Ulysses odsunul stranou, aby udelal místo pro hrnky, ležela pyramida z kulíček. Byla převrácená, ale stále ještě zářila a vysílala své záblesky. Každá z kulíček se otáčela opačným směrem než ty, které s ní sousedily.

Enoch natáhl ruku, aby ji zvedl. Jeho prsty opatrně prozkoumávaly základnu, na níž byly kulíčky upevněny, a něco hledaly

– nějakou páčku, prohlubeninu nebo knoflík, s jehož pomocí by se pyramida dala ovládat. Ale nemohl nic najít. Melo ho napadnout, že tam nic neobjeví, protože se o to snažil už dříve. Přitom Lucy včera s pyramidou něco provedla a spustila ji. A pyramida stále ještě běžela. Fungovala už přes dvanáct hodin, ale žádné účinky se nedostavovaly. Pozor, napadlo ho – žádné výsledky, kterých by si on povšiml.

Postavil pyramidu zpátky na stolek, naskládal hrnky na sebe a vzal je do ruky. Sehnul se, aby zdvihl konvici na kávu z podlahy, ale ani na okamžik nespustil oči z pyramidy.

Je to k zbláznění, řekl si v duchu. Za celou tu dobu nezjistil, jak se dá ovládat a Lucy ji hned napoprvé nějak spustila. A teď se zas pro změnu pyramida nedala vypnout. Ostatně, at tak či onak, nejspíš na tom vůbec nezáleželo.

S hrnky a konvicí přešel ke drezu.

Stanice byla tichá. Bylo to tíživé, sklicující ticho, i když se přesvědčoval, že ten tísnivý dojem v něm pravděpodobně vzbudila jen jeho fantazie.

Přešel místností ke stroji na vzkazy. Deska byla prázdná. Žádné vzkazy v noci nepřišly. Bylo pošetilé, že nějaké očekával, protože kdyby dorazily, rozeznal by se zvukový signál a pokračoval by až do chvíle, než by stiskl páčku.

Bylo by možné, uvažoval, že by stanici už opustili a že veškerá doprava, která by právě náhodou probíhala, byla vedena oklikou? To však bylo sotva možné, protože kdyby stanice zustala opuštěná, znamenalo by to, že i ti, kteří se právě teď nacházejí někde za ní, by

museli být ponecháni tam, kde jsou. V síti, která vedla až do spirální větve, nebyly žádné zkratky, které by jim umožnily cestu po jiné trase. Vlastně nebylo neobvyklé, že ubehlo hodně hodin, někdy dokonce i celý den, bez jediného cestujícího. Doprava probíhala nepravidelně, bez jakéhokoliv systému. Někdy musely být plánované příjezdy pozdrženy, dokud nebylo připraveno zařízení, které by se o cestující postaralo. Jindy se neobjevil nikdo a celé zařízení tu necinne stálo, jako právě teď.

Jsem podrážděný, pomyslel si. Zaciná mi to jít na nervy.

Než by stanici uzavřeli, dali by mu prece vedet. Když už nic jiného, slušnost by si to žádala.

Vrátil se ke sporáku a dal varit kávu. V lednici našel balíček instantní kaše z obilniny, vypěstované na jednom z Drakonických džunglových svetu. Sáhl po ní, ale pak ji vrátil zpátky do lednice a místo ní si vzal poslední dve vejce z tech, které mu přinesl pošťák Wins asi před týdnem z města.

Podíval se na hodinky a zjistil, že spal mnohem déle, než si myslel. Byl téměř na každodenní procházku.

Dal na sporák pánev, nabral lžící kus másla a nechal ho na ní rozpustit. Cekal, až se tuk rozeřeje a pak do něj rozbil vejce.

Napadlo ho, že dnes by možná nemel na procházku chodit. Bylo by to poprvé, co by ji vynechal, kromě toho jednoho či dvou odpolední, kdy venku zurila vánice. To, že na ni vždycky šel, namítl si v duchu, nebyl prece dostatečný důvod k tomu, aby na ni chodil pokaždé. Proste by ji vynechal, později by jen došel ke schránce a vzal z ní poštu. Čas by mohl využít k tomu, aby dohnal všechno, co vcera neudělal. Na stole stále ležely noviny srovnané na hromádku a čekaly, až si je přečte. Nenapsal ještě záznam do deníku – a tentokrát toho bylo hodně, co potřeboval zaznamenat, protože musí vypsát podrobné a přesné všechno, co se stalo.

To bylo pravidlo, které si určil hned toho prvního dne, kdy stanice začala fungovat – že nikdy nevynechá každodenní zápis. Někdy se trochu opozdil, ale skutečnost, že má zpoždění nebo že má málo času, ho nikdy nepřimela k tomu, aby napsal byt jen o jedno slovo méně, než považoval za nutné. Aby vyličil všechno, co bylo třeba.

- 128 -

Podíval se na druhou stranu místnosti na dlouhé rady stejných svazků, které se tísnily na policích a s pýchou a uspokojením myslel na to, že jeho záznamy jsou úplné. V deskách těch knih leželo téměř celé století jeho poznámek – a přitom nevynechal ani jediný den.

Toto byl jeho odkaz, pomyslel si, jeho poselství světu a také jeho vstupní poplatek zpátky mezi lidstvo. Tady bylo všechno, co viděl, slyšel a o čem uvažoval po dobu téměř sta let, kdy byl ve spojení s mimozemskými národy galaxie.

Když se tak díval na vyrovnané rady svých záznamů, otázky, které od sebe odháněl, na něj znovu dolehly. Podarilo se mu je nakrátko zadržet – na tu chvíli, kterou potřeboval, aby se mu vyjasnilo v hlavě a aby se jeho tělo znovu probudilo. Teď už se jim nebránil. Smířil se s nimi, protože se jim nemohl nijak vyhnout.

Sesunul vajíčka z pánve na připravený talíř. Vzal konvici s kávou a usedl ke snídani.

Znovu pohlédl na hodinky.

Ještě bylo dost času, aby se na každodenní procházku vydal.

25

Lewis na něj čekal u potoka.

Enoch jej zahlédl na cestě už z dálky a projel jím záchvěv hněvu. Napadlo ho, jestli tam na něj nečeká, aby mu řekl, že tělo Zárivce nemůže vrátit, že se něco stalo, že narazil na nepředvídané potíže.

Přitom si Enoch připomněl, jak včera večer vyhrožoval, že zabije každého, kdo by vrácení těla zdržoval. Rekl si, že to možná od něj nebylo nejchytřejší. Uvažoval, jestli by se dokázal přimět k tomu, aby někoho zabil, i když by to neudělal v životě poprvé. Ale to bylo už dávno a tenkrát šlo o to zabít nebo být zabit.

Na vterinu zavrel oči a znovu měl před sebou ten svah. Viděl dlouhé rady mužů, jak jdou kupředu a kolem nich se vznáší kour. Uvedomoval si, že ti muži stoupají vzhůru jen za jediným cílem, aby zabili jeho a všechny ostatní, kdo s ním byli na vrcholku.

Nebylo to poprvé ani naposled, ale všechna ta léta zabíjení se mu nakonec zhustila do téhle chvíle. Nešlo o to, co se dělo potom, ale o ten dlouhý a strašný okamžik, kdy sledoval rady mužů, cílevedome stoupajících do kopce jen proto, aby ho zabili.

- 129 -

Bylo to v téhle chvíli, kdy si uvedomil celé šílenství války, toho prázdného gesta, které se po case stalo zcela bezvýznamným. Toho neuvažujícího, zurivého vzteku, který je nutno pestovat dlouho poté, kdy si už nikdo nevzpomíná, co ten vztek způsobilo, ta naprostá nelogičnost úvahy, že by jeden člověk mohl svou bídnou smrtí dokázat necí právo nebo obhájit nějakou zásadu.

Nekde tam na dlouhé cestě dejinami přijalo lidstvo šílenství jako zásadu a pokračovalo v tom tak dlouho, až bylo dnes toto šílenství připraveno zničit když ne lidstvo samo, alespon všechny ty věci, hmotné i nehmotné, které byly vytvořeny jako symboly lidství v průběhu tolika těžce vydobytých století.

Lewis sedel na kmeni padlého stromu, a jak se k nemu Enoch blížil, vstal.

„Cekám tu na vás,“ řekl. „Doufám, že vám to nevadí.“

Enoch překročil potok.

„Telo tu bude někdy brzy v podvečer,“ řekl Lewis. „Z Washingtonu ho pošlou letecky do Madisonu a odtamtud ho přivezou autem.“

Enoch přikývl. „To jsem rád, že to slyším.“

„Trvali na tom,“ řekl Lewis, „abych se vás ještě jednou zeptal, cí je to telo.“

„Rekl jsem vám už včera večer,“ odpověděl Enoch, „že vám o tom nemohu nic povědět. Byl bych rád, kdyby to šlo. Na to, jak bych to mohl někomu sdělit, se snažím přijít už celou řadu let, ale prostě to nejde.“

„To telo nepatřilo nikomu ze Zeme,“ řekl Lewis. „Tím jsme si jisti.“

„Když to říkáte vy,“ řekl Enoch.

„A ten dum,“ řekl Lewis, „ten je také z jiné planety.“

„Ten dum,“ sdělil mu Enoch krátce, „postavil můj otec.“

„Ale něco ho změnilo,“ řekl Lewis. „Už není takový, jaký ho postavil.“

„Všechno se časem mění,“ řekl Enoch.

„Všechno kromě vás.“

Enoch se na něj ušklíbl. „Takže tohle vám dělá starosti,“ řekl. „Myslíte si, že je to nemravné.“

- 130 -

Lewis zavrtel hlavou. „Nemravné ne. Nic podobného. Sleduji vás už léta a respektuji vás i všechno, co se vás týká. Ne, že bych chápal, o co tu jde, ale všechno беру tak, jak to je. Někdy si říkám, že jsem blázen, ale to jen chvílemi. Snažil jsem se, abych vás neobtěžoval. Usiloval jsem o to, aby všechno zustalo přesně tak, jak bylo. A teď, když jsem vás poznal, jsem rád, že jsem to tak dělal. Ale jdeme na to špatně. Chováme se, jako kdybychom byli nepřátelé, jako kdybychom si byli cizí – a takhle bychom to dělat neměli. Myslím si, že my dva toho možná máme hodně společného. Neco se tu odehrává a já nechci udělat nic, čím bych do toho zasahoval.“

„Ale už jste to udělal,“ namítl Enoch. „Udělal jste tu nejhorší možnou věc, když jste to tělo vzal. Kdybyste se posadil a plánoval, jak mi uškodit, nemohl jste udělat nic horšího. A nejen mě. Mne ve skutečnosti vůbec ne. Uškodil jste tím lidstvu.“

„Já vám nerozumím,“ řekl Lewis. „Je mi líto, ale nechápu, o co jde. Na tom kameni byl nápis...“

„Zato muži já,“ řekl Enoch. „Neměl jsem tam ten kámen dávat. Ale tenkrát se zdálo, že bych to udělat měl. Nenapadlo mě, že by mě sem někdo mohl přijít špehovat a ...“

„Byl to váš přítel?“

„Můj přítel? Myslíte toho mrtvého? Vlastně ne. Tenhle můj přítelem nebyl.“

„Mrzí mě, že k tomu došlo,“ řekl Lewis.

„To není nic platné,“ řekl Enoch.

„Ale mohl bych – nemohl bych něco udělat, abych to napravil? Neco víc, než jen to, že tělo bude vráceno.“

„Ano,“ řekl Enoch, „něco by se možná našlo. Budu možná pomoc potřebovat.“

„Jen mi to reknete,“ řekl Lewis. „Jestli to půjde...“

„Možná, že budu potřebovat nákladní auto,“ řekl Enoch. „Abych odtud odvezl pár věcí. Záznamy a podobné materiály. Budu ho asi potřebovat hodně brzy.“

„To auto mohu sehnat,“ řekl Lewis. „Zarídím, aby bylo připravené. I s muži, kteří by vám pomohli nakládat.“

„Možná, že budu chtít mluvit s někým ve vládě. Ve vysoké pozici. S prezidentem. S ministrem zahraničí. Možná se Spojenými

národy. Ještě nevím. Budu si to muset promyslet. A nepujde jen o to zajistit, že s nimi promluví. Budu potřebovat pevné ujištění, že vyslechnou, co jim budu muset říci.“

„Seženu nějakou přenosnou krátkovlnnou vysílacku,“ řekl Lewis. „Bude po ruce.“

„A bude také někdo, kdo bude na druhém konci naslouchat?“

„Presně tak,“ řekl Lewis. „Koho budete chtít.“

„A je tu ještě jedna věc.“

„Jen mluvte,“ řekl Lewis.

„Špatná paměť,“ řekl Enoch. „Možná, že nic z těch věcí nebudu potřebovat. Ani nákladní auto, ani nic dalšího. Možná, že budu muset nechat všechno jít stejnou cestou, jako dosud. A jestli k tomu dojde, můžete vy, spolu s těmi, kterých se zeptáte, zapomenout na to, že jsem kdy něco chtěl?“

„Myslím, že ano,“ řekl Lewis. „Ale pozoroval bych vás dál.“

„To by bylo dobře,“ řekl Enoch. „Později bych mohl potřebovat pomoc. Ale už nechci, aby se mi někdo do věcí pletl.“

„Jste si jistý,“ zeptal se Lewis, „že už nic jiného nepotřebujete?“

Enoch zavrtel hlavou. „Už nic. Všechno ostatní musím udělat sám.“ Napadlo ho, že toho možná řekl až příliš. Jak si mohl být jistý, že může tomuto muži důvěřovat? Jak si mohl být jistý, že může věřit komukoliv?

Ale kdyby se rozhodl, že Galaktickou centrálu opustí a spojí svůj osud se Zemí, mohl by nějakou pomoc potřebovat. Možná, že by mimozemšťané měli námitky, kdyby si s sebou vzal své záznamy a jejich drobné přístroje. Jestliže chtěl zmizet i s nimi, bude to možná muset udělat rychle.

Ale chtěl vůbec Galaktickou centrálu opustit? Dokáže se galaxie vzdát? Byl by schopný odmítnout nabídku, aby se stal správcem stanice na nějaké další planetě? Kdyby ta chvíle přišla, dokázal by přerušit své svazky se všemi ostatními národy a se všemi tajemstvími jiných hvězd?

Učinil teď první kroky, aby právě tohle udělal. V téhle chvíli, aniž by o tom příliš přemýšlel, jako by už k rozhodnutí dospěl a zařídil si takové podmínky, aby mohl zůstat na Zemi.

Stál tam a přemýšlel, udiven opatřeními, která podnikl.

- 132 -

„Nekdo tu bude cekat,“ řekl Lewis. „Tady u potoka. Když to nebudu já, tak to bude nekdo jiný, kdo bude se mnou ve spojení.“

Enoch nepřítomně přikývl.

„Nekdo vás bude sledovat každé ráno, když pujdete na procházku,“ řekl Lewis. „Nebo se s námi můžete spojit tady, kdykoliv budete chtít.“

Je to jako spiknutí, pomyslel si Enoch. Jako tlupa dětí, které si hrajou na lupice a policajty.

„Budou už muset jít,“ řekl. „Za chvíli tady bude pošta. Wins se bude divit, co se se mnou stalo.“

Vydal se do kopce.

„Na videnou,“ řekl Lewis.

„Jo,“ řekl Enoch. „Na videnou.“

A najednou pocítil, jako by se mu někde uvnitř rozlilo teplo. Ten pocit ho překvapil. Jako kdyby něco nebylo v pořádku a teď se to zase spravilo. Jako kdyby něco ztratil a teď to znovu našel.

26

Enoch potkal poštáka v polovine cesty, která vedla na stanici. Stará rachotina jela rychle. Narážela přitom na vyjeté, trávou zarostlé koleje a šustive se prodírala skrze previslé vetve keru, rostoucích podél cesty.

Když spatřil Enocha, Wins prudce zabrzdil. Zůstal sedet v aute a čekal, až se přiblíží.

„Udelal sis zajiždku,“ řekl Enoch, když k němu přicházel. „Nebo jsi změnil trasu?“

„Nečekal jsi u schránky,“ řekl Wins, „a já jsem s tebou potřeboval mluvit.“

„Přišlo něco důležitého?“

„Ne, o poštu nejde. Jde o starého Hanka Fishera. Je v Millville, platí rundy v hospodě u Eddieho a pouští si hubu na špacír.“

„To není Hankovi podobné, že kupuje rundy.“

„Každému vykládá, že ses snažil unést Lucy.“

„Neunesl jsem ji,“ řekl Enoch. „Hank na ni vzal velký bic a já ji schoval, dokud ho to nepřešlo.“

„Tos neměl delat, Enochu.“

- 133 -

„Možná, že ne. Ale Hank byl rozhodnutý, že ji zmlátí. A párkrát ji už pretáhl.“

„Ted je ale rozhodnutý, že ti to spocítá.“

„To už mi sám řekl.“

„Říká, žeš ji unesl, ale pak jsi prý dostal strach a privedl ji zpátky. Říká, žeš ji schoval v dome, a že když se snažil dostat se pro ni dovnitř, nedokázal to. Říká, že máš moc divný dum a že prý na okenní tabulce zlomil ostrí sekery.“

„Nic divného na nem není,“ řekl Enoch. „Hank má moc velkou fantazii.“

„Zatím se nic nedeje,“ řekl pošták. „Nikdo z nich, kdo má zdravý rozum, s tím nebude nic dělat; a určite ne za bílého dne. Ale večer už budou porádne opilí a nebudou se chovat rozumně. Nekterí by se sem za tebou mohli vydat.“

„Asi jim vykládá, že mám v sobedábla.“

„Ano a ještě další věci,“ řekl Wins. „Chvíli jsem ho poslouchal, než jsem vyjel.“

Sáhl do poštovního vaku, vylovil svazek novin a podal jej Enochovi.

„Enochu, musím ti něco říct, protože si to možná vůbec neuvedomuješ. Nedalo by to moc práce poštvat proti tobe hodně lidí, při tvém způsobu života a vůbec. Ty jsi zvláštní. Nemyslím tím, že s tebou něco není v pořádku. Znáš te a vím, jaký jsi, ale lidi, kteří te neznají, by si snadno o tobe mohli myslet něco, co není pravda. Zatím te nechávali na pokoji, protožeš jim nedal žádný důvod k tomu, aby se proti tobe postavili. Ale jestli na ne zapůsobí to, co jim Hank povídá...“

Nedokončil vetu a nechal nevyrcená slova viset ve vzduchu.

„Máš teď na mysli celý dav lidí,“ řekl Enoch. Wins beze slova přikývl.

„Díky,“ řekl Enoch. „Cením si toho, že jsi mě varoval.“

„Je to pravda,“ zeptal se ho pošták, „že se dovnitř tvého domu nikdo nedostane?“

„Asi to tak bude,“ připustil Enoch. „Nemůžou se tam vloupat a nemůžou ho ani spálit. Nemůžou s ním udělat vůbec nic.“

- 134 -

„Pak bych se dnes večer na tvém místě zavrel. Zůstal bych uvnitř. Neodvažoval bych se vyjít ven.“

„Možná, že to udelám. Asi to bude nejlepší...“

„Takže,“ řekl Wins, „to bude asi všechno. Napadlo mě, že bys to měl vědět. Asi budu muset na silnici vycouvat. Tady se nikde neotocím.“

„Zajed až k domu. Tam je dost místa.“

„Na silnici to není daleko,“ řekl Wins. „Dostanu se tam snadno.“

Auto začalo pomalu couvat.

Enoch stál a sledoval ho pohledem.

Když auto začalo projíždět ohybem, na jehož konci by mu zmizelo z očí, zvedl ruku a vážným gestem ho pozdravil. Wins mu zamával a pak už auto pohltilo kroví, kterým byly obe strany cesty hustě porostlé.

Enoch se pomalu obrátil a krácel zpátky ke stanici.

Dav, pomyslel si – pane Bože, dav!

Dav, který bude výt kolem stanice, bušit na její dveře i okna, strílet po ní kulkami. Dav, který zničí poslední slabou naději – pokud ještě nějaká zůstala – že Galaktická centrála odloží své rozhodnutí zavřít stanici. Takový projev by přidal další silný argument ve prospěch požadavku, aby se upustilo od postupu do této vetve spirály.

Proč jen se musí dít všechno najednou, ptal se v duchu. Celá léta se nedělo vůbec nic, a teď se toho během několika málo hodin odehrálo tolik. Zdá se, že všechno pracuje proti nemu.

Jestliže se dav objeví, nebude to znamenat jen to, že je osud stanice zpeceten. Muže také dojít k tomu, že nebude mít na vybranou a bude nucen přijmout místo správce nějaké jiné stanice, že by na Zemi už nemohl zůstat – i kdyby si to přál.

A zároveň si s leknutím uvedomil možnost, že by nabídku na jinou stanici stáhli zpět, protože kdyby se tu objevil zástup lidí a volal po jeho krvi, obvinění z barbarství, které teď bylo vyrceno proti lidstvu jako celku, by se mohlo vztahovat i na něj.

Možná, řekl si, že by měl jít dolů k potoku a promluvit si znovu s Lewisem. Možná, že by se dala udelat nějaká opatření, která by dav zadržela. Ale hned mu bylo jasné, že kdyby to udelal, bylo by nutné

- 135 -

podat nějaké vysvětlení a asi by toho musel říci až příliš mnoho. Treba žádný dav neprijde. Nikdo by prece moc neveril tomu, co říká Hank Fisher a celá vec by mohla skoncit, aniž by bylo potreba s ní neco delat.

Zustane uvnitř a bude doufat, že to dobre dopadne. Snad nebude na stanici žádný cestující v době, kdy dav přitáhne – pokud se vubec objeví – a celá vec projde, aniž si toho galaxie povšimne. Jestli bude mít štěstí, mohlo by to tak dopadnout. A podle zákona pravdepodobnosti by teď štěstí mít měl. V každém případě se mu v posledních dnech vyhýbalo.

Došel k nakrivo nachýlené brance, která vedla na dvůr, a zastavil se, aby se podíval na dům. Z nějakého duvodu, který nechápal, se snažil vidět ho očima svého dětství.

Stál tu a vypadal stejne jako vždycky. Nic se nezmenilo, až na to, že kdysi bývaly v každém okne nabrané záclonky. Dvůr, který dům obklopoval, za ta léta zarostl. Skupinka šerikových keru byla s každým jarem hustší, rozrostlejší a propletenější, a jilmy, které jeho otec zasadil, vyrostly z proutku dlouhých šest stop v rozložitě stromy. Ker žlutých ruží u kuchyne tam už nebyl. Stal se obětí dávne ziny. Kvetinové záhony zmizely a malá zahrádka vedle branky, v níž jeho matka pestovala byliny, byla zarostlá a udušená trávou.

Ze starého kamenného plotu, který stával po obou stranách branky, zbyl jen hrbolatý val. Nápor stovky mrazu, pnoucí réva, tráva a léta zanedbávání vykonaly svoje dílo. Pomyslel si, že za dalších sto let bude už plot srovnaný se zemí a nezbude po nem ani stopy. Dole na poli, podél svahu, na němž pusobila eroze, byla prázdná místa, kde plot už úplně zmizel.

K tomu všemu došlo, a až do této chvíle si toho steží povšiml. Ted, po letech, přemýšlel Enoch o tom, proč. Bylo to snad proto, že se možná zase na Zem vrátí? – on, který její pudu, slunce a vzduch nikdy neopustil, který z ní fyzicky nikdy neodešel, který však nechodil po jedné, ale po mnoha planetách daleko mezi hvězdami, po dobu delší, než je většine lidí souzená.

Stál tu na slunci pozdního léta a náhle se zachvel pod nárazem studeného vetru, který k nemu vanul jakoby z nějakého neznámého rozmeru neskutecna. Poprvé přemýšlel o tom, co je vlastne za

človeka. Štvanec, který prožívá dny svého života, aniž by byl úplným mimozemšťanem nebo úplným člověkem, štvanec, verný oběma stranám. Ať už si zvolí jakýkoliv život, na Zemi nebo mezi hvězdami, celá ta léta a vzdálenosti s ním poputují i staré přízraky. Je odchovancem různých kultur a nerozumí ani Zemi, ani hvězdám. Oběma stranám něco dluží, a přitom svůj dluh nevrací. Hloupý, tápající tvor bez domova, který nedokáže rozlišovat, co je správné a co ne, protože viděl tolik různých (a logických) verzí dobra a zla.

Vystoupil na kopec nad potokem, plný pocitu radostného tepla znovu nabyté lidskosti. Znovu se cítil jako příslušník lidského rodu, spojený s lidmi v chlapeckém spiknutí. Ale mohl být oprávněně považován za člověka? A jestliže ano, nebo kdyby se jím pokusil být, jak by to pak bylo s jeho stoletou verností Galaktické centrále? Chtěl vůbec být za člověka považován?

Pomalu prošel brankou a otázky na něj stále dorážely. Velký, neustávající proud otázek, na které nenalézal odpovědi. Vlastně ne, pomyslel si, ne že by nebyly žádné odpovědi. Spíš jich bylo příliš mnoho.

Možná, že Mary, David a ostatní ho dnes večer navštíví a mohli by si o tom spolu promluvit. Pak si však připomněl, že neprijdou. Ani Mary, ani David, ani ti druhí. Pricházeli za ním celou řadu let, ale už neprijdou, protože kouzlo pominulo. Iluze se zhroutila a on zůstal sám.

Vždycky byl sám, řekl si s horkým pocitem v duši. Byla to všechno iluze: nikdy to nebylo doopravdy. Celá ta léta si něco namlouval. Usilovně a velmi ochotně se klamal tím, že zalidnil ten malý kout u ohniště bytostmi, které vytvořila jeho představivost. Hnán svou osamelostí, aby viděl a slyšel jiné lidi, vytvořil je pomocí mimozemské techniky v takové formě existence, která oklamala všechny smysly, s výjimkou toho jediného, nejstrážlivějšího – hmatu.

Ta existence odporovala i základnímu smyslu pro slušnost.

Jsou to jen polovicní bytosti, pomyslel si. Ubohé, politováníhodné polobyty, nepatřící ani stínu, ani světu.

Jsou příliš lidští na to, aby patřili do světa stínu, ale příliš podobní duchům, aby patřili Zemi.

Mary, kdybych to jen tušil – kdyby mne to napadlo, nikdy bych s tím nezacal. Zůstal bych sám se svou osamelostí.

Ted už to nemohl napravit. Nebylo nic, co by tu pomohlo.

Co to jen se mnou je, ptal se sám sebe.

Co se to se mnou stalo?

Co se vlastně děje?

Už ani nedokázal přemýšlet... Rekl si, že zůstane uvnitř stanice, aby unikl davu, který by se tu mohl objevit – přitom však uvnitř zůstat nemohl, protože Lewis někdy po setmění přinese zpátky Zářivcovo tělo.

Kdyby se dav objevil ve stejné chvíli, kdy přijde Lewis a ponese s sebou ostatky, rozpoutá se tu pravé peklo.

To pomyšlení ho ochromilo a zůstal nerozhodne stát.

Kdyby Lewise o nebezpečí vyrozuměl, tak by možná tělo nepřivezl. Ale to nešlo. Než se rozední, Zářivcovo tělo musí být bezpečně zpátky v hrobu.

Rozhodl se, že bude muset riskovat.

Možná, že se tu lidé neobjeví. A když ano, musí existovat nějaký způsob, jak se se situací vypořádá.

Na něco už přijdu, řekl si.

Musí na něco přijít.

27

Stanice byla stejně tichá, jako když ji opustil. Žádné vzkazy nepřišly a přístroj mlčel. Nevydával ani občasné zamumlání, jak to někdy dělal.

Enoch položil pušku na stůl a vedle pohodil balík novin. Svlékl si kazajku a pověsil ji na opradlo židle.

Stále ještě tu ležely noviny, které bylo potřeba přečíst, nejen dnešní, ale i včerejší. Také potřeboval dopsat deník, a ten mu, jak si připomněl, zabere hodnocasu. Bude toho na několik stran, i když psal hustým písmem. Musí ho napsat po pořádku, chronologicky, aby to vypadalo, že to, co se stalo včera, zapsal též den a ne o celý den později. Musí zaznamenat všechno, co se přihodilo, a vylicit to ze všech stran, i jak na něj vše zapůsobilo a jaké myšlenky ho přitom napadly. Protože takhle to dělal vždycky a tak to také musí udelat i

- 138 -

ted. Vždycky se mu to podařilo, protože si pro sebe vytvořil tohle malé útočiště, které nepatřilo ani Zemi, ani galaxii, ale tomu nejasnému stavu, který by člověk mohl nazývat existencí. A v rámci tohoto svého zvláštního světa pracoval stejně, jako kdysi středověký mnich ve své cele. Byl jenom pozorovatelem, který se o předměty svého zájmu silně zajímal. Nespokojoval se však jen s pouhým pozorováním. Vynakládal úsilí i na to, aby hlouběji prozkoumal vše, co pozoroval. Stále však zůstával zásadne a především pozorovatelem, který neměl žádný osobní zájem na tom, co se kolem něj odehrávalo. Uvedomil si, že během posledních dvou dnů své postavení pozorovatele ztratil. Zeme i galaxie se vetřely do jeho soukromí. Jeho zvláštní, jedinečné útočiště bylo to tam a události se ho teď dotýkaly osobně. Přišel o svůj nezaujatý pohled na věc a nedarilo se mu, už zachovávat onen správný a neosobní přesný přístup, který mu poskytoval dobrý základ pro jeho poznámky.

Prešel k polici se svazky svých deníků a vytáhl poslední z nich. Listoval jím, až našel místo, kde skončil. Bylo už téměř na konci knihy. Zbývalo jen pár prázdných stran, které mu možná ani nebudou stačit na to, aby podrobně vylicil události. Je víc než pravdepodobné, že dojde na konec svazku dříve, než se zápisem skončí a bude muset začít psát do nové knihy.

Stál tam s deníkem v ruce a díval se na stránku, na které přestal. Bylo to teprve předečím, ale už teď písmo působilo dojmem, že je staré. Dokonce se mu zdálo, že vybledlo. Pomyslel si, že to je klidně možné, protože bylo napsáno v jiné době. Byl to poslední záznam, který pořídil, než se jeho svět zhroutil.

A jaký to má smysl, ptal se v duchu sám sebe, aby v psaní pokračoval? Všechno už přece napsal, všechno, na čem záleželo. Stanici uzavrou a jeho vlastní planeta bude ztracena. Nezáleží už na tom, jestli tu zůstane nebo půjde na druhou stanici na nějaké jiné planety. Se Zemí bude konec.

Hněvive knihu sklopil a vrátil ji na její místo na polici. Šel zpátky ke stolu.

Zeme byla ztracená, uvažoval, a on byl také ztracený. Uvnitř cítil hněv a zmatek. Zlobil se na svůj osud (pokud něco takového vůbec existovalo) a také na hloupost – nejen na intelektuální hloupost

Zeme, ale zároveň i na stejný druh hlouposti galaxie, na malicherné neshody, které by mohly zastavit postup společenství národu, které konečně dospěly i do této části galaxie. Stejně jako na Zemi, i v galaxii mohl k vytvoření kultury postacit určitý počet a jistá složitost přístroje, a k tomu ušlechtilé myšlenky, moudrost a vzdělání, ale ke vzniku civilizace by to bylo málo. Aby se dosáhlo skutečné civilizovanosti, musí tu být něco mnohem hlubšího, než je přístroj nebo myšlenka.

Cítil, jak je plný napětí. A to napětí ho pohánelo k tomu, aby něco udelal: buď pobíhal stanicí sem a tam jako lapené zvíře v kleci, nebo aby vyběhl ven a rval nesrozumitelné vety, dokud by si nevyprázdnil plíce, rozbíjel a nicil, aby se nějak zbavil hněvu a pocitu zklamání.

Natáhl ruku a popadl pušku, která ležela na stole. Vysunul zásuvku, kde měl uložené strelivo. Vytáhl ven celou krabici, roztrhl ji a nasypal si náboje do kapsy.

Na chvíli tam stál s puškou v ruce a měl dojem, jako by ticho místnosti v jeho nitru burácelo. Pochopil, jak je lhostejné a sklicující a položil pušku zpátky na stul.

Uvedomil si, že si chtěl detinsky odreagovat svoji podrážděnost a vztek na necem, co neexistuje. Přitom pro tyto pocity neměl žádný opravdový důvod. Měl si uvědomit, jakým způsobem se události vyvíjejí a smířit se s nimi. Bylo to něco, na co si jako lidská bytost měl už dávno zvyknout.

Rozhlédl se po stanicí. Bylo tam stále ticho. Ve vzduchu viselo očekávání, jako kdyby sama budova odměrovala čas událostem, které přinese jeho volně plynoucí proud.

Tiše se zasmál a znovu sáhl po pušce.

At už jde o skutečnost nebo ne, bude to něco, co ho přivede na jiné myšlenky a na chvíli jej vysvobodí z more problému, víncích kolem něj.

A také se potřeboval pocvicit. Už nebyl na strelnici nejméne deset dní.

- 140 -

Sklep byl obrovský. Když Enoch rozsvítil, bylo videt, že se táhne až do matného, zamlženého prostoru. Byl plný chodeb a místností, vytesaných hluboko do skály, která tady pod vrcholkem svahu tvořila mohutnější vrstvu.

Byly tu rozsáhlé nádrže, naplnené nejrůznějšími roztoky pro cestující, pumpy a generátory, které fungovaly na jiném principu, než je ten, kterého k výrobě elektrické energie používají lidé. Hluboko pod podlahou sklepa byly velké skladovací nádrže; obsahovaly kyseliny a hustou, tekutou hmotu. Kdysi tvořila těla bytostí, které sem na stanici přicestovaly a které tu svá těla zanechaly při cestě na nějaké další místo.

Enoch prošel kolem nádrží a generátoru, až se dostal do chodby, která vedla dál do temného prostoru. Našel další vypínač, stiskl ho a pokračoval v cestě. Po obou stranách tu stály kovové police, které sem byly vestaveny, aby se na ně uložil prebytek přístroje a předmětů. Byly to dary všeho druhu, které mu přinesli cestující. Police byly napechovány od podlahy až ke stropu věcmi, které pocházely ze všech koutů galaxie. Chtěl je už dávno vyhodit. Ale bylo by to vlastně škoda, řekl si Enoch, protože jen málokterá z nich byla opravdu na vyhození. Všechny fungovaly a měly nějaký účel, buď praktický nebo estetický – jen kdyby je dokázal zjistit. Zřejmě však nešlo vždycky o účel, který by mohl být lidem k užítku.

Dole, na konci rady polic, byly předměty uspořádány promyšleněji a pečlivěji. Každý měl visáček a číslo a byl popsán v lístkovém katalogu s uvedením určitých údajů. Účel těchto věcí znal a v některých případech dokonce něco vedel o principu, na němž fungovaly. Některé z nich byly celkem bezvýznamné, ale byly tu jiné, které by se mohly velmi dobře uplatnit. Další zase s lidským způsobem života současné doby nijak nesouvisely. A poslední byly označeny červenou visáčkou. Když na ně pomyslel, mimodek se zachvěl. Jen při pouhém pomýšlení.

Šel chodbou dál, a jak procházel tímto sídlem mimozemských přízraků, jeho kroky se hlasitě rozléhaly.

Na konci se chodba rozšiřovala do oválné místnosti. Zdi tu byly obloženy hustou šedavou hmotou, která pohlcovala kulky a bránila jim v odrazu.

Enoch došel k desce, umístěné v hlubokém výklenku ve zdi. Sáhł dovnitř, sklopil páčku a pak se rychle postavil doprostřed místnosti.

Pomalu se v ní začalo stmívat. Najednou jakoby vzplanula a on se ocitł nekde jinde, na místě, které nikdy předtím nevidel.

Stál na malém pahorku. Dole pod ním se puda svažovala k lıne tekoucí rece, obklopené mokrinou. Mezi mokrinou a úpatím pahorku se rozprostíralo more divoce rostoucích, vysokých travin. Bylo bezvětří, ale tráva se vlnila. Tušil, že tento vlnivý pohyb pusobila tela zvířat, hledajících potravu. Z trávy se ozývalo divoké mrucení, jako kdyby se tam tisíce divokých prasat rvalo o nejchutnější sousta v korytech s pomyjemi. A odnekud z větší dálky, možná od reky, sem doléhal hluboký, monotónní rev, který znel ochraptele a unavene.

Enoch si připravil pušku. Cítil, jak se mu na hlave ježí vlasy. Byla to záhada. Vnímál nebezpečí kolem sebe a uvědomoval si ho, ale zatím tu žádné nebylo. Presto jím byl vzduch na tomto místě přímo nabitý.

Rychle se otocil. Za sebou videl husté, tmavé lesy na kopcích, lemujících reku. Koncily u more trávy, které obklopovalo pahorek, na němž stál. Daleko za tmavocervennými kopci se tycilo mohutné horstvo. Jeho purpurové vrcholky jako by splývaly s oblohou, ale nebylo na nich ani stopy po snehu.

Z lesa vykľusali dva tvorové a na kraji se zastavili. Posadili se a šklebili se na nej, s ocasy úpravne stocenými kolem nohou. Mohli to být vlci nebo psi, ale byla to jiná zvířata. Enoch nikdy nic podobného nevidel. Jejich srst se ve slábnoucím slunci leskla jako namaštená. U krku však náhle koncila a hlavy zvířat byly holé. Vypadali jako zlí starci, kteří si vyrazili na maškarní ples a oblékli se do vlčích kuží. Dojem z jejich prevleku však kazily vyplazené jazyky, které jim visely z tlamy a šarlatove se leskly v jejich tvářích, bílých jako slonovina.

V lese se nic nehýbalo. Byla tu jen ta dve sedící, vyzáblá zvířata. Sedela a usmívala se na nej v podivne bezzubém šklebu.

- 142 -

Les byl huste zarostlý. Listy stromu byly tak tmavozelené, že se zdály být téměř černé. Všechny se leskly, jako kdyby je někdo z nějakého důvodu zvlášť vyleštil.

Enoch se znovu otocil, aby se podíval zpátky k rece. Na okraji travnatého porostu sedela řada oblud, podobných ropuchám. Mely téměř šest stop na šířku a vysoké byly tři stopy. Barva jejich těla připomínala bricha leklých ryb. Každá mela jen jedno oko – nebo to tak alespon vypadalo – které zabíralo velkou část plochy obličeje přímo nad tlamou. Byly to však složené oči a v ztlumeném slunečním světle obludám zářily jako oči kocky, když je zachytí kužel světla.

Od reky se stále ozývalo chraptivé rvání a v přestávkách bylo slyšet slabý, pisklavý bzukot, rozzurený a zlovolný, jako když se komár připravuje k útoku. Vysoký tón však byl mnohem ostřejší.

Enoch zvedl hlavu, aby se podíval na nebe a vysoko v jeho hlubinách spatřil řadu tecek.

Vzdálenost byla tak veliká, že se nedalo určit, co tam vlastně je.

Obrátil znovu pohled na řadu drepících ropuchovitých tvorů. Koutkem oka však zachytil plynulý pohyb a otocil se celem k lesu.

Vlčí těla s hlavami, připomínajícími holé lebky, tiše uháněla do kopce. Ani se však nezdálo, že běží. Vypadala, jako kdyby se vlastně vůbec nepohybovala, ale jako kdyby je někdo jednoduše vymákl z nějaké tuby.

Enoch prudce zdvihl pušku. Pažba mu zapadla přesně na to správné místo na rameni, jako kdyby tvořila část jeho těla. Muška se usadila v zadním zárezu a zakryla kostnatou tvář zvířete, které běželo vpředu. Stiskl kohoutek a ucítil zpetný náraz. Ani se nepodíval, jestli výstřel zvíře zasáhl. Hlaven pušky se už natocila k druhému, zatímco pravá ruka pohnula uzáverem. Puška znovu poskocila a druhý vlku podobný tvor udelal salto, sklouzl, a pak se začal kutálet ze svahu dolů. Při každém otocení sebou jeho tělo těžce žuchlo.

Enoch znovu zatáhl za uzáver. Prázdná mosazná nábojnice zazářila na slunci, jak se rychle otáčel, aby stál celem ke svahu na druhé straně.

- 143 -

Ropuchovitá zvířata už byla blíž. Plížila se k nemu, ale jak se otocil, zastavila se, posadila a zírala na něj.

Sáhl do kapsy, vytáhl dve nábojnice a nacpal je do zásobníku místo těch, které už použil.

Rev dole u reky mezitím ustal, ale hned nato uslyšel Enoch houkání. Nevedel však, odkud přichází. Opatrne se otocil a snažil se zjistit, kdo ten zvuk vydává. Nevedel však nic. Zdálo se, že houkání vychází z lesa, ale tam se nic nehýbalo.

Mezi houkáním se stále ozývalo predešlé bzucení. Pripadalo mu, že je hlasitejší. Podíval se na nebe – tecky byly větší a nebyly už v rade. Utvorily ted kruh a vypadalo to, že se pohybují ve spirále smerem dolu. Byly však stále tak vysoko, že nemohl přijít na to, co to vlastne je.

Pohlédl za sebe na ropuchovité obludy. Byly už mnohem blíž. Zase se o kus priplížily.

Enoch zdvihl pušku. Stiskl kohoutek a vystrelil od boku dřív, než se puška dostala k jeho rameni. Oko jedné z oblud, které byly vpředu, explodovalo. Rozstříklo se, jako když do vody vhodí kámen. Obluda nevyskocila ani nepadla k zemi. Rozplácla se, jako kdyby na ni nekdo položil nohu a použil dostatečné množství síly k tomu, aby ji rozmákl. Zůstala ležet. V místě, kde předtím bylo oko, zel velký kulatý otvor, který se začal naplňovat hustou, kalnou žlutavou tekutinou.

Ostatní obludy se pomalu, obezretne sunuly zpátky. Couvaly z kopce dolu a zastavily se teprve až v místech, kde začínala rust tráva.

Houkání se približovalo. Už nebylo pochyb o tom, že vychází z kopcu. I bzucení sílilo.

Enoch se obrátil a konečne to spatril. Monstrum krácelo nebem a smerovalo po zalesneném svahu dolu. Byl to kulatý, černý balon, který se nafukoval a při houkání zase splaskával. Pohyboval se trhavými, kymácrivými pohyby. Balon visel ze stredu ctyr neohebných, tenouckých nohou, které nad ním tvorily oblouk, koncíci kloubem. Ten spojoval horní soustavu nohou s široce rozkročenými dolními koncetinami, jež nesly balon vysoko nad korunami stromu. Škubave postupoval vpřed a zvedal vysoko nohy,

aby odstranil z cesty obrovské koruny stromu dřív, než je postavil na zem. Pokaždé, když se dotkl nohou země, uslyšel Enoch praskot větví a zvuk padajícího kmene, jak ho ten tvor zlomil nebo odsunul stranou.

Enoch cítil, že se mu kuže podél pátere snaží svinout a vyjet nahoru po zádech jako roleta. V místě, kde končí lebka, se mu zježily vlasy, poslušný jakéhosi pradávného instinktu, který jim velel, aby se postavily do bojovné pozice.

Ale přestože tam stál téměř ztuhlý strachem, nějaká část jeho mozku si vzpomněla na výstřel, který vypálil. Jeho prsty zadolovaly v kapse, aby našly další nábojnici do zásobníku. Bzucení bylo ještě hlasitější. Výška tónu se změnila. Ted se přibližovalo úžasne velkou rychlostí.

Enoch zdvihl hlavu. Tecky už na nebi nekroužily. Rítily se dolů přímo na něj, jedna za druhou.

Bleskl okem po houkajícím balonu, který se trásl na chudovitých nohou. Stále se přibližoval, ale bylo jasné, že tecky, vrhající se k zemi, budou na jeho pahorku dřív.

Presunul si pušku dopředu a držel ji v natažených rukou, připraven přitisknout ji co nejrychleji k rameni. Sledoval padající body. Už to nebyly tecky, ale šeredná, zaoblená těla aerodynamického tvaru. Každé mělo ostrý bodec, který vycníval přímo z hlavy. Neco jako zobák, blesklo Enochovi hlavou, protože tihle tvorové se ptákům podobali. Byli však delší, štíhlejší, větší a mnohem nebezpečnější.

Bzucení přešlo v jekot, jehož tón se postupně zvyšoval, dokud nevybicoval nervy k prasknutí. A jako metronom, udávající takt, se stále ještě ozývalo houkání černého balonu, který k nemu směřoval přes kopce.

Aniž si uvedomil, že pohnul pažemi, přiložil Enoch pušku k rameni a čekal na okamžik, kdy se první z útočníků, kteří se na něj shora rítily, dostane na dostřel.

Padali z nebe jako kameny a byli větší, než předpokládal. Byli obrovští a blížili se jako rada šípů, směřující přímo na něj. Puška mu odskocila od ramene. První netvor se zhroutil a ztratil tvar. Stocil se a padal, teď už mimo svoji dráhu. Enoch natáhl záver a vypálil

- 145 -

znovu. Druhý pták v rade ztratil rovnováhu a obrátil se ve vzduchu. Další natáhnutí záveru a zmáčknutí kohoutku. Třetí obluda se vychýlila z dráhy a pokračovala v letu v jiném úhlu, celá zplihlá a rozervaná. Trepotala se ve vetru, který ji unášel dolu k rece.

Ostatní se zastavili v letu. Opsali široký oblouk a hnali se zpátky vzhuru do nebe. Jejich velká křídla, připomínající spíš lopaty vetrného mlýna, sebou zoufale plácala.

Na pahorek dopadl stín. Odnekud shora se snesl dolu mohutný sloup, smerující najeden ze svahu. Zeme se pri jeho dopadu zachvela a vysoko do vzduchu vystríkla voda, kterou až dosud ukrývala tráva. Houkání přešlo ve zvuk, pohlcující všechno ostatní.

Enoch uvidel tvár monstra, pokud se neco tak zrudného a odporného dalo nazvat tváří. Melo to zobák, pod ním přísavná ústa a víc než deset orgánu, které zrejme sloužily jako oci.

Nohy byly ve tvaru prevráceného písmene V. Ty vnitřní byly trochu kratší než ty vnější a uprostřed nich visel velký balon, který tvoril telo. Tvár byla umístěná ve spodní části balonu, aby videla dolu na celé území, na němž by se dalo neco ulovit.

Přídavné klouby na vnější části nohou se ted ohýbaly, aby se telo mohlo spustit dolu a zmocnit se své koristi.

Enoch si ani neuvedomoval, že zvedá pušku a strílí. Pažba mu však vytrvale bušila do ramene. Pripadalo mu, jako by nějaká druhá část jeho bytosti stála stranou a dívala se, jak z pušky vycházejí výstrely. Ten, kdo pušku držel a strílel z ní, byl nekdo jiný.

Z černého balonu vylétly velké chuchvalce masa a na povrchu se objevily dlouhé trhliny. Vyvalil se z nich oblak tekutiny, která se ihned promenovala v mlhu. Z mlhy se rozpršely drobné černé kapky.

Úderník cvakal naprázdno. V pušce došly náboje, ale další výstrel už nebyl nutný. Velké nohy se traslave skládaly pod sebe a v husté mlze, která se z nej rinula, se scvrklé telo krecovite zachvívalo. Houkám prestalo a Enoch uslyšel, jak na krátkou travu na kopci s pleskáním dopadají z oblaku černé kapky.

Kolem se zacal šířit odporný zápach. Kapky tekutiny, které na Enocha dopadly, byly lepkavé a pomalu po nem stékaly jako studený olej. Velká konstrukce, která tvorila monstrum na chudách, se hroutila k zemi.

- 146 -

Pak se najednou zatmelo a svet zmizel.

Enoch stál v oválné místnosti, v níž slabe svítily žárovky. Cítil těžký pach strelného prachu. Všude kolem nohou mu ležely prázdné, lesklé nábojnice, které vypadly z pušky.

Byl zpátky ve sklepe. Strelba na cíl skončila.

29

Enoch sklonil pušku a pomalu, obezretne nabral dech. Takhle to probíhalo vždycky, pomyslel si. Jako kdyby se potreboval do tohoto sveta vracet jen pomalu a postupne.

Když stiskl vypínac, který dal do pohybu všechno, co následovalo, vedel, že to bude jen iluze. Vedel to i pak, když tato iluze skončila. Ale v době, kdy se všechno odehrávalo, bylo všechno tak opravdové a hmatatelné, jako kdyby to byla skutečnost sama.

Vzpomnel si, že když se stavela stanice, zeptali se ho, jestli má nějakého koníčka, protože mu tam chteli vybudovat nějaké zařízení pro zábavu. Rekl jim, že by chtel strelnici, a necekal nic jiného než chodbu s kachnickami na retezu nebo hlinenými trubkami, rotujícími na kole. To by ale samozrejme bylo příliš snadné pro ty výstřední architekty, kteří stanici projektovali a pro tu rozjarenou partu, která ji stavela.

Nejprve si nebyli jistí, co tou strelnicí myslí. Musel jim vysvetlit, co je to puška, jak funguje a na co. je možné ji použít. Vyprávél jim, jak za slunecných podzimních rán lovil veverky a s prvním příchodem snehu vyhánél králíky z nor, o tom, jak za nocí lovil mývaly a cíhal na vysokou u stezky, která vedla k rece. Nezachoval se ale poctive, protože jim nerekla o tom, k čemu pušku používal během tech čtyr dlouhých let.

Vyprávél jim (protože se mu s nimi dobre povídalo), o svém snu z mládí, že jednoho dne pojede na lov do Afriky, i když jim zároveň vysvetlil, že je ten sen pro nej zcela nedosažitelný. Od té doby však lovil (a byl loven) zvíraty mnohem podivnějšími, než jakými se mohla pyšnit celá Afrika.

Kde přišli na tyto druhy zvírat (pokud vubec mely svůj původ jinde než v představivosti tech mimozemšťanu, kteří tu založili pásky, aby se cvičil v strelbe na cíl), nemel ani tušení. Použil strelnici

- 147 -

už víc než tisíckrát, a přesto se tam dosud neopakovala žádná krajina ani žádné ze zvířat, která se po ní proháněla. I když ho napadlo, že pásky možná někdy skončí a pak bude nejspíš celá série probíhat znovu. Teď už by na tom moc nezáleželo, protože pokud by mělo všechno běžet znovu, je jen velice malá pravděpodobnost, že si vybaví jakýkoliv významnější detail z dobrodružství, která prožil před mnoha lety.

Nechápal ani technologii, ani princip, který tuto úžasnou strelnici umožňoval. Jako u tolika jiných věcí to přijal, aniž by tomu potřeboval rozumet. Pomyslel si, že možná jednoho dne najde klíč, který by ho po case přivedl od slepého přijímání věcí k jejich chápání

– nejen v případě strelnice, ale také u mnoha dalších věcí. Casto ho napadlo, co si asi mimozemšťané o jeho okouzlení strelnicí myslí. O té prasile, která cloveka hnala k tomu, aby zabíjel. Nešlo ani tak o radost ze zabíjení, jako o to znicit nebezpečí, celit síle ještě větší, obratnější silou a úškocnosti ještě větší vychytralostí. Neznepokojil své mimozemské přátele, pokud šlo o jejich hodnocení lidského charakteru tím, že se o pušku tolik zajímal? Jak mohl mimozemšťan rozlišovat mezi zabíjením jiných forem života a zabíjením vlastního druhu? Existoval skutečně způsob, jak rozlišit lovecký a válečný sport, jak najít rozdíl, který by snesl zkoumání podle pravidel logiky? Pro mimozemšťana by takové rozlišování bylo možná dost obtížné, protože lovené zvíře by svým vzezřením i vlastnostmi bylo často lidskému lovcovi mnohem blíže než celá rada mimozemšťanu.

Je snad válka něco instinktivního a je za ni každý obyčejný clovek odpovědný do stejné míry jako ti, kdo vytvářejí zákony a tak zvaní státníci? Zdálo se to nemožné, ale přesto si každý clovek někde hluboko uvnitř nese bojovný instinkt, agresivní pud a podivný smysl pro soutěživost – a to všechno, dovedeno k logickému závěru, znamená nějaký druh konfliktu.

Přidržel si pušku v podpaží a přešel k desce, zasazené ve zdi. Z úzké šterbiny vycíval proužek pásky. Enoch zjistil, že si nevedl nejlépe.

Při prvním výstrelu na útocícího vlka s tváří starce chybil. Někde tam v rozmeru neskutečna teď tento tvor vrcel na svého druhu nad

potrhanou zmetí kusu masa a zlámaných kostí, která až donedávna tvorila Enocha Wallace.

30

Šel zpátky chodbou, v níž byly uloženy a naskládány dary mimozemšťanu stejným způsobem, jako mají lidé doma uschované prebytné krámy na suchých, zaprášených pudách.

Ta páska mu nedoprávala klidu – ten malý proužek, který mu sdělil, že u všech ostatních výstrelu uspěl, ale ten první tam nahore na kopci se nezdaril. Nestávalo se často, že chybil. Cvicil se přesně pro tento druh strelby, při němž člověk nikdy nevedel, co ho čeká, ta naprosto neočekávaná stretnutí, při nichž zabíjel, aby nebyl sám zabít, ten způsob střelení, kterému ho naučily tisíce výprav do míst, kde ho očekávaly jeho terce. Možná, utešoval se, že se v poslední době nevenoval strelbe tak svědomitě, jak by měl. I když k té svědomitosti vlastně neměl žádný důvod, protože střílel jenom pro zábavu a to, že s sebou na svých každodenních procházkách nosil pušku, byla jen síla zvyku, nic víc. Bral si s sebou pušku stejně, jako si s sebou někdo bral hul nebo klacek. Samozřejmě, že v době, kdy si ji s sebou vzal poprvé, to byla jiná puška a také jiná doba. Tenkrát to nebylo nic neobvyklého, když si člověk bral s sebou na procházku pušku. Dnes už to bylo jiné. Při představe, kolik látky k rozprávám musela jeho puška poskytnout lidem, kteří ho s ní venku zahlédli, se tiše pousmál. Téměř na konci chodby uviděl černou hmotu obrovského kufru, který vycínal pod spodní polici, protože byl příliš velký, aby se pod ni vešel celý. Přestože se vzadu dotýkal zdi, přecínal ven z polic téměř dvě stopy.

Prešel kolem něj, ale pak se najednou otocil. Uvedomil si, že kufr patřil Zářivci, který u něj nahore zemřel. Bylo to vlastně jeho dědictví po bytosti, jejíž uloupené tělo bude dnes večer vráceno do hrobu.

Vrátil se k policím a pušku si oprel o zed. Sehnul se, aby vytáhl kufr ven.

Už jednou, než ho odnesl dolů a uložil tady pod policemi, si jeho obsah prohlédl. Tenkrát ho příliš nezajímal. Teď však najednou kufr upoutal jeho pozornost.

- 149 -

Opatrne zdvihl víko a oprel ho vzadu o police.

Sedl si pred otevřeným kufrem do podrepu, a aniž se ceho dotkl, snažil se nejdřív udelat si přehled o horní vrstve jeho obsahu.

Byl tu úhledne složený trpytivý plášť, možná pro slavnostní příležitosti, i když si tím Enoch nemohl být jist. Na plášti ležela malá lahvička, která nádherně zářila a odrážela světlo, jako kdyby někdo vzal velký diamant a udelal v něm otvor, aby mu sloužil jako nádobka. Vedle pláště leželo několik tmavofialových matných kulíček. Vypadaly jako tenisové míčky, slepené dohromady, aby z nich vznikla koule. Enoch si však vzpomněl, že ho tenkrát okouzly, a vzal je do ruky. Zjistil přitom, že nejsou slepené a že se s nimi dá volně pohybovat, i když stále zachovávaly kulovitý tvar. Žádná kulíčka se od hmoty ostatních nedala oddělit, at se o to pokoušel sebevíc a klouzala volně mezi temi druhými kulickami, jako kdyby ji nadnášela nějaká kapalina. Všemi kulickami se dalo pohybovat jednotlivě i společně, ale jejich hmota zůstávala stejná. Je to asi nějaký druh pocitace, uvažoval Enoch, ale tohle vysvětlení ho neuspokojovalo, protože všechny kulicky byly úplně stejné a vůbec nešly od sebe rozlišit, přinejmenším lidským okem ne. Bylo by možné, že by to Zářivec rozlišit dokázal? A jestliže to byl pocitac, o jaký druh v tomto případě šlo? Byl určen pro matematiku, etiku nebo filozofii? To však byla značně pošetilá úvaha, protože kdo kdy slyšel

o pocitaci pro etiku nebo filozofii? Nebo přesněji, kdo z lidí o tom kdy slyšel? S největší pravděpodobností se nejednalo o žádný pocitac, ale o něco úplně jiného. Treba to byla hra, možná jen pro jednoho člověka?

Kdyby měl dost času, možná, že by na to nakonec přišel. Ale neměl teď ani čas, ani důvod, aby trávil nad jednou věcí spoustu času, když tu byly stovky jiných předmětů, stejně úžasných a nepochopitelných. Zatímco by si s jedním lámal hlavu, musel by si zároveň v duchu klást otázku, zda se náhodou nevenuje necemu, co je ze všech ostatních věcí nejméně důležité.

Rekl si, že je obětí únavy, jakou člověk pocituje v muzeu, kde je zahlcen dojmy ze všech těch exemplárů neznámá, které ho obklopují. Natáhl ruku a sáhl po zářící lahvičce, která ležela nahore na složeném plášti. Když se na ni podíval zblízka, uviděl, že na

sklenené (nebo diamantové?) lahvice je vyrytý nějaký nápis. Dlouze si písmo prohlížel. Kdysi dávno umel jazyk Zárivcucíst, sice ne plynne, ale dostatečně dobře, aby dokázal pochopit smysl. Ale už ho neviděl celou radu let a mezitím toho hodně zapomněl. Váhave a nejisté postupoval od jednoho symbolu k druhému. Ve velmi volném překladu nápis na lahvice znel: Užívat při prvních příznacích.

Byl to lék! Užívat při prvních příznacích. V tomto případě to možná byly příznaky, které se dostavily náhle a tak rychle se zhoršily, že se majitel téhle lahvičky nemohl ani pohnout, aby po ní sáhl – a proto spadl z pohovky a zemřel.

Vracel lahvičku zpátky na její místo téměř s úctou a uložil ji přitom přesně do obrysu slabého otisku, který tam zanechala.

V mnoha směrech jsou od nás tak odlišní, pomyslel si Enoch, ale v celé řadě drobností se nám podobají tak, až to člověku nahání strach. Ta lahvička i s nápisem byly přesnou obdobou lahvičky na léky, kterou by člověku připravili v kterékoliv lékárně za rohem.

Vedle koule složené z kulíček ležela krabice. Sáhl po ní a vynal ji z kufru. Byla dřevěná a uzavírala ji poměrně jednoduchá spona. Zdvihl víko a uvnitř spatřil kovově lesklý materiál, který Zárivci používali místo papíru.

Opatrně uchopil první list a zjistil, že to je dlouhý pás, poskládaný do harmoniky. Pod ním byly další pásy, zřejmě ze stejného materiálu.

Bylo tam něco napsáno slabým a vybledlým písmem. Enoch se musel podívat zblízka, aby to dokázal přecíst.

Mému-----,-----příteli: (i když tam nestálo „příteli“, ale spíš možná „pokrevnímu bratru“ nebo „kolegovi“. Smysl přídavných jmen, která tomuto slovu předcházela, mu zcela unikaly.)

Písmo bylo obtížně čitelné. Trochu se podobalo spisovné, formální podobě jazyka, ale zřejmě se na něm projevil pisatelova osobnost, vyjádřená kudrlinkami a rozmáchlými tahy, které znesnadňovaly čtení. Enoch se propracovával kupředu jen pomalu. Hodně slov se mu nepodařilo rozluštit, ale celkový smysl víceméně pochopil.

Pisatel navštívil nějakou jinou planetu nebo možná prostě jen nějaké místo. (Jméno toho místa nebo té planety Enoch nerozluštil.)

- 151 -

Pri této návštěvě vykonával nějakou funkci – nebylo zcela jasné jakou – která souvisela s tím, že se blížila jeho smrt.

Enoch si udivene precetl celou vetu jeste jednou. Vetšina napsaného textu sice byla nejasná, ale tahle část byla zcela zretelná. Stálo tam moje nadcházející smrt a to se nedalo vyložit žádným jiným způsobem. Všechna tri slova byla zcela zretelná.

Pisatel na svého dobrého (přítele?) naléhal, aby následoval jeho příkladu. Sdelloval mu, že to, co udelal, mu bylo útechou a usnadnilo mu to cestu.

Jakékoliv další vysvětlení tu chybelo. Nebyl tu žádný odkaz k necemu dalšímu. Jen klidné prohlášení, že vykonal neco, co považoval za nutné v souvislosti se svou smrtí zaradit. Jako kdyby vedel, že smrt je blízko a nejenže se jí neobával – jako by se ho téměř ani netýkala.

Další část (odstavce tam nebyly) vyprávěla o nekom, s kým se pisatel setkal. Pohovorili si spolu o nějaké veci, ale Enoch nepochopil, o co šlo, protože nerozumel zcela neznámé terminologii.

A pak tam stálo: Velké starosti mi delají průmerné schopnosti (neschopnost? slabost?) nového strážce (a pak následoval ten tajemný symbol, který se dal zhruba preložit jako Talisman). Od smrti posledního strážce o Talisman nikdo dobre nepecoval. Je tomu už dlouho (následoval termín, vyjadrující dlouhé období), co byl nalezen ten pravý (citlivec?), aby vykonával své poslání. Bylo jich vyzkoušeno hodne, ale nikdo z nich nebyl vhodný. A protože galaxie nikoho podobného nenalezla, prestala žít v harmonii s hlavním životním zákonem. My v (chrámu? svatyni?) máme velké obavy, že bez opravdového spojení mezi (následovalo nekolik nerozluštitelných slov), skonci galaxie v chaosu (a nakonec jeste jedna řádka, která mu zustala záhadou).

Další veta se zminovala o necem jiném – o plánech na konání nějakého kulturního festivalu, na téma, které Enoch chápal prinejmenším jen mlhave.

Pomalu dopis složil a vložil zpátky do krabice. Mel trochu nepříjemný pocit, jako kdyby neco vyzvídal o přátelství, do kterého

mu nic nebylo. My v chrámu, stálo v dopise. Možná, že pisatel byl jedním z mystiků a psal svému příteli, filozofovi. A bylo docela pravděpodobné, že ty další dopisy byly od stejného mystika. Starý Zářivec si jich cenil natolik, že si je s sebou vzal i na cesty.

Najednou pocítil, jako by mu po zádech přelétl jemný vánek. Vlastně to nebyl vánek: zdálo se mu, že ve vzduchu zaznamenal chlad a podivný pohyb.

Ohlédl se za sebe do chodby, ale tam se nic ani nepohnulo.

Závan chladného vzduchu se už neopakoval. Jako kdyby tudy prošel duch, pomyslel si Enoch.

Mel snad Zářivec svého ducha?

Obyvatelé Vegy XXI znali přesně chvíli, kdy zemřel i všechny okolnosti jeho smrti. Vedeli i o tom, že tělo zmizelo. A pisatel se vyjadřoval o přibližující se smrti velice klidně. Mnohem klidněji, než by toho byla většina lidí schopna.

Bylo by možné, že toho o životě a smrti Zářivci vedeli mnohem víc? Bylo to snad sepsáno a uloženo v některém depozitáři nebo v několika chrámech po celé galaxii?

Nalézala se tam snad někde odpověď?

Stále ještě v podrepu, přemýšlel u otevřeného kufru o tom, že by tam někde ve vesmíru možná mohla být. Někdo už možná ví, jaký je smysl života a jaký bude jeho další osud. V té myšlence byla útecha, zvláštní druh osobní útechy, která spočívala v tom, že nějaká inteligentní bytost možná rozřešila záhadu této tajemné vesmírné rovnice. Možná, že přišla i na to, jak by mohla tato rovnice souviset s duchovní silou, casem a prostorem a všemi základními faktory, které držely vesmír pohromadě.

Snažil se představit si, jaký by asi zakoušel pocit, kdyby byl s duchovní silou ve spojení. Ale nedarilo se mu to. Uvažoval o tom, zda ti, kteří se s ní možná někdy spojili, nacházeli slova, jimiž by své pocity dokázali sdělit druhým. Zřejmě to bude naprosto nemožné. Jak by mohla bytost, žijící celý život v duvěrném spojení s prostorem a casem, vyjádřit, co to pro ni znamená a co přitom cítí?

Napadlo ho, že mu Ulysses o Talismanu nerekla celou pravdu. Prozradil mu, že zmizel, vůbec se však nezmínil o tom, že už řadu let byla jeho síla a sláva oslabena, protože jeho strážci nedokázali

zajistit spojení mezi bytostmi a duchovní silou. Rozklad, způsobený jejich neschopností, po celou tu dobu nahloďával pouta galaktického společenství. To, co se dnes zřejmě dělo, se neprihodilo za poslední léta. Narůstalo to děle, než byli mimozemšťané ochotni připustit. Uvedomil si však, že o tom většina z nich pravdepodobne ani nevedela.

Enoch zavrel víko krabice a vložil ji zpátky do kufru. Uvažoval o tom, že jednou, až bude v patricném rozpoložení, kdy na nej nebudou události tolik doléhat a nebude tak precitlivělý, až se otupí jeho pocit viny, že se zabývá vecmi, do kterých mu nic není, pak vypracuje presný a svedomite provedený preklad techto dopisu. Byl si jistý, že díky jim by lépe pochopil tento zajímavý a záhadný národ Veganu. Možná, že by se mu podarilo lépe posoudit jejich lidství – nikoliv v tom bežném a zabehlém smyslu, souvisejícím s tím, že je clovek príslušníkem lidského rodu na Zemi, ale v tom smyslu, že jistá pravidla chování musí sloužit jako základ pro pojmy, týkající se všech národu, stejně tak, jako lidství nebo lidskost byla základem pro pojem cloveka.

Natáhl ruku, aby zavrel víko kufru, ale pak zaváhal.

Rekl: jednoho dne. Ale ten den nemusí vubec nastat. Byl to určitý přístup k veci, říkat si pořád jednoho dne... Urcité rozpoložení mysli, které bylo dáno podmínkami uvnitř stanice. Tady mohl totiž očekávat nekonečne mnoho dnu, dnu, které budou pricházet vecne. Tady mel pojem o case zcela zkreslený. Mohl klidne hledet vpřed na dlouhou, téměř nekonečnou cestu casem. Ale ted je možná všechno u konce. Cas by se najednou mohl smrštít zpátky do svého puvodního rozmeru. Jestliže stanici opustí, ta dlouhá rada dnu skončí.

Znovu zdvihl víko kufru dokorán a vzadu je oprel o police. Sáhl dovnitř, vytáhl krabici ven a položil ji na podlahu vedle sebe. Rekl si, že si ji vezme nahoru a přidá ji k tem ostatním vecem, které musí mít pripravené, aby si je vzal s sebou, kdyby mel ze stanice odejít.

Kdyby? zeptal se sám sebe. Existoval ještě vubec tento problém? Dospel už k necemu v tom obtížném rozhodování? Zastihly ho snad všechny okolnosti nepripraveného, aniž si to uvedomoval a byl ted nucen se jimi řídit?

- 154 -

A pokud k rozhodnutí opravdu dospěl, pak z něho také vyplývaly i jisté důsledky. Kdyby odešel ze stanice, už by nikdy neměl možnost předstoupit před Galaktickou centrálu a požádat ji o to, aby Zemi vyléčila z války.

Jsi zástupcem země, řekl mu Ulysses. Jsi jediný, kdo může jejím jménem vystupovat. Ale mohl to opravdu udelat? Byl ještě vůbec skutečným zástupcem lidstva? Byl člověkem devatenáctého století – jak by tedy mohl zastupovat století dvacáté? Do jaké míry se lidské vlastnosti s každou generací mění? A nešlo jen o to, že byl z devatenáctého století. Žil také téměř stovku let v odloučení a ve zvláštních podmínkách.

Náhle pocítil vuci sobě hrůzu a zároveň i lítost. Premýšlel o tom, kým vlastně je, jestli je vůbec člověkem, jestli nedošlo k tomu, že mimodek přijal tolik nejrozumnějších mimozemských názorů, které na něj působily, až se z něj stal nějaký zvláštní druh křížence, podivný galaktický hybrid.

Pomaloučku přetáhl víko přes kufr a pevně ho uzavřel. Pak kufr zasunul zpátky pod police.

Vzal krabici s dopisy, vstal, zdvihl pušku a zamířil ke schodům.

31

V rohu kuchyně našel nějaké prázdné krabice. Winslowe mu v nich přinášel potraviny, které si u něj objednal. Dal se do balení.

Casopisy, pečlivě srovnané a seřazené podle čísel, zaplnily jednu velkou krabici a ještě část další. Vzal hromádku starých novin, pečlivě zabalil dvanáct diamantových lahviček, které stály na rímse, a dal je do další krabice, vystlané silnou vrstvou papíru, aby se nerozbily. Vytáhl z jedné vitríny ve skříni veganskou hrací skříňku a opatrně ji zabalil. Z další skříně vzal mimozemšťanskou literaturu, kterou vlastnil, a naskládal ji do čtvrté krabice. Prošel psací stůl, ale tam toho mnoho nebylo, jen tu a tam se v přihrádkách našla nějaká drobnost. Našel svoji mapu, zmáčkval ji a zahodil do koše na odpadky, který stál vedle stolu.

Krabice, které již byly plné, přenesl na druhou stranu místnosti a naskládal je vedle dveří, aby je měl po ruce. Lewis bude mít nákladní auto, ale od chvíle, kdy mu dá vědět, že ho potřebuje, může chvíli

- 155 -

trvat, než auto přijede. Rekl si, že když bude mít všechny důležité věci sbalené, mohl by je ven vynosit sám a počkat tam, než se vuz objeví.

Důležité věci – ale kdo mohl posoudit, co je důležité? Casopisy a mimozemská literatura, přirozene to především. Ale to ostatní? Co z toho ostatního? Všechno vlastně bylo důležité. Měl by s sebou vzít každou jednotlivou věc. Možná, že to půjde. Když na to bude mít čas a nenastanou mimorádné komplikace, možná, že by mohl odstěhovat úplně všechno, co v této místnosti je, spolu s tím, co je uloženo ve sklepe. Všechny ty věci byly jeho a měl na ně právo, protože mu byly darovány. Uvedomoval si však, že by presto mohla Galaktická centrála co nejsilněji protestovat proti tomu, aby si některé z nich bral.

A kdyby pak tedy k tomu došlo, naprosto zásadní věcí bylo, aby se mu podařilo odejít s tím, co bylo nejdůležitější. Možná, že by měl jít dolů do sklepa a vytáhnout nahoru ty předměty, které měly visacku. O nichž vedel, k jakému účelu slouží. Bylo pravděpodobně lepší vzít věci, o kterých něco ví, spíše než spousty materiálu, o kterém nevedel vůbec nic.

Nerozhodne tam stál a rozhlížel se po místnosti. Na nízkém stole ležely všechny předměty, které by měl s sebou vzít také. Mezi nimi vysílala své záblesky i malá pyramida z kuliček, kterou se Lucy podařilo spustit.

Uvidel, že Mazlík znovu slezl ze stolu a spadl na podlahu. Sehnul se, zdvihl ho a podržel v dlaních. Od té doby, co se na něj naposledy podíval, na něm vyrostlo pár dalších boulí. Mazlík měl teď jemný, světlučkový odstín. Naposledy, když si ho všiml, byl kobaltově modrý.

Asi nebylo správné, že tomu dal takové jméno. Možná, že to nebylo živé. A pokud ano, byl to druh života, který Enoch nebyl schopen pochopit. Nebylo to z kovu a nebyl to ani nerost – i když s oběma to mělo hodně společného. Pilník na tom nezanechával žádné stopy. Několikrát byl v pokušení uderit do toho kladivem, aby videl, co se stane – i když měl chut se vsadit, že to nebude mít žádný účinek. Pomalu to rostlo a také se to pohybovalo, ale nemohl zjistit, jak. Když to nechal ležet na místě a po nějaké době se vrátil, zjistil,

- 156 -

že se to pohnulo, i když jen malíčko. Poznalo, že je sledováno, a přestalo se hýbat, když se díval. Pokud mohl říci, nejedlo to nic a zdálo se, že to ani nic nevyměšuje. A nezávisle na ročním období, bez viditelného důvodu, to měnilo barvy.

Tuhle věc dostal asi tak před rokem od bytosti, pocházející odněkud ze Strelce. Enoch si vzpomněl, že to byl tvor, který si zasloužil být popsán. Ve skutečnosti to asi nebyla chodící rostlina, ale to stvoření tak vypadalo: vytáhlá, tenoucká rostlina, která trpěla nedostatkem vody a dobré půdy. Přesto však na ní vyrašila celá spousta výhonků, připomínajících privesky, které se prodávají v laciných obchodních domech. Při každém pohybu cinkaly jako tisíce stříbrných zvonečků a jejich zvuk zaplavil celou stanici.

Enoch se snažil stvoření zeptat a zjistit o darovaném předmětu něco bližšího, ale chodící rostlina jen rincela privesky a nesnažila se mu odpovědět.

Položil je tedy na roh psacího stolu. O několik hodin později, poté, co ta rostlina byla už dávno pryč, zjistil, že se předmět na stole přestěhoval na druhou stranu. Domněnka, že by se taková věc mohla pohybovat, mu však připadala příliš bláznivá, takže nakonec přesvědčil sám sebe, že se zmýlil, pokud šlo o místo, kam ji položil. Teprve o několik dní později měl příležitost se přesvědčit, že se skutečně pohybuje.

Až bude odcházet, bude muset vzít Mazlíka s sebou, a také Lucyinu pyramidu a kostku, na níž se promítaly obrázky z jiných světů a spoustu dalších věcí.

Stál tam s Mazlíkem v ruce a poprvé se podívil myšlenkou, že by měl balit.

Jednal, jako kdyby se už rozhodl, že stanicí opustí, jako kdyby si místo galaxie zvolil Zemi. Kdy a jak k tomu rozhodnutí vlastně došlo? Rozhodování by mělo být založeno na zvažování a srovnávání, ale on nic takového neudělal. Nestanovil si výhody a nevýhody, aby se mezi nimi snažil najít rovnováhu. Vlastně si to vůbec nepromýšlel. To rozhodnutí se k němu samo potichu vkradlo. Zdálo se mu, že ho nedokáže udelat, ale teď k němu dospěl tak snadno.

- 157 -

Bylo to snad proto, že nevedomky vstrebal prapodivnou smesici mimozemského způsobu uvažování a etiky a začal o tom přemýšlet jinak než dřív? Možná tu šlo o nějaký podvedomý způsob uvažování, který až do chvíle, kdy ho Enoch poprvé potřeboval, zustával v necinnosti?

Vkulne bylo ještě pár krabic. Prinese je a dokončí balení věcí, které si tu vybral. Pak půjde dolů do sklepa a vynese nahoru všechno, co je označené visáčkou. Podíval se k oknu a s nemalým překvapením zjistil, že si bude muset pospíšet, protože slunce se už klonilo k západu. Brzy bude večer.

Uvedomil si, že zapomněl na oběd, ale neměl teď na jídlo čas. Vezme si něco později.

Otocil se, aby položil Mazlíka zpátky na stůl. Jeho ucho však přitom zachytilo slabý zvuk, který způsobil, že na místě ztuhl. Bylo to jemné zakvinknutí spuštěného materializátoru, které si nemohl s nicím splést. Ten zvuk slyšel až příliš často, než aby se mýlil.

Musel to být úřední materializátor, protože tím druhým nemohl cestovat nikdo, aniž by poslal vzkaz.

To bude Ulysses, pomyslel si. Vrací se zpátky. Nebo je to možná nějaký jiný člen Galaktické centrály. Protože kdyby přicházel Ulysses, poslal by vzkaz předem.

Rychle vykročil, aby viděl do rohu, v němž stál materializátor. Z přistávacího kruhu vystupovala tmavá a štíhlá postava.

„Ulyssee!“ vykřikl Enoch, ale uvedomil si hned, jak promluvil, že to Ulysses není.

Na okamžik měl dojem, že vidí cylindr, bílou vázanku a frak na vytáhlé postavě. Pak zjistil, že tím tvorem je vzpřímeně krácející krysa. Její tělo pokrývala hladká a lesklá srst.

Tvár měla ostré hlodavčí rysy, s úhly, připomínajícími tvar sekery. Jak k němu otocila hlavu, na okamžik zahlédl červené zářící oči. Pak se však ten tvor obrátil zpátky do rohu. Enoch spatřil ruku, která něco vytahovala z pouzdra, zavešeného někde poblíž pasu. Dokonce i ve stínu se zatřpytilo kovovým leskem.

Neco tu nebylo v pořádku. Ten tvor ho měl pozdravit. Měl ho pozdravit a vyjít mu vstříc. Místo toho na něj vrhl červeným okem jediný pohled a pak se otocil do kouta.

- 158 -

Z pouzdra se vynoril kovový predmet. Mohla to byť jedine pistole nebo prinejmenším nějaká jiná zbran, kterou by clovek mohl za pistoli považovat.

To chteli stanici zavřít tímhle způsobem? ptal se v duchu Enoch. Jeden rychlý výstřel beze slov – a správce stanice leží mrtvý na zemi. Musel přijít někdo jiný než Ulysses, protože Ulyssovi by nemohli sverit takový úkol, aby zabil dlouholetého přítele.

Na stole ležela puška a žádný čas mu už nezbýval.

Ale tvor podobný kryse se celem do místnosti ještě neobrátil. Stále ještě stál otocený tváří do kouta a jeho ruka, s lesklou zbraní, se právě zvedala.

V Enochove mozku se rozeznel poplašný signál. Mávl paží a mrštil Mazlíkem po mimozemšťanovi v koute. Až kdesi z hloubi plíc se mu přitom mimodek vydralo z hrudi zarvání.

Uvedomil si totiž, že ten tvor se nechystá jen zabít správce, ale zničit celou stanici. Jediná vec, na kterou mohl v rohu mířit, byl řídicí komplex, nervové centrum, které umožnovalo její chod. Kdyby ho vyradil z činnosti, stanice by prestala fungovat. Aby mohla znovu začít pracovat, museli by sem poslat vesmírnou loď tím techniku z nejbližší stanice. Taková cesta by trvala mnoho let.

Když uslyšel Enochuv výkrik, tvor sebou trhl, obrátil se, prikrcil se a nahrbil. Rotující Mazlík prolétl vzduchem, zasáhl jej do bricha a zahnal zpátky ke zdi. Enoch vyrazil s roztaženými pažemi vpřed, aby se s tím tvorem chytil do křížku. Zbran vylétla kryse z ruky a rotovala po podlaze. A pak už byl Enoch u mimozemšťana. Sevrel ho pevne rukama. Do chrpí jej uderil jeho pach jako odporná vlna zášti a podlosti.

Zdvihl ho ze zeme. Mimozemšťan nebyl tak těžký, jak se Enoch domníval. Mocným pohybem jím smýkl z rohu, roztocil ho a mrštil na podlahu.

Krysí tvor narazil na židli. Chvíli se nehýbal, ale pak se odrazil od zeme jako ocelová pružina a vrhl se po revolveru.

Enoch udelal dva velké kroky a popadl ho za krk. Nadzdvihl ho a zatrásl jím tak prudce, až musel znovu pustit pistoli, které se mu

- 159 -

predtím podarilo zmocnit. Pouzdro, které mimozemšťanovi viselo přes rameno, ho přitom jako vibrující pneumatické kladivo několikrát uderilo o žebra, porostlá srstí.

Zápach zesílil tak, až měl Enoch pocit, jako by jej kolem sebe viděl. Jak s tím tvorem cloumal, zvedl se mu žaludek.

Najednou byl puch horší, ještě strašnější než předtím. V hrdle se mu rozhořel ohen a v hlavě mu začalo bušit kladivo. Pusobilo to jako náhlý úder do bricha, který vyrazil člověku dech. Enoch povolil stisk. Celý zkroucený se odpotácel zpátky a zvracel. Pritiskl si ruce k tváři a snažil se zápachu zbavit, uvolnit si od něj chrípí i ústa a vymnout si ho z očí.

Jako v mlze viděl, jak jeho nepřítel vstal, popadl pistoli a vyrátil se ke dveřím. Enoch neslyšel vetu, kterou pronesl, ale dveře se otevřely, tvor vyrazil vpřed a byl ten tam. Dveře se za ním zase s bouchnutím zasunuly.

32

Enoch se dobelhal ke stolu a chytil se ho, aby neupadl. Zápach už ustupoval a v hlavě se mu vyjasňovalo. Jen steží byl schopen uverit tomu, co se před chvílí odehrálo. Bylo nepochopitelné, že k necemu takovému mohlo dojít. Mimozemšťan přicestoval úředním materializátorem, ale ten mohl použít jen člen Galaktické centrály. A navíc byl Enoch pevně přesvědčen, že žádný člen Galaktické centrály by nejednal takovým způsobem, jako tento tvor. Znal také vetu, s jejíž pomocí se ovládaly dveře. O té nevedel nikdo kromě něj a Galaktické centrály.

Sáhl po pušce a potežkal ji v dlani.

Všechno je v pořádku, řekl si. Nic nebylo poškozeno. Nestalo se nic, až na to, že po Zemi se volně pohyboval mimozemšťan – a něco takového se nedalo připustit. Vstup na Zemi byl mimozemšťanům zakázán. Byla to planeta, kterou galaktické společenství dosud neuznalo, a proto její území leželo za jeho hranicemi.

Stál tam s puškou v ruce a bylo mu jasné, co musí udelat. Musí mimozemšťana přivést zpátky a dostat ho ze Zeme pryč.

Pronesl nahlas heslo, rázně vykročil otevřenými dveřmi ven a zahnul za roh domu.

- 160 -

Mimozemšťan utíkal přes pole a byl už blízko okraje lesa. Enoch bežel jako o závod, ale než se dostal do poloviny pole, pronásledovaný se vrhl mezi stromy a zmizel.

V lese se začínalo stmívat. Šikmé paprsky zapadajícího slunce ještě stále ozarovaly horní část klenby stromu, ale u země už začalo šero houstnout.

Když se dostal k lesu, Enoch zahlédl, jak někdo běží malou roklí, vybíhá nahoru na protější svah a utíká hustým porostem kapradí, které mu dosahovalo až téměř k pasu.

Kdyby se držel tím směrem dál, řekl si Enoch, mohlo by to dopadnout dobře, protože svah za roklí končil skalnatým místem, které tvořilo nad rekou sráz. Po obou stranách byly prolákliny, takže celý výběžek i se skalami byl od okolního terénu oddělen. Pokud se ukryje ve skalách, asi bude těžké mimozemšťana odtamtud dostat, ale nebude alespon moci uniknout. Enoch si však uvědomil, že nesmí ztrácet čas, protože slunce už zapadalo a brzy bude tma.

Zamířil mírně na západ, aby obešel vrcholek malé rokliny. Stále přitom sledoval prchajícího mimozemšťana. Bežící postava pokračovala vzhůru do svahu. Když si toho Enoch povšiml, ještě víc zrychlil krok. Teď měl mimozemšťana v pasti. Ten se při útěku dostal až na místo, odkud nemohl uniknout. Už se nemohl obrátit a proklouznout zpátky. Brzy se dostane až na okraj srázu. Tam nemůže udelat nic jiného, než se ukrýt mezi balvany.

Enoch proběhl co nejrychleji tou částí lesa, která byla zarostlá kapradím a vynoril se na vrcholku prudšího svahu, asi tak sto yardů pod masou balvanů. Tady les nebyl tak hustý. Rostlo tu jen řídké kroví a tu a tam nějaký strom. Mekkou, písčitou pudou vystrídala sut z ostrých kamínků, které se za léta působení mrazu odlomily od velkých balvanů a sypaly po svahu dolů. Sut teď pokrýval hustý mech a pro chůzi to byl velmi zrádný povrch.

Jak tedy Enoch bežel, přelétl balvany pohledem. Mimozemšťana však nezahlédl. Ale pak náhle zachytil koutkem oka pohyb a vrhl se k zemi za lískovým kerem. Skrz husté, propletené větve uviděl nepřítelovu siluetu, rýsující se proti nebi. Mimozemšťan neustále otáčel hlavu dopředu a dozadu, jak se snažil obsáhnout pohledem

celý svah pod sebou. Zbran držel napul zdviženou, připraven okamžité ji použít.

Enoch strnul ve své pozici a pevně sevrel pušku. Na kloubech prstu ho páčila tržná rána. Uvedomil si, že se odrel o kámen, jak prudce padl k zemi, aby se ukryl.

Mimozemšťan mu za balvany zmizel z dohledu a Enoch si pomalu pritáhl pušku k sobě, aby ji mohl použít, kdyby náhle zaznel výstrel.

Musel se však sám sebe v duchu ptát, jestli se odváží vystrelit. Odváží se mimozemšťana zabít?

Tam na stanici ho jeho nepřítel mohl zabít, když ho předtím omráčil svým strašným pachem. Neudelal to a místo toho utekl. Bylo to proto, uvažoval Enoch, že mel takový strach a nemyslel na nic jiného než aby unikl? Nebo možná váhal, zda má zabít správce stanice, podobne jako on se zdráhá zabít mimozemšťana?

Pátral pohledem po skalách, které se nad ním tycily, ale nic se tam nepohnulo. Nikoho nezahlédl. Musí se vydat nahoru do svahu, řekl si, a to velice rychle, protože čas nepracuje pro nej, ale ve prospěch mimozemšťana. Tma nastane ani ne za pul hodiny a tohle musí vyrádit dřív, než se úplně setmí. Kdyby mu mimozemšťan unikl, těžko by ho potom hledal. Mel jen malou šanci, že by ho našel.

Ale proc, zeptalo se jeho druhé já, by sis mel delat starosti s tím, jaké komplikace by mohla přinést mimozemšťanova přítomnost? Nechystáš se snad sám informovat Zemi, že v galaxii žijí jiné národy a nemáš snad v úmyslu jí předat co nejvíce svých poznatku z mimozemského vedení? Proc bys mel bránit tomuto mimozemšťanovi v tom, aby znicil stanici a zajistil tak, že Zeme bude na mnoho let odloučená? Kdyby to udelal, mohl by ses svobodne rozhodnout a naložit se vším, co na stanici je, podle svého přání. Bylo by pro tebe výhodné, kdybys dal událostem volný průbeh.

Ale to bych nemohl udelat, vykřikl v duchu Enoch. Nechápeš, že bych nemohl?

V kroví nalevo od nej to náhle zašustilo a on se otocil s puškou připravenou k výstrelu.

Spatril Lucy Fisherovou. Byla jen pár metru od nej.

„Utíkej pryč!“ vykřikl na ni. Zapomněl, že ho nemůže slyšet.

Zdálo se, že si toho nevšimla. Ukázala nejprve nalevo, pak rukou opsala velký oblouk a namířila jí k balvanu. Jdi pryč, prosil ji v duchu tiše. Jdi odtud pryč. A udelal na ni odmítavý pohyb, aby jí naznačil, že by měla jít zpátky, že by na tomto místě neměla zůstat.

Zavrtela hlavou, sehnula se a rozběhla doleva a nahoru po svahu.

Enoch se vztyčil a vrhl se za ní. Jak udelal prudký skok vpřed, uslyšel za sebou sycivý zvuk a ve vzduchu najednou ucítil ostrou vůni ozónu.

Instinktivně padl k zemi. O něco níž uviděl, jak z malého ctverce pudy za ním stoupá pára. To, co na tomto kousku země rostlo, znicil v okamžiku nelítostný oheň. Ze země i z kamene se náhle stala jedna bublající masa.

Laser, uvedomil si Enoch. Mimosmšťan měl laserovou pistoli, která pomocí tenkého paprsku světla dosahovala strašných účinků.

Duchapřítomnost se mu vrátila. Rychle popoběhl o něco výš do svahu a za šlukem bráz opět padl tváří k zemi.

Znovu zaslechl sycivý zvuk. Kolem něj prolétl proud horkého vzduchu a Enoch ještě jednou ucítil ozón. Uviděl, že z jednoho místa na protějším svahu stoupá kour. Na Enochův rukáv slétly částecy popela. Rychle pohlédl vzhůru a spatřil, že horní část brezového hájku zmizela. Laser ji usekl a spálil na popel. Z uriznutých kmenů líny stoupaly drobné kroužky kouře.

Bylo jasné, že bez ohledu na to, co na stanici chtěl nebo mohl udelat, to teď mimosmšťan myslel vážně. Vedel, že je v úzkých. Teď už nikoho nešetřil.

Enoch se přitiskl k zemi. Delal si starost o Lucy. Doufal, že je v bezpečí. To pošetilé děvce se k tomu nemelo připlést. V tuhle denní dobu neměla v lese co pohledávat. Starý Hank ji zase bude hledat a bude si myslet, že ji unesl. Premítal, co to do ní vjelo.

Soumrak se prohluboval, jen vzdálené vrcholky stromů ještě zachycovaly poslední paprsky slunce. Roklí se k němu z údolí hluboko dole vkrádal chlad a země vydávala vlhkou, svěží vůni. Odněkud z hnízda na zemi se ozývalo bedování lelky.

- 163 -

Vyrazil z úkrytu za brízami a hnál se do svahu. Dobehl k padlému kmeni, který si předem vybral, aby mu posloužil jako ochrana a vrhl se na zem vedle něj. Po mimozemšťanovi jako by se slehla zem, ani se po Enochovi nepokusil znovu vystrelit z laserové pistole.

Enoch si prohlížel terén, který ležel před ním. Ještě dvakrát popobehne, jednou k té malé hromadě kamenu a podruhé k místu, kde začínaly balvany. Tak se ocitne nad místem, kde se ukrýval mimozemšťan. Ale co vlastně udelá, až tam bude?

Samozřejmě, že ho z úkrytu vyžene. Nemohl si nic naplánovat, ani si připravit nějakou taktiku předem.

Jakmile bude poblíž balvanu, bude muset improvizovat a využít každé příležitosti, která se mu naskytne. Má nevýhodu v tom, že mimozemšťana nesmí zabít. Musí ho chytit, a i kdyby rval a kopal kolem sebe, odvléct ho až do bezpečí stanice.

Možná, že tady venku se nebude moci bránit svým pachem tak snadno, jako se mu to darilo uvnitř stanice. O to bych to měl snazší, pomyslel si Enoch. Zkoumal hromadu balvanu od jednoho konce k druhému, ale nespátril nic, co by mu pomohlo zjistit, kde se právě mimozemšťan ukrývá.

Začal se pomalu plížit vpřed. Pohyboval se opatrně, aby ho žádný zvuk neprozradil, a připravoval se k dalšímu behu do kopce.

Koutkem oka zahlédl stín, který se rychle pohyboval vzhůru do svahu. Rychle se posadil a přiložil pušku k rameni. Ale dříve než stihl zamířit, stín už byl u něj, stáhl ho zpátky k zemi a tiskl mu ústa velkou, plochou dlaní.

„Ulysee“, zamumlal Enoch, ale ta hrozivě vyhlížející postava vydala jen varovné zasyknutí.

Pak se její váha pomalu přesunula stranou a ruka mu sklouzla z úst.

Ulysses mávl rukou k hromadě balvanu a Enoch prikývl. Ulysses se prikrcil k Enochovi blíž a sklonil k němu hlavu. Jeho ústa zašeptala Enochovi do ucha ze vzdálenosti pouhých několika palců:

„Talisman! Má u sebe Talisman!“

„Talisman!“ vykřikl Enoch, ale hned se snažil hlas ztlumit, když si uvedomil, že by měl být zticha, aby pozorovatel nahore nezjistil, kde právě je.

Nahore na pahorku zarachotil uvolněný kamínek, kterým nekdo pohnul, a začal se kutálet dolů, odrážaje se pritom od svahu. Enoch se za padlým kmenem stromu pritiskl k zemi ještě víc.

„K zemi!“ zakřičel na Ulysesea. „K zemi! Má pistoli!“

Ale Ulysses ho popadl za rameno.

„Enochu! Podívej!“

Enoch se rázem vztýčil. Nahore na vrcholku skal uvidel proti obloze dvě tmavé, zápasící postavy.

„Lucy!“ vykřikl.

Jednou z tech postav byla Lucy, druhou mimozemšťan.

Připlížila se k nemu, pomyslel si Enoch. Ta pošetilá dívka se k nemu připlížila! Zatímco se mimozemšťan soustředil na pozorování svahu, prikradla se k nemu a pak na něj zaútočila.

V ruce držela klacek, zřejmě nějakou větev. Držela ji nad hlavou, připravená zaútočit, ale mimozemšťan ji popadl za ruku a ona ho nemohla uderit.

„Strílejš,“ řekl Ulysses nevýrazným, hluše znejícím hlasem.

Enoch zdvihl pušku, ale měl potíže se zaostřením, protože tma zhoustla. A ty postavy byly tak blízko sebe! Byly příliš blízko.

„Strílejš!“ zakřičel Ulysses.

„Nemůžu,“ vzlykl Enoch. „Je moc velká tma.“

„Musíš,“ řekl Ulysses napjatým, tvrdým hlasem. „Musíš to risknout.“

Enoch znovu zdvihl pušku k rameni. Zdálo se mu, že teď vidí o něco lépe a uvedomil si, že mu nevadila ani tak tma, jako vzpomínka na ten výstřel, kterým chybil ve světe, kde existovalo houkající monstrum na chudách. Když se netrefil tam, může chybit i teď.

Muška se zastavila na hlavě krysy. Hlava se na chvíli odklonila, ale pak se zase vrátila do stejné polohy.

„Strílejš!“ zarval Ulysses.

Enoch stiskl spoušť. Zaznel výstřel. Nahore na balvanech se tvor na okamžik zastavil. Z hlavy mu zbývala jen pulka.

- 165 -

V pološeru se na pozadí vecerního nebe vzduchem rozlétly cáry
jeho tela jako nějaký černý hmyz.

Enoch pustil pušku, padl na zem a zaryl prsty do řídké,
mechovitě pudy. Při pomýšlení na to, co se mohlo stát, mu bylo
nanic. Cítil se slabý a plný vdecnosti za to, že se to nestalo. Léta,
která strávil cvicením na strelnici, se konečne vyplatila.

Je to tak zvláštní, napadlo ho, kolik nesmyslných vecí utváří náš
osud. Strelnice byla naprosto nesmyslná, podobne jako kulečníkový
stul nebo hra v karty. Mela jen jediný účel – aby zabavila správce
stanice. Ale hodiny, které tam strávil, nakonec vedly práve k této
chvíli a k tomuto výsledku, k jedinému okamžiku na tomto svahu.

Zeme pod ním vstrebala nevolnost, kterou pocitoval. Tiše a
nepozorovane se k nemu vrátil mír. Vnímal klid stromu, lesní pudy i
prvního ztišení s príchodem noci. Jako kdyby se k nemu naklánelo
nebe, hvezdy i samotný vesmír a šeptali mu o tom, že s nimi tvorí
základní jednotu. Na chvíli pocítil, že pochopil začátek nějaké
pravdy a s tím poznáním prišla útecha a pocit velikosti, jaký dosud
nikdy nezažil.

„Enochu,“ zašeptal Ulysses, „Enochu, bratre muj, ...“ V jeho
hlase jakoby zaznelo skryté vzlyknutí. Až do této chvíle ještě nikdy
nenazval Enocha bratrem.

Enoch si klekl a pohlédl nahoru. Na hromade balvanu uvidel
tlumené, podivuhodné svetlo, mekké a nežné, jako kdyby nějaká
obrovská svetluška rozsvítila svou lucernu a nechala ji stále horet.

Svetlo sestupovalo po kamenech, smerovalo k nim. Videl, že ho
nese Lucy, a pripadalo mu, jako kdyby se k nim blížila se svítilnou v
ruce.

Ulysses vztáhl ve tme ruku a pevne uchopil Enocha za paži.

„Vidiš?“ zeptal se.

„Ano. Co je ...“

„Je to Talisman,“ pronesl Ulysses unesene a z hrdla se mu pritom
vydraly chraptivé zvuky. „Ona je naším novým strážcem. To ji jsme
celá ta léta hledali.“

- 166 -

Co právě teď prožívá, je tak úžasné, že to člověku nemůže nikdy zevšednet, říkal si Enoch, jak procházeli lesem. Ani na chvíli jej ten nádherný pocit neopustil. Měl chut ho obejmout, sevřít a držet už navždycky. A i když nakonec zmizí, už na tento zážitek pravdepodobne nikdy nezapomene.

Ten pocit se nedal vyjádřit slovy. Byla v něm obsažena materská láska, otcovská pýcha, zbožňování milenky, blízkost přítele. Byly to všechny tyto city dohromady, ale také ještě něco mnohem většího. I ta největší vzdálenost se mu náhle zdála být nepatrná a všechno složité mu připadalo jednoduché. Všechny zármutek a strach zmizel, i když určitý pocit hlubokého smutku pretrvával. Jako kdyby člověk cítil, že takový okamžik už nikdy v životě nepozná – že jej za chvíli ztratí a už jej nikdy nedokáže prožít znovu. Ale ještě k tomu nedocházelo, protože ten povznášející okamžik stále nekonicil.

Lucy šla mezi nimi a tiskla si vak, v němž nesla Talisman, tesne k hrudi. Objímala ho oběma rukama a když se na ni Enoch díval v jeho mekkém svetle, musel při tom myslet na malé devcátko, které si nese milovanou kocicku.

„Už celé století,“ řekl Ulysses, „nebo možná několik stovek let, a možná dokonce ještě nikdy to takhle nezárilo. Nemohu si vzpomenout, že bych kdy něco podobného zažil. Je to prekrásné, nemyslíš?“

„Ano,“ řekl Enoch. „Je to nádherné.“

„Ted budeme zase zajedno,“ řekl Ulysses. „Ted budeme zase schopni cítit. Ted budeme jedním národem, místo mnoha národu.“

„Ale ten tvor...“

„Byl vychytralý,“ řekl Ulysses. „Držel Talisman, aby za něj dostal výkupné.“

„Takže ho ukradl.“

„Všechny okolnosti ještě neznáme,“ odpovedel mu Ulysses. „Ale samozrejme je zjistíme.“

Tiše kráceli lesem dál. Korunami stromu zahlédli daleko na východe první slabou záři. Byla predzvestí měsíce, stoupajícího na oblohu.

„Jedna vec mi není jasná,“ řekl Enoch.

„Ptej se,“ odpovedel mu Ulysses.

„Jak jen ten tvor mohl Talisman nést a necítit – necítit jeho vliv?
Protože kdyby tomu tak bylo, tak by ho prece neukradl.“

„Je to vždycky jen jeden clovek z mnoha miliard,“ řekl Ulysses,
„kdo jej dokáže – jak bys to řekl? – naladit. Pro tebe i pro me by nic
neznamenal. Nereagoval by na nás. Mohli bychom ho držet v rukou
vecne, a nic by se nestalo. Ale když se dotkne Talismanu ten jeden
jediný clovek z miliard ostatních, oživne. Je mezi nimi urcity
vzájemný vztah, určitá citlivost – nevím, jak bych to lépe vyjádřil –
která tvoří most mezi tímto zvláštním přístrojem a kosmickou
duchovní silou. Není to jen samotný stroj, který dokáže vyhledat duchovní
sílu a napojit se na ni. Reaguje na mysl živého tvora a
pomáhá jí v tom, aby nám tu sílu přinesla.“

Stroj, mechanismus, nic víc než nástroj. Vzdálený příbuzný
motyky, šroubováku nebo kladiva, ale presto něco docela jiného.
Vzdálený podobne jako lidský mozek od první aminokyseliny, která
na této planete vznikla, když byla Země ještě mladá. Clovek by byl v
pokušení říci, pomyslel si Enoch, že žádný jiný, dokonalejší nástroj
už nemohl existovat, že Talisman byl nejvyšším projevem
vynalézavosti, jakého mohl být jakýkoliv mozek schopný. Ale
možná je tento způsob uvažování scestný, protože treba žádné
omezení neexistuje – vždyť je dost pravdepodobné, že proste není
poslední stupeň vývoje. Žádná bytost ani žádná skupina tvorů se
zrejme nemůže v určitém bode zastavit a říci, dál už nepujdeme, o
další vývoj už nemá cenu se snažit. Každý vývoj prináší tolik nových
možností v podobe vedlejších účinků, tolik dalších cest, kterými se
muže clovek dát, že s každým krokem, který na své ceste učiní,
nachází více a více možností. Nikdy nenastane konec, pomyslel si
Enoch, a nic nikdy neskončí.

Došli až k okraji pole a zamířili přes něj ke stanici. Shora k nim
dolehl zvuk bežících nohou.

„Enochu!“ zakřičel někdo ve tmě. „Enochu, jsi to ty?“

Enoch ten hlas poznal.

„Ano, Winslowe. Stalo se něco?“

Pošták se vyřítel ze tmy a zadýchane se zastavil na místě, kam
ještě dopadalo světlo Talismanu.

- 168 -

„Enochu, už jdou! Jsou jich dvě plná auta. Ale já je zdržel. Tam, co k tobě od silnice vede cesta, na tom zúženém místě, jsem jim nasypal kilo velkých hřebíků... To je na chvíli zdrží.“

„Velkých hřebíků?“ zeptal se udivene Ulysses.

„Je to celý dav,“ řekl Enoch. „Jdou si pro mě. Ty hřebíky...“

„Aha, už vím,“ řekl Ulysses. „Prasknou jim pneumatiky.“

Winslowe se k nim přiblížil o krok blíž, celý okouzlený pohledem na zářící Talisman, který Lucy chránila na hrudi.

„Není to Lucy Fisherová?“

„Samozřejmě,“ odpověděl Enoch.

„Její táta vtrhl před chvílí do města a prohlašoval, že znovu zmizela. Až do té chvíle byl už všude znovu klid a všechno bylo v pořádku. Ale starý Hank je znovu zburcoval. Tak jsem šel do železářství, koupil ty hřebíky a předjel je.“

„A ten dav?“ zeptal se Ulysses. „Já ne...“

Winslowe ho prerušil, sotva popadal dech, celý dychtivý sdělit všechno, co vedel. „Ten ženšenák je u domu a čeká na tebe s nákladákem.“

„To bude Lewis s telem Zářivce,“ řekl Enoch.

„Je porádne rozcilený,“ řekl Winslowe. „Říkal, že na něj čekáš.“

„Možná, že bychom tu neměli jen tak stát,“ navrhl Ulysses. „I můj slabý rozum mi říká, že se teď rozhodne spousta věcí.“

„Co se tu vlastně děje?“ vykřikl pošták. „Co to Lucy drží a kdo je tady ten chlápek?“

„Později,“ řekl mu Enoch, „pak ti to řeknu. Teď na to není čas.“

„Ale Enochu, co ten dav?“

„Já si to s nimi vyřídím,“ řekl Enoch pochmurne, „až budu muset. Teď jsou tu důležitější věci.“

Všichni čtyři se rozbehli vzhůru svahem a přitom se vyhýbali místům, kde plevel narostl do výše pasu. Před nimi se proti večernímu nebi zvedala tmavá, strohá silueta stanice.

„Jsou támhle dole u odbočky,“ řekl Winslowe sípavým hlasem. „Dole, jak je to světlo. To jsou přední světla auta.“

Dorazili na dvůr a běželi k domu. Ve svetle, které vrhal Talisman, se zaleskla černá hmota nákladního auta. Ze stínu se oddělila postava a spechala k nim.

„Jsi to ty, Wallace?“

„Ano,“ odpovedel Enoch. „Omlouvám se, že jsem tu nebyl.“

„Byl jsem trochu rozčilený,“ řekl mu Lewis, „když jsem te tu nenašel.“

„Stalo se něco neočekávaného,“ odpovedel mu Enoch. „Musel jsem s tím něco udelat.“

„Je tam tělo uctívajícího?“ zeptal se Ulysses. „Je uvnitř?“

Lewis přikývl. „Jsem rád, že ho můžeme vrátit.“

„Budeme ho muset donést dolu do sadu,“ řekl Enoch. „Autem se tam nedá zajet.“

„Tenkrát jsi ho tam nesl ty,“ řekl Ulysses.

Enoch přikývl.

„Příteli,“ řekl mimozemšťan, „byl bych rád, kdybych měl dnes tu cest já.“

„Ale samozřejmě,“ odpovedel Enoch. „Jste by byl rád.“

A na jazyk mu přišla slova, která však polkl, protože se neslušelo, aby je pronesl – slova díky za to, že ho Ulysses zbavil povinnosti dovést nápravu až do konce, za jeho gesto, které ho osvobozovalo od doslovného vyplnění podmínek, které prikazoval zákon.

Winslowe, který stál vedle něho, však najednou řekl: „Už přicházejí. Slyším je na silnici.“

Nemýlil se.

Od silnice k nim dolehl tichý zvuk nohou, krácejících prašnou cestou. Nemely naspech, protože nepotřebovaly spechat. Byly to vyzývavé, uvážené kroky nestvury, která si je svou koristí natolik jistá, že si může dát na čas.

Enoch se otočil a pozdvihl trochu pušku. Namířil ji ve směru zvuku tech kroků, které se k nim blížily ze tmy.

Ulysses, který stál za ním, však tiše pronesl:

„Možná by bylo nejvhodnější, kdyby byl donesen k hrobu v celé sláve, za plného osvětlení našeho znovunalezeného Talismanu.“

„Ona te neslyší,“ řekl Enoch. „Nezapomeň, že je hluchá. Budeš jí to muset ukázat.“ Ale ještě to ani nedorekl a za ním se náhle rozsvítila oslepující záře.

- 170 -

S pridušeným výkřikem se pootočil, aby videl na malou skupinku, která stála vedle nákladního auta. Spatřil, že vak, v němž byl uzavřen Talisman, leží Lucy u nohou, a dívka hrde drží ten zdroj jasné záře vysoko nad hlavou. Světlo se šířilo dvorem až ke starému domu, některé paprsky dosahovaly až do pole.

Nastalo ticho. Celý svět jako by se na chvíli zastavil, zadržel dech a pozorně, s posvátnou úctou naslouchal, zda neuslyší očekávaný zvuk. Ten však nepřicházel – a také nikdy neprijde. Presto bude vždycky očekáván.

S tichem se dostavil i pretrvávající pocit míru. Zdálo se, že se člověku vsakuje přímo do vlastní drene jeho bytosti. Nebyl to mír, který by někdo nastolil a ten pak smel existovat jen díky tomu, že se mu lidé podvolili. Byl to skutečný mír, pokoj duše, který přicházel s klidným západem slunce na konci dlouhého, horkého dne, nebo za casného, trpytíve přízračného jarního rána. Člověk jej vnímal i všude kolem. sebe a cítil, že není přítomen jen tady, na jediném místě – že pokračuje všemi směry, až do nejzazších dálav nekonečna, a že má hloubku, díky níž pretrvá až do posledního vzdechu vecnosti.

Enoch se pomalu vzpamatoval a obrátil se, aby videl na pole. Muži stáli na místě, kde poslední paprsky světla, jež vyzařoval Talisman, hraničily s tmou. Byla to šedá skupinka lidí, choulících se k sobě jako smečka náhle zkontrolovaných vlků, která se zarazila na obvodu slabého světla táborového ohně.

Jak na ne pohlédl, stáhli se zpátky – zpátky do hlubší temnoty, z níž sem přišli prachem polní cesty.

Až na jednoho, který se obrátil a dal se na útek. Vrhł se do tmy dolu k lesu a v šílené hruze vyl jako pes, kterého něco vydesilo.

„To je Hank,“ řekl Winslowe. „Tamhle beží Hank.“

„Mrzí mě, že jsme ho polekali,“ řekl Enoch strízlive.

„Talismanu by se nemel nikdo bát.“

„Ten se bojí sám sebe,“ řekl pošťák. „On s tím strachem žije.“

Je to tak, pomyslel si Enoch. Takhle to s člověkem je – a vždycky to tak bylo. Odedávna si v sobě nesl strach. A to, ceho se bál, byl vždycky jen on sám.

Uložili telo do hrobu a navršili na ne zem. Všech pet nad ním ještě chvíli postálo. Naslouchali neklidnému vetru, který se zvedl v jablonovém sadu, zaplaveném měsíčním světlem. Z dálky, z úžlabin nad údolím reky, se stříbrnou nocí spolu dorozumívali lelci.

Enoch se snažil v měsíčním svetle rozluštit nápis, vyrytý na hrube otesaném náhrobku, ale nebylo už dost světla. Vlastně si jej ani císt nepotreboval, protože si tyto řádky stále pamatoval:

Zde odpocívá bytost ze vzdálené hvězdy. Zeme jí však není cizí, protože ve smrti patří vesmíru.

Napsal jsi to tak, jako bys byl jedním z nás, řekl mu vyslanec Zářivcu teprve včera večer. Enoch to sice nerekla nahlas, ale Vegan se mylil. Ta slova nevyjadrovala jen to, co cítili Vegané. Takové city meli i lidé.

Slova byla vytesána neobratně a v nápisu bylo několik drobných chyb. Jazyk Zářivcu byl totiž dost obtížný. Kámen náhrobku byl mekcí než mramor nebo žula, které se pro tyto účely nejcasteji používaly, a písmo na něm nezustane. Za několik let budou písmena pusobením slunce, deště a mrazu necitelná, a za pár dalších let zmizí docela. Nezustane nic než zdrsnelý povrch kamene, který bude připomínat, že tu bylo kdysi něco napsáno. Enoch si však pomyslel, že to nevadí, protože ta slova nejsou vyryta pouze do kamene.

Podíval se na Lucy, která stála naproti němu na protější straně hrobu. Talisman už byl znovu ve vaku a zářil teď slaběji. Stále jej pevně tiskla k hrudi a na tváři měla i teď zanícený výraz – jako kdyby už nežila v tomto svete, ale vešla do nějakého jiného, vzdáleného rozmeru, v němž prebývala sama a v němž zapomnela na celou minulost.

„Myslíš,“ zeptal se ho Ulysses, „že pujde s námi? Myslíš, že by mohla být u nás? Dovolili by jí na Zemi...“

„Zeme do toho nemá co mluvit,“ prohlásil Enoch. „My pozemšťané jsme svobodní. Záleží jen na ní.“

„Myslíš, že pujde?“

„Myslím, že ano,“ odpověděl Enoch. „Možná, že tohle je ta chvíle, na kterou čekala celý život. Asi to sama cítila, dokonce i bez Talismanu.“

Vždycky byla ve spojení s necím, co bylo mimo dosah lidského chápání. Měla nějakou schopnost, jakou neměla žádná jiná lidská bytost. Clovek to cítil, ale nedokázal tu schopnost pojmenovat, protože pro ni nebylo žádné jméno. A ona se neobratně pokoušela ji využívat, i když nevedela dobře, jak. Kouzlila nad bradavicemi, hojila motýly a jen Buh vedel, co ještě dalšího vykonala, aniž ji kdo přitom videl.

„A co její otec?“ zeptal se Ulysses. „Ten, který tak vyl a utíkal od nás pryč?“

„Vyrídím to s ním,“ řekl Lewis. „Promluvíme si o tom. Už ho dost dobře znám.“

„Ty chceš, aby šla s tebou do Galaktické centrály?“ zeptal se Enoch.

„Jestli bude chtít,“ odpověděl Ulysses. „Musím to Centrále okamžite oznámit.“

„A odtamtud bude cestovat po celé galaxii?“

„Ano,“ řekl Ulysses. „Moc ji potřebujeme.“

„Mohli bychom si ji ale na pár dní vypůjčit?“

„Vypůjčit?“

„Ano,“ potvrdil Enoch. „My ji také potřebujeme. Ted ji potřebujeme ze všech nejvíc.“

„Samozřejmě,“ řekl Ulysses. „Ale jak...“

„Lewisi,“ zeptal se Enoch. „Myslíte si, že by se naše vláda – možná ministr zahraničních věcí – dala přesvědčit, aby byla Lucy jmenována jedním z členů naší delegace na mírové konferenci?“

Lewis začal koktat, pak se zarazil a začal znovu. „Snad by se to zařídit dalo.“

„Umíte si představit,“ zeptal se Enoch, „jaký dojem by na konferenci udelala tahle dívka s Talismanem?“

„Možná máte pravdu,“ řekl Lewis. „Ale než tohle rozhodnutí ministr přijme, bude bezpochyby chtít napřed mluvit s vámi.“

Enoch se obrátil k Ulyseovi, ale ani nemusel svou otázku vyslovit.

- 173 -

„Samozřejmě,“ řekl Ulysses Lewisovi. „Dejte mi vedet a já se schuzky také zúčastním. Mohl byste také tomu dobrému muži říci, že by nebyl špatný nápad, kdyby dal dohromady světový výbor.“

„Světový výbor?“

„Aby zarídil,“ řekl Ulysses, „že se k nám Zeme přidá. Nemužeme mít přece strážce Talismanu z planety, která nepatří mezi nás!“

35

Hromada balvanu se v měsíčním světle bíle leskla jako kostra nějakého prehistorického zvířete. Tady, nedaleko okraje srázu, který tu vybíhal nad rekou, už větší stromy proradly a skalnatý vrcholek cnel pod širým nebem.

Enoch stál vedle jednoho z obrovských balvanu a díval se na postavu, která ležela schoulená mezi kameny. Byl to chudák, ubohý smolar, pomyslel si. Ted je mrtvý a k tomu tak daleko od domova, a vlastně to všechno bylo k nicemu.

Ale ve skutečnosti to vlastně asi nebyl ani chudák, ani smolar. Ten mozek, který se roztrátil a rozstříkl kolem dokola, musel určitě vypracovat nějaký velký plán. Plán, podobný tomu, jaký byl zřejmě uložen v mozku pozemského Alexandra či Xerxa nebo Napoleona, sen o velké moci, cynicky naplánovaný, jehož mělo být dosaženo a jenž měl být udržen za každou cenu. Sen grandiózních rozměrů, který nejenže odsunul stranou veškeré morální ohledy, ale zcela je zrušil.

Na chvíli se snažil představit si, o jaký plán asi šlo, ale jak tak zkoušel svoji představivost, uvedomoval si, jak pošetilé je chtít tuto bytost pochopit, protože tu musely hrát svou roli okolnosti, o nichž nemel ani tušení a které by možná ani nedokázal pochopit. Ale at už to bylo jakkoliv, něco tu nevyšlo. V tomto plánu nemohla být Zeme nicím jiným než útočištěm, kterého mohl ten tvor využít, když mu začaly problémy. Skutečnost, že tu ted ležel, už byla jen důsledkem té bezvýchodné situace. Byl to poslední zoufalý pokus, který nevyšel.

Bylo ironií osudu, pomyslel si Enoch, že tento tvor na úteku odnesl Talisman přímo do náručí „citlivce“, že se vydal na planetu,

- 174 -

na níž by nikdo někoho podobného nehledal. Jak teď o tom zpetně přemýšlel, napadlo jej, že Lucy bezpochyby Talisman vnímala na dálku. Pusobil na ni přesně tak, jako magnet přitahuje kousky oceli. Možná, že nevěděla nic jiného než to, že Talisman musí být někde blízko, a že je to něco, po čem touží. Že je tím, na co ve své osamělosti čekala, aniž tušila, o co se jedná a aniž měla nádeji, že to najde. Zachovala se podobně jako dítě, které najednou spatří na vánočním stromku zářící, nádhernou kouli a rozhodne se, že ji musí mít.

Ten tvor, který tu leží, pomyslel si Enoch, musel být schopný a vynalézavý. Jen samotné uloupení Talismanu muselo vyžadovat podnikavost a velké schopnosti. Pak jej schovával po celá léta a musel také proniknout do tajemství záznamu Galaktické centrály. Enoch uvažoval, zda by to všechno bylo možné, kdyby Talisman skutečně fungoval. Kdyby Talisman pusobil, došlo by vůbec ke vzniku té morální lhostejnosti a nenasytosti, která tohoto mimozemšťana k takovému cinu dohnala?

Ale to všechno teď skončilo.

Talisman byl vrácen a našel se nový strážce – hluchonemá dívka ze Zeme, nejponiženejší z lidí.

Na Zemi zavládne mír a až přijde čas, tato planeta se přidá ke společenství galaxie.

Teď už nebyly žádné problémy.

Už nebude nutné přijímat rozhodnutí. Lucy bude rozhodovat za všechny ostatní...

Stanice tu zustane a on může zase rozbalit krabice a uložit deníky zpátky na police. Mohl se znovu vrátit na stanici, usadit se a pokračovat v práci.

Je mi líto, řekl té schoulené postavě, která tam ležela mezi balvany, je mi líto, že to byla moje ruka, která ti to musela udelat.

Otocil se a došel až k místu, kde sráz vybíhal nad reku, která tekla dole. Zdvihl pušku a na chvíli tam s ní nehybně postál a držel ji v ruce. Pak ji odhodil a sledoval, jak padá dolu a jak se ve vzduchu otáčí. V měsíčním světle se zaleskl zásobník a pak už Enoch viděl, jak to dole malíčko šplouchlo, když puška dopadla do reky. Zdola, z

velké dálky, pak uslyšel spokojené zaklokotání vody, protékající kolem srázu a plynoucí dál, na jiná místa Zeme.

Na Zemi nastane mír, premítal Enoch, k válce už nedojde. S Lucy u konferenčního stolu nebude na válku ani pomyšlení. Ale i kdyby se někteří lidé dali do behu a vyli přitom strachem, který si nesli v duši, strachem a hruzo z pocitu viny, jež by prehlušila i blaženost a útechu, které Talisman poskytoval, stejně by už k válce nemohlo dojít.

Zbývala však ještě dlouhá cesta, dlouhá a osamelá, než bude myšlenka na opravdový mír zářit v lidských srdcích.

Dokud neprijde čas, kdy už nikdo nebude prchat, celý zdívoceý strachem (jakýmkoliv druhem strachu), nebude tu skutečný mír. Dokud poslední clovek neodhodí svou zbran (jakýkoliv druh zbrane), nebude mít lidský rod klid. Puška byla jen tou nejmenší zbraní na Zemi, tím nejmenším druhem nelidskosti, který clovek projevoval cloveku – nic víc než symbol všech dalších a mnohem nebezpečnějších zbraní.

Stál na okraji útesu a díval se na reku a tmavý stín lesnatého údolí. Mel pocit, že bez pušky má ruce podivne prázdné, ale cítil, že jen kousek odtud před chvílí vkročil do jiného časového pole. Jako kdyby najednou skončil celý vek a on vyšel ven do sveta, který, zářil a byl zcela nový, neposkvvrnený žádnými chybami minulosti.

Dole pod ním se valila reka, které bylo tohle všechno lhostejné. Rece nezáleží na nicem. Odnese s sebou kel mastodonta, lebku tygra šavlozubého nebo žebra cloveka. Nakonec je pohltí, zaneše bahnem nebo pískem a klokotave se pres ne přežene, až všechno ukryje.

Před milionem let tu žádná reka nebyla, a za další milion tu možná už žádná nebude. Za milion let tu však bude, pokud ne Clovek, tak nějaká jiná milující bytost. A to bylo tajemství vesmíru, řekl si Enoch – bytost, která v sobe nese lásku.

Pomalu se od okraje srázu odvrátil a začal šplhat mezi balvany, aby se dostal až nahoru na vrchol kopce. Zaslchl úprk drobných živocichu, šustících ve spadaném listí, a rozespalé pípnutí ptáka, který se náhle probudil. Po celém lese se stále ještě prostíral mír a útecha toho zářivého svetla – už ne tak silne a nádherne. Jeho nádech tu však stále ještě zustával.

- 176 -

Došel k okraji lesa a stoupal polem vzhuru. Spatřil před sebou stanici, pevně stojící na vrcholku hřebene. Pripadalo mu teď, že už to není jen stanice, že je to i jeho domov. Před mnoha lety to byl domov a pak se z něj stala přestupní stanice ke galaxii. Ale teď, i když to stále ještě byla stanice, byl to znovu jeho domov.

36

Vešel dovnitř. Stanice byla tichá a její klid působil tak trochu strašidelným dojmem. Na stole svítila lampa a na malém, nízkém stolku vysílala své záblesky pyramida z malých kulíček. Vrhala kolem sebe barevná světla a připomínala tak křišťálové koule, které se používaly v bouřlivých dvacátých letech k tomu, aby proměnily tanecní sál v okouzlující, magické místo. Drobné tečky jiskřících barev poletovaly místností a odrážely se od zdí jako tancící hejna pošetilých světlušek v animovaném filmu.

Enoch se na chvíli nerozhodne zastavil. Nevedel, co by teď měl dělat. Neco tu chybelo a on si najednou uvědomil, co mu schází. Po celá ta léta tady měl pušku, která visela na zdi nebo ležela na stole. Ale teď tu nebyla.

Bude se muset usadit a znovu dát do práce, řekl si. Musí zase všechno vybalit a uložit. Musí dopsat deník a přecíst všechno, co nestihl. Měl toho hodně.

Ulysses s Lucy odešli asi před hodinou. Vydali se do Galaktické centrály. Pociť, že Talisman je stále ještě přítomen, v něm však přetrvával i nadále. Enoch si uvědomil, že vlastně nepocituje přítomnost Talismanu tak, jako by se stále ještě nacházel v místnosti. Cítil, že je přítomen v jeho nitru – a ten pocit si teď s sebou možná ponese, ať půjde kamkoliv.

Pomaloučku prošel místností a posadil se na pohovku. Pyramida z kulíček před ním rozstříkala svou křišťálovou spršku barev. Sáhl po ní, aby ji vzal do ruky, ale pak si to rozmyslel. Proč by ji měl znovu zkoumat, řekl si. Když se mu nepodařilo objevit její tajemství už tolikrát, proč by měl očekávat, že uspeje právě teď? Je to hezká hračka, pomyslel si, ale není mu k ničemu.

Vzpomněl si na Lucy, jak se jí asi daří. Byl si jistý, že je v pořádku. Vždycky si poradí, ať bude kdekoliv.

- 177 -

Neměl by tu takhle sedet. Měl by se zase pustit do práce. Musí dohnat spoustu věcí. Ode dneška už nebude mít čas jen pro sebe, protože Zeme mu začne bušit na dveře. Konference, schůze a řada jiných akcí. Novináři tu mohou být během několika hodin. Ale do té doby se Ulysses vrátí a se vším mu pomůže.

A možná se najdou ještě jiní.

Za chvilku si udelá něco k jídlu a pak se dá do práce. Když vydrží pracovat dlouho do noci, může toho hodně stihnout. Noc a samota se k práci dobře hodily. A on si teď připadal osamělý, i když by se tak už cítit neměl. Už nebyl prece sám, jak si ještě před pár hodinami myslel. Ted měl Zemi a galaxii, Lucy a Ulyseu, Winslowa a Lewise, a také starého filozofa tam venku v jablonovém sadu.

Vstal, došel ke stolu a vzal do ruky sošku, kterou mu Winslowe vyrezal. Podržel ji pod lampou a pomalu ji obracel v rukou. Viděl, že ta postava v sobě také nese osamelost, bytostnou osamelost muže, který krácel životem sám.

Ale on musel být sám. Jinak to nešlo. Neměl na vybranou. Ta práce byla sverena pouze jemu – a nikomu jinému. Ale teď... Ne, ještě stále nebyla u konce. Zbývalo toho ještě hodně, co bylo potřeba udelat. První část jeho úkolu byla za ním, teď začínala druhá.

Postavil sošku zpátky na stůl a vzpomněl si, že nedal Winslowovi ten kus dřeva, který mu přivezl cestující z Thubanu. Ted už může poštákovi povedet, odkud všechno to dřevo měl. Mohou si spolu projít denní záznamy a zjistit, kdy každý kus přišel a odkud pocházel.

Náhle zaslechl, jak zašustilo hedvábí, a rychle se otocil.

„Mary!“ vykřikl.

Stála ve stínu, za obvodem, kam dosahovalo světlo lampy. Poskakující barevná světélka z pyramidy jí dodávala vzezření bytosti, která právě vystoupila z pohádky. A přesně tak to bylo, blesklo mu hlavou, protože jeho ztracený pohádkový svět se mu s ní vrátil.

„Musela jsem přijít,“ rekla. „Byl jsi osamělý a já nedokázala zůstat stranou.“

- 178 -

Nedokázala zustat stranou. Možná, že tomu tak bylo, pomyslel si Enoch. V podmínkách, které tenkrát stanovil, bylo i nevyhnutelné nutkání přijít, kdykoliv ji potřeboval.

Byla to past, pomyslel si, z níž ani jeden z nich nemohl uniknout. Neexistovala žádná svobodná vůle, ale jen chladná, necitelná přesnost mechanismu, který on sám vytvořil.

Neměla sem za ním chodit. Asi to vedela stejně dobře jako on, ale nemohla si pomoci. V duchu se musel ptát, jestli to zustane jejich osudem.

Stál tu nehybně, rozpolcen pocitem, že ji potřebuje a ona je přitom neskutečná. Pohnula se k němu.

Byla už blízko a za malou chvíli se musí zastavit, protože zná pravidla stejně dobře jako on. Ani ona nemohla připustit, že jde jen o pouhou iluzi.

Nezastavila se však. Byla tak blízko něj, že cítil její vůni, vůni jablonových květů. Vztáhla ruku a položila mu ji na paži.

Ten dotek nebyl iluzorní a ta ruka byla skutečná. Cítil tlak chladivých prstů.

Ani se nepohnul. Stál tam a její ruka stále spocívala na jeho paži.

Je to temí záblesky světla! uvedomil si náhle. To způsobila pyramida z kuleček! Najednou si vzpomněl, kdo mu ji dal. Byl to příslušník jednoho z těch putujících národů systému Alphard. To z jejich literatury se naučil umění vytvářet pohádkový svět. Chtěli mu pomoci tím, že mu dali pyramidu, ale on to nepochopil. Neporozuměl jim, ale taková věc se stávala snadno. V babylonu, který galaxie představovala, docházelo k nedorozumění často.

Pyramidu z kuleček tvořil vlastně podivuhodný a přitom jednoduchý mechanismus. Dokázal zrušit iluzi a udelat z pohádky skutečnost. Člověk si něco vytvořil podle svých představ, pak pyramidu spustil a to, co si představoval, se zhmotnilo v dokonalé, živé podobě, jako by se nikdy nejednalo o iluzi.

Až na to, pomyslel si Enoch, že v některých případech se nemohl klamat. Veděl, že Mary byla iluzí, i když se z ní stala skutečnost.

Vztáhl k ní váhava ruce, ale její ruka mu sklouzla z paže. Pomalu ustoupila o krok dozadu.

- 179 -

Stáli tu ve ztichlé místnosti – v tom strašném tichu náhlého osamění – a hledeli na sebe, zatímco kolem nich vířila a proháněla se barevná světélka.

„Je mi to líto,“ rekla Mary, „ale nemá to smysl. Sebe oklamat nemůžeme.“

Stál tam, onemělý a zahanbený.

„Stále jsem na to čekala,“ rekla. „Toužila jsem po tom.“

„Já také,“ řekl Enoch. „Ale nikdy jsem si nepomyslel, že by se to mohlo stát.“

A o to právě šlo. Protože se to nemohlo stát, bylo to něco, o čem mohl snít. Bylo to romantické, vzdálené a neuskutečnitelné. Možná, že právě proto se mu to zdálo být romantické.

„Je to, jako kdyby oživila loutka,“ rekla. „A ty, Enoch, ty bys nemohl milovat oživilou loutku. Vždycky by sis uvedomoval, jak vypadala předtím. Panenka s přihloupkým, namalovaným úsmevem.“

„Ne!“ vykřikl Enoch. „To ne!“

„Je mi to líto,“ rekla. „Bude to pro tebe zlé. Prála bych si, abych ti mohla pomoci. Budeš s tím muset žít tak dlouho.“

„Ale co ty?“ vykřikl. „Co teď udeleáš ty?“

To ona v sobě našla tu odvahu, pomyslel si. Odvahu, která byla nutná k tomu, aby člověk viděl věci takové, jaké jsou.

Jak to jen vycítila? Jak si to jen dokázala uvědomit? ptal se v duchu sám sebe.

„Odejdu,“ rekla. „Už se nevrátím. I když mě budeš potřebovat, já už neprijdu. Nic jiného se nedá dělat.“

„Ale ty nemůžeš odejít. Jsi v pasti stejně jako já.“

„Je to zvláštní,“ rekla, „co se nám stalo. Oba dva jsme vlastně obětí iluze...“

„Ty ne,“ řekl. „Ty nejsi.“

Vážně přikývla. „Já také, stejně jako ty. Ty nemůžeš milovat loutku, kterou jsi vytvořil, a já nemohu milovat svého tvurce. Oba jsme si mysleli, že to jde. A oba veríme, že bychom měli, a máme hrozný pocit viny, když zjišťujeme, že toho nejsme schopni.“

„Mohli bychom se o to pokusit,“ naléhal Enoch. „Jen kdybys tu zůstala.“

- 180 -

„A skončilo by to tím, že bych te nenávidela? A co by bylo ještě horší, ty bys pak nenávidel mě. Necháme si raději pocít viny a zoufalství. Ten bude prece jen lepší než nenávisť.“

Udelala rychlý pohyb a najednou držela ve zdvižené ruce pyramidu z kulíček.

„Ne, to ne!“ vykřikl. „Mary, ne!“

Roztocená pyramida letela vzduchem a vysílala své záblesky až do chvíle, kdy se roztránila o krb. Pak blikající světla pohasla a na podlaže něco cinklo (sklo? kov? kámen?). „Mary!“ zvolal Enoch a vykročil do tmy. Ale nikdo tam nebyl. Zmizela a už se nikdy nevrátí. I když ji bude potřebovat, nevrátí se. Zůstal nehybně stát ve tmě a tichu. Zdálo se mu, že k němu promlouvá mlčenlivým jazykem hlas celého století jeho života.

Všechno je těžké, říkal mu. Snadné není vůbec nic.

Byla tu dívka, která žila na sousední farmě, a také ta jižanská kráska. A teď to byla Mary, kdo od něj navždy odešel.

S úsilím se otocil, aby se pomalu vydal vpřed, a s rukama nataženými před sebou vyhledal stul. Našel jej a rozsvítil.

Rozhlédl se po místnosti. Tam, kde právě teď stál, bývala kdysi kuchyně a na místě, kde byl krb, měli dřív obývací pokoj. Všechno se to změnilo. Už dávno bylo všechno jinak. Ale on to stále viděl, jako kdyby to bylo teprve včera.

Všechny ty dny byly pryč a s nimi i všichni ti lidé, kteří je s ním prožívali.

Zůstal jen on sám.

Svůj svět ztratil. Nechal jej za sebou.

Ale totéž platilo i o všech ostatních – o lidech, kteří žili právě teď.

Možná to ještě nevedí, ale i oni za sebou nechali svůj svět. A ten dnešní už nikdy nebude stejný jako dřív.

Člověk se musel rozloučit s tolika věcmi, s tolika láskami a s tolika sny.

„Sbohem, Mary,“ řekl. „Odpust mi...“

Sedl si za stul a vzal do ruky deník, který ležel na stole před ním. Otevřel ho a hledal stránky, které musí popsat.

Meř svou práci.

- 181 -

Ted už na ni byl připravený.
Rekl své poslední sbohem.

- 182 -

